

Q/3

בנק הפועלים

תמצית דוחות כספיים רבעוניים
ליום 30 בספטמבר, 2012

4	דוח הדירקטוריון
4	תיאור ההתפתחות הכללית של עסקי קבוצת הבנק
4	פעילות קבוצת הבנק ותיאור התפתחות עסקיה
5	נתונים עיקריים בקבוצת בנק הפועלים
7	מידע הצופה פני עתיד
7	השקעות בהון הבנק ועסקות במניותיו
9	חלוקת דיבידנדים
10	הון והלימות הון
11	דירוג הבנק
12	סקירה כלכלית ופיננסית
14	מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים
15	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים
16	רווח ורווחיות
24	הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק
38	תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגורי פעילות
38	מידע כספי תמציתי על מיגורי פעילות
41	מיגור משקי הבית
49	מיגור הבנקאות הפרטית
55	מיגור עסקים קטנים
61	המיגור המסחרי
67	המיגור העסקי
73	מיגור ניהול פיננסי
75	אחרים והתאמות
76	פרטים נוספים אודות פעילות במוצרים מסוימים
85	חברות מוחזקות עיקריות
87	פעילות קבוצת הבנק בחו"ל
95	מידע כללי ונושאים נוספים
95	מצב הנזילות וגיוס המקורות בבנק
96	יעדים ואסטרטגיה עסקית
98	ניהול הסיכונים
124	הלימות הון
138	גילוי על המבקר הפנימי
138	פועלים בקהילה - מעורבות חברתית ותרומה לקהילה
140	קיימות ואחריות חברתית
141	הליכים משפטיים
141	עניינים אחרים
143	בקורות ונהלים
144	סקירת הנהלה
144	תוספת 1 - שיעורי הכנסה והוצאה
154	תוספת 2 - חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית
162	תוספת 3 - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק
165	תוספת 4 - חשיפות למדינות זרות
170	הצהרת המנכ"ל
171	הצהרת החשבונאי הראשי
173	דוחות כספיים
173	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ
174	תמצית מאזן מאוחד
175	תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
176	תמצית דוח על השינויים בהון
186	תמצית דוח על תזרימי מזומנים
189	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

דוח הדירקטוריון

ליום 30 בספטמבר 2012

בישיבת הדירקטוריון, שהתקיימה ביום 28 בנובמבר 2012, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים הבלתי מבוקרים, של בנק הפועלים בע"מ והחברות המאוחדות שלו, לתקופה ינואר-ספטמבר 2012.

להלן פרטים על ההתפתחויות והשינויים העיקריים שחלו בתקופת הדוח:

תיאור ההתפתחות הכללית של עסקי קבוצת הבנק

פעילות קבוצת הבנק ותיאור התפתחות עסקיה

התפתחות עסקי קבוצת הבנק

הרווח הנקי של קבוצת הבנק המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 בכ-1,891 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,074 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמה ב-10.3% בחישוב שנתי, בהשוואה ל-12.4% בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי הבסיסי למניה בת 1 ש"ח ערך נקוב הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב-1.43 ש"ח, בהשוואה ל-1.56 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי של קבוצת הבנק המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2012 בכ-625 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-471 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון השלישי של שנת 2012 הסתכמה ב-10.2% בחישוב שנתי, בהשוואה ל-8.5% ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח הנקי הבסיסי למניה בת 1 ש"ח ערך נקוב הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2012 ב-0.47 ש"ח, בהשוואה ל-0.36 ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

סך נכסי קבוצת הבנק ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכמו בכ-367.4 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-356.7 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2011, עלייה בשיעור של 3.0%.

סך האשראי לציבור, נטו, ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכם ב-249.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-246.5 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2011, עלייה בשיעור של 1.4%.

סך פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכם ב-264.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-256.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2011, גידול בשיעור של 3.1%.

סך ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכם ב-25.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-23.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2011, עלייה בשיעור של 8.1%.

יחס ההון הכולל ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכם לשיעור של 15.08%, בהשוואה לשיעור של 14.06% בסוף שנת 2011.

נתונים עיקריים בקבוצת בנק הפועלים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30.09.2011	31.12.2011	31.03.2012	30.06.2012	30.09.2012	
במיליוני ש"ח					
רווח ורווחיות					
*1,660	*1,963	2,148	2,041	2,115	הכנסות מימון, נטו***
*1,298	*1,272	1,307	1,266	1,335	עמלות והכנסות אחרות
*2,958	*3,235	3,455	3,307	3,450	סך ההכנסות
498	363	303	344	286	הוצאות בגין הפסדי אשראי
2,033	2,197	2,104	2,118	2,249	הוצאות תפעוליות ואחרות
471	672	659	607	625	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

לשנה שהסתיימה ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		
31.12.2011	30.09.2011	30.09.2012	
*7,884	*5,921	6,304	הכנסות מימון, נטו***
*5,204	*3,932	3,908	עמלות והכנסות אחרות
*13,088	*9,853	10,212	סך ההכנסות
1,202	839	933	הוצאות בגין הפסדי אשראי
8,365	6,168	6,471	הוצאות תפעוליות ואחרות
2,746	2,074	1,891	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

מאזן - סעיפים עיקריים					
30.09.2011	31.12.2011	31.03.2012	30.06.2012	30.09.2012	
**341,967	**356,662	350,350	362,105	367,365	סך-כל המאזן
244,577	246,495	244,804	248,614	249,904	אשראי לציבור, נטו
27,789	34,411	36,903	40,728	53,076	ניירות-ערך
242,931	256,417	251,576	259,668	264,490	פקדונות הציבור
32,050	32,933	34,422	35,679	36,051	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
**23,050	**23,819	24,440	24,907	25,759	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
13,233	12,799	14,498	13,890	14,718	סך סיכון אשראי בעייתיים***
7,170	7,044	6,825	7,139	6,988	מזה - חובות פגומים מאזניים***

* ביום 1 בינואר 2012 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. אימוץ ההוראות בוצע באופן של יישום למפרע, למעט ביטול הפרשי הצמדה למדד על קרן שנצברו וטרם שולמו בגין חובות שסווגו כפגומים לפני מועד היישום לראשונה. לאור זאת, הנתונים שנכללו בדוח רווח והפסד לתקופות מקבילות אשתקד סווגו מחדש כדי להתאים להגדרה החדשה, לכתרות ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. לפירוט ראה ביאור 1(ג)1(1) בתמצית הדוחות הכספיים.

** הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על הכנסה, ראה ביאור 1(ג)2(2) בתמצית הדוחות הכספיים.

*** בניכוי הפרשה פרטנית והפרשה לפי עומק פיגור.

**** הכנסות מימון, נטו כוללות הכנסות ריבית, נטו והכנסות מימון שאינן מריבית. מספרי השוואה לתקופות קודמות הותאמו למתכונת הצגה זו.

נתונים עיקריים בקבוצת בנק הפועלים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30.09.2011	31.12.2011	31.03.2012	30.06.2012	30.09.2012	
במיליוני ש"ח					
יחסים פיננסיים עיקריים					
100.7%	96.1%	97.3%	95.7%	94.5%	אשראי לציבור, נטו לפקדונות הציבור
88.9%	85.2%	85.6%	84.2%	83.2%	אשראי לציבור, נטו לפקדונות הציבור כולל אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
6.7%	6.7%	7.0%	6.9%	7.0%	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לסך המאזן
7.7%	7.9%	8.2%	8.3%	8.5%	הון ליבה לרכיבי סיכון
8.5%	8.7%	9.0%	9.1%	9.3%	הון רובד 1 לרכיבי סיכון
13.6%	14.1%	14.7%	14.8%	15.1%	הון כולל לרכיבי סיכון
*2.41%	*2.28%	2.29%	2.38%	2.30%	מרווח מימוני מפעילות שוטפת ⁽¹⁾⁽²⁾
*68.7%	*67.9%	60.9%	64.0%	65.2%	הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות
0.84%	0.61%	0.49%	0.55%	0.45%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾
8.5%	11.9%	11.3%	10.2%	10.2%	תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון ⁽¹⁾
0.36	0.51	0.50	0.46	0.47	רווח נקי למניה בש"ח המיוחס לבעלי מניות הבנק - בסיסי
0.35	0.50	0.49	0.46	0.47	רווח נקי למניה בש"ח המיוחס לבעלי מניות הבנק - מדולל
לשנה שהסתיימה ביום					
31.12.2011	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום				
	30.09.2011	30.09.2012			
*2.39%	*2.45%	2.31%	מרווח מימוני מפעילות שוטפת ⁽¹⁾⁽²⁾		
63.9%	62.6%	63.4%	הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות		
0.48%	0.45%	0.49%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾		
12.0%	12.4%	10.3%	תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון ⁽¹⁾		
2.07	1.56	1.43	רווח נקי למניה בש"ח המיוחס לבעלי מניות הבנק - בסיסי		
2.05	1.55	1.42	רווח נקי למניה בש"ח המיוחס לבעלי מניות הבנק - מדולל		

* ביום 1 בינואר 2012 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. אימוץ ההוראות בוצע באופן של יישום למפרע, למעט ביטול הפרשי הצמדה למדד על קרן שנצברו וטרם שולמו בגין חובות שסווגו כפגומים לפני מועד היישום לראשונה. לאור זאת, הנתונים שנכללו בדוח רווח והפסד לתקופות מקבילות אשתקד סווגו מחדש כדי להתאים להגדרה החדשה, לכתרות ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. לפירוט ראה ביאור 1(2)(1) בתמצית הדוחות הכספיים.

- (1) מחושב על בסיס שנתי.
 (2) מחושב - רווח מימוני מפעילות שוטפת מחולק בנכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון. רווח מימוני מפעילות שוטפת כולל הכנסות ריבית נטו, והכנסות מימון שאינן מריבית.

מידע הצופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערוך. תוצאות הבנק בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים במצב הגיאופוליטי, שינויים רגולטוריים ושינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק, ואשר עשויים להביא לאי התממשות הערכות ו/או לשינויים בתוכניות העסקיות של הבנק. מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "אנו מאמינים", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "מתעתד", "עשוי להשתנות" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם, כגון: "תוכנית", "יעדים", "רצון", "צורך", "יכול", "יהיה". מידע וביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, אשר כוללים, בין היתר, שינויים בפרמטרים הבאים: מצב המשק, טעמי הציבור, שיעורי ריבית בארץ ובח"ל, שיעורי אינפלציה, הוראות חקיקה ורגולציה חדשות בתחום הבנקאות ושוק ההון, החשיפה לסיכונים פיננסיים, איטנות פיננסית של לווים, התנהגות המתחרים, היבטים הקשורים בתדמית הבנק, התפתחויות טכנולוגיות ונושאי כוח אדם, ובתחומים אחרים אשר יש להם השפעה על פעילות הבנק ועל הסביבה בה הוא פועל, ואשר מטבע הדברים התממשותם אינה ודאית.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על מידע המצוי בדיעת הבנק והמבוסס, בין היתר, על פרסומים של גורמים שונים, כגון: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, נתוני בנק ישראל, משרד השיכון וגורמים אחרים המפרסמים נתונים והערכות לגבי שוקי ההון בארץ ובעולם.

מידע זה משקף את נקודת המבט הנוכחית של הבנק בנוגע לאירועים עתידיים. נקודת מבט זו מבוססת על הערכות, ולכן נתונה לסיכונים, לחוסר ודאות, ואף לאפשרות שאירועים או התפתחויות, שנחזו כצפויים, לא יתממשו בכלל, או יתממשו במקצת בלבד.

השקעות בהון הבנק ועסקות במניות

הון המניות המונפק והנפרע של הבנק ליום 30 בספטמבר 2012 הינו 1,319,997,218 ש"ח ע.ג. המורכב ממניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת. ההון המונפק הינו לאחר הפחתת 11,838,853 מניות רגילות שנרכשו על-ידי הבנק, כפי שיפורט להלן. הון המניות המונפק והנפרע של הבנק בסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים הינו 1,320,046,124 ש"ח ע.ג. לאחר הפחתת 12,388,853 מניות רגילות שנרכשו על-ידי הבנק. להלן פרטים בדבר ההתפתחויות העיקריות הקשורות בהון הבנק, לרבות השקעות בהון הבנק ועסקות במניות:

שינויים בהון הבנק החל מיום 1 בינואר 2012 ועד סמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים:

עד למועד פרסום הדוחות הכספיים חל גידול של כ-3,445,389 מניות רגילות בהון המונפק והנפרע של הבנק כתוצאה מהמרת 3,445,389 כתבי אופציה אשר הוקצו לעובדי הבנק במסגרת תוכנית מחודש מאי 2004. יתרת כתבי האופציה שהוענקו לעובדי הבנק במסגרת תוכנית זו מסתכמת ב-4,943,422 כתבי אופציה. בחודש פברואר 2012 הוקצתה המנה האחרונה בגין תוכנית ההמשך מיום 30 בספטמבר 2009 שיתרתה 4,317,577 כתבי אופציה למניות. האופציות שהוקצו ושטרם מומשו בסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים הסתכמו ב-12,485,155 כתבי אופציה שיומרו למניות כמתואר להלן ממאגר מניות שירכשו למטרה זו. לפרטים נוספים בקשר להנפקת אופציות למניות ליו"ר הדירקטוריון, למנכ"ל, לעובדים בכירים ולעובדי הבנק, ראה בראש 16 בדוחות הכספיים של שנת 2011 וביאור 12 בתמצית הדוחות הכספיים.

ביום 28 בפברואר 2012 החליט דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת אישור ועדת שכר ותגמול וועדת הביקורת של דירקטוריון הבנק, להחליף מניות פנטום חסומות שהוענקו ואשר תקופת החסימה שלהן צפויה להסתיים ביום 31 בדצמבר 2013 ואילך, ביחידות מניות חסומות (Restricted Stock Units) ("יחידות RSU"), וכן להקצות יחידות RSU למנהלים המחדשים את הסכם ההעסקה שלהם עם הבנק, וזאת מכוח "בנק הפועלים בע"מ - תוכנית משנה להענקת יחידות מניות חסומות (RSU) למנהלים בכירים 2011" שהינה יישום של הוראות מסוימות של תוכנית תגמול 2010 ומהווה חלק בלתי נפרד ממנה. יחידות RSU הינן זכויות למניות הבנק אשר בהתקיים תנאי הבשלה מתאימים (הכוללים השלמת תקופות העסקה מסוימות, ולגבי חלק מיחידות ה-RSU גם השגת תשואה מסוימת על-ידי הבנק) ממומשות אוטומטית למניות רגילות של הבנק שמוחזקות על-ידי הבנק כמניות רדומות, וזאת ללא תשלום מחיר מימוש כלשהו. לאחר הבשלת יחידות ה-RSU, מניות הבנק חסומות ואינן ניתנות למכירה למשך תקופות נוספות הקבועות בתוכנית האמורה. מועדי ההבשלה והחסימה של יחידות ה-RSU יהיו ככלל זהים לאלה של מניות הפנטום החסומות (ומניות הפנטום החסומות המותנות) אותן הן מחליפות. יחידות ה-RSU תוקצינה בהתאם למסלול רווח הון לפי סעיף 102(ב)(2) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], התשכ"א-1961.

עד סמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים הוקצו 7,206,787 יחידות RSU (מתוכן 1,894,101 יחידות RSU מותנות אשר הבשלתן כפופה להשגת תשואה מסוימת על-ידי הבנק בשנות הכספים הרלוונטיות).

רכישה עצמית של מניות הבנק

1. ביום 11 בנובמבר 2010 אישר המפקח על הבנקים לבצע רכישה עצמית של 12,750,000 מניות לצורכי תגמול עובדים על-פי תוכנית ההמשך מחדש ספטמבר 2009 (ראה ביאור 16(א)(1) בדוחות הכספיים של שנת 2011) וכן לבצע רכישה עצמית של עד 14,000,000 מניות לצורכי תוכנית התגמול למנהלים בכירים (ראה ביאור 15 בדוחות הכספיים של שנת 2011). ביום 30 במרץ 2011 אישר הדירקטוריון תוכנית לרכישת מניות. בסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים מסתכמת יתרת המניות שנרכשו ב-11,735,000 מניות בעלות של כ-170 מיליון ש"ח.
2. על-פי אישור המפקח על הבנקים רכש הבנק בשנת 2009 באמצעות גוף חיצוני 700,000 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ב. כל אחת של הבנק, במטרה שישמשו כמאגר ממנו יועברו מניות במידה וי"ר הדירקטוריון לשעבר ומנכ"ל הבנק לשעבר יממשו אופציות שהוקצו להם כמפורט בביאור 16(א)(4) בדוחות הכספיים של שנת 2011. יתרת המניות לאחר מימוש על-ידי י"ר הדירקטוריון לשעבר כאמור לעיל מסתכמת ב-653,853 מניות רגילות בעלות של כ-10 מיליון ש"ח. עם פקיעת יתרת האופציות האמורות מבלי שמומשו, הועברו המניות הנ"ל על-פי אישור המפקח על הבנקים למטרה זו, למאגר המניות הכללי.

חלוקת דיבידנדים

ביום 30 במאי 2011 עדכן הדירקטוריון את מדיניות חלוקת הדיבידנד. המדיניות שנקבעה הינה, לחלק מדי שנה עד למחצית הרווח הנקי הנובע מפעולות רגילות, וזאת בכפוף ליעדי ההון של הבנק, כפי שנקבעו על-ידי הדירקטוריון. חלוקת דיבידנדים מרווחים חד פעמיים תבצע בהתאם להחלטות אד-הוק שתקבלנה על-ידי הדירקטוריון.

בנוסף למגבלות על-פי חוק החברות, חלוקת דיבידנד על-ידי תאגיד בנקאי כפופה לרגולציה החלה על תאגידים בנקאיים בישראל, לפיה לא יחולק דיבידנד: (א) אם יתרת העודפים המצטברת של הבנק על-פי הדוחות הכספיים האחרונים שפורסמו אינה חיובית, או במידה שחלוקה כאמור תגרום ליתרה שלילית; (ב) כאשר אחת או יותר משלוש השנים הקלנדריות האחרונות הסתיימה בהפסד; (ג) כאשר התוצאה המצטברת של שלושת הרבעונים המסתיימים בתום תקופת הביניים לגביה פורסם הדוח הכספי האחרון מראה על הפסד; (ד) אם החלוקה תגרום לכך, שיחס הון הבנק לנכסי סיכון ירד מתחת ליחס הנדרש לגביו; (ה) מקרנות הון או מהפרשים בזכות, הנובעים מתרגום דוחות כספיים של יחידות אוטונומיות בחו"ל; (ו) במידה שלאחר חלוקתו, הנכסים הלא-כספיים של הבנק יעלו על הונו העצמי; או (ז) במידה שהבנק לא יעמוד בדרישות סעיף 23א' לחוק הבנקאות אשר קובע הגבלה לגבי השיעור מההון, אשר מותר לתאגיד בנקאי להשקיע בתאגידים ריאליים. על אף האמור לעיל, במקרים מסוימים יוכל הבנק לחלק דיבידנד אף בהתקיים הנסיבות לעיל, במידה שקיבל מראש ובכתב את אישורו של המפקח על הבנקים לחלוקה, ועד לגובה הסכום שאושר כאמור. על-פי חוזר המפקח מחודש יוני 2010, לא יחלק תאגיד בנקאי דיבידנד אם אינו עומד ביחס הון ליבה של לפחות 7.5%, או אם חלוקה כאמור תגרום לאי עמידה ביחס הנ"ל.

בהתאם לחוזר בנק ישראל מיום 28 במרץ 2012 בדבר יחסי הון ליבה מינימליים במסגרת באזל 3, נדרשים תאגידים בנקאיים וביניהם הבנק לעמוד בהון ליבה מינימלי של 9% עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, תאגיד בנקאי גדול, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאות בישראל, ידרש לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו חלה על הבנק.

על-פי עמדת הפיקוח על הבנקים מיום 28 באוקטובר 2012, חלוקת דיבידנד על-ידי הבנק תתאפשר רק לאחר שהבנק יודא עמידה במתווה שקבע להתפתחות יחס הון הליבה שלו ובשים לב להשפעות באזל 3. בכל מקרה, הבנק נדרש לפנות אל המפקח על הבנקים בטרם תתקבל החלטה על חלוקת דיבידנד.

כמו-כן, על-פי תנאי שטרי הון נדחים (סדרה א') לא יחולק דיבידנד במקרים הבאים: (א) היה ויושעו תשלומי הריבית בגין שטרי הון אלו, הבנק לא ישלם דיבידנד לבעלי מניותיו כל עוד לא שולמו במלואם כל תשלומי הריבית שסילוקם הושעה, בין אם דיבידנד כאמור הוכרז טרם ניתנה הודעת הבנק בדבר היווצרות נסיבות משעות, ובין אם הוא הוכרז אחרי מתן הודעה כאמור; ו-(ב) אם חלוקתו תגרום לכך שהיחס בין הון הליבה לנכסי סיכון של הבנק ירד מתחת ליחס של 6.5%.

בנוסף, בהיתר נגיד בנק ישראל לרכישת השליטה בבנק הפועלים על-ידי קבוצת אריסון נקבע, כי לא יחולק דיבידנד מרווחים שנצברו בבנק עד יום 30 ביוני 1997 (ערב רכישת השליטה), אלא אם כן המפקח על הבנקים הסכים לכך מראש ובכתב. ביום 11 בנובמבר 2010 אישר המפקח על הבנקים רכישה עצמית של מניות הבנק. לפרטים נוספים, ראה ביאור 13 בדוחות הכספיים של שנת 2011.

יתרת העודפים של הבנק ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכמה ב-17,242 מיליון ש"ח, מהם סך של כ-2,734 מיליון ש"ח אינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד כאמור.

הון והלימות הון

יעד הלימות ההון

יעד ההון של הבנק הינו רמת ההון הנאותה הנדרשת בגין הסיכונים השונים אליהם חשוף הבנק כפי שזוהתה, נאמדה והוערכה על-ידי הבנק. יעד יחס ההון הכולל שנקבע גבוה מדרישת ההון הרגולטורי המינימלי וכולל את דרישות ההון בגין סיכונים נדבך 1, בתוספת הון בגין סיכונים נדבך 2 ונועד לאפשר לבנק לעמוד בדרישות ההון בעת קרות אירועי משבר (קיצון) חיצוניים, תוך עמידה בדרישות ההון הרגולטורי המינימלי. יעד זה, מביא בחשבון פעולות של הנהלת הבנק, אשר נועדו להקטין את רמת הסיכון ו/או להגדיל את בסיס ההון. על-פי החלטת הדירקטוריון מיום 30 בדצמבר 2010, הוחלט שיעד יחס הון ליבה של הבנק יעמוד על שיעור שלא יפחת מ-7.5% ויעד יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת מ-12.5%.

בחודש מרץ 2012 פרסם המפקח על הבנקים לכל התאגידים הבנקאיים חוזר בדבר יחסי הון מינימליים במסגרת היערכות ליישום הוראות באזל 3. בהתאם לחוזר, כל התאגידים הבנקאיים ידרשו לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי בשיעור של 9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. יחס הון הליבה אמור להיות מחושב בהתאם להוראות באזל 3 ולהתאמות שייקבעו על-ידי המפקח על הבנקים. בנוסף, תאגיד בנקאי גדול, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, ידרש לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו חלה על הבנק. הבנק נערך כדי לעמוד בדרישות שייקבעו. יחס הון הליבה של הבנק המחושב על-פי הוראות באזל 2 ליום 30 בספטמבר 2012 עומד על 8.47%.

על-פי עמדת הפיקוח על הבנקים מיום 28 באוקטובר 2012, חלוקת דיבידנד על-ידי הבנק תתאפשר רק לאחר שהבנק יודא עמידה במתווה שקבע להתפתחות יחס הון הליבה שלו ובשים לב להשפעות באזל 3. בכל מקרה, הבנק נדרש לפנות אל המפקח על הבנקים בטרם תתקבל החלטה על חלוקת דיבידנד.

30 בספטמבר		31 בדצמבר
2012		*2011
במיליוני ש"ח		
1. הון לצורך חישוב יחס ההון		
הון ליבה	25,686	23,769
הון רובד 1, לאחר ניכויים	28,119	26,157
הון רובד 2, לאחר ניכויים	17,639	16,175
סך-הכל הון כולל	45,758	42,332
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
סיכון אשראי	275,312	274,037
סיכונים שוק	6,880	7,018
סיכון תפעולי	21,216	20,047
סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון	303,408	301,102
באחוזים		
3. יחס ההון לרכיבי סיכון		
יחס הון ליבה לרכיבי סיכון	8.47%	7.89%
יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון	9.27%	8.69%
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	15.08%	14.06%
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים	9.00%	9.00%

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על ההכנסה. ראה ביאור 1(ג)2.2 בתמצית הדוחות הכספיים.

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכם ב-15.08% בהשוואה ליחס הון של 14.06% בסוף שנת 2011. יחס הון ליבה ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכם ב-8.47% בהשוואה ליחס הון ליבה של 7.89% בסוף שנת 2011. ההון הכולל לצורך חישוב יחס הון ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכם בסך של כ-45,758 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-42,332 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011. הגידול בבסיס ההון נבע בעיקר מהרווח הנקי לתקופה ומגידול נטו בכתבי התחייבות נדחים. נכסי הסיכון ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכמו ב-303.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לסך של 301.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011.

דירוג הבנק

הבנק מדורג על-ידי חברות דירוג בישראל ובחו"ל כלהלן:

בישראל מדורג הבנק במטבע מקומי על-ידי חברת S&P מעלות בע"מ בדירוג (AA+) ועל-ידי חברת מידרוג בדירוג Aaa.

מועד עדכון אחרון	אופק הדירוג	מטבע-חוץ טווח קצר	מטבע-חוץ טווח ארוך	סוכנות דירוג
ישראל – סוברני:				
אפריל 2011	יציב	P-1	A1	Moody's
ספטמבר 2011	יציב	A-1	A+	S&P
אפריל 2012	יציב	F1	A	Fitch Ratings
בנק הפועלים:				
יוני 2012	יציב	P-1	A2	Moody's
יולי 2012	יציב	A-2	BBB+	S&P
מאי 2012	יציב	F2	A-	Fitch Ratings

בתחילת חודש מאי 2012 הודיעה חברת הדירוג Moody's כי, לאור ההאטה הצפויה במשק הישראלי, חוסר הוודאות הקיים לגבי שוק אגרות-החוב הקונצרני וריכוזיות גבוהה בתיקי האשראי בבנקים, שינתה את אופק הדירוג שלה לכלל המערכת הבנקאית בישראל מיציב לשלילי. יצוין כי דירוג הבנק ואופק הדירוג שלו על-ידי החברה נשאר ללא שינוי. בחודש מאי 2012 חברת הדירוג Fitch אישרה מחדש את דירוג הבנק ללא שינוי. בחודש יוני 2012 חברת הדירוג Moody's אישרה מחדש את דירוג הבנק ללא שינוי. בחודש יולי 2012 חברת הדירוג S&P אישרה מחדש את דירוג הבנק ללא שינוי. בחודש אוגוסט 2012 הודיעה חברת הדירוג מידרוג כי להערכתם "אתגרים כלכליים צפויים לגרום להרעה מסוימת במדדי הסיכון בתיק האשראי של הבנק תוך עלייה בהוצאות להפסדי אשראי. להערכת חב' מידרוג מדדי הסיכון הנוכחיים של הבנק וההתפתחות שלהם בטווח הזמן הקצר והבינוני, ועומק כריות הספיגה, פוגמים באיכות הנכסים וביכולת השבת הרווחים העתידית של הבנק". על כן, שינתה את אופק הדירוג של הבנק מיציב לשלילי. יצוין כי דירוג הבנק על-ידי החברה נשאר ללא שינוי.

סקירה כלכלית ופיננסית

התפתחויות בכלכלה העולמית

המשבר באירופה המשיך לעמוד במרכז ההתפתחויות והוא מהווה משקולת כבדה על כל הכלכלה העולמית. מפלס החששות, כפי שהוא משתקף בשווקים הפיננסיים, יודע עליות ומורדות וזאת, על-פי רוב, בהתאם להחלטות שמתקבלות על-ידי קובעי המדיניות. מבחינת הפעילות הכלכלית באירופה, המגמות אחידות יותר: המיתון נמשך ושיעורי האבטלה שוברים שיאים – ממוצע של 11.6% בחודש ספטמבר 2012. טרם נמצאה הנוסחה לשבירת מעגל הקסמים של מיתון וחובות מדינה שתופחים. כמו-כן נראה שמשבר החוב החל להשפיע גם על המדינות היציבות בגוש ובראשן גרמניה. מנהיגי אירופה יצאו במספר צעדים שנועדו להתמודד עם המשבר: הקמת קרן לעידוד הצמיחה, פיקוח בנקאי כלל אירופי, סיוע לבנקים בספרד ותוכנית לרכישת אגרות-חוב של המדינות שמתמודדות עם נטל חוב גבוה. תוכניות הסיוע מותנות בדרך כלל בפנייה של מדינות אלו והמשך קיצוצים פיסקאליים. ספרד, שהיא המועמדת העיקרית, טרם פנתה בבקשת סיוע. עצם הכרזת התוכנית לרכישת אגרות-חוב, כמו גם אמירות תומכות מצד מנהיגי אירופה, הביאו לעת עתה לרגיעה מסוימת בשווקים הפיננסיים.

המשק האמריקני צמח ברבעון השלישי של השנה בשיעור של 2.0%, שיפור לעומת הרבעון הקודם. ענף הבנייה רשם התאוששות – עלייה במכירת הבתים וכן עליית מחירים. גם בשוק העבודה נרשם שיפור קל ושיעור האבטלה ירד ל-7.9%. המדיניות המוניטרית המשיכה להיות מרחיבה מאוד, והפד הודיע זה מכבר שהריבית צפויה להיוותר ברמתה האפסית עד אמצע 2015, וכן על אפשרות לתוכנית הרחבה כמותית נוספת. בבחירות לבית הלבן בחודש נובמבר 2012 זכה הנשיא המכהן אובמה בכהונה נוספת. הנושא הפיסקאלי צפוי לעמוד בראש סדר העדיפויות בארצות-הברית בתקופה הקרובה.

השפעת ההאטה במשקים המפותחים ובעיקר באירופה מורגשת גם בשווקים המתעוררים. בסין הואטה הצמיחה לשיעור של 7.4% ברבעון השלישי של שנת 2012 – הצמיחה הנמוכה זה שלוש שנים. עם זאת, נתוני החודשים האחרונים היו מעט טובים יותר והם מפיגים את החשש מהידרדרות מהירה בפעילות, על כל השלכות הפיננסיות שנילוות אליה.

הפעילות הכלכלית בישראל

צמיחת המשק ברבעון השלישי של השנה הואטה במעט לשיעור שנתי של 2.9%, לעומת 3.4% ברבעון השני. יצוא הסחורות והשירותים ללא חברות הזנק ויהלומים גדל ב-4.6%, הצריכה הפרטית גדלה ב-1.5%, ואילו בהשקעות חלה ירידה בשיעור שנתי של 8.9%. גם בשוק העבודה הנתונים המשיכו להיות טובים: שיעור האבטלה נותר יציב יחסית ברמה ממוצעת של 6.7% ברבעון השלישי והשכר למשרת שכיר נמצא במגמת עלייה. אומדן הצמיחה של הלמ"ס לשנת 2012 עומד עתה על 3.5%, נתון שעולה על ההערכות המוקדמות. בניגוד לנתונים, שהיו כאמור חיוביים, סקרי הציפיות ביחס לעתיד מעלים תמונה שונה בתכלית: מדדי אמון הצרכנים השונים נמצאים במגמת ירידה, מדד מנהלי הרכש נמצא זה ארבעה חודשים מתחת ל-50 נקודות, וסקר מגמות בעסקים שמבוצע על-ידי הלמ"ס נמצא בנקודת השפל מאז החל להתבצע בסוף 2010. ניתן להעריך כי סקרי העסקים הושפעו מהמשבר באירופה ואילו אמון הצרכנים נפגע מהעלייה בשיעורי המס והתייקרות מוצרי יסוד ובעיקר מזון.

ברבעון השלישי של השנה חלה עלייה של 4.1% ברכישת דירות חדשות. סקר מחירי הדירות של הלמ"ס מצביע על התחדשות עליית המחירים – מתחילת השנה עלו המחירים בשיעור של כ-3.5%. בד בבד עם פרסום החלטת הריבית לחודש נובמבר, הטיל בנק ישראל הגבלות נוספות על שוק המשכנתאות. רוכשי דירה להשקעה יוגבלו לסכום שלא עולה על 50% משווי הנכס, משפרי דיור ל-70% משווי הנכס, ורוכשי דירה ראשונה ל-75%.

הממשלה הודיעה על הקדמת הבחירות הכלליות לכנסת לחודש ינואר 2013. תקציב המדינה לשנה הבאה לא הובא לאישור, ושנת 2013 תיפתח עם תקציב הדומה לזה של 2012 עם התאמות. הממשלה החדשה שתקום תיאלץ ככל הנראה להביא לקיצוצים נוספים בתקציב, וניתן להעריך כעת, כי תקציב 2013 יצטרך להיות מרסן במידה ויישמר היעד של גירעון שלא יעלה מעל ל-3% מהתוצר. ביום 15 בנובמבר 2012 פתח צהל במבצע "עמוד ענן", וזאת בעקבות התגברות מתקפת הטרור ברצועת עזה על חיילים וישובים. ביום 21 בנובמבר 2012 הוסכם על הפסקת אש. בשלב זה אין ביכולת הבנק לאמוד את השלכות הכלכליות שיהיו למבצע זה.

אינפלציה ושער חליפין

מדד המחירים לצרכן עלה ברבעון השלישי של השנה בשיעור של 1.1%. ב-12 החודשים האחרונים שהסתיימו בספטמבר עלה המדד בשיעור של 2.1%. המדד ללא השפעת מחירי האנרגיה עלה בתקופה זו בשיעור של 1.3% בלבד. האינפלציה בחודשים האחרונים הושפעה במידה רבה מצעדי המדיניות של הממשלה: העלאת המע"מ באחוז בחודש ספטמבר, חינוך חינם לילדים מגיל 3 ורפורמה בענף הסלולר. התוצאה היא שינויים במחירים היחסיים של המוצרים בסל, אם כי התוצאה הסופית הנמדדת הראתה אינפלציה התואמת את מרכז היעד. בצד הכוחות שפועלים להעלאת האינפלציה ניתן לציין את ההעלאה במיסים העקיפים, פחות השקל בשנה האחרונה וכן עלייה בשכר הממוצע. מנגד, צמיחת המשק נמוכה מהפוטנציאל, דבר שממתן את הלחצים האינפלציוניים. שער החליפין של השקל מול הדולר נותר יציב בקירוב ברבעון השלישי של השנה ומול האירו הוא פוחת בשיעור של 2.7%. המשקיעים הזרים מימשו את מרבית השקעותיהם במק"מ ואגרות-חוב שקליות ברבעונים הקודמים, כך שברבעון זה נבלמה כבר יציאת המשקיעים הזרים משוק ההון. המשקיעים הישראלים הגבירו את השקעותיהם הפיננסיות בחו"ל - 1.5 מיליארד דולר ברבעון השלישי, לעומת 1.2 מיליארד ברבעון השני.

המדיניות הפיסקאלית והמוניטרית

תוואי הגירעון התקציבי ממשיך לחרוג במידה ניכרת מיעד הגירעון המקורי שנקבע ל-2% מהתמ"ג וגם מהיעד המתוקן של 3.4%. ב-12 החודשים האחרונים הגיע הגירעון התקציבי לכ-4.0% מהתמ"ג. הסיבה העיקרית היא תת ביצוע בצד ההכנסות, אם כי בחודשים האחרונים הסתמן שיפור מסוים בגביית המיסים. קיימת חריגה גם בצד ההוצאות, תוצאה של הסכמי שכר, אימוץ המלצות ועדת טרכטנברג ועוד. בתחילת הרבעון השלישי של שנת 2012 הממשלה אישרה מספר צעדים שמטרתם צמצום הגירעון בתקציב. החלק הארי של הצעדים הוא העלאות מיסים: העלאת שיעור המע"מ, מס מעסיקים ומיסים עקיפים שונים כמו מס על סיגירות. בצד ההוצאות מדובר בקיצוץ רחבי בתקציבי המשרדים.

ריבית בנק ישראל הופחתה בחודש יולי לרמה של 2.25% ונותרה ברמה זו עד חודש אוקטובר. בחודש נובמבר הופחתה הריבית לרמה של 2.0%. הפחתות הריבית התאפשרו לאור הציפיות לאינפלציה התואמות את מרכז היעד, ותמכה בהחלטה גם העובדה שהמדיניות המוניטרית בארצות-הברית ואירופה היא מרחיבה מאוד. רמת הריבית, נכון לחודש נובמבר, דומה לרמת הציפיות לאינפלציה, כך שהריבית הריאלית היא אפסית ואפילו שלילית. ביחס לצמיחה של המשק, שהיא עדיין סבירה, מדובר במדיניות מרחיבה גם בישראל. שוק ההון יציבות בריבית בשנה הקרובה.

שוקי הכספים וההון

שוק ההון הישראלי אופיין בעליות שערם חדות ברבעון השלישי של השנה. מדד ת"א 100 עלה בשיעור של 8.7%, מדד התל-בונד 60 עלה בשיעור של 4.1% ומדד אגרות-החוב הממשלתיות עלו בשיעור של 2.1%. עליות השערים בשוק המקומי הושפעו מהמגמה החיובית בעולם, אך היו חדות יותר בעוצמתן. בין הסיבות למגמה החיובית ניתן לציין את הנתונים הכלכליים שהפתיעו לחיוב, המדיניות המוניטרית המרחיבה בעולם והתפוגגות החששות במישור הגיאופוליטי. יש לציין שעל אף עליות השערים בשוק המניות מחזורי המסחר היו נמוכים מאוד.

נתוני בנק ישראל מעלים כי סך החוב של המיגזר העסקי ירד ב-0.5% מתחילת השנה ועד חודש אוגוסט. עיקר הירידה היה בחוב לבנקים, בעוד שניתן לראות שההלוואות הלא בנקאיות והנפקות אגרות-החוב הלא סחירות גדלו מתחילת השנה בשיעור של 6.4%.

להלן הנתונים על שינויים במדד המחירים לצרכן ובשערי חליפין:

לשנת	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2011	2012	2011	2012	
	ב-%				
	2.6%	2.7%	0.6%	0.9%	שיעור עליית מדד המחירים הידוע
	7.7%	4.6%	8.7%	(0.3%)	שיעור עליית (ירידת) שער הדולר של ארצות-הברית
	7.3%	5.6%	6.1%	3.4%	שיעור עליית שער הלירה סטרלינג
	7.2%	8.9%	0.8%	2.0%	שיעור עליית שער הפרנק השוויצרי
	4.2%	6.5%	2.0%	2.7%	שיעור עליית שער האירו
	(13.4%)	(12.6%)	(4.3%)	1.0%	שיעור עליית (ירידת) הלירה התורכית

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים על-פי עקרונות וכללי חשבונאות שעיקרם פורט בביאור 1 לתמצית דוחות כספיים אלה ובביאור 1 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2011. ביישום של כללי החשבונאות, בעת עריכת הדוחות הכספיים, משתמשת הנהלת הבנק בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים, המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות המדווחות של הבנק. ייתכן, שאופן התממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים.

חלק מההערכות והאומדנים כאמור, כרוכים במידה רבה של אי ודאות, והם עלולים להיות מושפעים משינויים אפשריים בעתיד. אומדנים והערכות מסוג זה, שהשינויים בהם עשויים להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים, נחשבים על-ידי הבנק, בכל הקשור למדיניות החשבונאית, כאומדנים והערכות בנושאים "קריטיים". הנהלת הבנק בדעה, כי האומדנים וההערכות שישומו בעת עריכת הדוחות הכספיים הינם נאותים, ונעשו על-פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי.

הנושאים העיקריים שפורטו בדוחות לשנת 2011 היו: הפרשה להפסדי אשראי, מדידות שווי הוגן, התחייבויות לזכויות עובדים, מיסים נדחים, התחייבויות תלויות וירידת-ערך ניירות-ערך זמינים למכירה וניירות-ערך מוחזקים לפידיון. במהלך התקופה המדווחת לא אירעו שינויים במדיניות החשבונאית של הבנק בנושאים קריטיים, אשר מפורטת בדוח הדיקטוריון לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2011, למעט האמור להלן:

התחייבויות לזכויות עובדים

בחודש יולי 2012 פרסם הממונה על שוק ההון, הביטוח והחיסכון במשרד האוצר טיוטת נייר עמדה בקשר לעדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בקרנות הפנסיה וביטוח חיים. הטיטה מתייחסת, בין היתר, לשיפור בתוחלת החיים ובקשיים בחיזוי השינויים האפשריים בנושא זה בעתיד.

בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים במדידת התחייבויות בגין זכויות עובדים, יש לעדכן את ההנחות לגבי תמותה ונכות בדוחות לרבעון השני של שנת 2012, לפי המידע הטוב ביותר שקיים בידי הבנק. לצורך כך, יש להיעזר, בין היתר, בטיטה של לוחות התמותה והנכות שפורסמה לאחרונה על-ידי האוצר.

בהתאם לאמור לעיל, עדכן הבנק את הערכותיו בדבר משתנים דמוגרפיים על בסיס האומדנים המעודכנים של אריכות הימים הכלולים בטיטת נייר העמדה. כתוצאה מכך, הגדיל הבנק את ההתחייבות האקטוארית לזכויות עובדים בכ-15 מיליון ש"ח. הגדלת ההתחייבות נזקפה לדוח רווח והפסד והקטינה את הרווח לפני מיסים בסך של כ-15 מיליון ש"ח ורווח המיוחס לבעלי מניות הבנק בסך של כ-10 מיליון ש"ח.

יצוין כי ייתכנו שינויים בסכומים האמורים, עם פרסום נייר העמדה הכולל אומדנים סופיים.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

דירקטוריון הבנק הינו האורגן המופקד על בקרת העל בבנק, בהתאם להחלטת הדירקטוריון מיום 29 ביוני 2006 וכן על אישור הדוחות הכספיים שלו, כנדרש בהוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין בנושא הדירקטוריון ("הוראה 301").

ועדת הביקורת של הדירקטוריון הינה הוועדה אשר דנה ובוחנת את טיטות הדוחות הכספיים המוצגים בפניה וממליצה לדירקטוריון על אישור הדוחות הכספיים, כנדרש בהוראות תקנות החברות (הוראות ותנאים לעניין הליך אישור הדוחות הכספיים), התש"ע-2010 ובהתאמה גם להוראה 301.

כמו-כן, דנה בדוחות הכספיים ועדת הדירקטוריון לכספים ותשקיפים, אשר בוחנת את הדוחות הכספיים בעיקר מהיבטים עסקיים כלכליים, לרבות בחינת התוצאות המדווחות תוך השוואה לתמצית התקציב ותוכניות העבודה של הבנק. ועדת הביקורת מקבלת דיווח ומקיימת דיון על ליקויים וחולשות מהותיות בבקרה הפנימית על הדוחות הכספיים, אם וככל שנמצאו, וכן מקבלת דיווח על כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, אם וככל שתהיה, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי, כנדרש על-פי הוראה 645 להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים - הצהרה לגבי גילוי.

ועדת הביקורת בוחנת את הסוגיות המהותיות והאומדנים הקריטיים שיושמו בדוחות הכספיים; את סבירות הנתונים; את המדיניות החשבונאית שיושמה, את השינויים שחלו בה, אם חלו; וכן את יישום עיקרון הגילוי הנאות בדוחות הכספיים ובמידע הנלווה, זאת באמצעות הצגה מפורטת של הנושאים על-ידי נושאי משרה ואחרים בבנק, לרבות: המנכ"ל, הממונה על החטיבה הפיננסית (CFO) והחשבונאי הראשי של הבנק.

כן דנה ועדת הביקורת, במסגרת הדיון בדוחות הכספיים, בחובות הבעייתיים של הבנק, בוחנת את שווי החזקות הבנק בניירות-ערך, דנה בהפרשות לירידת-ערך, שהינה בעלת אופי אחר מזמני, של ניירות-ערך ובהוצאות בגין הפסדי אשראי של הבנק. כן דנה ועדת הביקורת ובוחנת את חשיפות הבנק לסיכונים ואת דרך השתקפותם והשפעתם על הדוחות הכספיים.

לישיבות ועדת הביקורת, כמו גם לישיבות הדירקטוריון, בהן נדונים ומאשרים הדוחות הכספיים, מוזמנים רואי החשבון המבקרים של הבנק זיו האפט, רואי חשבון וסומך חייקין, רואי חשבון והם נוכחים בכל הישיבות האלה. כן מוזמן המבקר הפנימי של הבנק, לדיוני ועדת הביקורת והדירקטוריון בנושא אישור הדוחות הכספיים.

שמות חברי ועדת הביקורת וועדת כספים ותשקיפים ומיומנותם, מפורטים בפרק "עבודת הדירקטוריון" ובפרק "דיווח על דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית" בדוחות הכספיים לשנת 2011.

ועדת הביקורת וועדת כספים ותשקיפים קיימו דיונים בגין הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2012, ככל שנדרש. ועדת הביקורת הציגה את המלצותיה בפני מליאת הדירקטוריון קודם למועד שבו הדירקטוריון דן בדוחות הכספיים.

רווח ורווחיות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון השלישי של שנת 2012 הסתכם בסך של 625 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח בסך של 471 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון השלישי של שנת 2012 הסתכמה ב-10.2% בחישוב שנתי בהשוואה ל-8.5% ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח הנקי של קבוצת הבנק המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 בכ-1,891 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,074 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמה ב-10.3% בחישוב שנתי, בהשוואה ל-12.4% בתקופה המקבילה אשתקד.

שינוי מתשעה חודשים שהסתיימו ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
	30.09.11	*30.09.11 30.09.12	30.09.11	30.06.12	*30.09.11	30.06.12	30.09.12	
	%-ב	במיליוני ש"ח	%-ב		במיליוני ש"ח			
הכנסות ריבית	(0.2%)	11,467 11,449	3.1%	(5.2%)	3,812	4,146	3,929	
הוצאות ריבית	(0.5%)	(5,259) (5,233)	10.6%	(9.0%)	(1,647)	(2,000)	(1,821)	
הכנסות ריבית, נטו	0.1%	6,208 6,216	(2.6%)	(1.8%)	2,165	2,146	2,108	
הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית		(287) 88	(101.4%)	(106.7%)	(505)	(105)	7	
רווח מימוני, נטו**	6.5%	5,921 6,304	27.4%	3.6%	1,660	2,041	2,115	
הוצאות בגין הפסדי אשראי	11.2%	839 933	(42.6%)	(16.9%)	498	344	286	
רווח מימוני, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי	5.7%	5,082 5,371	57.4%	7.8%	1,162	1,697	1,829	
עמלות והכנסות אחרות**	(0.6%)	3,932 3,908	2.9%	5.5%	1,298	1,266	1,335	
הוצאות תפעוליות ואחרות	4.9%	6,168 6,471	10.6%	6.2%	2,033	2,118	2,249	
רווח לפני מיסים	(1.3%)	2,846 2,808	114.3%	8.3%	427	845	915	
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח חלקו של הבנק ברווחים (בהפסדים) של חברות כוללות לאחר מיסים	8.6%	807 876		23.8%	(29)	227	281	
רווח נקי:		- 2	0.0%		(2)	2	2	
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	(5.1%)	2,039 1,934	40.1%	2.6%	454	620	636	
הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		35 (43)		(15.4%)	17	(13)	(11)	
המיוחס לבעלי מניות הבנק	(8.8%)	2,074 1,891	32.7%	3.0%	471	607	625	
תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק	12.4%	10.3%			8.5%	10.2%	10.2%	

* ביום 1 בינואר 2012 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. אימוץ ההוראות בוצע באופן של יישום למפרע, למעט ביטול הפרשי הצמדה למדד על קרן שנצברו וטרם שולמו בגין חובות שסווגו כפגומים לפני מועד היישום לראשונה. לאור זאת, הנתונים שנכללו בדוח רווח והפסד לתקופות מקבילות אשתקד סווגו מחדש כדי להתאים להגדרה החדשה, לכתרות ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. לפירוט ראה ביאור 1(ג)1 בתמצית הדוחות הכספיים.

** סעיפי רווח והפסד לעיל הוצגו במתכונת שונה מתמצית דוח רווח והפסד באופן המאפשר ניתוח טוב יותר של התוצאות הפיננסיות. השינוי בא לידי ביטוי באמצעות מיון של הכנסות מימון שאינן מריבית מסעיף הכנסות שאינן מריבית לרווח המימוני, נטו.

התפתחות הכנסות והוצאות

הרווח המימוני נטו:

בכדי לנתח את הרווח מפעילות שוטפת הנובע מפעילויות מימון יש לנתח את רווחי המימון הנובעים מכלל הנכסים וההתחייבויות של הבנק. סיכום של סך רווחים אלו מאפשר קיזוז של חשיפות הבאות לידי ביטוי בסעיפים שונים של הכנסות המימון, וכתוצאה מכך מאפשר בחינה טובה יותר של הרווח מפעילות שוטפת. רווחים אלו כוללים את הכנסות הריבית, נטו, בצרוף הכנסות המימון שאינן מריבית. סכום זה כולל את הכנסות המימון בגין מכשירים נגזרים המהווים חלק אינטגרלי בניהול החשיפות של הבנק. ההכנסות מנגזרים כוללות, בין השאר, את השפעות ערך הזמן בשווי ההוגן של נגזרים המקזזות את חשיפות הריבית המאזניות וכן את השפעות שיעור עליית המדד הידוע בגין יתרות נגזרים המקזזות את חשיפות המדד בגין היתרות המאזניות.

להלן פרטים לגבי הרכב הרווח המימוני, נטו:

2011				2012			
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	
במיליוני ש"ח							
3,545	4,110	3,812	3,326	3,374	4,146	3,929	הכנסות ריבית
(1,577)	(2,035)	(1,647)	(1,437)	(1,412)	(2,000)	(1,821)	הוצאות ריבית
1,968	2,075	2,165	1,889	1,962	2,146	2,108	הכנסות ריבית, נטו
202	16	(505)	74	186	(105)	7	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
2,170	2,091	1,660	1,963	2,148	2,041	2,115	סך הרווח המימוני, נטו

שינוי מתשעה חודשים שהסתיימו ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום	30.09.12	
30.09.11	30.09.11		במיליוני ש"ח
ב-%			
(0.2%)	11,467	11,449	הכנסות ריבית
(0.5%)	(5,259)	(5,233)	הוצאות ריבית
0.1%	6,208	6,216	הכנסות ריבית, נטו
	(287)	88	הכנסות מימון שאינן מריבית
6.5%	5,921	6,304	סך הרווח המימוני, נטו

הרווח המימוני, נטו הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2012 ב-2,115 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,660 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה ברווח המימוני נבעה בעיקר מעלייה בהכנסות מהתאמות לשווי הוגן של נגזרים ומירידה בהוצאות מימון הנובעות מחיסוי השקעות בחו"ל. כמו-כן, חלה עלייה ברווח מפעילות שוטפת בשל עלייה בהיקפי פעילות האשראי והפקדונות. מנגד, חלה ירידה בהכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב.

להלן ההתפתחות הרבעונית של סך הרווח המימוני, נטו:

2011				2012			
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	
במיליוני ש"ח							
1,876	1,902	1,899	1,877	1,929	2,025	2,024	רווח מפעילות שוטפת ⁽¹⁾
6	(7)	71	54	49	59	49	הכנסות (הוצאות) ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב
22	50	9	(26)	56	-	4	רווח (הפסד) מהשקעות במניות
222	121	(255)	41	77	2	8	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים ⁽²⁾
22	38	37	42	19	31	32	הכנסות ריבית על חובות בעייתיים שלא נרשמו בעבר
22	(13)	(101)	(25)	18	(76)	(2)	הכנסות (הוצאות) מימון הנובעות מחיסוי השקעות בחו"ל ⁽³⁾
2,170	2,091	1,660	1,963	2,148	2,041	2,115	רווח מימוני, נטו

להלן ההתפתחות של סך הרווח המימוני, נטו לתקופה ינואר-ספטמבר 2012 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

שינוי מתשעה חודשים שהסתיימו ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום	
30.09.11	30.09.11	30.09.12
במיליוני ש"ח		
5.3%	5,677	5,978
124.3%	70	157
(25.9%)	81	60
(1.1%)	88	87
(15.5%)	97	82
(34.8%)	(92)	(60)
6.5%	5,921	6,304

- (1) רווח מימוני בניטרול השפעות חריגות, והשפעות הנובעות בעיקרן מעיתוי הרישום החשבונאי.
- (2) השפעת מדידת הרווח והפסד במכשירים נגזרים המהווים חלק מאסטרטגיית ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק על בסיס שווי הוגן לעומת מדידה על בסיס צבירה.
- (3) הבנק מבצע חיסוי כנגד חשיפת המס בגין ההשקעות בחו"ל באמצעות העמדת מקורות מימון עודפים כנגד השקעות אלו. ההשפעה האמורה הינה בגין חיסוי האסימטריה בחבות המס בגין הפרשי שער על ההשקעות בחו"ל אשר אינם מובאים בחשבון בבסיס ההכנסה לצורך חישוב הפרשה למס, שלא כמו הפרשי השער בגין מקורות המימון.

להלן התפתחות סך הרווח המימוני, נטו, לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי, לפי מיגזרי פעילות עיקריים⁽¹⁾:

שינוי מתשעה חודשים שהסתיימו ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	30.09.11	**30.09.11	30.09.11	30.06.12	**30.09.11	*30.06.12	30.09.12
ב-%	במיליוני ש"ח		ב-%	במיליוני ש"ח			
פעילות בישראל:							
(0.6%)	1,669	1,659	(0.9%)	(0.4%)	558	555	553
1.4%	810	821	(7.9%)	(2.5%)	291	275	268
1.8%	834	849	(5.7%)	(0.7%)	300	285	283
8.1%	457	494	8.4%	0.0%	154	167	167
12.7%	1,399	1,577	16.6%	(1.8%)	457	543	533
34.9%	378	510			(220)	84	172
5.3%	374	394	15.8%	5.3%	120	132	139
6.5%	5,921	6,304	27.4%	3.6%	1,660	2,041	2,115

* סווג מחדש.

** סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1(ג) לתמצית הדוחות הכספיים. וכן, סווג על מנת להציג את הרווח המימוני, נטו, הנובע מפעילות בחו"ל.
(1) רווח מימוני, נטו כולל סכום של הכנסות הריבית נטו בצירוף הכנסות המימון שאינן מריבית, כאמור לעיל.

הירידה ברווח המימוני, נטו בסך מיגזרי הבנקאות הקמעונאית בישראל ברבעון השלישי של שנת 2012 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד נובעת בעיקר מירידה במרווחים הפיננסיים והירידה בריבית במשק. הירידה קוזזה בשל עלייה בהיקף הפעילות באשראי ופקדונות.

הגידול ברווח המימוני, נטו במיגזר המסחרי והעסקי בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד נבע מגידול ביתרות האשראי הממוצעות בתקופה ומעלייה במרווחים הפיננסיים.

הגידול בהכנסות מיגזר הניהול הפיננסי בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר מעלייה בהתאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים ומירידה בהוצאות מימון הנובעות מחיסוי השקעות בחו"ל.

פער הריבית הכולל (מאזני וחוף-מאזני), עמד ברבעון השלישי של שנת 2012 על שיעור של 0.95% בהשוואה לפער ריבית כולל בשיעור של 0.35% ברבעון המקביל אשתקד.

פער הריבית במיגזר הצמוד למדד (כולל נגזרים), עמד ברבעון השלישי של שנת 2012 על שיעור של 0.12% בהשוואה לשיעור שלילי של 0.24% ברבעון המקביל אשתקד. העלייה בפער הריבית נבעה בעיקר כתוצאה מהתאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים. פער הריבית במיגזר הלא-צמוד עמד ברבעון השלישי של שנת 2012 על שיעור של 1.42% בהשוואה לשיעור של 1.34% ברבעון המקביל אשתקד. העלייה בפער הריבית נבעה בעיקר כתוצאה מהתאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים. מנגד, חלה עלייה בהיקף פעילות נגזרים המבוצעת במרווחים נמוכים משמעותית ביחס לפעילות המאזנית.

פער הריבית הכולל במיגזר מטבע-חוף עמד ברבעון השלישי של שנת 2012 על שיעור של 0.49% בהשוואה לשיעור של 0.75% ברבעון המקביל אשתקד.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2012 ב-286 מיליון ש"ח בהשוואה ל-498 מיליון ש"ח ברבעון

המקבילי אשתקד.

בנוגע למרכיבי ההוצאות בגין הפסדי אשראי, ראה ביאור 3 בתמצית הדוחות הכספיים.

להלן פרטים לגבי ההוצאה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים*:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		
30.09.11	30.09.12	
במיליוני ש"ח		
1,123	1,327	הוצאות להפסדי אשראי בגין חובות הנבחנים על בסיס פרטני
(941)	(725)	קיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
182	602	סך-הכל הוצאה, נטו, להפסדי אשראי בגין חובות הנבחנים על בסיס פרטני
657	331	סך-הכל הוצאה, נטו, בגין הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ומחיקות חשבונאיות, נטו, של חובות הנבחנים על בסיס קבוצתי
839	933	סך-הכל הוצאה להפסדי אשראי
שיעור ההוצאה מסך האשראי לציבור**:		
0.47%	0.49%	שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
1.05%	0.40%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
56.43%	24.03%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

* רבות בגין אשראי לדיור שנבחן לפי עומק הפיגור.

** על בסיס שנתי.

להלן ההוצאה הרבעונית להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים*:

2011				2012			
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	
במיליוני ש"ח							
230	454	439	380	463	513	351	הוצאות להפסדי אשראי בגין חובות הנבחנים על בסיס פרטני
(466)	(256)	(219)	(213)	(294)	(252)	(179)	קיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
(236)	198	220	167	169	261	172	סך-הכל הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין חובות הנבחנים על בסיס פרטני
250	129	278	196	134	83	114	סך-הכל הוצאה, נטו, בגין הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ומחיקות חשבונאיות, נטו, של חובות הנבחנים על בסיס קבוצתי
14	327	498	363	303	344	286	סך-הכל הוצאה להפסדי אשראי
שיעור ההוצאה מסך האשראי לציבור**:							
0.02%	0.56%	0.84%	0.61%	0.49%	0.55%	0.45%	שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
0.58%	1.50%	1.10%	0.37%	0.57%	0.57%	0.08%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
25.36%	60.80%	50.93%	19.81%	35.38%	35.87%	4.81%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

* רבות בגין אשראי לדיור שנבחן לפי עומק הפיגור.

** על בסיס שנתי.

להלן התפתחות הוצאות בגין הפסדי אשראי לפי מיגזרי פעילות עיקריים:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
30.09.11	30.09.12	30.09.11	*30.06.12	30.09.12	
במיליוני ש"ח					
191	186	52	85	58	מיגזר משקי הבית
60	23	15	12	8	מיגזר הבנקאות הפרטית
80	103	18	56	33	מיגזר עסקים קטנים
113	101	48	32	31	המיגזר המסחרי
395	520	365	159	156	המיגזר העסקי
839	933	498	344	286	סך-הכל

* סווג מחדש.

להלן שיעור הוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור, נטו לפי מיגזרי פעילות עיקריים⁽¹⁾:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
**30.09.11	30.09.12	**30.09.11	*30.06.12	30.09.12	
ב-%					
0.43%	0.40%	0.34%	0.55%	0.37%	מיגזר משקי הבית
0.31%	0.10%	0.22%	0.16%	0.11%	מיגזר הבנקאות הפרטית
0.48%	0.59%	0.32%	0.97%	0.56%	מיגזר עסקים קטנים
0.66%	0.54%	0.82%	0.51%	0.49%	המיגזר המסחרי
0.52%	0.67%	1.43%	0.62%	0.61%	המיגזר העסקי
0.47%	0.49%	0.84%	0.55%	0.45%	סך-הכל

* סווג מחדש.

** הוצג מחדש לאור חישוב שיעור הוצאה בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור.

(1) על בסיס שנתי.

ההכנסות מעמלות והכנסות אחרות הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2012 ב-1,335 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,298 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

להלן פירוט של עמלות והכנסות אחרות:

שינוי מתשעה חודשים שהסתיימו ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
	30.09.11	*30.09.11	30.09.11	30.06.12	*30.09.11	30.06.12	30.09.12	
%-ב	במיליוני ש"ח		% -ב		במיליוני ש"ח			
עמלות:								
2.7%	709	728	3.8%	2.5%	237	240	246	דמי ניהול חשבונות
1.8%	1,173	1,194	0.2%	5.8%	417	395	418	כרטיסי אשראי, נטו
(5.9%)	803	756	2.0%	11.7%	252	230	257	פעילות בניירות-ערך
(11.4%)	140	124	(17.4%)	(13.6%)	46	44	38	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ⁽¹⁾
								ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים ⁽²⁾
(20.8%)	53	42	(6.7%)	0.0%	15	14	14	
(6.6%)	274	256	18.3%	(2.3%)	71	86	84	טיפול באשראי
8.2%	304	329	18.2%	8.3%	99	108	117	עמלות מעסקי מימון
2.6%	194	199	0.0%	4.5%	69	66	69	הפרשי המרה
18.5%	81	96	3.6%	0.0%	28	29	29	פעילות סחר חוץ
(22.2%)	36	28	(10.0%)	0.0%	10	9	9	הכנסות נטו משירותי תיקי אשראי
(7.7%)	39	36	0.0%	18.2%	13	11	13	עמלות ביטוח חיים וביטוח דירות
(10.2%)	49	44	0.0%	13.3%	17	15	17	עמלות אחרות
(0.6%)	3,855	3,832	2.9%	5.1%	1,274	1,247	1,311	סך-הכל עמלות
(1.3%)	77	76	0.0%	26.3%	24	19	24	הכנסות אחרות
(0.6%)	3,932	3,908	2.9%	5.5%	1,298	1,266	1,335	סך-הכל עמלות והכנסות אחרות

* ביום 1 בינואר 2012 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. אימוץ ההוראות בוצע באופן של יישום למפרע, למעט ביטול הפרשי הצמדה למדד על קרן שנצברו וטרם שולמו בגין חובות שסווגו כפגומים לפני מועד היישום לראשונה. לאור זאת, הנתונים שנכללו בדוח רווח והפסד לתקופות מקבילות אשתקד סווגו מחדש כדי להתאים להגדרה החדשה, לכותרות ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. לפירוט ראה ביאור 1(ג)1 בתמצית הדוחות הכספיים.

(1) בעיקר קרנות נאמנות.

(2) בעיקר בגין שירותי ניהול ותפעול הניתנים לקופות-גמל.

הוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2012 ב-2,249 מיליון ש"ח בהשוואה ל-2,033 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

להלן פירוט של הוצאות התפעוליות והאחרות:

שינוי מתשעה חודשים שהסתיימו ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
	30.09.11	30.09.11	30.09.11	30.06.12	30.09.11	30.06.12	30.09.12	
%-ב	במיליוני ש"ח		% -ב		במיליוני ש"ח			
הוצאות שכר:								
3.2%	3,202	3,306	6.3%	1.3%	1,064	1,116	1,131	שכר
29.1%	330	426	273.9%	62.3%	46	106	172	מענקים ותגמול מבוסס מניות
5.7%	3,532	3,732	17.4%	6.6%	1,110	1,222	1,303	סך-הכל שכר
4.4%	1,147	1,197	6.9%	5.5%	392	397	419	אחזקה ופחת בניינים וציוד
הפחתות וירידות-ערך של								
(52.9%)	17	8	0.0%	50.0%	3	2	3	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
4.2%	1,472	1,534	(0.8%)	5.4%	528	497	524	הוצאות אחרות
סך-הכל הוצאות תפעוליות ואחרות								
4.9%	6,168	6,471	10.6%	6.2%	2,033	2,118	2,249	

הוצאות השכר ברבעון השלישי של שנת 2012 עלו בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד כתוצאה מגידול בשכר השוטף ומגידול בהוצאות שנרשמו בגין תשלום מבוסס מניות שנבע מעלייה במחיר מניית הבנק ומעלייה בהפרשה למענקים.

ההפרשה למיסים על הרווח הסתכמה ברבעון השלישי של שנת 2012 בסך של 281 מיליון ש"ח בהשוואה להטבת מס של 29 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, שנבעה מהשפעות שינויים בשערי המטבעות על השקעות בחברות מאוחדות בחו"ל שאינן נכללות בבסיס המס ומביטול הפרשות למיסים בעקבות שומות מס הכנסה.

ההפרשה למיסים על הרווח הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 בסך של 876 מיליון ש"ח בהשוואה ל-807 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המס האפקטיבי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 הגיע ל-31.2% בהשוואה לשיעור מס סטטוטורי של 35.3%.

הפער נובע בעיקר מהפרשי תרגום בגין חברות בנות בחו"ל שאינן נכללות בבסיס המס ושינוי בשיעור מס ערך מוסף שגרם לגידול ביתרת המיסים הנדחים לקבל, נטו.

לפרטים בדבר שינוי בשיעור מס ערך מוסף ראה ביאור 13 בתמצית הדוחות הכספיים.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2012 בסך של 625 מיליון ש"ח בהשוואה ל-471 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח הנקי הבסיסי למניה בת 1 ש"ח ערך נקוב המיוחס לבעלי המניות של הבנק הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2012 ב-0.47 ש"ח בהשוואה ל-0.36 ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק

המאזן המאוחד ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכם ב-367.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-356.7 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2011.

א. להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים:

שינוי מיום		יתרה ליום		30.06.12	30.09.12	
31.12.11	30.06.12	31.12.11	30.06.12			
ב-%		במיליוני ש"ח				
3.0%	1.5%	*356,662	362,105	367,365		סך-כל הנכסים
1.4%	0.5%	246,495	248,614	249,904		אשראי לציבור, נטו
(18.3%)	(15.2%)	55,790	53,751	45,558		מזומנים ופקדונות בבנקים
54.2%	30.3%	34,411	40,728	53,076		ניירות-ערך
3.1%	1.9%	256,417	259,668	264,490		פקדונות הציבור
9.5%	1.0%	32,933	35,679	36,051		אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
8.1%	3.4%	*23,819	24,907	25,759		הון המיוחס לבעלי מניות הבנק

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה, ברבעון הראשון של שנת 2012, של תקן בינלאומי מספר 12, מיסים על ההכנסה. ראה ביאור 1(ג)2.2 בתמצית הדוחות הכספיים.

ב. להלן ההתפתחות בסעיפים חוץ-מאזניים עיקריים:

שינוי מיום		יתרה ליום		30.06.12	30.09.12	
31.12.11	30.06.12	31.12.11	30.06.12			
ב-%		במיליוני ש"ח				
1. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים למעט נגזרים:						
(28.7%)	(6.4%)	2,627	2,002	1,874		אשראי תעודות
7.1%	5.5%	39,403	39,990	42,194		ערבויות והתחייבויות אחרות
(0.4%)	(0.4%)	32,924	32,927	32,803		מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות הבנק
5.5%	1.6%	10,163	10,555	10,723		מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות בנקים אחרים
3.7%	(2.7%)	34,515	36,802	35,808		מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
1.8%	(1.3%)	44,092	45,478	44,907		התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן והתחייבויות להוצאת ערבויות
2. מכשירים נגזרים (סכומי ערך נקוב):						
22.3%	10.6%	294,092	325,246	359,612		חוזי ריבית
(24.2%)	(7.3%)	274,009	224,062	207,611		חוזי מטבע-חוץ
19.0%	12.6%	20,480	21,636	24,362		חוזים בגין מניות
(12.0%)	0.5%	3,384	2,962	2,978		חוזי סחורות ושירותים (כולל נגזרי אשראי)
0.4%	3.6%	591,965	573,906	594,563		סך-הכל ערך נקוב נגזרים

ג. להלן ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק, לגביהם מספקת קבוצת הבנק שירותי ניהול תפעול ו/או משמורת:

יתרה ליום			
שינוי	31.12.11	30.09.12	
במיליוני ש"ח			
ב-%			
6.7%	633,782	675,936	בתיקי ניירות-ערך ⁽¹⁾⁽²⁾
12.2%	40,016	44,903	בקרנות נאמנות
1.5%	76,617	77,789	סך הנכסים של קופות-גמל המקבלות שירותי תפעול
6.4%	750,415	798,628	סך-הכל

(1) לרבות יתרות ניירות-ערך של קופות-גמל וקרנות נאמנות לגביהם מעניקה קבוצת הבנק שירותי תפעול.
 (2) לא כולל קרנות נאמנות המוחזקות על-ידי לקוחות הבנק.

אשראי לציבור, נטו

האשראי לציבור, נטו, ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכם ב-249.9 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-246.5 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2011, גידול בשיעור של כ-1.4%.

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מיגזרי ההצמדה השונים:

חלק המיגזר		יתרה ליום				
מסך האשראי לציבור ליום		שינוי		31.12.11	30.09.12	
31.12.11	30.09.12	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח		
ב-%	ב-%	ב-%	ב-%	ב-%		
57.8%	58.5%	2.7%	3,783	142,503	146,286	מטבע ישראלי לא-צמוד
23.0%	22.9%	0.8%	451	56,718	57,169	מטבע ישראלי צמוד למדד
19.1%	18.5%	(1.8%)	(868)	47,054	46,186	מטבע-חוץ (כולל צמוד למטבע-חוץ)
0.1%	0.1%	19.5%	43	220	263	פריטים לא-כספיים
100.0%	100.0%	1.4%	3,409	246,495	249,904	סך-הכל

האשראי במיגזר השקלי הלא-צמוד עלה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב-3.8 מיליארד ש"ח, גידול בשיעור של כ-2.7%.

האשראי במיגזר השקלי הצמוד למדד עלה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב-0.5 מיליארד ש"ח, גידול בשיעור של כ-0.8%.

האשראי במיגזר מטבע-חוץ (כולל הצמוד למטבע-חוץ) ירד בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב-0.9 מיליארד ש"ח, קיטון בשיעור של כ-1.8%. בנטרול השפעות הפיחות מול המטבעות המובילים נרשם קיטון בשיעור של כ-3.3%.

שינוי מיום		יתרה ליום		30.09.12	
31.12.11	30.06.12	31.12.11	30.06.12		
ב-%		במיליוני ש"ח			
2.9%	1.7%	61,685	62,443	63,486	מיגזר משקי הבית
6.9%	2.3%	28,509	29,782	30,478	מיגזר הבנקאות הפרטית
3.6%	2.1%	22,911	23,239	23,738	מיגזר עסקים קטנים
3.1%	(0.6%)	24,405	25,316	25,154	המיגזר המסחרי
(2.3%)	(1.1%)	104,839	103,604	102,451	המיגזר העסקי
10.9%	8.7%	4,146	4,230	4,597	אחרים והתאמות
1.4%	0.5%	246,495	248,614	249,904	סך-הכל
מזה אשראי צרכני בישראל ללא הלוואות לדיור:					
1.4%	0.5%	26,814	27,041	27,186	מיגזר משקי הבית
1.3%	0.5%	10,767	10,854	10,907	מיגזר הבנקאות הפרטית
1.7%	1.5%	19,258	19,287	19,580	מיגזר עסקים קטנים
1.5%	0.9%	56,839	57,182	57,673	סך-הכל
הלוואות לדיור בישראל:					
4.4%	2.6%	34,409	34,997	35,922	מיגזר משקי הבית
18.3%	7.8%	10,806	11,861	12,786	מיגזר הבנקאות הפרטית
13.8%	5.2%	3,653	3,952	4,158	מיגזר העסקים הקטנים
8.2%	4.0%	48,868	50,810	52,866	סך-הכל

להלן נתונים בדבר יתרת הלוואות לדיור וכן בדבר ביצועים (לרבות הלוואות שמוחזרו), בחלוקה להלוואות מכספי הבנק והלוואות מכספי אוצר, כל זאת בהתייחס לפעילות בישראל:

יתרה ליום		
30.09.11	31.12.11	30.09.12
במיליוני ש"ח		
יתרות אשראי		
49,043	49,250	53,254
הלוואות מכספי הבנק		
5,206	5,098	4,593
הלוואות מכספי האוצר*		
505	482	320
מענקים מכספי האוצר*		
54,754	54,830	58,167
סך-הכל		

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום	לשנים עשר חודשים שהסתיימו ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום
30.09.11	31.12.11	30.09.12
במיליוני ש"ח		
ביצועי הלוואות לדיור		
הלוואות מכספי האוצר:		
15	20	25
הלוואות		
6	8	6
מענקים		
21	28	31
סך-הכל מכספי האוצר		
9,345	11,303	8,612
סך-הכל הלוואות מכספי הבנק		
9,366	11,331	8,643
סך-הכל הלוואות חדשות		
1,152	1,455	1,279
הלוואות ישנות שמוחזרו, מכספי הבנק		
10,518	12,786	9,922
סך-הכל הלוואות שניתנו		

* סכום זה אינו נכלל במסגרת היתרות המאזניות לציבור.

התפתחות יתרות אשראי לדיור:

מעקב אחר התפתחות יתרת תיק האשראי לדיור על-פי בסיסי הצמדה וכשיעור מיתרת תיק האשראי של הבנק*:

שיעור שינוי בתקופה	סך-הכל	מיגזר מטבע-חוץ		מיגזר צמוד מדד				מיגזר לא-צמוד				
		ריבית משתנה		ריבית משתנה		ריבית קבועה		ריבית משתנה		ריבית קבועה		
		יתרה חוב רשומה במיליוני ש"ח ⁽¹⁾	שיעור במיליוני ש"ח ⁽¹⁾	יתרה חוב רשומה במיליוני ש"ח ⁽¹⁾	שיעור במיליוני ש"ח ⁽¹⁾	יתרה חוב רשומה במיליוני ש"ח ⁽¹⁾	שיעור במיליוני ש"ח ⁽¹⁾	יתרה חוב רשומה במיליוני ש"ח ⁽¹⁾	שיעור במיליוני ש"ח ⁽¹⁾	יתרה חוב רשומה במיליוני ש"ח ⁽¹⁾	שיעור במיליוני ש"ח ⁽¹⁾	
8.1%	53,254	2.3%	1,223	38.3%	20,423	25.7%	13,662	32.0%	17,043	1.7%	903	30.09.12
13.7%	49,250	2.7%	1,310	35.4%	17,464	27.7%	13,642	33.3%	16,403	0.9%	431	31.12.11
17.1%	43,309	2.2%	943	30.9%	13,361	31.9%	13,837	34.3%	14,870	0.7%	298	31.12.10
9.7%	36,994	2.8%	1,026	26.8%	9,928	41.5%	15,365	28.4%	10,504	0.5%	171	31.12.09

* לא כולל יתרות בגין חברות בנות בחו"ל (ליום 30 בספטמבר 2012 יתרת חוב רשומה בסך של 70 מיליון ש"ח, וליום 31 בדצמבר 2011 יתרת חוב רשומה בסך של 94 מיליון ש"ח).

(1) יתרת תיק האשראי לדיור ליום 30 בספטמבר 2012 עומדת על 53,254 מיליון ש"ח. הגידול בהיקפי האשראי לדיור בשנים האחרונות נובע מעלייה במחירי הדיור ומסביבת ריבית נמוכה. כפי שניתן לראות, חלה עלייה מחודש דצמבר 2009 עד חודש ספטמבר 2012 במשקל האשראי הלא-צמוד בריבית משתנה מ-28.4% בשנת 2009 ל-32.0%, וכן במיגזר צמוד מדד בריבית משתנה מ-26.8% ל-38.3%. עלייה זו באה על חשבון קיטון במחלק האשראי הצמוד למדד בריבית קבועה.

היקף החוב הבעייתי

בשנים האחרונות ניכרת ירידה מתמשכת בהיקפי הסכומים בפיגור ובהיקפי הפרשה להפסדי אשראי.

התפתחות סכומי הפיגור בהלוואות לדיור והפרשה להפסדי אשראי (לא כולל הפרשה קבוצתית)*

שנת רשומה (במיליוני ש"ח)	סכום בפיגור מעל 90 יום	שיעור הפיגור	הפרשה להפסדי אשראי לפי עומק הפיגור (במיליוני ש"ח)	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי לפי עומק הפיגור	חוב בעייתי (במיליוני ש"ח)	שיעור חוב בעייתי
30.9.12	53,254	0.3%	289	0.5%	999	1.9%
31.12.11	49,250	0.3%	294	0.6%	990	2.0%
31.12.10	43,309	0.4%	306	0.7%	1,028	2.4%
31.12.09	36,994	0.7%	269	0.7%	1,058	2.9%

* לא כולל יתרות בגין חברות בנות בחו"ל (ליום 30 בספטמבר 2012 יתרת חוב רשומה בסך של 70 מיליון ש"ח והפרשה להפסדי אשראי לפי עומק פיגור בסך של 2 מיליון ש"ח, וליום 31 בדצמבר 2011 יתרת חוב רשומה בסך של 94 מיליון ש"ח והפרשה להפסדי אשראי לפי עומק פיגור בסך של 5 מיליון ש"ח).

כימות ומדידת הסיכון – ביצוע אשראי לדיור

כימות ומדידת סיכון האשראי לדיור מבוצעים במספר רמות: רמת הלקוח הבודד, רמת מוצרים, וכן ברמת כלל תיק האשראי של הבנק. לצורך כך, פותחו ויושמו תהליכי כימות ומדידה, המשלבים הערכות מומחים בתחום האשראי לדיור ומודלים סטטיסטיים. במסגרת כימות הסיכון מבוצעת בחינה ממוקדת בנושא בחינת כושר החזר כולל בחינת רגישות לשינויים אפשריים בכושר החזר כתוצאה משינוי אפשרי בשיעור הריבית.

להלן פירוט מאפיינים שונים של אשראי לדיור שהעמיד הבנק על בסיס רבעוני:

נתוני הלוואות לדיור – שיעור מסך הביצועים החדשים

מאפיינים	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30.09.12	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31.03.12	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31.12.11	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30.09.11
שיעור מימון מעל 75%	3.3%	1.2%	3.3%	9.8%
שיעורי החזר מהכנסה מעל 50%	9.8%	10.6%	14.5%	15.3%
שיעור מימון מעל 60% וגם שיעורי החזר מעל 50%	4.5%	4.6%	6.9%	8.3%
שיעור מימון מעל 75% וגם שיעורי החזר מעל 50%	0.1%	0.1%	0.5%	0.4%
שיעור הביצועים בריבית המשתנה בתדירות קצרה מ-5 שנים	31%	30%	29%	29%
שיעור הלוואות לכלל מטרה	6.4%	8.7%	13.5%	10.2%
שיעור הלוואות להשקעה	11.1%	9.8%	13.6%	12.4%
הלוואה ממוצעת לרכישה (באלפי ש"ח)*	665	612	588	592
יתרת הלוואה ממוצעת (באלפי ש"ח)	311	303	298	293
תקופת פירעון מקורית ממוצעת בשנים (עם החזר חודשי)*	17.9	16.9	17.5	18.4

* הוצג מחדש.

יצוין כי שיעורי המימון חושבו על-פי הוראת דיווח לפיקוח על הבנקים מספר 876 - דוח על הלוואות לדיור.

כימות ומדידת הסיכון – תיק אשראי לדיור

הבנק מבצע באופן שוטף מעקב אחר התפתחות תיק האשראי לדיור בפרמטרים רבים, כגון: התפלגות LTV, כושר החזר, התפלגות מוצרי אשראי בתיק, היקף החוב הבעייתי ושיעור הפיגורים. הבנק עושה שימוש במודל סטטיסטי המודד את ההסתברות לכשל ואת ההפרשה הכלכלית הנדרשת בתיק המשכנתאות. בנוסף מבוצעים תרחישי מאמץ על תיק המשכנתאות ומנותחת ההשפעה על התיק עצמו ועל כלל הבנק. התרחישים כוללים התייחסות לירידה חדה במחירי הדירות, עליה בריבית ועליה ברמת האבטלה במשק. כמו-כן, קיימים הסדרי ביטוח – ביטוח חיים וביטוח מבנה. בנוסף, דורש הבנק ביטוח אשראי בהלוואות בהן LTV גבוה משיעור של 75%. לפרטים נוספים, ראה פרק "מיגזר משקי הבית" שלהלן.

דיון חודשי בנושא סיכוני אשראי לדיור

מתקיים דיון חודשי בהתפתחות המדדים השונים, הן ברמת ביצועי האשראי והן ברמת כלל התיק. זאת, בהתאם לתאבון סיכון כפי שהוגדר על-ידי הנהלת הבנק.

סיכון אשראי כולל לציבור

הסיכון הכולל של האשראי לציבור מורכב מסיכון אשראי מאזני, הכולל את האשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב של הציבור, חובות אחרים של הציבור ונכסים הנובעים ממכשירים נגזרים שבוצעו כנגד הציבור, ומסיכון אשראי חוץ-מאזני, הכולל ערבויות, עסקות במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים, מסגרות אשראי בלתי מנוצלות והתחייבויות למתן אשראי. לפרטים נוספים, ראה תוספת 3 לסקירת ההנהלה. סיכון האשראי הכולל לציבור ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכם ב-412.7 מיליארד ש"ח.

להלן התפתחות סיכון האשראי הכולל לציבור* לפי ענפי משק עיקריים:

	ליום 30 בדצמבר 2011		ליום 30 ביוני 2012		ליום 30 בספטמבר 2012		
	שיעור השינוי מיום 31.12.11	סיכון אשראי כולל לציבור***	שיעור מסך-הכל	סיכון אשראי כולל לציבור***	שיעור מסך-הכל	סיכון אשראי כולל לציבור***	
ענף המשק:							
חקלאות	2.1%	2,864	0.7%	2,946	0.7%	2,924	
תעשייה	(0.1%)	47,351	11.7%	47,793	11.5%	47,282	
בינוי ונדל"ן**	(1.5%)	83,630	20.6%	84,289	20.0%	82,396	
חשמל ומים	21.0%	9,574	2.4%	10,075	2.8%	11,589	
מסחר	3.6%	28,628	7.1%	29,166	7.2%	29,658	
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	1.6%	9,981	2.4%	10,085	2.4%	10,144	
תחבורה ואחסנה	(3.1%)	8,559	2.1%	8,566	2.0%	8,296	
תקשורת ושירותי מחשב	(5.2%)	12,377	2.9%	11,700	2.8%	11,733	
שירותים פיננסיים	1.4%	49,099	11.8%	48,297	12.1%	49,779	
שירותים עסקיים אחרים	2.9%	14,305	3.5%	14,543	3.6%	14,724	
שירותים ציבוריים וקהילתיים	(4.8%)	8,948	2.1%	8,544	2.1%	8,518	
אנשים פרטיים – הלוואות לדיור	8.1%	47,437	12.2%	49,921	12.4%	51,274	
אנשים פרטיים – אחר	2.8%	82,021	20.5%	83,861	20.4%	84,357	
סך-הכל	2.0%	404,774	100%	409,786	100%	412,674	

* נתוני סיכון האשראי הכולל מוצגים לאחר ניכוי יתרת מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי יתרת ההפרשות להפסדי אשראי (על בסיס פרטני וקבוצתי).
 ** כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-544 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-2,074 מיליוני ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה (30.6.12): סיכון אשראי מאזני בסך של כ-487 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-2,225 מיליוני ש"ח, 31.12.11: סיכון אשראי מאזני בסך של כ-433 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-2,169 מיליוני ש"ח.
 *** לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בנקים אחרים בסך של כ-10,723 מיליוני ש"ח (30.6.12): 10,555 מיליוני ש"ח, 31.12.11: 10,163 מיליוני ש"ח.

בינוי ונדל"ן

ליום 30 בספטמבר 2012 סיכון האשראי הכולל בענף הסתכם ב-82.4 מיליארד ש"ח.

להלן פילוח סיכון האשראי של קבוצת הבנק בענף הבינוי והנדל"ן, בהתאם לתחומי הפעילות העיקריים:

יתרה ליום 30.09.12			
סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח			
2,234	503	1,731	בנייה למסחר ושירותים
968	447	521	בנייה לתעשייה
30,511	20,946	9,565	בנייה לדיוור
32,768	4,780	27,988	נכסים מניבים
15,915	7,528	8,387	אחר
82,396	34,204	48,192	סך-הכל ענף הבינוי והנדל"ן

להלן פירוט יתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ-מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 1,200 מיליוני ש"ח לפי ענפי משק ליום 30 בספטמבר 2012:

סך-הכל	סיכון אשראי חוץ-מאזני	אשראי מאזני	מספר לוויים	
במיליוני ש"ח				ענף המשק
9,711	7,975	1,736	4	תעשייה
5,056	1,320	3,736	3	בינוי ונדל"ן
6,184	2,844	3,340	1	חשמל ומים
2,592	1,676	916	2	מסחר
3,662	635	3,027	2	תקשורת ושירותי מחשב
7,784	3,278	4,506	4	שירותים פיננסיים
1,219	65	1,154	1	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
36,208	17,793	18,415	17	סך-הכל

סיכון אשראי בגין חשיפות לקבוצות לווים

להלן פירוט יתרות סיכון האשראי לכל קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 בדבר "מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים" (להלן: הוראה 313), עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי (כהגדרתו בהוראה 313) ליום 30 בספטמבר 2012:

שיעור מההון הרגולטורי	חבות נטו ⁽⁵⁾	ניכויים ⁽⁴⁾	מזה: סיכון אשראי חבות ברוטו ⁽³⁾ חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾	סיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽¹⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾	
%	במיליוני ש"ח					
21.3	9,749	79	9,828	732	2,286	7,387 קבוצת לווים א'
17.7	8,079	503	8,582	139	2,244	6,294 קבוצת לווים ב'
17.5	8,000	123	8,123	307	3,417	4,646 קבוצת לווים ג'

- (1) לאחר ניכוי יתרת מחיקות חשבונאיות ויתרות הפרשה להפסדי אשראי שחושבה על בסיס פרטני.
 (2) סיכון האשראי החוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
 (3) הסכום כולל ערבויות צד ג' מחוץ לקבוצה.
 (4) ניכויים המותרים בהתאם להוראה 313, הכוללים בעיקר פקדונות המופקדים בבנק, אגרות-חוב שהונפקו על-ידי מדינת ישראל, כתבי שיפוי של מדינת ישראל או גופים פיננסיים המותרים בניכוי.
 (5) הנתונים המוצגים לעיל מייצגים חשיפה לקבוצות לווים והינם לאחר הפחתת הניכויים המותרים בהוראה 313 ולאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי שחושבה על בסיס פרטני. לפיכך, נתונים אלה אינם בני השוואה לנתונים בדבר חבות לווים המפורטים בגילויים אחרים בדוח.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 בנושא "מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים" מטילה על הבנק, בין היתר, מגבלה לפיה שיעור ה"חבות" של "לווה" ושל "קבוצת לווים", כהגדרתם בהוראה, אחר שנוכו מן החבות סכומים שניתן להפחיתם לצורך כך כמפורט בהוראה, לא יעלה על 15% ועל 25% בהתאמה מההון של הבנק המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 בנושא "רכיבי ההון". כמו-כן, קובעת ההוראה, כי סך-כל החבויות (לאחר ניכוי סכומים מותרים) של הלווים, קבוצות הלווים וקבוצות הלווים הבנקאיות שחבות כל אחד מהם עולה על שיעור של 10% מהון הבנק, לא יעלה על 120% מהון הבנק. יובהר כי לצורך חישוב החבות, אומצו העקרונות במקדמי המרת האשראי ובניכויים המותרים להוראה לניהול בנקאי תקין 203 "מדידה והלימות הון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי".

הבנק מקיים תהליכי מעקב ובקרה כדי לבדוק עמידה במגבלות הוראה 313 לעניין חשיפה לחבות קבוצות לווים. בנוסף, הבנק מבצע סקירות תקופתיות על סיכון האשראי בקבוצות לווים אלה, תוך בחינה פרטנית של הלווים השייכים לקבוצות הלווים, אופי פעילות לווים אלה והמתאם ביניהם היכולים להשפיע על הסיכון הקבוצתי.

מידע על חבויות בעייתיות למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

א. פילוח חבויות בעייתיות

31.12.11		30.09.12				
סך-הכל	חוץ-מאזני	מאזני	סך-הכל	חוץ-מאזני	מאזני	
במיליוני ש"ח						
9,539	887	8,652	9,511	903	8,608	סיכון אשראי פגום
1,784	141	1,643	2,976	381	2,595	סיכון אשראי נחות
3,467	984	2,483	4,225	1,092	3,133	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
14,790	2,012	12,778	16,712	2,376	14,336	סך סיכון אשראי בעייתי
12,799	1,928	10,871	14,718	2,293	12,425	סך סיכון אשראי בעייתי, נטו

31.12.11 **30.09.12**

במיליוני ש"ח

סיכון אשראי מאזני פגום

		אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית:	
8,252	7,895	שנבדק על בסיס פרטני	
357	675	חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות ריבית	
39	38	אגרות-חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית	
4	-	אגרות-חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית	
8,652	8,608	סך סיכון אשראי פגום	

ב. סיכון אשראי בעייתי

31.12.11 **30.09.12**

במיליוני ש"ח

סיכון אשראי מסחרי בעייתי⁽¹⁾

10,540	12,114	סיכון אשראי מאזני בגין הציבור
1,980	2,343	סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין הציבור ⁽²⁾
12,520	14,457	סך-הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי בגין הציבור
4	-	סיכון אשראי מאזני בגין אחרים
26	26	סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין אחרים ⁽²⁾
12,550	14,483	סך-הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי
2,240	2,229	סיכון אשראי בעייתי בגין אנשים פרטיים
14,790	16,712	סך-הכל סיכון אשראי בעייתי

(1) סיכון אשראי מאזני (אשראי, אגרות-חוב, חובות אחרים שהוכרו במאזן ונכסים בגין מכשירים נגזרים) וסיכון אשראי חוץ-מאזני שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, למעט סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני בגין אנשים פרטיים.

(2) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים, למעט בגין ערבויות שנתן לווה להבטחת חבות של צד שלישי, לפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי.

הערה:

סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני מוצג לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

נכסים שאינם מבצעים

כוללים את נכסי הבנק אשר אינם צוברים הכנסות ריבית. מידע זה דומה ליתרת ה-non performing assets המוצגת בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בארצות-הברית. מטרת נתון זה לתת גילוי לאותו חלק מנכסי הבנק הכלול בדוחות הכספיים אשר אינו צובר הכנסות ריבית.

יתרה ליום		
31.12.11	30.09.12	
במיליוני ש"ח		
ג. נכסים שאינם מבצעים		
אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית:		
8,252	7,895	שנבדק על בסיס פרטני
4	-	אגרות-חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית
8,256	7,895	סך-הכל חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית
161	178	נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו
8,417	8,073	סך-הכל נכסים שאינם מבצעים
ד. חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות ריבית		
357	675	
ה. חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר		
1,132	1,123	מזה:
705	723	הלואות לדיור בגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור
292	282	הלואות לדיור בגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור ⁽¹⁾

(1) הלואות לדיור, אשר ההפרשה המזערית בגין מחושבת לפי עומק הפיגור, שנמצאות בפיגור מעל 3 חודשים ועד 6 חודשים, והלואות לדיור אחרות, שאינן פגומות, אשר הינן בפיגור של 90 ימים או יותר וההפרשה המזערית בגין לא מחושבת לפי עומק הפיגור.

י. מדדי סיכון:

ליום		
31.12.11	30.09.12	
3.29%	3.11%	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית מיתרת אשראי לציבור*
0.45%	0.44%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת אשראי לציבור*
1.63%	1.67%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור*
49.65%	53.70%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית*
3.09%	3.50%	שיעור סיכון אשראי מסחרי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור*
3.65%	4.04%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור*

* לפני ניכוי הפרשות להפסדי אשראי.

מזומנים ופקדונות בבנקים

המזומנים והפקדונות בבנקים ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכמו ב-45.6 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-55.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2011, קיטון בשיעור של כ-18.3%.
להלן פירוט יתרת המזומנים והפקדונות בבנקים:

שינוי מיום		יתרה ליום		30.09.12	
31.12.11	30.06.12	31.12.11	30.06.12		
ב-%		במיליוני ש"ח			
31.2%	37.6%	2,232	2,128	2,928	מזומנים
(30.5%)	(33.6%)	31,319	32,823	21,779	פקדונות בבנק ישראל
(9.4%)	10.1%	16,451	13,537	14,908	פקדונות בבנקים מרכזיים בחו"ל
(14.8%)	118.6%	290	113	247	פקדונות בבנקים בישראל
3.6%	10.6%	5,498	5,150	5,696	פקדונות בבנקים בחו"ל
(18.3%)	(15.2%)	55,790	53,751	45,558	סך-הכל

ניירות-ערך

ניירות הערך ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכמו ב-53.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-34.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2011, עלייה בשיעור של כ-54.2% שנבעה בעיקר מרכישת אגרות-חוב ממשלתיות.
לפרטים נוספים, ראה ביאור 2 בתמצית הדוחות הכספיים.

להלן פירוט ניירות הערך של קבוצת הבנק בהתאם לסיווג המאזני:

30 בספטמבר 2012					
הערך במאזן	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת	
					במיליוני ש"ח
					אגרות-חוב:
802	864	-	62	802	מוחזקות לפידיון
48,360	48,360	(78)	368	48,070	זמינות למכירה
2,427	2,427	*(4)	*19	2,412	למסחר
51,589	51,651	(82)	449	51,284	סך-הכל אגרות-חוב
					מניות:
1,446	1,446	(5)	163	1,288	זמינות למכירה
41	41	*(9)	*1	49	למסחר
1,487	1,487	(14)	164	1,337	סך-הכל מניות
53,076	53,138	(96)	613	52,621	סך-כל ניירות הערך

* נקפו לדוח רווח והפסד.

להלן פירוט ניירות הערך של קבוצת הבנק בהתאם לסיווג המאזני (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2011					
הערך במאזן	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת	
במיליוני ש"ח					
אגרות-חוב:					
869	926	-	57	869	מוחזקות לפידיון
28,412	28,412	(92)	253	28,251	זמינות למכירה
3,540	3,540	*-	*24	3,516	למסחר
32,821	32,878	(92)	334	32,636	סך-הכל אגרות-חוב
מניות:					
1,538	1,538	(3)	198	1,343	זמינות למכירה
52	52	*(9)	*-	61	למסחר
1,590	1,590	(12)	198	1,404	סך-הכל מניות
34,411	34,468	(104)	532	34,040	סך-כל ניירות הערך

* נקפו לדוח רווח והפסד.

להלן פרטים ליום 30 בספטמבר 2012 על ההפסד שטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן בגין ניירות-ערך בתיק הזמין למכירה:

בגין אגרות-חוב*:

משך זמן ירידת הערך מאז תחילת הירידה				
עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סך-הכל
במיליוני ש"ח				
41	-	-	37	78
שיעור הירידה				
עד 20%				

בגין מניות:

משך זמן ירידת הערך מאז תחילת הירידה				
עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סך-הכל
במיליוני ש"ח				
5	-	-	-	5
שיעור הירידה				
עד 20%				

* הירידה בקרן ההון נובעת בעיקר בגין אגרות-חוב של ממשלת ישראל.

השקעות באגרות-חוב בתיק הזמין למכירה ובתיק למסחר

להלן פרטים נוספים על השקעת קבוצת הבנק באגרות-חוב ליום 30 בספטמבר 2012 (במיליוני ש"ח):

סך-הכל הערך במאזן	הערך במאזן
אגרות-חוב ממשלתיות:	
	ממשלת ישראל
42,450	
28	ממשלת ארצות-הברית
1,680	ממשלות מדינות מפותחות
578	ממשלות מדינות מתפתחות
44,736	
אגרות-חוב של בנקים ומוסדות פיננסיים:	
128	בנקים בישראל
	בנקים - מדינות מפותחות:
502	ארצות-הברית
280	אוסטרליה
272	הולנד
133	בריטניה
53	ספרד
177	שוודיה
61	אחר*
1,478	
69	בנקים - ארצות מתפתחות
	מוסדות כספיים (שאינם בנקים):
89	ישראל
374	ארצות-הברית**
32	בריטניה
4	פרו
2	גרסי
1	צרפת
1	ארגנטינה
503	
2,178	
אגרות-חוב של תאגידים, שאינם בנקים ומוסדות פיננסיים (פילוח לפי ענפי משק):	
391	תעשייה
239	פעילויות בנדל"ן
2,309	חשמל ומים
116	מסחר
25	תחבורה
229	תקשורת ושירותי מחשב
228	שירותים פיננסיים
124	שירותים ציבוריים***
212	שירותים עסקיים אחרים
3,873	
50,787	סך-הכל אגרות-חוב

* כולל 7 מדינות, כשהיתרה הגבוהה ביותר היא כ-20 מיליון ש"ח.
 ** כולל 12 מנפיקים, כשהיתרה הגבוהה ביותר של מנפיק אחד היא בסך של כ-158 מיליון ש"ח.
 *** כולל ניירות-ערך מגובי נכסים.

השקעות במניות

לבנק השקעות במניות סחירות, במניות לא סחירות ובקרנות נאמנות בפיזור נרחב המסתכמות ליום 30 בספטמבר 2012 בסך של 1,487 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,590 מיליון ש"ח בסוף שנת 2011.

פקדונות

פקדונות כוללים את פקדונות הציבור, פקדונות הממשלה ופקדונות מבנק ישראל ומבנקים אחרים.

יתרה ליום			
השינוי	31.12.11	30.09.12	
	במיליוני ש"ח		
ב-%	256,417	264,490	פקדונות הציבור
3.1%	7,001	5,385	פקדונות מבנקים
(23.1%)	1,085	988	פקדונות הממשלה
(8.9%)	264,503	270,863	סך-הכל
2.4%			

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכמו ב-264.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-256.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2011, גידול בשיעור של כ-3.1%. הגידול נבע בעיקר מעלייה של 9.0 מיליארד ש"ח בפקדונות הקמעונאים ושל 1.1 מיליארד ש"ח בפקדונות מיגור ניהול פיננסי אשר קוזז בירידה של 2.0 מיליארד ש"ח בפקדונות העסקיים.

להלן התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מיגורי ההצמדה השונים:

חלק המיגור מסך פקדונות הציבור ליום		יתרה ליום				
31.12.11	30.09.12	שינוי	31.12.11	30.09.12		
ב-%	ב-%	ב-%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח		
60.6%	60.2%	2.5%	3,956	155,391	159,347	מטבע ישראלי לא-צמוד
8.0%	7.8%	(0.0%)	(6)	20,615	20,609	מטבע ישראלי צמוד למדד
31.3%	31.9%	5.1%	4,080	80,191	84,271	מטבע-חוץ (כולל צמוד למטבע-חוץ)
0.1%	0.1%	19.5%	43	220	263	פריטים לא-כספיים
100.0%	100.0%	3.1%	8,073	256,417	264,490	סך-הכל

פקדונות הציבור לפי מיגורי פעילות:

שינוי מיום		יתרה ליום		
31.12.11	30.06.12	31.12.11	30.06.12	30.09.12
ב-%	ב-%	במיליוני ש"ח		
6.4%	2.9%	34,965	36,154	37,189
4.0%	0.9%	124,352	128,267	129,369
7.4%	2.8%	23,545	24,594	25,288
1.9%	3.2%	13,662	13,491	13,918
(4.3%)	1.6%	52,757	49,674	50,468
15.7%	10.3%	7,136	7,488	8,258
3.1%	1.9%	256,417	259,668	264,490

אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכמו ב-36.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-32.9 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2011, גידול בשיעור של כ-9.5%. עיקר הגידול נובע מכך שבתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 גייס הבנק כתבי התחייבות נדחים המהווים הון רוברד 2 תחתון בסך כולל של כ-2.8 מיליארד ש"ח, אשר נכללו בהון רוברד 2 תחתון בכפוף למגבלה בהוראות ניהול בנקאי תקין.

תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות

מידע כספי תמציתי על מיגזרי פעילות

קבוצת הבנק פועלת בישראל ומחוצה לה באמצעות הבנק, חברות בנות, סניפים ונציגויות, בכל תחומי הבנקאות, ומספקת מגוון שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיה. כמו-כן, יש לבנק השקעות בחברות כלולות. הפעילות של קבוצת הבנק מנוהלת באמצעות שישה מיגזרי פעילות עיקריים. החלוקה למיגזרי הפעילות מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות הנכללים בכל אחד מהמיגזרים, מולו הם פועלים. חלוקה זו משמשת את הנהלת הבנק לצורך קבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה. מיגזרי הפעילות מוצגים בהתאם למאפיינים שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים. לפרטים בדבר שיוך לקוחות למיגזרי הפעילות השונים, ראה ביאור 32 בדוחות הכספיים לשנת 2011. ביום 1 בינואר 2012 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאריך בנקאי. אימוץ ההוראות בוצע באופן של יישום למפרע, למעט ביטול הפרשי הצמדה למדד על קרן שנצברו וטרם שולמו בגין חובות שסווגו כפגומים לפני מועד היישום לראשונה. לאור זאת, הנתונים שנכללו בדוח רווח והפסד לתקופות מקבילות אשתקד סווגו מחדש כדי להתאים להגדרה החדשה, לכתרות ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. לפירוט ראה ביאור 1(ג) (1) בתמצית הדוחות הכספיים.

להלן תמצית ההתפתחות בתוצאות הפעילות של קבוצת הבנק, וסעיפי המאזן העיקריים לפי מיגזרי פעילות:

א. רווח נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק:

שינוי מתשעה חודשים שהסתיימו ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	30.09.11	30.09.12	30.09.11	30.06.12	30.09.11	*30.06.12	
	במיליוני ש"ח		ב-%		במיליוני ש"ח		
מיגזר משקי הבית	291	267	(17.1%)	19.2%	105	73	87
מיגזר הבנקאות הפרטית	229	221	(42.9%)	(24.3%)	98	74	56
מיגזר עסקים קטנים	334	307	(32.9%)	6.7%	143	90	96
המיגזר המסחרי	187	192	16.4%	1.6%	55	63	64
המיגזר העסקי	760	751	243.0%	5.0%	79	258	271
מיגזר ניהול פיננסי	252	145		(34.0%)	(13)	50	33
אחרים והתאמות	21	8			4	(1)	18
סך-הכל	2,074	1,891	32.7%	3.0%	471	607	625

* סווג מחדש.

ב. אשראי לציבור, נטו, לפי מיגזרי פעילות:

שינוי מיום		יתרה ליום		30.09.12	
31.12.11	30.06.12	31.12.11	30.06.12		
ב-%		במיליוני ש"ח			
2.9%	1.7%	61,685	62,443	63,486	מיגזר משקי הבית
6.9%	2.3%	28,509	29,782	30,478	מיגזר הבנקאות הפרטית
3.6%	2.1%	22,911	23,239	23,738	מיגזר עסקים קטנים
3.1%	(0.6%)	24,405	25,316	25,154	המיגזר המסחרי
(2.3%)	(1.1%)	104,839	103,604	102,451	המיגזר העסקי
10.9%	8.7%	4,146	4,230	4,597	אחרים והתאמות
1.4%	0.5%	246,495	248,614	249,904	סך-הכל
מזה אשראי צרכני בישראל ללא הלוואות לדיור:					
1.4%	0.5%	26,814	27,041	27,186	מיגזר משקי הבית
1.3%	0.5%	10,767	10,854	10,907	מיגזר הבנקאות הפרטית
1.7%	1.5%	19,258	19,287	19,580	מיגזר עסקים קטנים
1.5%	0.9%	56,839	57,182	57,673	סך-הכל
הלוואות לדיור בישראל:					
4.4%	2.6%	34,409	34,997	35,922	מיגזר משקי הבית
18.3%	7.8%	10,806	11,861	12,786	מיגזר הבנקאות הפרטית
13.8%	5.2%	3,653	3,952	4,158	מיגזר העסקים הקטנים
8.2%	4.0%	48,868	50,810	52,866	סך-הכל

ג. פקדונות הציבור לפי מיגזרי פעילות:

שינוי מיום		יתרה ליום		30.09.12	
31.12.11	30.06.12	31.12.11	30.06.12		
ב-%		במיליוני ש"ח			
6.4%	2.9%	34,965	36,154	37,189	מיגזר משקי הבית
4.0%	0.9%	124,352	128,267	129,369	מיגזר הבנקאות הפרטית
7.4%	2.8%	23,545	24,594	25,288	מיגזר עסקים קטנים
1.9%	3.2%	13,662	13,491	13,918	המיגזר המסחרי
(4.3%)	1.6%	52,757	49,674	50,468	המיגזר העסקי
15.7%	10.3%	7,136	7,488	8,258	מיגזר ניהול פיננסי
3.1%	1.9%	256,417	259,668	264,490	סך-הכל

להלן פירוט בדבר ההון המיוחס לכל אחד ממיגזרי הפעילות לעניין חישוב התשואה להון⁽¹⁾:

שינוי מתשעה חודשים שהסתיימו ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
	30.09.11	*30.09.11	30.09.11	30.06.12	*30.09.11	30.06.12	30.09.12	
%-ב	במיליוני ש"ח		% -ב		במיליוני ש"ח			
1.3%	3,456	3,501	2.5%	3.8%	3,526	3,484	3,615	מיגזר משקי הבית
13.7%	1,588	1,805	17.2%	5.9%	1,622	1,795	1,901	מיגזר הבנקאות הפרטית
5.4%	1,978	2,084	6.1%	0.0%	1,992	2,113	2,114	מיגזר עסקים קטנים
10.1%	2,348	2,586	6.1%	(2.2%)	2,436	2,641	2,584	המיגזר המסחרי
5.3%	10,326	10,874	0.0%	(3.1%)	10,748	11,100	10,752	המיגזר העסקי
40.9%	2,308	3,252	106.9%	27.8%	1,776	2,875	3,674	מיגזר ניהול פיננסי
20.8%	579	700	(2.5%)	7.0%	755	688	737	מיגזר אחרים והתאמות
9.8%	22,583	24,802	11.0%	2.8%	22,855	24,696	25,377	סך-הכל

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על ההכנסה. ראה ביאור 1(ג)(2.2) בתמצית הדוחות הכספיים. כמו-כן, סווג מחדש.
 (1) הקצאת ההון המבוססת על רכיבי סיכון בכל מיגזר, מחושבת על-פי רכיבי סיכון לפי באזל 2.

פעילות חוץ-מאזנית

להלן ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק⁽¹⁾:

שינוי מיום	יתרה ליום		שינוי מיום	30.06.12	30.09.12	
	31.12.11	31.12.11				
%-ב	במיליוני ש"ח					
(6.2%)	0.3%	5,052	4,723	4,737		מיגזר משקי הבית
14.6%	4.2%	133,214	146,462	152,644		מיגזר הבנקאות הפרטית
3.8%	2.3%	10,168	10,317	10,551		מיגזר עסקים קטנים
10.9%	4.0%	11,341	12,093	12,580		המיגזר המסחרי
5.5%	4.9%	514,023	517,395	542,549		המיגזר העסקי
(1.4%)	0.0%	76,617	75,567	75,567		אחרים והתאמות
6.4%	4.2%	750,415	766,557	798,628		סך-הכל

(1) כולל החזקות לקוחות בתיקי ניירות-ערך, בקרנות נאמנות וכן, בנכסי קופות-גמל המקבלות שירותי תפעול.

מיגזר משקי הבית

כללי ומבנה המיגזר

המיגזר מספק מגוון של שירותים ללקוחות פרטיים הפועלים לרוב בהיקפים כספיים נמוכים יחסית. השירותים ללקוחות המיגזר מוענקים באמצעות 277 סניפים הפרוסים ברחבי הארץ מקרית שמונה ועד אילת, והמאורגנים בחלוקה גיאוגרפית לשמונה מנהלות אזורים. בנוסף, מוענקים השירותים כאמור באמצעות ערוצים ישירים: מכשירים אוטומטיים הצמודים לסניף וב"חצרות לקוח", "פועלים באינטרנט", "פועלים בסלולר" ו"פועלים בטלפון". השירותים ניתנים גם ללקוחות הבנק המשתייכים למיגזרים אחרים, וכן ללקוחות מזדמנים.

פעילות הבנק במיגזר משקי הבית בחו"ל כוללת גם את פעילות משקי הבית של בנק פוזיטיב בתורכיה ובנק פוזיטיב בקזחסטן בהיקפים לא מהותיים.

ברבעון השלישי של שנת 2012 פתח הבנק סניף קמעונאי חדש, מותאם לצורכי הלקוח ואיחד סניף אחד.

מוצרים חדשים

הבנק השיק בחודש ספטמבר את פועלים Cash Back - מועדון הלקוחות הגדול בישראל, שיקנה לכל לקוחות הבנק המחזיקים בכרטיסי אשראי שהונפקו על-ידי הבנק, החזר כספי ישירות לחשבון הבנק, ברכישת מוצרים ושירותים בכל אחד מבתי העסק המשתתפים בתוכנית. הצטרפות הלקוחות למועדון היא אוטומטית, ללא כל צורך ברישום וללא תשלום נוסף. במסגרת אסטרטגיית הבנק 'בשנת העסקים הקטנים' לתמוך ולקדם את העסקים הקטנים, המועדון מצרף לתוכנית, לצד הרשתות הגדולות בפריסה ארצית, עסקים קטנים ובינוניים. עד כה הצטרפו למועדון למעלה מ-300 בתי עסק קטנים ומקומיים בכל חלקי הארץ.

ייעוץ פנסיוני

לפרטים נוספים בדבר היערכות קבוצת הבנק למתן שירותי ייעוץ, ראה פרק "פרטים נוספים אודות פעילות במוצרים מסוימים".

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר משקי הבית:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012							
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל				
	הלוואות לדיור	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
2,651	38	13	1,456	2	70	1,072	- מחיצוניים
(979)	(22)	(14)	(1,282)	-	-	339	- בינמיגרי
1,672	16	(1)	174	2	70	1,411	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:							
940	2	2	69	34	439	394	- מחיצוניים
(36)	-	-	23	(9)	-	(50)	- בינמיגרי
2,576	18	1	266	27	509	1,755	סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
186	2	1	16	-	22	145	הוצאות תפעוליות ואחרות:
1,976	15	14	177	46	347	1,377	- מחיצוניים
13	-	-	-	-	-	13	- בינמיגרי
401	1	(14)	73	(19)	140	220	רווח (הפסד) לפני מיסים
134	-	(4)	24	(5)	47	72	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:							
267	1	(10)	49	(14)	93	148	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	3	-	-	(3)	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
267	1	(7)	49	(14)	90	148	המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מההון הממוצע) ⁽²⁾							
10.3%	-	-	4.3%	-	27.3%	13.6%	
יתרה ממוצעת של נכסים							
62,722	100	358	34,900	-	6,123	21,241	יתרה ממוצעת של התחייבויות
35,908	-	13	-	-	-	35,895	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
42,778	51	304	18,697	-	5,578	18,148	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
2,074	-	-	-	2,074	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
2,755	-	-	-	2,755	-	-	
יתרת אשראי לציבור							
63,486	66	312	35,922	-	5,856	21,330	יתרת פקדונות הציבור
37,189	-	15	-	-	-	37,174	

(1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

(2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר משקי הבית (המשך):

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011*							
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל				
	הלוואות לדיור	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
2,656	8	58	1,493	4	76	1,017	- מחיצוניים
(962)	(6)	(35)	(1,302)	-	-	381	- בינמיגרי
1,694	2	23	191	4	76	1,398	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:							
946	-	1	81	43	416	405	- מחיצוניים
(50)	-	-	25	(11)	-	(64)	- בינמיגרי
2,590	2	24	297	36	492	1,739	סך ההכנסות
191	-	(1)	31	-	26	135	הוצאות בגין הפסדי אשראי (הקטנת הפרשה)
הוצאות תפעוליות ואחרות:							
1,945	6	49	180	48	320	1,342	- מחיצוניים
11	-	-	-	-	-	11	- בינמיגרי
443	(4)	(24)	86	(12)	146	251	רווח (הפסד) לפני מיסים
155	(1)	(7)	30	(4)	50	87	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:							
288	(3)	(17)	56	(8)	96	164	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
3	1	5	-	-	(3)	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
291	(2)	(12)	56	(8)	93	164	המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מההון הממוצע)**(2)							
11.4%	-	-	4.9%	-	29.8%	15.4%	
59,748	110	403	33,435	-	5,653	20,147	יתרה ממוצעת של נכסים
32,898	-	16	-	-	-	32,882	יתרה ממוצעת של התחייבויות
43,328	61	361	19,381	-	5,395	18,130	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
2,501	-	-	-	2,501	-	-	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
3,081	-	-	-	3,081	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
61,529	98	410	34,645	-	5,941	20,435	יתרת אשראי לציבור
34,403	-	13	-	-	-	34,390	יתרת פקדונות הציבור**

* סוג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1(ג)1(1) לתמצית הדוחות הכספיים.

** סוג מחדש.

(1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

(2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר משקי הבית (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012							
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל				
	הלוואות לדיור	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
922	11	5	515	-	26	365	- מחיצוניים
(365)	(6)	(5)	(457)	-	-	103	- בינמיגזרי
557	5	-	58	-	26	468	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:							
321	-	1	23	12	153	132	- מחיצוניים
(11)	-	-	9	(3)	-	(17)	- בינמיגזרי
867	5	1	90	9	179	583	סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
58	1	1	8	-	4	44	
הוצאות תפעוליות ואחרות:							
679	6	6	60	16	118	473	- מחיצוניים
5	-	-	-	-	-	5	- בינמיגזרי
125	(2)	(6)	22	(7)	57	61	רווח (הפסד) לפני מיסים
37	(1)	(2)	6	(1)	18	17	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:							
88	(1)	(4)	16	(6)	39	44	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	-	1	-	-	(2)	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
87	(1)	(3)	16	(6)	37	44	המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר משקי הבית (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012*							
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל			בנקאות ופיננסים	
	הלוואות לדיור	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי		
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
1,005	12	4	628	1	23	337	- מחיצוניים
(447)	(7)	(5)	(570)	-	-	135	- בינמיגזרי
558	5	(1)	58	1	23	472	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:							
310	1	-	23	11	147	128	- מחיצוניים
(11)	-	-	8	(3)	-	(16)	- בינמיגזרי
857	6	(1)	89	9	170	584	סך ההכנסות
85	1	-	5	-	9	70	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:							
659	5	4	64	15	114	457	- מחיצוניים
4	-	-	-	-	-	4	- בינמיגזרי
109	-	(5)	20	(6)	47	53	רווח (הפסד) לפני מיסים
37	-	(1)	7	(2)	17	16	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:							
72	-	(4)	13	(4)	30	37	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1	-	1	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
73	-	(3)	13	(4)	30	37	המיוחס לבעלי מניות הבנק
62,443	82	323	34,997	-	5,790	21,251	יתרת אשראי לציבור
36,154	-	13	-	-	-	36,141	יתרת פקדונות הציבור

* סווג מחדש.

(1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר משקי הבית (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011*						
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל			בנקאות ופיננסים
	הלוואות לדיור	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	
במיליוני ש"ח						
הכנסות ריבית, נטו:						
975	3	17	566	2	24	363
(410)	(2)	(11)	(512)	-	-	115
565	1	6	54	2	24	478
הכנסות שאינן מריבית:						
323	-	1	26	14	147	135
(16)	-	-	8	(3)	-	(21)
872	1	7	88	13	171	592
52	-	(1)	12	-	1	40
הוצאות בגין הפסדי אשראי (הקטנת הפרשה)						
הוצאות תפעוליות ואחרות:						
656	2	16	54	15	110	459
5	-	-	-	-	-	5
159	(1)	(8)	22	(2)	60	88
55	-	(3)	8	(1)	20	31
רווח (הפסד) לפני מיסים						
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)						
רווח (הפסד) נקי:						
104	(1)	(5)	14	(1)	40	57
1	-	2	-	-	(1)	-
105	(1)	(3)	14	(1)	39	57

* סוג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1(ג) לתמצית הדוחות הכספיים.
 (1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מיגזר משקי הבית בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכם ב-267 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-291 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון ברווח נבע מירידה בהכנסות ריבית, נטו, ומעלייה בהוצאות התפעוליות. מנגד, עלייה בהכנסות שאינן מריבית, קיזזה קיטון זה.

הכנסות הריבית, נטו, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמו ב-1,672 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,694 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בשיעור של 1.3%, נבע בעיקר מירידה במרווחים הפיננסיים והירידה בריבית במשק, הירידה קוזזה בשל עלייה בהיקף הפעילות באשראי ובפקדונות.

ההכנסות שאינן מריבית בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמו ב-904 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-896 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהכנסות נבע בעיקר עקב עלייה בהכנסות מכרטיסי אשראי וקוזז בחלקו מירידה בהכנסות משוק ההון. ההוצאה בגין הפסדי אשראי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמה ב-186 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-191 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המיגזר הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב-1,989 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,956 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהוצאות נבע בעיקר מגידול בשכר השוטף ומגידול בהוצאות שנרשמו בגין תשלום מבוסס מניות שנבע מעלייה במחיר מניית הבנק ומעלייה בהפרשה למענקים.

האשראי לציבור, נטו, ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכם בכ-63.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-61.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהלוואות לדיור.

האשראי לדיור בישראל ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכם בכ-35.9 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-34.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011. פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכמו בכ-37.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-35.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011. יתרת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק המיוחסת למיגזר נכון ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכמה בכ-4.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-5.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011. היתרה כוללת החזקות של לקוחות בתיקי ניירות-ערך ובקרנות נאמנות.

שינויים רגולטורים בתחום ההלוואות לדיור

ביום 9 ביולי 2012, אושרה במליאת הכנסת, בקריאה שנייה ושלישית, הצעת חוק החוזים האחידים (תיקון מס' 5) (קביעת שער מזערי להצמדה כתנאי מקפח) התשע"ב-2012, הקובעת כי תנאי בחוזה אחיד, הקובע הצמדה למדד כלשהו, כך שירידה של המדד או עליה שלו לא תזכה את הלקוח, יחשב, תנאי מקפח.

ביום 1 בנובמבר 2012 נכנסה לתוקפה הוראה של המפקח על הבנקים, בעניין "הגבלת שיעור המימון בהלוואות לדיור". ההוראה קבעה מגבלות על שיעורי המימון על-פי סוג מבקש ההלוואה ועל-פי מטרת ההלוואה: הלוואה לדיור למי שהוגדר בהוראה כ"אזרח ישראלי", לצורך רכישת דירת מגורים יחידה לא תעלה על 75% ולצורך רכישת דירה חליפית לא תעלה על 70%. הלוואה לרכישת דירת מגורים להשקעה ו/או מי שאינו אזרח ישראלי, כהגדרתו שם, לא תעלה על שיעור מימון 50%. לצורך הוראה זו, שיעורי המימון יחושבו משווי הנכס הנרכש, גם אם ישועבדו נכסים נוספים או אחרים.

כל יתר ההלוואות לדיור לא תעלנה על שיעור מימון 70%.

עם זאת, ההוראה מוציאה מתחולתה הלוואות לדיור הניתנות לפירעון, הלוואות לדיור קיימות בסכום שאינו עולה על סכום ההלוואה הנפרעת והלוואות לדיור שלמעלה מ-50% מהן ניתנות מכספי המדינה ובאחריותה.

ההוראה קובעת הגדרות מיוחדות לאזרח ישראלי ולסיווג הדירות והנדל"ן אשר יש בהן כדי להרחיב או לצמצם את גבולותיהם. התיקון לחוק נכנס לתוקפו ביום 11 בנובמבר 2012 בהמשך לחקיקה זו (חוק החוזים האחידים) הבנק הסיר מחוזי הלוואה לדיור, לגבי הלוואות צמודות למדד המחירים לצרכן, את מגבלת המדד המזערי שהייתה קיימת. ביום 19 בספטמבר 2012 ניתן בבית המשפט העליון פס"ד בערעורו של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן "הבינלאומי") על חלק מהחלטות בית הדין לחוזים אחידים בנוגע לחוזה הלוואה סטנדרטי אשר משמש את הבנק הבינלאומי הראשון למשכנתאות למתן הלוואות חד פעמיות לטווח ארוך, כאשר מרבית ההלוואות הניתנות על בסיס חוזה זה משמשות לרכישה או לשיפוץ נדל"ן ומבוטחות באמצעות נכס נדל"ן. במרבית הנושאים בגינן הוגש הערעור, הבינלאומי והמשיב, המפקח על הבנקים, הגיעו להסכמה וביהמ"ש העליון נתן תוקף של פס"ד. במספר עניינים אחרים פסק בית המשפט. בין החלטות בית הדין לחוזים אחידים שנדונו בערעור היתה החלטתו בנוגע לתוקף ויתור לווים על זכות סידור החלוף לבני משפחתם הגרים עמם, בעת פינויים במקרה של ביצוע משכנתא על דירתם, על-פי הדין שקדם לתיקון 29 לחוק הוצאה לפועל, אשר נכנס לתוקפו ביום 17 במאי 2012. בית המשפט העליון אישר את הסכמת הצדדים לפיה ינתן תוקף לויתור שהתקבל מחייב לפני התיקון הנ"ל לחוק ההוצל"פ, על זכותו לסידור חלוף לבני משפחתו. עם זאת, בית המשפט דחה את בקשת הבינלאומי לנמק זאת ולהצהיר באופן כללי על העדרה של זכות עצמאית לסידור חלוף לבני משפחה, בקבעו כי מדובר בסוגיה מורכבת שיש להשאיר לדיונים בהליכים פרטניים. (ע"א 232/10 הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ נ' המפקח על הבנקים - בנק ישראל).

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המיגזר

בסיום הרבעון הראשון של שנת 2012 הושקה "פועלים HD" - אפליקציה חכמה, חדשנית ומתקדמת לניהול החשבון מהאיפד. האפליקציה מאפשרת ללקוחות הבנק לצפות במידע ולבצע פעולות בחשבון. באופן חדשני בעל ממשק המותאם לפעילות הלקוחות באיפד כיום.

ועדת התחרותיות

בדצמבר 2011 מונה "הצוות לבחינת הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית", בראשות המפקח על הבנקים, כנגזרת של הוועדה לשינוי כלכלי-חברתי בראשות הפרופ' מנואל טרכטנברג.

בכתב המינוי של הוועדה נכתב כי "היעדר התחרותיות בענף הבנקאות בישראל מאפשר לשמור על רמת מחירים גבוהה יחסית בענף זה. וכן גורמים כגון מורכבות המוצר הבנקאי, הקושי באיסוף מידע עבור הלקוח והאינפורמציה הא-סימטרית בין הבנקים באשר להיסטורית האשראי של הלקוח, עלולים לפעול להפחתת עוצמת התחרות בין הבנקים".

מטרת הצוות, כפי שהוגדרה בכתב המינוי: "הצוות יבחן וימליץ על אמצעים ומהלכים שונים להגברת התחרותיות בשוק הבנקאות הישראלי. הצוות יתן דעתו לאמצעים שונים לפישוט המוצר הבנקאי, להעצמת כוח המיקוח של הלקוחות ולשיפור ושכלול תחום שירות נתוני האשראי, במיגזר משקי הבית והעסקים הקטנים".

המלצות הצוות כפי שפורסמו ביום 16 ביולי 2012 בדוח ביניים ניתנות למיון לשלושה רבדים:

1. צעדים בעלי משמעות מבנית - צעדים שמטרתם להתערב במבנה הענף על היבטיו השונים, כגון הגדלת מספר המתחרים בענף, גיוון סוג העיסוק שלהם, הקטנת גודל המתחרים ועוד. התערבות מסוג זה מכוונת להסרת חסמי כניסה לענף והרחבת מספר המתחרים בו.
2. צעדים להסרת חסמים לתחרות במערכת - צעדים שנעשים, בהינתן מבנה השוק והשחקנים הפועלים בו, להגברת התחרות בין הבנקים על-ידי צמצום והסרת חסמי מעבר ומידע בתוך המערכת הבנקאית ובמקטעים מסוימים גם הגברת התחרות עם מתחרים מחוץ למערכת, זאת באמצעים שונים, כמו הקטנת עלויות חיפוש והשוואה, צמצום עלויות מעבר, הגברת השקיפות, שיפור הנגישות הגיאוגרפית ועוד.

3. צעדים נקודתיים, באמצעות פיקוח מחירים והגברת האכיפה - צעדים המשקפים התערבות בתוצאה ובייחוד במחיר שנקבע על-ידי הבנקים, כגון שינוי במבנה העמלות ותמחורן.

בהמשך לפרסום דוח הביניים, פרסם המפקח על הבנקים ביום 21 באוגוסט 2012 טיוטה לתיקון כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות) התשס"ח-2008, אשר הביאה לידי ביטוי את עקרי ההמלצות שבדוח הביניים בתחום העמלות. בטיטה זו קבע המפקח ביטול עמלות רבות ובהן עמלה בעד כרטיס מידע וכרטיס משיכת מזומן, עמלה בגין שינוי מועד חיוב בכרטיס אשראי וכמו-כן דמי ניהול חשבון לעסק קטן. הוגדל הפטור מעמלת טיפול באשראי וביטחונות מ-50 אלף ש"ח ל-100 אלף ש"ח, בוטלו דמי ניהול בגין מק"מ וקרנות כספיות, בוטלה עמלת מינימום בגין ניהול פקדון נירות-ערך ועוד.

התיקון הובא לדיון במסגרת "הוועדה המייעצת בעניינים הנוגעים לעסקי בנקאות" ביום 20 בספטמבר 2012.

הבנק פועל למיפוי ובחינת המשמעויות הכוללות על הכנסותיו, לוחות זמנים ליישום, משמעויות עסקיות ותפעוליות והשלכות ארוכות טווח נוספות.

יישום המלצות דוח הביניים, ויישום של התיקונים המופיעים בתיקון לכללי הבנקאות עשויים להערכת הבנק, להשפיע מהותית לרעה על תוצאות פעילותו.

הליכים משפטיים

ראה ביאור 36 לתמצית הדוחות הכספיים.

מיגזר הבנקאות הפרטית

התפתחות בשווקים של המיגזר או שינויים במאפייני הלקוחות שלו

הרבעון השלישי של 2012 ממשיך להתאפיין במחזורי מסחר נמוכים בבורסה המקומית, ובמיוחד במדדי המניות השונים. למרות חולשת המחזורים נחתם הרבעון בעליות בתל-אביב 100 בשיעור של כ-7 אחוזים. אפיקי אגרות-החוב ממשיך ליהנות ממשב רוח חיובי הנובע מסיבות רבות ביניהן הריבית הנמוכה השוררת במשק וניהול הציפיות האינפלציוניות של בנק ישראל והאוצר. התיאבון לסיכון טרם חזר והלקוחות ממשיכים לבסס את מרבית נכסיהם באפיק הממשלתי השקלי והצמוד ובאגרות-חוב הקונצרני בדרגים גבוהים.

לקוחות הבנק ממשיכים במגמת ההסטה המנייתית לחו"ל בדגש על מדדי המניות האמריקאים. ההשקעה בחברות האירופאיות נמוכה עקב משבר החוב המתמשך.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר הבנקאות הפרטית:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012						
סך-הכל	פעילות בחו"ל			פעילות בישראל		
	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיר	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים
במיליוני ש"ח						
הכנסות ריבית, נטו:						
(706)	-	39	377	8	18	(1,148)
1,633	-	92	(341)	-	-	1,882
927	-	131	36	8	18	734
הכנסות שאינן מריבית:						
1,189	127	146	6	445	249	216
(141)	(4)	-	2	(115)	-	(24)
1,975	123	277	44	338	267	926
23	-	3	2	-	13	5
הוצאות תפעוליות ואחרות:						
1,593	148	278	16	223	174	754
24	2	-	-	-	-	22
335	(27)	(4)	26	115	80	145
113	(9)	(1)	9	44	27	43
רווח (הפסד) לפני מיסים						
222	(18)	(3)	17	71	53	102
(1)	-	-	-	-	(1)	-
221	(18)	(3)	17	71	52	102
רווח (הפסד) נקי:						
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה						
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה						
המיוחס לבעלי מניות הבנק						
16.6%	-	(0.8%)	4.4%	-	28.0%	27.1%
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מההון הממוצע) ⁽²⁾						
29,574	-	6,951	11,691	-	3,451	7,481
125,479	-	20,464	-	-	-	105,015
21,656	-	5,893	6,263	-	3,144	6,356
31,765	618	-	-	31,147	-	-
1,113	900	-	-	213	-	-
105,276	32,407	-	-	72,869	-	-
30,478	-	6,785	12,786	-	3,300	7,607
129,369	-	21,103	-	-	-	108,266

(1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.
 (2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר הבנקאות הפרטית (המשך):

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011*						
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל			בנקאות ופיננסים
	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	
במיליוני ש"ח						
הכנסות ריבית, נטו:						
(559)	-	23	346	17	14	(959)
1,500	-	115	(312)	-	-	1,697
941	-	138	34	17	14	738
הכנסות שאינן מריבית:						
1,185	145	116	6	480	236	202
(156)	(6)	-	2	(127)	-	(25)
1,970	139	254	42	370	250	915
60	-	6	7	-	16	31
הוצאות תפעוליות ואחרות:						
1,539	160	239	15	231	158	736
20	-	-	-	-	-	20
351	(21)	9	20	139	76	128
122	(7)	4	7	48	26	44
רווח (הפסד) לפני מיסים						
229	(14)	5	13	91	50	84
רווח (הפסד) נקי:						
19.7%	-	1.7%	3.9%	-	28.4%	22.8%
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מההון הממוצע)**(2)						
25,426	-	5,529	9,662	-	3,186	7,049
113,188	-	19,829	-	-	-	93,359
19,901	-	4,949	5,601	-	3,041	6,310
33,014	1,422	-	-	31,592	-	-
1,393	1,154	-	-	239	-	-
102,097	29,767	-	-	72,330	-	-
27,489	-	6,567	10,482	-	3,349	7,091
120,345	-	21,258	-	-	-	99,087

* סוג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1(ג) לתמצית הדוחות הכספיים.

** סוג מחדש.

(1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

(2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר הבנקאות הפרטית (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012							
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל				
	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
(222)	-	14	138	-	5	(379)	- מחיצוניים
524	-	28	(126)	-	-	622	- בינמיגזרי
302	-	42	12	-	5	243	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:							
399	42	44	3	147	87	76	- מחיצוניים
(43)	1	-	1	(37)	-	(8)	- בינמיגזרי
658	43	86	16	110	92	311	סך ההכנסות
8	-	1	1	-	2	4	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:							
557	60	101	5	70	60	261	- מחיצוניים
10	2	-	-	-	-	8	- בינמיגזרי
83	(19)	(16)	10	40	30	38	רווח (הפסד) לפני מיסים
27	(5)	(5)	3	18	10	6	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:							
56	(14)	(11)	7	22	20	32	המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר הבנקאות הפרטית (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012*							
סך-הכל	פעילות בחו"ל			פעילות בישראל			
	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדויר	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
(229)	-	8	165	5	4	(411)	- מחיצוניים
539	-	36	(152)	-	-	655	- בינמיגזרי
310	-	44	13	5	4	244	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:							
403	43	54	1	152	84	69	- מחיצוניים
(49)	(3)	-	-	(38)	-	(8)	- בינמיגזרי
664	40	98	14	119	88	305	סך ההכנסות
12	-	2	1	-	6	3	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:							
529	43	90	7	85	57	247	- מחיצוניים
8	-	-	-	-	-	8	- בינמיגזרי
115	(3)	6	6	34	25	47	רווח (הפסד) לפני מיסים
40	(2)	2	3	12	8	17	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:							
75	(1)	4	3	22	17	30	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	-	-	-	-	(1)	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
74	(1)	4	3	22	16	30	המיוחס לבעלי מניות הבנק
29,782	-	7,067	11,861	-	3,263	7,591	יתרת אשראי לציבור
128,267	-	21,309	-	-	-	106,958	יתרת פקדונות הציבור

* סווג מחדש.

(1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר הבנקאות הפרטית (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011*							
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל				
	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדויר	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
(152)	-	4	157	7	5	(325)	- מחיצוניים
486	-	42	(140)	-	-	584	- בינמיגזרי
334	-	46	17	7	5	259	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:							
393	53	37	1	149	84	69	- מחיצוניים
(51)	(4)	-	1	(40)	-	(8)	- בינמיגזרי
676	49	83	19	116	89	320	סך ההכנסות
15	-	5	1	-	3	6	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:							
505	62	83	4	72	55	229	- מחיצוניים
6	-	-	-	-	-	6	- בינמיגזרי
150	(13)	(5)	14	44	31	79	רווח (הפסד) לפני מיסים
52	(4)	(1)	5	15	10	27	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:							
98	(9)	(4)	9	29	21	52	המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1(ג) לתמצית הדוחות הכספיים.
 (1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מיגזר הבנקאות הפרטית הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של 2012 ב-221 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-229 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה בהכנסות ריבית, נטו, ומגידול בהוצאות התפעוליות. עלייה בהכנסות שאינן מריבית וקיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי, קיזוז קיטון זה.

הכנסות ריבית, נטו, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמו ב-927 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-941 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה במרווחים הפיננסיים והירידה בריבית במשק. הירידה קווצה בשל עלייה בהיקף הפעילות באשראי ופקדונות.

ההכנסות שאינן מריבית של המיגזר הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב-1,048 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,029 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה בהכנסות נובעת בעיקר מגידול בהכנסות מכרטיסי אשראי ועלייה בהכנסות מחו"ל וקווצה בחלקה מירידה בהכנסות משוק ההון.

ההוצאה בגין הפסדי אשראי הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב-23 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-60 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע מירידה בהפרשה הנרשמת על בסיס קבוצתי.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המיגזר הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של 2012 ב-1,617 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,559 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהוצאות נבע בעיקר מגידול בשכר השוטף ומגידול בהוצאות שנרשמו בגין תשלום מבוסס מניות שנבע מעלייה במחיר מניית הבנק ומעלייה בהפרשה למענקים כמו-כן, חלה עלייה בהוצאות המיגזר בחו"ל. האשראי לציבור, נטו, ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכם בכ-30.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-28.5 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהלוואות לדיור.

האשראי לדיור בישראל ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכם בכ-12.8 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-10.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011. פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכמו בכ-129.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-124.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011. יתרת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק המיוחסת למיגזר נכון ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכמה בכ-152.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-133.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011. היתרה כוללת החזקות לקוחות בתיקי ניירות-ערך ובקרנות נאמנות.

ועדת התחרותיות

ראה בפרק "מיגזר משקי הבית" שלעיל.

הליכים משפטיים

ראה ביאור ג' לתמצית הדוחות הכספיים.

מיגזר עסקים קטנים

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר עסקים קטנים:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012					
פעילות בישראל					
סך-הכל	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
918	130	1	47	740	- מחיצוניים
(69)	(107)	-	-	38	- בינמיגזרי
849	23	1	47	778	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:					
470	3	32	87	348	- מחיצוניים
(42)	1	(9)	-	(34)	- בינמיגזרי
1,277	27	24	134	1,092	סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
103	1	-	4	98	
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
714	5	28	57	624	- מחיצוניים
460	21	(4)	73	370	רווח (הפסד) לפני מיסים
153	7	(1)	24	123	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:					
307	14	(3)	49	247	המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מההון הממוצע) ⁽²⁾					
20.1%	5.3%	-	39.6%	21.7%	
יתרה ממוצעת של נכסים					
23,433	3,919	-	1,225	18,289	
יתרה ממוצעת של התחייבויות					
26,513	-	-	2,225	24,288	
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון					
25,565	4,286	-	1,441	19,838	
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות					
2,623	-	2,623	-	-	
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול					
23	-	23	-	-	
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת					
7,803	-	7,803	-	-	
יתרת אשראי לציבור					
23,738	4,158	-	1,171	18,409	
יתרת פקדונות הציבור					
25,288	-	-	-	25,288	

- (1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.
 (2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר עסקים קטנים (המשך):

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011*					
פעילות בישראל					
סך-הכל	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
871	115	2	41	713	- מחיצוניים
(38)	(93)	-	-	55	- בינמיגזרי
833	22	2	41	768	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:					
470	2	39	82	347	- מחיצוניים
(46)	1	(11)	-	(36)	- בינמיגזרי
1,257	25	30	123	1,079	סך ההכנסות
80	1	-	7	72	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
693	5	29	51	608	- מחיצוניים
(26)	-	-	-	(26)	- בינמיגזרי
510	19	1	65	425	רווח לפני מיסים
176	7	-	22	147	הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי:					
334	12	1	43	278	המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מההון הממוצע)**(2)					
23.1%	5.3%	-	38.6%	25.1%	
21,851	3,230	-	1,131	17,490	יתרה ממוצעת של נכסים
23,107	-	-	2,111	20,996	יתרה ממוצעת של התחייבויות
24,787	3,811	-	1,353	19,623	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
3,023	-	3,023	-	-	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
18	-	18	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
9,067	-	9,067	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
22,486	3,538	-	1,188	17,760	יתרת אשראי לציבור
22,081	-	-	-	22,081	יתרת פקדונות הציבור**

* סוג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1(ג) לתמצית הדוחות הכספיים.

** סוג מחדש.

(1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

(2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר עסקים קטנים (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012					
פעילות בישראל					
סך-הכל	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
300	46	-	18	236	- מחיצוניים
(17)	(39)	-	-	22	- בינמיגזרי
283	7	-	18	258	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:					
157	1	11	31	114	- מחיצוניים
(14)	1	(3)	-	(12)	- בינמיגזרי
426	9	8	49	360	סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
33	1	-	1	31	הוצאות תפעוליות ואחרות:
- מחיצוניים					
254	2	9	19	224	- בינמיגזרי
2	-	-	-	2	רווח (הפסד) לפני מיסים
137	6	(1)	29	103	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
41	2	-	9	30	רווח (הפסד) נקי:
96	4	(1)	20	73	המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר עסקים קטנים (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012*					
פעילות בישראל					
סך-הכל	הלוואות לדיוור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
312	56	1	13	242	- מחיצוניים
(27)	(47)	-	-	20	- בינמיזרי
285	9	1	13	262	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:					
154	2	10	28	114	- מחיצוניים
(14)	-	(3)	-	(11)	- בינמיזרי
425	11	8	41	365	סך ההכנסות
56	-	-	1	55	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
230	2	9	19	200	- מחיצוניים
139	9	(1)	21	110	רווח (הפסד) לפני מיסים
49	3	-	7	39	הפרשה למיסים על הרווח
רווח (הפסד) נקי:					
90	6	(1)	14	71	המיוחס לבעלי מניות הבנק
23,239	3,952	-	1,126	18,161	יתרת אשראי לציבור
24,594	-	-	-	24,594	יתרת פקדונות הציבור

* סווג מחדש.

(1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר עסקים קטנים (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011*					
פעילות בישראל					
סך-הכל	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
293	53	1	21	218	- מחיצוניים
6	(38)	-	-	44	- בינמיזרי
299	15	1	21	262	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:					
158	1	12	29	116	- מחיצוניים
(14)	1	(3)	-	(12)	- בינמיזרי
443	17	10	50	366	סך ההכנסות
18	-	-	3	15	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
215	2	9	17	187	- מחיצוניים
(8)	-	-	-	(8)	- בינמיזרי
218	15	1	30	172	רווח לפני מיסים
75	6	-	10	59	הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי:					
143	9	1	20	113	המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1(ג) לתמצית הדוחות הכספיים.
(1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מיגזר העסקים הקטנים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012, הסתכם ב-307 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-334 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מעלייה בהוצאות בגין הפסדי אשראי ומעלייה בהוצאות התפעוליות. גידול בהכנסות הריבית, נטו, קיזז קיטון זה.

ההכנסות ריבית, נטו, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמו ב-849 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-833 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בשיעור של 1.9% נבע בעיקר מעלייה בהיקף הפעילות באשראי ובפקדונות. העלייה קוזה בשל ירידה במרווחים הפיננסיים והירידה בריבית במשק.

ההכנסות שאינן מריבית של המיגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמו ב-428 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-424 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאה בגין הפסדי אשראי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמה ב-103 מיליון ש"ח בהשוואה ל-80 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המיגזר הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב-714 מיליון ש"ח בהשוואה ל-667 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. הגידול בהוצאות נבע בעיקר מגידול בשכר השוטף ומגידול בהוצאות שנרשמו בגין תשלום מבוסס מניית שנבע מעלייה במחיר מניית הבנק.

האשראי לציבור, נטו, ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכם בכ-23.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-22.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011. פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכמו בכ-25.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-23.5 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011.

פעילויות

מיגזר העסקים הקטנים הינו מיגזר חשוב בפעילות הבנק בשנת 2012, על-כן, יעמיד הבנק אשראי בסך של כ-2 מיליארד ש"ח לעסקים הקטנים במסגרת מגוון קרנות - החל מקרן ייעודית של הבנק 'פועלים לצמיחה', דרך הזכיה בקרן לעסקים קטנים ובינוניים בערבות מדינה, ועד לקרנות סקטוראליות שמקים הבנק בשיתוף עם גופים מובילים במשק.

ועדת התחרותיות

בהמשך למתואר בפרק "מיגזר משקי הבית" נכלל בדוח הביניים כי "בשנים האחרונות ננקטו צעדים שונים במטרה לסייע למיגזר העסקים הקטנים גם במישור הבנקאי".

המלצות הצוות בעניין עסקים קטנים נחלקות לשני רבדים משלימים:

1. המלצות ממוקדות למיגזר העסקים הקטנים - עלות השירותים הבנקאיים, עלויות פירעון מוקדם של אשראי עסקי, הקלת תהליך פירעון אשראי עסקי, הגדרות אחידות לצרכים סטטיסטיים ובנייה של תשתית לאיסוף נתונים לצורכי ניתוח עתידיים.
2. המלצות למיגזר הקמעונאי (משקי הבית והעסקים הקטנים) - במסגרת הדוח נכללות המלצות נוספות המתייחסות להסדרת הפעילות של כלל הלקוחות, הן בהיבטים תחרותיים והן בהיבטים צרכניים. צפוי שלהמלצות אלה תהיה השפעה גם על לקוחות מיגזר העסקים הקטנים והבינוניים.

לפרטים נוספים, ראה בפרק "מיגזר משקי הבית" שלעיל.

הליכים משפטיים

ראה ביאור ג' לתמצית הדוחות הכספיים.

המיגדר המסחרי

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגדר המסחרי:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
908	38	130	274	466	- מחיצוניים
(358)	(26)	(82)	(108)	(142)	- בינמיגרי
550	12	48	166	324	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:					
215	4	13	68	130	- מחיצוניים
(24)	-	-	-	(24)	- בינמיגרי
741	16	61	234	430	סך ההכנסות
101	2	11	(62)	150	הוצאות בגין הפסדי אשראי (הקטנת הפרשה)
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
348	8	34	48	258	- מחיצוניים
(6)	-	-	(1)	(5)	- בינמיגרי
298	6	16	249	27	רווח לפני מיסים
102	2	8	83	9	הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי:					
196	4	8	166	18	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(4)	(1)	(3)	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
192	3	5	166	18	המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מההון הממוצע) ⁽²⁾					
10.0%	7.9%	2.9%	24.8%	1.7%	
יתרה ממוצעת של נכסים					
25,574	504	2,114	8,931	14,025	
יתרה ממוצעת של התחייבויות					
16,074	37	111	1,954	13,972	
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון					
31,419	629	2,572	11,149	17,069	
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות					
1,393	-	-	-	1,393	
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול					
12	-	-	-	12	
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת					
10,669	-	-	-	10,669	
יתרת אשראי לציבור					
25,154	473	1,866	8,756	14,059	
יתרת פקדונות הציבור					
13,918	29	92	1,937	11,860	

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

(2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר המסחרי (המשך):

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011*					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
909	36	116	295	462	- מחיצוניים
(391)	(24)	(62)	(144)	(161)	- בינמיגרי
518	12	54	151	301	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:					
198	1	5	62	130	- מחיצוניים
(18)	-	-	-	(18)	- בינמיגרי
698	13	59	213	413	סך ההכנסות
113	-	(3)	59	57	הוצאות בגין הפסדי אשראי (הקטנת הפרשה)
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
271	3	21	39	208	- מחיצוניים
12	-	-	2	10	- בינמיגרי
302	10	41	113	138	רווח לפני מיסים
104	3	14	39	48	הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי:					
198	7	27	74	90	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(11)	(2)	(9)	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
187	5	18	74	90	המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מההון הממוצע)**(2)					
10.8%	13.6%	12.1%	13.0%	9.2%	
23,494	556	1,950	7,806	13,182	יתרה ממוצעת של נכסים
13,048	18	136	1,968	10,926	יתרה ממוצעת של התחייבויות
29,426	689	2,456	9,678	16,603	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
1,712	-	-	-	1,712	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
12	-	-	-	12	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
9,434	-	-	-	9,434	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
24,041	553	1,808	8,029	13,651	יתרת אשראי לציבור
11,624	17	92	2,028	9,487	יתרת פקדונות הציבור**

* סוג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור ו(ג)1 לתמצית הדוחות הכספיים.

** סוג מחדש.

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

(2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר המסחרי (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
302	11	45	96	150	- מחיצוניים
(116)	(7)	(28)	(41)	(40)	- בינמיגזרי
186	4	17	55	110	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:					
70	1	4	24	41	- מחיצוניים
(8)	-	-	-	(8)	- בינמיגזרי
248	5	21	79	143	סך ההכנסות
31	-	-	9	22	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
121	3	13	16	89	- מחיצוניים
(2)	-	-	-	(2)	- בינמיגזרי
98	2	8	54	34	רווח לפני מיסים
31	1	4	15	11	הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי:					
67	1	4	39	23	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(3)	(1)	(2)	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
64	-	2	39	23	המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר המסחרי (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012*					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
318	14	45	105	154	- מחיצוניים
(131)	(10)	(29)	(47)	(45)	- בינמיגזרי
187	4	16	58	109	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:					
70	2	4	20	44	- מחיצוניים
(8)	-	-	-	(8)	- בינמיגזרי
249	6	20	78	145	סך ההכנסות
32	1	5	(47)	73	הוצאות בגין הפסדי אשראי (הקטנת הפרשה)
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
118	3	11	17	87	- מחיצוניים
(3)	-	-	(1)	(2)	- בינמיגזרי
102	2	4	109	(13)	רווח (הפסד) לפני מיסים
39	1	3	39	(4)	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:					
63	1	1	70	(9)	המיוחס לבעלי מניות הבנק
25,316	455	2,060	8,937	13,864	יתרת אשראי לציבור
13,491	27	118	2,002	11,344	יתרת פקדונות הציבור

* סווג מחדש.
(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר המסחרי (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011*					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
313	13	36	127	137	- מחיצוניים
(141)	(9)	(21)	(77)	(34)	- בינמיגזרי
172	4	15	50	103	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:					
67	-	2	21	44	- מחיצוניים
(5)	-	-	-	(5)	- בינמיגזרי
234	4	17	71	142	סך ההכנסות
48	-	(3)	55	(4)	הוצאות בגין הפסדי אשראי (הקטנת הפרשה)
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
92	1	6	14	71	- מחיצוניים
4	-	-	1	3	- בינמיגזרי
90	3	14	1	72	רווח לפני מיסים
31	1	5	-	25	הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי:					
59	2	9	1	47	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(4)	(1)	(3)	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
55	1	6	1	47	המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סוג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1(ג) לתמצית הדוחות הכספיים.
 (1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המיגזר המסחרי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכם ב-192 מיליון ש"ח בהשוואה ל-187 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע כתוצאה מעלייה בהכנסות ריבית, נטו, מקיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי ומעלייה בהכנסות שאינן מריבית. מנגד, העלייה בהוצאות התפעוליות קיזזה גידול זה.

ההכנסות ריבית, נטו, של המיגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמו ב-550 מיליון ש"ח בהשוואה ל-518 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ביתרות האשראי ומעלייה במרווחים הפיננסיים.

ההכנסות שאינן מריבית של המיגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמו ב-191 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-180 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר כתוצאה מעלייה בעמלות מעסקי מימון.

ההוצאה בגין הפסדי אשראי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמה ב-101 מיליון ש"ח בהשוואה ל-113 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה בהפרשות הנרשמות על בסיס קבוצתי. מנגד, עלייה בהפרשות שנרשמו על בסיס פרטני, קיזזו קיטון זה.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המיגזר הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של 2012 ב-342 מיליון ש"ח בהשוואה ל-283 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות הישירות של המיגזר בשל הרחבת מערך הסניפים העסקיים במהלך השנה. וכן, מגידול בשכר השוטף ומגידול בהוצאות שנרשמו בגין תשלום מבוסס מניות שנבע מעלייה במחיר מניית הבנק. האשראי לציבור, נטו, ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכם בכ-25.2 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-24.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011. פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכמו בכ-13.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-13.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011.

הליכים משפטיים

ראה ביאור ג' לתמצית הדוחות הכספיים.

המיגדר העסקי

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגדר העסקי:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
2,465	96	193	1,036	1,140	- מחיצוניים
(777)	(38)	(63)	(522)	(154)	- בינמיגרי
1,688	58	130	514	986	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:					
698	5	156	141	396	- מחיצוניים
2	-	-	1	1	- בינמיגרי
2,388	63	286	656	1,383	סך ההכנסות
520	(1)	(9)	(103)	633	הוצאות בגין הפסדי אשראי (הקטנת הפרשה)
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
680	33	191	83	373	- מחיצוניים
61	-	-	12	49	- בינמיגרי
1,127	31	104	664	328	רווח לפני מיסים
376	11	34	222	109	הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי:					
751	20	70	442	219	המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מההון הממוצע) ⁽²⁾					
9.3%	8.0%	10.9%	16.4%	4.9%	
104,358	3,112	8,145	35,677	57,424	יתרה ממוצעת של נכסים
63,598	23	3,338	7,016	53,221	יתרה ממוצעת של התחייבויות
132,086	3,885	9,910	44,499	73,792	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
2,173	-	-	-	2,173	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
29	-	-	-	29	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
529,197	-	-	-	529,197	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
102,451	3,083	8,059	34,661	56,648	יתרת אשראי לציבור
50,468	16	3,654	6,696	40,102	יתרת פקדונות הציבור

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

(2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר העסקי (המשך):

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011*					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
2,875	82	142	1,530	1,121	- מחיצוניים
(1,401)	(35)	(44)	(1,079)	(243)	- בינמיגרי
1,474	47	98	451	878	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:					
694	6	118	104	466	- מחיצוניים
2	-	-	2	-	- בינמיגרי
2,170	53	216	557	1,344	סך ההכנסות
395	-	(4)	795	(396)	הוצאות בגין הפסדי אשראי (הקטנת הפרשה)
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
544	26	163	64	291	- מחיצוניים
62	-	-	13	49	- בינמיגרי
1,169	27	57	(315)	1,400	רווח (הפסד) לפני מיסים
409	9	26	(109)	483	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:					
760	18	31	(206)	917	המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מההון הממוצע)**(2)					
9.9%	8.7%	6.0%	(7.7%)	21.6%	
100,717	2,906	6,881	35,697	55,233	יתרה ממוצעת של נכסים
60,585	34	2,908	6,613	51,030	יתרה ממוצעת של התחייבויות
129,410	3,603	8,667	44,257	72,883	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
7,526	-	-	-	7,526	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
28	-	-	-	28	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
527,796	-	-	-	527,796	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
104,903	2,873	7,257	35,059	59,714	יתרת אשראי לציבור
46,845	36	2,942	6,562	37,305	יתרת פקדונות הציבור**

* סוג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1(ג) לתמצית הדוחות הכספיים.

** סוג מחדש.

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

(2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר העסקי (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
654	32	67	299	256	- מחיצוניים
(75)	(14)	(14)	(128)	81	- בינמיגזרי
579	18	53	171	337	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:					
230	1	58	54	117	- מחיצוניים
2	-	-	1	1	- בינמיגזרי
811	19	111	226	455	סך ההכנסות
156	-	(1)	7	150	הוצאות בגין הפסדי אשראי (הקטנת הפרשה)
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
242	13	65	30	134	- מחיצוניים
20	-	-	4	16	- בינמיגזרי
393	6	47	185	155	רווח לפני מיסים
122	3	14	56	49	הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי:					
271	3	33	129	106	המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר העסקי (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012*					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
995	34	66	456	439	- מחיצוניים
(419)	(11)	(25)	(270)	(113)	- בינמיגזרי
576	23	41	186	326	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:					
218	3	38	45	132	- מחיצוניים
2	-	-	-	2	- בינמיגזרי
796	26	79	231	460	סך ההכנסות
159	(1)	(7)	(68)	235	הוצאות בגין הפסדי אשראי (הקטנת הפרשה)
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
221	13	57	27	124	- מחיצוניים
20	-	-	4	16	- בינמיגזרי
396	14	29	268	85	רווח לפני מיסים
138	4	10	94	30	הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי:					
258	10	19	174	55	המיוחס לבעלי מניות הבנק
103,604	3,044	8,212	34,896	57,452	יתרת אשראי לציבור
49,674	25	3,974	6,452	39,223	יתרת פקדונות הציבור

* סווג מחדש.
(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר העסקי (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011*					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
1,161	30	42	635	454	- מחיצוניים
(677)	(13)	(11)	(490)	(163)	- בינמיגזרי
484	17	31	145	291	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:					
214	3	41	35	135	- מחיצוניים
2	-	-	3	(1)	- בינמיגזרי
700	20	72	183	425	סך ההכנסות
365	-	-	522	(157)	הוצאות בגין הפסדי אשראי (הקטנת הפרשה)
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
189	10	62	22	95	- מחיצוניים
20	-	-	4	16	- בינמיגזרי
126	10	10	(365)	471	רווח (הפסד) לפני מיסים
47	3	8	(126)	162	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:					
79	7	2	(239)	309	המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1(ג) לתמצית הדוחות הכספיים.
 (1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המיגזר העסקי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכם ב-751 מיליון ש"ח בהשוואה ל-760 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון ברווח הנקי נבע מגידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי ומגידול בהוצאות התפעוליות. עלייה בהכנסות הריבית, נטו, קיזזה קיטון זה.

הכנסות הריבית, נטו, של המיגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמו ב-1,688 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,474 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול, בשיעור של 14.5% נבע בעיקר מעלייה ביתרת האשראי הממוצעת בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד ומעלייה במרווחים הפיננסיים.

ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב-700 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-696 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה בעמלות מעסקי מימון ומעלייה בהכנסות מפעילות הבנק בחו"ל. מנגד, ירידה בהכנסות משוק ההון וירידה בהכנסות מטיפול באשראי, בעיקר כתוצאה מרישום עמלות חד-פעמיות בגין ארגון סינדיקציות בתקופה המקבילה אשתקד, קיזזו קיטון זה. ההכנסות מטיפול באשראי הסתכמו לסך של 66 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012, בהשוואה ל-87 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב-520 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-395 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהפרשות הנרשמות על בסיס פרטני. מנגד, ירידה בהפרשה על בסיס קבוצתי, קיזזה גידול זה.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המיגזר הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב-741 מיליון ש"ח בהשוואה ל-606 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מגידול בשכר השוטף ומגידול בהוצאות שנרשמו בגין תשלום מבוסס מניות שנבע מעלייה במחיר מניית הבנק.

האשראי לציבור, נטו, ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכם בכ-102.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-104.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011.

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכמו בכ-50.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-52.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011. יתרת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק המיוחסת למיגזר נכון ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכמה בכ-542.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-514.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011. היתרה כוללת החזקות של לקוחות בתיקי ניירות-ערך ובקרנות נאמנות.

הליכים משפטיים

ראה ביאור 6 לתמצית הדוחות הכספיים.

מיגזר ניהול פיננסי

כללי ומבנה המיגזר

בהמשך למידע הניתן בפרק מיגזר ניהול פיננסי בדוחות הכספיים של שנת 2011, הועברה האחריות על פעילות הברוקראז', תפעול וסליקת ניירות-ערך, הבקרה אחר המסחר במעו"ף והשירות למנהלי נכסים פיננסיים מחטיבת נכסי לקוחות לחטיבת שווקים פיננסיים.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מיגזר הניהול הפיננסי:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		
*30.09.11	30.09.12	
במיליוני ש"ח		
הכנסות ריבית, נטו:		
(544)	(20)	- מחיצוניים
1,292	550	- בינמיגרי
748	530	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:		
(374)	(30)	- מחיצוניים
374	500	סך ההכנסות
הוצאות תפעוליות ואחרות:		
331	328	- מחיצוניים
43	172	רווח לפני מיסים
(167)	(9)	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח
210	181	רווח לאחר מיסים
-	2	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מיסים
רווח נקי:		
210	183	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
42	(38)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
252	145	המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סוג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור ו(ג)1 לתמצית הדוחות הכספיים.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מיגזר הניהול הפיננסי (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
*30.09.11	**30.06.12	30.09.12	
במיליוני ש"ח			
הכנסות ריבית, נטו:			
(425)	(255)	152	- מחיצוניים
736	485	49	- בינמיגזרי
311	230	201	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:			
(538)	(147)	(41)	- מחיצוניים
(227)	83	160	סך ההכנסות
הוצאות תפעוליות ואחרות:			
98	100	108	- מחיצוניים
(325)	(17)	52	רווח (הפסד) לפני מיסים
(293)	(75)	11	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
(32)	58	41	רווח (הפסד) לאחר מיסים
(2)	2	2	חלקו של הבנק ברווחים (הפסדים) של חברות כלולות לאחר מיסים
רווח (הפסד) נקי:			
(34)	60	43	לפני י"חוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
21	(10)	(10)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(13)	50	33	המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1(ג)1 לתמצית הדוחות הכספיים.
** סווג מחדש.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מיגזר הניהול הפיננסי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכם ב-145 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח של 252 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. סך ההכנסות המיוחסות למיגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמו ב-500 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-374 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווח מאגרות-חוב ומקיטון בהוצאות המימון הנובעות מחיסוי השקעות בחו"ל בהשוואה להוצאות שנרשמו בתקופה המקבילה אשתקד. הטבת המס בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 נבעה בעיקר מהשפעת השינוי בשערי המטבעות על רישום השקעות בחברות מאוחדות בחו"ל שאינן נכללות בבסיס המס וקוזה בסכום המס בגין התקופה השוטפת. הטבת המס שנרשמה בתקופה המקבילה אשתקד נבעה בעיקר מרישום הכנסה ממיסים בגין שנים קודמות, וכן, מהשפעת השינוי בשערי המטבעות על רישום השקעות בחברות מאוחדות בחו"ל שאינן נכללות בבסיס המס.

אחרים והתאמות

מסגרת זו כוללת את כל הפעילויות האחרות של קבוצת הבנק, אשר אף אחת מהן אינה מגיעה עד כדי מיגזר בר-דיווח על-פי הוראות המפקח על הבנקים. פעילות זו כוללת בעיקר: בנקאות להשקעות, שירותים למנהלי נכסים פיננסיים, פעילות בעסקי נאמנות, פעילות שוק ההון אשר אינה משוייכת למיגזרים הבנקאיים ופעילות בכרטיסי אשראי בגין פעילות לקוחות בנקים מחוץ לקבוצה ותיירות נכנסת. כמו-כן, נכללות במיגזר זה ההכנסות משירותי מחשב לחברות שאוחדו בעבר. בנוסף, התאמות של פעולות בין-מיגזריות נזקפות למסגרת זו.

הרווח המיוחס לבעלי מניות הבנק של מסגרת זו בתשעת החודשים הראשונים של 2012 הסתכם ב-8 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח בסך של 21 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה נבעה בעיקר מקיטון בהכנסות משירותי מחשב ובהכנסות משוק ההון המיוחסות למיגזר זה. מנגד, גידול ברווח מכרטיסי אשראי קיזז ירידה זו.

הרווח מכרטיסי אשראי בגין פעילות לקוחות בנקים מחוץ לקבוצה ומתיירות נכנסת הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב-23 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח של 19 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההפסד מפעילות שוק ההון, אשר אינה משוייכת למיגזרים הבנקאיים, הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב-21 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד של 19 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

האשראי ללקוחות של בנקים אחרים, אשר אינם חלק מקבוצת הבנק, ואיתם התקשרה קבוצת ישראלכרט בהסדר נכון ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכם בכ-4.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-4.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011.

פרטים נוספים אודות פעילות במוצרים מסוימים

כרטיסי אשראי

כללי

הפעילויות העיקריות של קבוצת הבנק בתחום כרטיסי האשראי מתבצעות באמצעות חברות הפועלות בתחום אמצעי התשלום תחת קורת גג ניהולית ותפעולית אחת שתכונה להלן בשם "קבוצת ישראלכרט". פעילות הליבה של קבוצת ישראלכרט הינה הנפקה וסליקה של כרטיסי אשראי מסוג "ישראלכרט", מותג פרטי בבעלותה, וכן של כרטיסי אשראי מסוג "מסטרקארד", "ויזה" ו"אמריקן אקספרס" וזאת מכוח הסכמי רישיון.

הנפקת כרטיסי אשראי

קבוצת ישראלכרט מנפיקה כרטיסים ללקוחות של בנקים איתם התקשרה קבוצת ישראלכרט בהסדר, לרבות הבנק, בנק מזרחי טפחות, הבנק הבינלאומי הראשון, בנק יהב, בנק אוצר החייל, בנק מסד, בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ, בנק ירושלים בע"מ ובנק איגוד בע"מ; בנוסף, מנפיקה קבוצת ישראלכרט כרטיסים באופן ישיר ללקוחות ("כרטיסים חוץ-בנקאיים"), שהינם בעיקר חברי מועדוני צרכנים וגופים שונים איתם התקשרה קבוצת ישראלכרט.

לקוחות קבוצת ישראלכרט בתחום ההנפקה הינם לקוחות פרטיים, עובדי תאגידים ותאגידים (ורכש תאגידי הכולל (Business to Business) B2B - העברת תשלומים בין עסקים).

במסגרת פעילות ההנפקה מנפיקה ומתפעלת קבוצת ישראלכרט מגוון מוצרים ושירותים נוספים כגון כרטיסי "אשראי מתגלגל", כרטיסי תדלוק והתקני תדלוק, כרטיסי מתנה ותווי קנייה. בנוסף, קבוצת ישראלכרט מעניקה אשראי והלוואות לכל מטרה על בסיס מסגרות אשראי בכרטיסים.

בנוסף לקבוצת הבנק, בתחום ההנפקה פועלות בישראל כיום שתי חברות כרטיסי אשראי, בשליטה של בנקים: כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן: "כאל") שבשליטת בנק דיסקונט ולאומי קארד בע"מ (להלן: "לאומי קארד") בשליטת בנק לאומי. מספר הכרטיסים ליום 30 בספטמבר 2012 שהונפקו על-ידי קבוצת ישראלכרט הינו 3.6 מיליון כרטיסים בהשוואה ל-3.4 מיליון כרטיסים ליום 31 בדצמבר 2011.

בתשעת החודשים הראשונים של השנה הגיע מחזור הפעילות בכרטיסי קבוצת ישראלכרט ל-78.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-72.4 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סליקת כרטיסי אשראי

במסגרת הסכם הנערך לצורך שירותי הסליקה מתחייבת חברת כרטיסי אשראי הסולקת כלפי בתי עסק, בכפוף לקיום תנאי ההסכם ביניהם, לפרוע לבית העסק את החיובים בהם התחייבו כלפיו מחזיקי הכרטיסים הנסלקים על ידה בעת שרכשו טובין או שירות בבית העסק. בנוסף, מציעה קבוצת ישראלכרט לבתי עסק מגוון שירותים פיננסיים נוספים כגון: מתן הלוואות, מקדמות (הקדמת תשלומים בגין עסקות שבוצעו) ושירותים שיווקיים ותפעוליים.

לקוחות קבוצת ישראלכרט בתחום סליקת כרטיסי האשראי הינם בתי עסק רבים ומגוונים הקשורים עימה בהסכמים, ביניהם גם משרדי ממשלה שונים וכן חברות המספקות לבתי עסק שירותי ניכיון.

תחום הסליקה של כרטיסי האשראי מאופיין בתחרותיות גבוהה מאוד, בין היתר, בעקבות הפעלתו של הממשק המקומי לסליקה צולבת של עסקות בכרטיסי אשראי מסוג מסטרקארד וויזה (בעקבותיו כאל ולאומי קארד החלו לסלוק כרטיסי מסטרקארד וקבוצת ישראלכרט החלה לסלוק כרטיסי ויזה). במאי 2012 נפתח השוק לסליקת המותג הפרטי "ישראלכרט", ובתי עסק יכולים להחליף סולקים שונים במותגים אלה. התחרות בתחום הסליקה מתמקדת בגיוס בתי עסק חדשים להסכמי סליקה ובשימור בתי עסק הקיימים כלקוחות תחום הסליקה. היבט נוסף של התחרות מתבטא בפיתוח מוצרים ושירותים פיננסיים ותפעוליים לבתי העסק אשר יגדילו את מחזור העסקות ו/או סכומי העסקות המבוצעות בכל בית עסק.

בנוסף לקבוצת הבנק, בתחום הסליקה פועלות בישראל כיום שתי חברות כרטיסי האשראי, בשליטה של בנקים אשר פורטו לעיל.

פעילויות נוספות

בנוסף לפעילויות הקשורות בהנפקה ובסליקה של כרטיסי אשראי, כמפורט לעיל לקבוצת ישראל כרטיס פעילויות נוספות כדלקמן: פעילות בתחום הבטחת פירעון המחאות וניכיון המחאות; הענקת אשראי צרכני שלא באמצעות כרטיס אשראי; ניכיון שוברים באופן ישיר ופעילות בתחום הפקטורינג (ניכיון חייבים).

תרומת ההכנסות מכרטיסי אשראי

תרומת ההכנסות מכרטיסי אשראי להכנסות מעמלות, שנכללו במסגרת ההכנסות התפעוליות (לפני ניכוי הוצאות המתייחסות), הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב-1,194 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,173 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-1.8%.

הליכים משפטיים

לפרטים בנוגע לסוגיות רגולטוריות שונות, ראה ביאור 19 ג' בדוחות הכספיים של שנת 2011. לפרטים בנוגע לתביעות שעומדות כנגד ישראל כרטיס, ראה ביאור 6 ג' לתמצית הדוחות הכספיים.

להלן התפלגות תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים בכרטיסי אשראי לפי מיגרי פעילות:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012							
מיגור משקי הבית	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור עסקים קטנים	המיגור המסחרי	המיגור העסקי	מיגור ניהול פיננסי	תיירות נכנסת ואחרים	סך-הכל
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
70	18	47	15	-	5	-	155
- מחיצוניים							
439	249	87	9	7	36	403	1,230
הכנסות שאינן מריבית							
509	267	134	24	7	41	403	1,385
סך-הכל הכנסות							
22	13	4	-	-	-	-	39
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
347	174	57	5	4	-	368	955
הוצאות תפעוליות ואחרות							
140	80	73	19	3	41	35	391
רווח לפני מיסים							
47	27	24	6	1	10	12	127
הפרשה למיסים על הרווח							
רווח נקי:							
93	53	49	13	2	31	23	264
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
(3)	(1)	-	-	-	-	-	(4)
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
90	52	49	13	2	31	23	260
המיוחס לבעלי המניות בבנק							
יתרת ממוצעת							
6,123	3,451	1,225	223	111	-	4,295	15,428
יתרה ממוצעת של נכסים							
-	-	2,225	2,086	9,594	-	293	14,198
יתרה ממוצעת של התחייבויות							
5,578	3,144	1,441	136	71	-	-	10,370
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון							

להלן התפלגות תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים בכרטיסי אשראי לפי מיגזרי פעילות (המשך):

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011							
סך-הכל	מיגזר משקי הבית	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר עסקים קטנים	המיגזר המסחרי	המיגזר העסקי	מיגזר ניהול פיננסי*	תיירות נכנסת ואחרים
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
76	14	41	12	-	6	-	149
- מחיצוניים							
416	236	82	9	7	-	423	1,173
הכנסות שאינן מריבית							
492	250	123	21	7	6	423	1,322
סך-הכל הכנסות							
26	16	7	-	-	-	-	49
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
320	158	51	5	2	-	394	930
הוצאות תפעוליות ואחרות							
146	76	65	16	5	6	29	343
רווח לפני מיסים							
50	26	22	6	2	2	10	118
הפרשה למיסים על הרווח							
רווח נקי:							
96	50	43	10	3	4	19	225
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
(3)	-	-	-	-	-	-	(3)
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
93	50	43	10	3	4	19	222
המיוחס לבעלי המניות בבנק							
יתרות ממוצעות							
5,653	3,186	1,131	206	103	-	4,008	14,287
יתרה ממוצעת של נכסים							
-	-	2,111	1,979	9,102	-	206	13,398
יתרה ממוצעת של התחייבויות							
5,395	3,041	1,353	170	90	-	-	10,049
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון							

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012							
סך-הכל	מיגזר משקי הבית	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר עסקים קטנים	המיגזר המסחרי	המיגזר העסקי	מיגזר ניהול פיננסי*	תיירות נכנסת ואחרים
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
26	5	18	6	-	4	-	59
- מחיצוניים							
153	87	31	3	3	-	141	418
הכנסות שאינן מריבית							
179	92	49	9	3	4	141	477
סך-הכל הכנסות							
4	2	1	-	-	-	-	7
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
118	60	19	2	2	-	126	327
הוצאות תפעוליות ואחרות							
57	30	29	7	1	4	15	143
רווח לפני מיסים							
18	10	9	2	-	-	5	44
הפרשה למיסים על הרווח							
רווח נקי:							
39	20	20	5	1	4	10	99
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
(2)	-	-	-	-	-	-	(2)
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
37	20	20	5	1	4	10	97
המיוחס לבעלי המניות בבנק							

* פעילות מיגזר ניהול פיננסי סווגה בנפרד מ"תיירות נכנסת ואחרים".

להלן התפלגות תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים בכרטיסי אשראי לפי מיגרי פעילות (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012							
סך-הכל	מיגור משקי הבית	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור עסקים קטנים	המיגור המסחרי	המיגור העסקי	מיגור ניהול פיננסי*	תיירות נכנסת ואחרים
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
-	23	4	13	4	-	-	44
מחיצוניים							
הכנסות שאינן מריבית	147	84	28	3	1	-	132
סך-הכל הכנסות	170	88	41	7	1	-	132
הוצאות בגין הפסדי אשראי	9	6	1	-	-	-	-
הוצאות תפעוליות ואחרות	114	57	19	1	-	-	126
רווח לפני מיסים	47	25	21	6	1	-	6
הפרשה למיסים על הרווח	17	8	7	2	1	-	2
רווח נקי:							
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	30	17	14	4	-	-	4
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	-	(1)	-	-	-	-	-
המיוחס לבעלי המניות בבנק	30	16	14	4	-	-	4

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011							
סך-הכל	מיגור משקי הבית	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור עסקים קטנים	המיגור המסחרי	המיגור העסקי	מיגור ניהול פיננסי*	תיירות נכנסת ואחרים
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
-	24	5	21	6	-	(2)	54
מחיצוניים							
הכנסות שאינן מריבית	147	84	29	4	3	-	150
סך-הכל הכנסות	171	89	50	10	3	(2)	150
הוצאות בגין הפסדי אשראי	1	3	3	-	-	-	-
הוצאות תפעוליות ואחרות	110	55	17	2	-	-	139
רווח (הפסד) לפני מיסים	60	31	30	8	3	(2)	11
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)	20	10	10	3	1	(1)	4
רווח (הפסד) נקי:							
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	40	21	20	5	2	(1)	7
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	(1)	-	-	-	-	-	-
המיוחס לבעלי המניות בבנק	39	21	20	5	2	(1)	7

* פעילות מיגור ניהול פיננסי סווגה בנפרד מ"תיירות נכנסת ואחרים".

פעילות קבוצת הבנק בשוק ההון כוללת מגוון פעילויות ושירותים פיננסיים בתחומים שונים: ביצוע פעילות מסחר בניירות-ערך ובנכסים פיננסיים, כולל בתחום המעו"ף (הבנק וכן חברה בת בבעלותו המלאה הינם חברים בבורסה ובמסלוקת הבורסה). הבנק חבר גם במסלוקת המעו"ף (לפרטים בדבר שיעבוד אשר נרשם על נכסי הבנק כתנאי לחברותו במסלוקות שונות, ראה ביאור 14 בדוחות הכספיים של שנת 2011) וכן בניירות-ערך זרים (הבנק חבר במסלוקת ה-Euroclear), פעילות שמירת ניירות הערך, מחקר וייעוץ ללקוחות בתחום שוק ההון, מתן שירותים למנהלי נכסים פיננסיים, ניהול הנפקות, ניהול תיקי השקעות בניירות-ערך ובנכסים פיננסיים עבור לקוחות פרטיים, תאגידים, מלכ"רים ומוסדות, וכן שירותי נאמנות (כמו-כן לחברה כלולה של הבנק פעילות בתחום החיתום). הפעילויות והשירותים הפיננסיים המפורטים לעיל, מתבצעים בחלקם ישירות על-ידי הבנק ובחלקם על-ידי חברות בנות, אשר כל אחת מהן מתמחה ועוסקת בתחום מוגדר.

ייעוץ פנסיוני

בשנת 2009 העניק הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר ("הממונה") רישיון ייעוץ פנסיוני לבנק, עם קבלת הרישיון, הבנק החל במתן ייעוץ פנסיוני. בשלב הראשון ניתן הייעוץ בבנק רק לחלק מהלקוחות בחלק מהסניפים. בהתאם למתוכנן, מספרם של הסניפים בהם ינתן ייעוץ פנסיוני ופריסת שירותי הייעוץ הפנסיוני באמצעות יועצים פנסיונים שהוכשרו לכך, יורחב בהדרגה. עד כה נחתמו על-ידי הבנק הסכמי הפצה עם כ-25 חברות המנהלות קופות-גמל וקרנות פנסיה.

על-אף היערכות הבנק למתן ייעוץ פנסיוני, קיימים קשיים בהענקת הייעוץ ללקוחות, הנובעים מהיעדר הסדרה של היחסים בין הפועלים בשוק (קרי - היועצים, הגופים המוסדיים המציעים את המוצרים והמעסיקים) בכל הקשור להעברת המידע מגורמים אלו לייעוץ הפנסיוני באופן שוטף ויעיל. קושי נוסף, במישור התפעולי, עניינו סליקת פעולות הכספיות בין הגורמים המנויים לעיל אשר נובע מהיעדרה של מערכת סליקה מרכזית לפעולות אלו. הפעלת מסלוקת פנסיונית מותנית בקבלת רישיון מהממונה ונתונה לפיקוחו. במרץ 2012 פרסם הממונה מכרז חדש להקמת מערכת לסליקה פנסיונית. אולם נכון למועד עריכת הדוח, ולא ניתן להעריך מתי תתחיל לפעול מסלוקת פנסיונית ומה תהיה תרומתה לבנק כיועץ פנסיוני.

קושי נוסף במתן ייעוץ פנסיוני ללקוחות נוגע להפצת מוצרי ביטוח. נכון למועד עריכת הדוח, טרם תוקנו התקנות המסדירות את שיעור עמלת ההפצה שיקבלו הבנקים בהפצת מוצרי ביטוח ולא נחתמו הסכמי הפצה בין הבנק לבין חברות הביטוח. קיימת בעייתיות בבחינת ובזיהוי מוצרי ביטוח בשל המגוון הרחב של תוכניות הביטוח בשנים השונות, היעדר פרמטר קבוע לדירוג המוצרים השונים וסטנדרטיזציה שלהם באופן המאפשר השוואה בין המוצרים השונים והתאמתם ללקוח. כל אלו עלולים לגרום לדחיית המוכנות והיכולת בבנק למתן ייעוץ פנסיוני במוצרי ביטוח.

בשנת 2010 פרסם אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר, תוכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני. התוכנית פורסמה כמצגת וכהודעה לעיתונות. בסוף שנת 2011, ובשנת 2012 פורסמו טיוטות חוזרים ותקנות ליישום התוכנית. התוכנית כוללת בין היתר:

- קביעת עמלת הפצה אחידה לייעוץ פנסיוני עבור מוצרי החיסכון הפנסיוני. עמלת ההפצה המרבית לבנק בגין ייעוץ במוצרי חיסכון פנסיוניים, למעט קרנות השתלמות, תהיה בגובה של 0.2% בלבד מהצבירה ו-1.6% מההפקדות השוטפות (במקום השיעור המרבי של 0.25% מהצבירה בהתאם לקבוע בתקנות עמלות הפצה בנוסחן היום והכל בהתאם למפורט שם) או 40% משיעור דמי הניהול, הנמוך מבין שניהם. עמלת הבנק בשל ייעוץ בקרן השתלמות תישאר כפי שהייתה, 0.25% מהצבירה.
 - קביעה כי תשולם עמלת הפצה רק למפיץ האחרון שמינה הלקוח. גם אם המפיץ האחרון יהיה סוכן ביטוח או משווק פנסיוני, תישלל מן הבנק המייעץ עמלת ההפצה המגיעה לו בגין הייעוץ החל במועד המעבר.
- יישומה של התוכנית תלוי ברובה בהליכי חקיקה ובהתקנת תקנות, לפיכך לא ניתן להעריך בשלב זה מתי תיושם התוכנית, האם היא תיושם במלואה ומה תהיה השפעתה על הבנק כיועץ פנסיוני.

להלן ההתפתחות ביתרות בקרנות השתלמות ובמוצרים פנסיונים שניתן לגביהן ייעוץ:

שניו	יתרה ליום		יתרות נועצות
	31.12.11	30.09.12	
ב-%	במיליוני ש"ח		
15.3%	10,100	11,646	

יתרות נועצות הינן יתרות במוצרים פנסיוניים, כולל קרנות השתלמות, בגינן קיבל הלקוח ייעוץ פנסיוני או ייעוץ בקרן השתלמות במתווה הפיננסי.

היתרות הנועצות מורכבות משני סוגים: יתרות בגינן הבנק אינו מקבל עמלות הפצה: קרנות פנסיה ותיקות, קופות-גמל וקרנות השתלמות שאין לבנק עימן הסכם הפצה, ויתרות נושאות הכנסה.

להלן תיאור השירותים העיקריים הניתנים על-ידי קבוצת הבנק במסגרת פעילות שוק ההון וכן בדבר חלק מחברות קבוצת הבנק הפעילות בתחום:

הפצת קרנות השתלמות, קופות-גמל וקרנות פנסיה

הבנק התקשר בהסכמים בדבר הפצה של קרנות השתלמות, קופות-גמל וקרנות פנסיה בין לקוחותיו עם חברות המנהלות קרנות השתלמות, קופות-גמל וקרנות פנסיה, והוא זכאי לגבות עמלות הפצה בקשר עם הפצתן בהתאם לקבוע בתקנות.

הפצת קרנות נאמנות

הבנק התקשר בהסכמים בדבר הפצה של יחידות של קרנות נאמנות בין לקוחותיו, וזאת עם הרוב המכריע של מנהלי קרנות הנאמנות בישראל, והוא זכאי לגבות ממנהלי הקרנות עמלות הפצה בקשר עם פעילות זו, בהתאם לקבוע בתקנות.

פועלים סהר בע"מ

פועלים סהר בע"מ (להלן: "פועלים סהר"), שהינה חברה-בת בבעלות מלאה של הבנק, הינה חברה בבורסה ובמסלוקת הבורסה. החברה מתמחה במתן שירותים לגופים מוסדיים: קרנות פנסיה ותיקות וחדשות, קופות-גמל ענפיות, קרנות השתלמות, חברות ביטוח וחברות וגופים ציבוריים. החברה נותנת ללקוחות שירותי ברוקראזי בארץ ובחול, שירותי מחקר, שירותי משמרת ושירותים נלווים נוספים לרבות שירותים תפעוליים.

לפרטים נוספים, ראה פרק "חברות מוחזקות עיקריות" להלן.

פעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ

פעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ, שהינה חברה-בת בבעלות מלאה של הבנק, עוסקת בניהול תיקי השקעות עבור לקוחות פרטיים, גופים עסקיים, מלכ"רים ואחרים. ניהול ההשקעות עבור לקוחות החברה, הן הישראלים והן הזרים, מתבצע בשוק ההון הישראלי וכן בשוקי ההון בעולם.

נכון ליום 30 בספטמבר 2012 ניהלה החברה תיקים בערך כספי של 10.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-10 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2011.

שירותים למנהלי נכסים פיננסיים

מערך שירות למנהלי נכסים פיננסיים, מאגד בתוכו פעילויות של מתן שירותים שונים למנהלי נכסים פיננסיים: מנהלי קופות-גמל, קרנות השתלמות ופנסיה ומנהלי קרנות נאמנות ומנהלי תיקי השקעות. בעקבות השינוי הארגוני בבנק במסגרתו הועברה האחריות על חדרי העסקות ופעילות המסחר והסליקה של ניירות-ערך מחטיבת נכסי לקוחות לחטיבת השווקים הפיננסיים (ראה להלן) אוחד מערך זה כחלק מאגף שירותי תפעול בשווקים הפיננסיים.

פעילות המערך כוללת תפעול הנכסים הפיננסיים האמורים לעיל ומתן שירותים בנקאיים לגופים המנהלים אותם. השירותים כוללים בין השאר שיעור נכסים, הפקת דוחות בקרה, הפקת דיווחים לרשויות, ניהול ספרים, ניהול חשבונות וזכויות עמיתים בקופות-גמל, חישוב תשואות ימיות וחודשיות בקופות-גמל וחישוב שער יומי בקרנות נאמנות. הבנק חתם על הסכמים למתן שירותים תפעוליים בתחום קופות-גמל בעבור חברות לניהול קופות-גמל, חלקם כחלק נלווה למכירת קופות-גמל שהיו בבעלות הבנק. בתחום קרנות הנאמנות נחתמו הסכמים למתן שירותים לחברות לניהול קרנות נאמנות. בסוף חודש ספטמבר 2012 הסתכם היקף הנכסים של קופות הגמל, קרנות ההשתלמות והפנסיה להן מספק הבנק שירותי תפעול בסך של כ-77.8 מיליארד ש"ח, שווי הנכסים של קרנות הנאמנות להן מספק המערך שירותים נלווים לניהול חשבונות בהיקפים שונים הסתכם בסך של כ-47.6 מיליארד ש"ח.

שינוי ארגוני בחטיבות נכסי לקוחות וה-GT והקמת חטיבת שווקים פיננסיים

בחודש ספטמבר 2011 אישרו הנהלת הבנק והדירקטוריון שינוי ארגוני, במסגרתו הועברה האחראיות על פעילויות הברוקראז', תפעול וסליקת ניירות-ערך, הבקרה אחר המסחר במעו"ף והשירות למנהלי נכסים פיננסיים מחטיבת נכסי לקוחות לחטיבת ה-Global Treasury. מטרת השינוי הארגוני הינה לבסס את מובילות הבנק בפעילות בשווקים הפיננסיים ולהעמיד לרשות לקוחות הבנק מעטפת שירות מתקדמת יעילה ומקצועית למסחר במגוון המכשירים הפיננסיים תחת קורת גג אחת. השינוי הארגוני יושם בפועל בחודש ינואר 2012 וכתוצאה משינוי זה שונה שמה של חטיבת ה-Global Treasury לחטיבת שווקים פיננסיים.

להלן התפלגות תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים בשוק ההון לפי מיגזרי פעילות:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012						
מיגזר משקי הבית	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר עסקים קטנים	המיגזר המסחרי	המיגזר העסקי	אחרים	סך-הכל
במיליוני ש"ח						
2	8	1	-	1	-	12
הכנסות מריבית, נטו						
הכנסות שאינן מריבית:						
34	572	32	13	224	47	922
מחיצוניים						
(9)	(119)	(9)	(4)	(14)	155	-
בימיגזרי						
27	461	24	9	211	202	934
סך-הכל הכנסות						
46	373	28	1	160	233	841
הוצאות תפעוליות ואחרות						
(19)	88	(4)	8	51	(31)	93
רווח (הפסד) לפני מיסים						
(5)	35	(1)	3	14	(10)	36
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)						
רווח (הפסד) נקי:						
(14)	53	(3)	5	37	(21)	57
המיוחס לבעלי המניות בבנק						
יתרות ממוצעות						
2,074	31,765	2,623	1,393	2,173	77,281	117,309
יתרה ממוצעת של נכסי קופות-גמל וקרנות נאמנות						
-	1,113	23	12	29	-	1,177
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול						
2,755	105,276	7,803	10,669	529,197	-	655,700
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת						

להלן התפלגות תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים בשוק ההון לפי מיגזרי פעילות (המשך):

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011*							
מיגזר משקי הבית	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר עסקים קטנים	המיגזר המסחרי	המיגזר העסקי	אחרים	סך-הכל	
במיליוני ש"ח							
4	17	2	-	(1)	-	22	הכנסות מריבית, נטו
הכנסות שאינן מריבית:							
- 43	625	39	15	233	64	1,019	- מחיצוניים
- (11)	(133)	(11)	(4)	(21)	180	-	- בינמיגזרי
36	509	30	11	211	244	1,041	סך-הכל הכנסות
48	391	29	1	141	273	883	הוצאות תפעוליות ואחרות
(12)	118	1	10	70	(29)	158	רווח (הפסד) לפני מיסים
(4)	41	-	3	30	(10)	60	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:							
(8)	77	1	7	40	(19)	98	המיוחס לבעלי המניות בבנק
יתרות ממוצעות							
2,501	33,014	3,023	1,712	7,526	83,482	131,258	יתרה ממוצעת של נכסי קופות-גמל וקרנות נאמנות
-	1,393	18	12	28	-	1,451	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
3,081	102,097	9,067	9,434	527,796	-	651,475	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת

* סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1(ג)1 לתמצית הדוחות הכספיים.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012							
מיגזר משקי הבית	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר עסקים קטנים	המיגזר המסחרי	המיגזר העסקי	אחרים	סך-הכל	
במיליוני ש"ח							
-	-	-	-	-	-	-	הכנסות מריבית, נטו
הכנסות שאינן מריבית:							
- 12	189	11	4	81	12	309	- מחיצוניים
- (3)	(36)	(3)	(1)	(4)	47	-	- בינמיגזרי
9	153	8	3	77	59	309	סך-הכל הכנסות
16	132	9	-	59	70	286	הוצאות תפעוליות ואחרות
(7)	21	(1)	3	18	(11)	23	רווח (הפסד) לפני מיסים
(1)	13	-	1	2	(3)	12	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:							
(6)	8	(1)	2	16	(8)	11	המיוחס לבעלי המניות בבנק

להלן התפלגות תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים בשוק ההון לפי מיגזרי פעילות (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012						
סך-הכל	אחרים	המיגזר העסקי	המיגזר המסחרי	מיגזר עסקים קטנים	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר משקי הבית
במיליוני ש"ח						
8	-	1	-	1	5	1
הכנסות מריבית, נטו						
הכנסות שאינן מריבית:						
288	10	57	5	10	195	11
- מחיצוניים						
-	52	(3)	(2)	(3)	(41)	(3)
- בינמיגזרי						
296	62	55	3	8	159	9
סך-הכל הכנסות						
271	76	42	1	9	128	15
הוצאות תפעוליות ואחרות						
25	(14)	13	2	(1)	31	(6)
רווח (הפסד) לפני מיסים						
9	(5)	5	1	-	10	(2)
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)						
רווח (הפסד) נקי:						
16	(9)	8	1	(1)	21	(4)
המיוחס לבעלי המניות בבנק						

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011*						
סך-הכל	אחרים	המיגזר העסקי	המיגזר המסחרי	מיגזר עסקים קטנים	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר משקי הבית
במיליוני ש"ח						
10	-	-	-	1	7	2
הכנסות מריבית, נטו						
הכנסות שאינן מריבית:						
321	9	79	5	12	202	14
- מחיצוניים						
-	58	(7)	(1)	(3)	(44)	(3)
- בינמיגזרי						
331	67	72	4	10	165	13
סך-הכל הכנסות						
303	91	53	1	9	134	15
הוצאות תפעוליות ואחרות						
28	(24)	19	3	1	31	(2)
רווח (הפסד) לפני מיסים						
14	(8)	11	1	-	11	(1)
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)						
רווח (הפסד) נקי:						
14	(16)	8	2	1	20	(1)
המיוחס לבעלי המניות בבנק						

* סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1(ג) לתמצית הדוחות הכספיים.

חברות מוחזקות עיקריות

כללי

קבוצת הבנק פועלת באמצעות חברות בנות בנקאיות ושאין בנקאיות בישראל ובח"ל. תחומי פעילותן של אותן חברות בנות שאין בנקאיות הינם בתחום הפיננסי, שיווק ותפעול מערך כרטיסי האשראי, פעילות בעסקי נאמנות, הנפקה ומימון ומתן שירותי בנקאות להשקעות.

תרומת החברות המוחזקות לתוצאות הפעילות של הבנק בנטרול הפרשי שער של החברות הבנות בחו"ל בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמה ב-541 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-500 בתקופה המקבילה אשתקד.

השקעת הבנק בחברות המוחזקות ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכמה ב-15.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-15.0 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2011.

חברות בת בישראל

להלן סקירה על חברות עיקריות:

קבוצת ישראל

הקבוצה כוללת את החברות: ישראל כרטיס בע"מ, פועלים אקספרס בע"מ, אמינית בע"מ, יורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ, ישראל כרטיס מימון בע"מ, ישראל כרטיס (נכסים) 1994 בע"מ, צמרת מימונים בע"מ וגלובל פקטורינג בע"מ. חברות אלו מהוות את פעילות הבנק בתחום כרטיסי האשראי. פעילות הליבה של קבוצת ישראל כרטיס הינה הנפקה, סליקה ומימון של כרטיסי אשראי מסוג "ישראל כרטיס", מותג פרטי בבעלותה, וכן של כרטיסי אשראי מסוג "מסטרקרד", "ויזה" ו"אמריקן אקספרס" וזאת מכוח הסכמי רישיון. בנוסף, לקבוצה פעילויות בתחומים: הענקת אשראי צרכני שלא באמצעות כרטיס אשראי; הבטחת פירעון המחאות וניכיון המחאות, ניכיון שוברים באופן ישיר ופעילות בתחום הפקטורינג (ניכיון חייבים).

הרווח הנקי של קבוצת ישראל כרטיס הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב-228 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-174 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-31%. הרווח הנקי בתקופה כלל רווח בסך 16 מיליון ש"ח ממכירת מניות Mastercard Inc. הרווח הנקי ללא מכירת מניות MC הגיע ל-212 מיליון ש"ח לעומת 174 מיליון ש"ח, גידול בשיעור של 22%.

תרומת קבוצת ישראל כרטיס לתוצאות הפעילות של הבנק, לאחר מיסים, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמה ב-237 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-171 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הגידול ברווח הנקי של קבוצת ישראל כרטיס ובתרומה לתוצאות הפעילות של הבנק נבע משיפור בתוצאות הקבוצה וכן ממכירת מניות מסטרקארד בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012.

סך השקעת הבנק בקבוצת ישראל כרטיס הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2012 ב-1,874 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,636 מיליון ש"ח בסוף שנת 2011.

בחודש אוגוסט 2011 אושרה במליאת הכנסת ופורסמה ברשומות הצעת חוק ממשלתית העוסקת, בין היתר, בתחום הניכיון, וכן בהוראה כי מנפיק שהנפיק 10% או יותר ממספר כרטיסי החיוב שהונפקו בישראל או מנפיק אשר באמצעות כרטיסי החיוב שהנפיק בוצעו 10% לפחות מסכום העסקות שבוצעו בישראל, יחייב להתקשר עם סולק לצורך ביצוע סליקה צולבת של עסקות בכרטיסי החיוב שהנפיק. תחילת הוראת חוק זו הינה מיום 15 במאי 2012. להערכת הבנק, לחוק תהיה השפעה לרעה על הכנסות קבוצת הבנק בעתיד, אולם בשלב זה אין ביכולת הבנק להעריך את היקפה.

בחודש אפריל 2012 נחתם הסכם בין ישראל כרטיס ללאומי קארד, ובחודש מאי 2012 נחתם הסכם בין ישראל כרטיס לבין כ.א.ל, שניהם בקשר ליישומו של תיקון 18 לחוק הבנקאות רישוי התשמ"א-1981. על-פי ההסכם, ניתנו ללאומי קארד ולכ.א.ל רישיונות לסלוק את כרטיסי החיוב של המותג "ישראל כרטיס" בתנאים שסוכמו בין הצדדים. ניתן פטור על-ידי הממונה ביום 13 בספטמבר 2012 ולפיו לאומי קארד ו-כ.א.ל יוכלו לסלוק את כרטיסי המותג "ישראל כרטיס" בתשלום עמלת המנפיק, דמי רישיון חד פעמיים וסכום נוסף שעל תוכנו וגובהו הוטל חיסיון על-ידי בית הדין להגבלים עסקיים.

לפרטים בנוגע לסוגיות רגולטוריות שונות, ראה ביאור 19 ג' בדוחות הכספיים של שנת 2011.

לפרטים בנוגע לתביעות שעומדות כנגד ישראל כרטיס, ראה ביאור 36 לתמצית הדוחות הכספיים.

פועלים שוקי הון – בית השקעות בע"מ

פועלים שוקי הון בע"מ (להלן: "פועלים שוקי הון") פועלת בשני תחומים עיקריים: פעילות בנקאות להשקעות בארץ ובח"ל וההשקעה בתחום קרנות הון והשקעות ישירות, כולל קרנות המשקיעות במיגזר הטכנולוגיה. במסגרת פעילותה בתחום הבנקאות להשקעות מעמידה פועלים שוקי הון מגוון שירותים הכוללים: ייעוץ פיננסי ואסטרטגי למיזוגים ורכישות בארץ ובח"ל, ייעוץ לתהליכי הפרטה ולהנפקות ציבוריות ופרטיות בחו"ל וליווי חברות בארץ ובח"ל בהשקעות שונות. בנוסף, פועלת קבוצת פועלים שוקי הון, באמצעות חברה כלולה שלה (19.97%) – פועלים אי.בי.אי, במתן שירותי ייעוץ, חיתום וניהול הנפקות ציבוריות בישראל ובגיוסי הון בדרך של הנפקות פרטיות. במסגרת פעילות ההשקעה בקרנות הון (Private Equity) והשקעות ישירות משקיעה פועלים שוקי הון בקרנות הפעילות במגוון סקטורים כולל: הון סיכון, אנרגיה אלטרנטיבית וכו', בהשקעה בתאגידי הניהול של קרנות הון וכן מעמידה לתאגידי הניהול הללו שירותים. בנוסף, פועלים שוקי הון ממשיכה לעסוק בניהול של קרנות הון סיכון על-פי היתר שניתן לה מבנק ישראל. תרומת פועלים שוקי הון לתוצאות הפעילות של הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמה ב-28 מיליון ש"ח, בהשוואה לתרומה בסך של 34 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השקעת הבנק בפועלים שוקי הון הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2012 ב-659 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-673 מיליון ש"ח בסוף שנת 2011.

פועלים סהר בע"מ

פועלים סהר בע"מ (להלן: "פועלים סהר"), שהינה חברה-בת בבעלות מלאה של הבנק, הינה חברה בבורסה ובמסלוקת הבורסה. החברה מתמחה במתן שירותים לגופים מוסדיים: קרנות פנסיה ותיקות וחדשות, קופות-גמל ענפיות, קרנות השתלמות, חברות ביטוח וחברות וגופים ציבוריים. החברה נותנת ללקוחות שירותי ברוקראזי בארץ ובח"ל, שירותי מחקר, שירותי משמרת ושירותים נילווים נוספים לרבות שירותים תפעוליים. הרווח הנקי של פועלים סהר ותרומתה לתוצאות הפעילות של הבנק הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב-15 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-24 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. סך השקעת הבנק בפועלים סהר הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2012 ב-272 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-257 מיליון ש"ח בסוף שנת 2011.

פעילות קבוצת הבנק בחו"ל

כללי

הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק מונה ארבעים וחמישה מוקדים ומתבצעת באמצעות חברות בנות בנקאיות, חברות פיננסיות, סניפי הבנק בחו"ל ונציגויות. פעילות הבנק בחו"ל מתמקדת במיגזר הבנקאות הפרטית ובמיגזר העסקי. בנוסף, לבנק פעילות במיגזר משקי הבית ובמיגזר המסחרי, בתורכיה ובקזחסטן. במסגרת פעילותו הבינלאומית מקיים הבנק קשרים עם למעלה מ-2,400 בנקים כתבים ברחבי העולם. הפעילות מול בנקים כתבים אלה כוללת מסחר באמצעות חדרי עסקות, שיתוף פעולה בסחר חוץ ובמימון סחר בינלאומי, מימון פרויקטים, סליקת תשלומים ושירותים בתחום שוק ההון (ראה פרק "חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים"). במסגרת פעילות הבנקאות הפרטית מספק הבנק ללקוחותיו בעלי עושר פיננסי בחו"ל שירותים ומוצרים מתקדמים ומקצועיים, הכוללים מוצרי השקעה וניהול נכסים גלובלי. פעילות המיגזר העסקי בחו"ל כוללת מתן אשראי ללווים מקומיים זרים, על-ידי רכישת השתתפויות באשראים המאורגנים על-ידי בנקים מובילים בחו"ל, ובאופן ישיר והשקעות באגרות-חוב. הפעילות במיגזר משקי הבית ובמיגזר המסחרי בשווקים מתעוררים ממוקדת בפעילות בתורכיה ובקזחסטן באמצעות קבוצת פוזיטיף. אסטרטגיית הבנק מכוונת כיום לפתח את פעילותו הבינלאומית ולהרחיבה הן בתחום "הבנקאות הפרטית הגלובלית" (Global Private Banking, להלן: GBP) והן בפעילות העסקית בסניפי ניו-יורק ולונדון. הבנק שואף להמשיך להרחיב את מעטפת השירות ולשפר את יכולותיו בתחום המוצרים, השיווק והשירות ללקוחות.

מגבלת חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הפעילות הבינלאומית

להלן יתוארו בקצרה מגבלות עיקריות שחלות על הפעילות הבינלאומית:

פיקוח רגולטורי בחו"ל

בנוסף לכללים והמגבלות המוטלים על-ידי בנק ישראל על הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק, הן מכוח חקיקה ונהלים והן מכוח הוראות בהיתרים הניתנים על-ידי בנק ישראל בעת רכישת חברות בנות ו/או פתיחת סניפים בחו"ל, פעילות המיגזר הבינלאומי במדינות השונות כפופה לפיקוח רגולטורי מצד רשויות שלטוניות שונות במדינות הרלוונטיות הכוללות דרישות של הון, החזקת נכסים נזילים וכיצא בזה.

פיקוח רגולטורי – סניף מיאמי

ביום 8 ביולי 2009 נכנס לתוקף הסכם (הנקרא "Written Agreement") בין הבנק וסניף מיאמי של הבנק לבין הפדרל ריזרב של ניו-יורק, הפדרל ריזרב של אטלנטה וה-Office of Financial Regulation של מדינת פלורידה (להלן: "רשויות הפיקוח בארצות-הברית"). Written Agreement הינו הליך אכיפה פורמאלי העומד לרשות רשויות הפיקוח בארצות-הברית, אשר השימוש בו הורחב מאז פרוץ המשבר הכלכלי בשנת 2008. עיקרו של ההסכם שנחתם הינו חיזוק פונקציות הציות, ניהול הסיכונים והביקורת של הבנק והגברת מעורבות דירקטוריון הבנק והנהלתו בפיקוח על סניף מיאמי במטרה לתקן ליקויים שנמצאו בציות להוראות החוק בארצות-הברית, הנוגעות למניעת הלבנת הון ויחזק את הלקוח. בנוסף, התחייב הבנק במסגרת הסכם זה לאמץ תוכניות עבודה לתיקון הליקויים כפי שתאשרנה על-ידי רשויות הפיקוח ולהגיש דוחות התקדמות תקופתיים בדבר יישום תוכניות העבודה. ההסכם איננו יוצר או מטיל מגבלות כלשהן על פעילות עסקית בבנק, בין בארצות-הברית ובין בכלל, ולא צפוי כי תהיה לו השפעה מהותית על תוצאותיו הכספיות של הבנק.

הבנק פועל לקיום התחייבויותיו על-פי ההסכם במלואן ובמועדן. תת ועדה של ועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים עוקבת ומפקחת על הטיפול בתיקון הליקויים בסניף מיאמי. חברת יעוץ חיצונית המתמחה ביעוץ לבנקים בתהליכי אכיפה, מיעצת מעת לעת להנהלת הבנק בישראל ובנוסף הודקו הליכי הפיקוח וקציני הציות של סניף מיאמי הוכפפו לחטיבה לניהול סיכונים. אי קיום ההתחייבויות הכלולות ב-Written Agreement עלול להוביל לנקיטת הליכי אכיפה חמורים יותר על-ידי רשויות הפיקוח בארצות-הברית.

תמצית הדוחות הכספיים המצרפיים של הפעילות הבינלאומית

תמצית הדוחות הכספיים של הפעילות הבינלאומית המוצגת להלן כוללת את שלוחות הבנק בחו"ל אשר פעילות באחד או יותר מהתחומים הבאים: מתן אשראי, גיוס פקדונות, הנפקת אגרות-חוב או כתבי התחייבות וניהול נכסי לקוחות. בנוסף, נכללת פעילות המרכז לבנקאות פרטית בינלאומית בישראל.

א. מאזן*

יתרה ליום		
31.12.11	30,09.12	
במיליוני דולר		
נכסים		
8,415	7,421	מזומנים ופקדונות בבנקים
1,700	1,823	ניירות-ערך
5,418	5,277	אשראי לציבור, נטו
31	31	בניינים וציוד
337	86	נכסים בגין מכשירים נגזרים
141	139	נכסים אחרים
16,042	14,777	סך-כל הנכסים
התחייבויות והון		
8,310	8,474	פקדונות הציבור
5,491	4,172	פקדונות מבנקים
41	63	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
530	528	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
469	244	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
275	300	התחייבויות אחרות
15,116	13,781	סך-כל ההתחייבויות
63	72	זכויות שאינן מקנות שליטה
863	924	אמצעים הוניים**
16,042	14,777	סך-כל ההתחייבויות וההון

* מאזן הפעילות הבינלאומית מבוסס על נתוני השלוחות ומתורגם לדולר ארצות-הברית, לאחר ביצוע התאמות לכללי החשבונאות המיושמים על-ידי הבנק תוך ביצוע התאמות בגין יתרת עודף עלות הרכישה על ההון של השלוחות וייחוס חלקם של בעלי הזכויות שאינן מקנות שליטה.

** כולל הון מחושב בסך של 197 מיליון דולר (31 בדצמבר 2011: בסך של 170 מיליון דולר) עבור סניפי הבנק שאינם חברות. ההון המחושב, כולל את סכומי הפקדונות המקוריים שהופקדו בסניפי הבנק בתוספת רווחים או בניכוי הפסדים שנרשמו עד לתאריך המאזן, לרבות התאמות מהצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווים ההון.

יתרה ליום		
31.12.11	30.09.12	
במיליוני דולר		
8,840	9,002	פקדונות הציבור, אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
7,791	8,965	נכסי לקוחות (חוץ-מאזני)
16,631	17,967	סך-הכל

ג. רווח והפסד ותרומת שלוחות הבנק בחו"ל*

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
**30.09.11	30.09.12	**30.09.11	30.06.12	30.09.12	
במיליוני דולר					
121	131	23	53	41	הכנסות ריבית, נטו
(1)	3	-	1	-	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
122	128	23	52	41	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
101	123	31	29	42	הכנסות שאינן מריבית
199	206	60	63	77	הוצאות תפעוליות ואחרות
24	45	(6)	18	6	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
11	15	-	6	2	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
					רווח (הפסד) נקי:
13	30	(6)	12	4	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(3)	4	(4)	1	1	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
16	26	(2)	11	3	המיוחס לבעלי המניות בבנק

* מבוסס על תוצאות השלוחות בחו"ל ומתורגם לדולר ארצות-הברית, לאחר ביצוע התאמות לכללי החשבונאות המיושמים על-ידי הבנק, הפחתת עודף עלות הרכישה על ההון של השלוחות, ייחוס חלקם של בעלי מניות חיצוניים בתוצאות החברות המאוחדות והשלמה למס הנוסף החל על הבנק בישראל.

** ביום 1 בינואר 2012 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לאור זאת, הנתונים שנכללו בדוח רווח והפסד לתקופות מקבילות אשתקד סווגו מחדש כדי להתאים להגדרה החדשה, לכותרות ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. לפירוט ראה ביאור 1(ג) בתמצית הדוחות הכספיים.

להלן נתונים על ההשקעה בשלוחות העיקריות ותרומתן לרווח הנקי של הבנק:

ליום 30 בספטמבר 2012:

שם החברה	במיליוני ש"ח	ב- %	במיליוני ש"ח	יתרת השקעה ליום 30.9.12 ⁽¹⁾	תרומה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 בנטרוך הפרשי שער ⁽²⁾	תשואה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 ⁽³⁾	הפרשי שער בגין ההשקעה שנזקפו לדוח רווח והפסד בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012* שער	תרומה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 כולל הפרשי שער
סניפי ארצות-הברית ⁽⁴⁾	499	7.3%	26	26	-	-	26	
סניף לונדון ⁽⁴⁾	250	8.2%	14	14	-	-	14	
Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd.	1,584	2.3%	26	26	-	-	26	
קבוצת פוזיטיף	672	5.7%	30	30	51	81	81	
Hapoalim Securities U.S.A. Inc.	128	4.7%	4	4	3	7	7	
שלוחות אחרות	424	-	-	-	15	15	15	
סך-הכל	3,557		100	100	69	69	169	

ליום 30 בספטמבר 2011:

שם החברה	במיליוני ש"ח	ב- %	במיליוני ש"ח	יתרת השקעה ליום 30.9.11 ⁽¹⁾	תרומה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 בנטרוך הפרשי שער ⁽²⁾	תשואה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 ⁽³⁾	הפרשי שער בגין ההשקעה שנזקפו לדוח רווח והפסד בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011* שער	תרומה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 כולל הפרשי שער
סניפי ארצות-הברית ⁽⁴⁾	352	10.0%	24	24	-	-	24	
סניף לונדון ⁽⁴⁾	189	6.8%	9	9	-	-	9	
Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd.	1,517	2.1%	22	22	116	138	138	
קבוצת פוזיטיף	591	(1.8%)	(9)	(9)	(81)	(90)	(90)	
Hapoalim Securities U.S.A. Inc.	115	11.2%	9	9	4	13	13	
שלוחות אחרות	404	-	6	6	20	26	26	
סך-הכל	3,168		61	61	59	120	120	

- * מטבע הפעילות של החברות המאוחדות בחו"ל, מוגדר בהתאם להוראות המפקח על הבנקים (ראה גם ביאור 1(ג) לתמצית הדוחות הכספיים). החל מיום 1 בינואר 2012, הפרשי השער בגין ההשקעה בבנק הפועלים שווים נזקפים ישירות, נטו מהשפעת הגידור, להון במסגרת התאמות מתרגום. ביחס ליתר ההשקעות, הבנק מגדר מבחינה כלכלית את חשיפות המטבע הנובעות מההשקעות האמורות.
- (1) יתרת ההשקעה בחברות הבנות מוצגת לאחר התאמתה לכללי החשבונאות המיושמים בבנק.
 - (2) תרומת השלוחות בחו"ל מורכבת מהרווח הנקי, מתורגם לש"ח, תוך ביצוע התאמות בגין הפחתת עודפי העלות על ההשקעה בגין השלוחות האמורות וייחוס חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווח של חברות מאוחדות בחו"ל בניכוי השלמה לשיעור המס הסטטוטורי החל בישראל בסך 23 מיליון ש"ח (תקופה מקבילה אשתקד: 20 מיליון ש"ח).
 - (3) תשואת החברות מחושבת על בסיס שנתי על-ידי חלוקת תרומת החברות הבנות בניכוי הפרשי שער בממוצע ההשקעה.
 - (4) יתרת ההשקעה בסניפי הבנק בחו"ל מבוססת על ההון המחושב של הסניפים, הכולל את סכומי הפקדונות המקוריים שהופקדו בסניפי הבנק בתוספת רווחים או בניכוי הפסדים שנרשמו עד לתאריך המאזן, לרבות התאמות מהצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שוים ההון.

להלן פירוט הרווח הנקי בשלוחות העיקריות לאחר התאמתו לכללי החשבונאות המיושמים בבנק (במטבע מקומי):

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
30.09.11	30.09.12	30.09.11	30.06.12	30.09.12	
במיליונים					
10.0	10.2	(1.6)	6.3	-	סניפי ארצות-הברית - דולר*
2.4	3.5	(2.6)	1.5	1.0	סניף לונדון - ליש"ט*
10.3	9.2	1.9	5.1	(1.3)	Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd. - פר"ש
(6.1)	20.7	(10.9)	6.8	7.2	קבוצת בנק פזיטיף - לירה תורכית
1.5	2.0	0.7	0.1	0.8	Hapoalim Securities U.S.A. Inc. - דולר
2.0	0.9	2.2	0.4	(0.6)	שלוחות אחרות - דולר

* בסניפי ארצות-הברית ולונדון - הנתונים הינם לפני מס מקומי.

פעילות הבנקאות הפרטית הגלובלית של קבוצת הבנק

במסגרת זו מספקת קבוצת הבנק ללקוחותיה הפרטיים המנהלים את חשבונותיהם בסניפי קבוצת הבנק בחו"ל וכן במרכז לבנקאות פרטית בתל-אביב, שירותים ומוצרים מתקדמים ומקצועיים, הכוללים מוצרי השקעה וניהול נכסים גלובלי. הפעילות פרוסה כיום בישראל, אירופה, ארצות-הברית, אמריקה הלטינית, קנדה, הונג-קונג וסינגפור וזאת, בין היתר, באמצעות מוקדי פעילות הכוללים חברות בנות בנקאיות, סניפים, חברות בנות לניהול נכסים ונציגויות המשמשות ליחסי ציבור בלבד.

להלן פרטים על סניפי הבנק וחברות הבנות העיקריות בחו"ל הפועלים בתחום הבנקאות הפרטית:

Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd. (הפועלים שוויץ)

חברה בת בנקאית (בבעלות מלאה של הבנק) העוסקת בעיקר במתן שירותי בנקאות פרטית באמצעות שלושה סניפים: שניים בשוויץ, בציריך ובזנבה ואחד בלוקסמבורג. סניף רביעי, בסינגפור, נמצא בתהליכי סגירה וצפוי לחדול מפעילות בסוף הרבעון הראשון של 2013. כמו-כן, פועל הבנק באמצעות חברה ליעוץ השקעות בהונג-קונג.

הרווח הנקי של הפועלים שוויץ הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 בכ-9 מיליון פרנק שוויצרי בהשוואה ל-10 מיליון פרנק שוויצרי בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון ברווח נובע מהפרשה להוצאות סגירת סניף סינגפור של הבנק בסך כ-4.1 מיליון פרנק שוויצרי. ללא הוצאה זו היה הרווח גבוה מזה של תקופה מקבילה אשתקד בעיקר כתוצאה מגידול בהכנסות שאינן מריבות.

תרומת הפועלים שוויץ בנטרול הפרשי שער ולאחר השלמת מס בישראל לתוצאות הפעילות של הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמה ב-26 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-22 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. סך-כך ההון של הפועלים שוויץ ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכם בכ-381 מיליון פרנק שוויצרי בהשוואה לכ-374 מיליון פרנק שוויצרי בסוף שנת 2011.

סך-כך המאזן של הפועלים שוויץ ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכם לכ-3,186 מיליון פרנק שוויצרי וזאת לעומת כ-3,167 מיליון פרנק שוויצרי בסוף שנת 2011.

במחצית השנייה של שנת 2011 נמסר להפועלים שוויץ, כי מתקיימים מגעים בין רשויות של שוויץ וארצות-הברית במסגרת אמנת כפל המס שבין שתי המדינות.

רשויות שוויץ מסרו להפועלים שוויץ, כי כמה בנקים שוויצריים ובהם הפועלים שוויץ נחקרים על-ידי רשויות של ארצות-הברית. לא נמסרו פרטים או נסיבות המתייחסים להפועלים שוויץ עצמו בקשר עם החקירה.

לפי בקשת רשויות שוויץ, מסרו אותם בנקים שוויצריים, ובהם הפועלים שוויץ, מידע סטטיסטי לרשויות ארצות-הברית אודות עסקיהם עם לקוחות אמריקאים. לא נמסרו פרטים מזהים של הלקוחות, כגון שמות לקוחות. הפועלים שוויץ משתף פעולה עם רשויות שוויץ ופועל על-פי הוראות הדין החלות עליו.

בשלב זה, נוכח המידע המוגבל בלבד המצוי בידיו, אין הפועלים שוויץ יכול לאמוד באיזו מידה החקירה האמורה תשפיע עליו.

המרכז לבנקאות פרטית בינלאומית בתל-אביב

מרכז המספק לתושבי חוץ מכל רחבי העולם שירותים ומוצרי בנקאות פרטית ומהווה חלק אינטגרלי ממערך ה-GPB.

Poalim Asset Management (Ireland) Ltd.-I Poalim Asset Management (UK) Ltd. המוחזקות על-ידי

Pam Holdings Ltd. (להלן: "חברות PAM")

חברות PAM (חברות בנות בבעלות מלאה של הבנק) אחראיות לבחירה, מתן תמיכה מקצועית בכל הקשור למוצרי השקעה המוצעים ללקוחות הבנקאות הפרטית הגלובלית ברחבי העולם, תוך שיתוף פעולה עם גופים פיננסיים בינלאומיים מובילים בתחומים אלה. הקבוצה מהווה נדבך מרכזי ביישום אסטרטגיית הצמיחה של הבנק בחו"ל.

נכון ליום 30 בספטמבר 2012 מחזיקים לקוחות קבוצת הבנק קרנות של גופים פיננסיים בינלאומיים אשר ל-PAM יש עימם שיתוף פעולה בסך של כ-2.1 מיליארד דולר בהשוואה ל-2.0 מיליארד דולר ביום 31 בדצמבר 2011. כמו-כן, חברות PAM עוסקות בפיתוח, תכנון ומתן תמיכה מקצועית במוצרי השקעה נוספים, בהם מוצרים מובנים (Structured Products), בסטנדרטים בינלאומיים, לרבות באמצעות שיתופי פעולה עם גופים פיננסיים מובילים בעולם. בנוסף, מציעות חברות PAM שירותי ייעוץ ומחקר לחברות הבנות וסניפי הבנק בחו"ל.

Banque Hapoalim (Luxembourg) S.A. (להלן: "הפועלים לוקסמבורג")

חברה בת בנקאית בבעלות מלאה של הבנק העוסקת בפעילות בנקאית-פיננסית בלוקסמבורג ומחוצה לה. הפועלים לוקסמבורג מעניק הלוואות ללקוחות פרטיים ומוסדיים.

Bank Hapoalim (Cayman) Ltd. (להלן: "קיימן")

בנק מסחרי, בבעלות מלאה של הבנק שעל-פי תנאי רישונו רשאי לפעול בכל סוגי הפעילות הבנקאית, למעט פעילות עם תושבים מקומיים בקיימן. נכסי קיימן כוללים השקעה בחברה-בת בבעלות מלאה באורוגוואי, Hapoalim (Latin America) S.A.

Hapoalim (Latin America) S.A. (להלן: "הפועלים לטין אמריקה")

עוסק במתן שירותי בנקאות פרטית ללקוחות הבנק בדרום אמריקה. הפועלים לטין אמריקה פועל באורוגוואי באמצעות שלושה סניפים במונטווידאו, פונטה דל אסטה וקולוניה.

סניפי ארצות-הברית

סניף ניו-יורק – פעילות במיגזר העסקי

עיקר הפעילות העסקית הבינלאומית של קבוצת הבנק מבוצעת באמצעות סניף ניו-יורק, המתמקד בשלושה תחומי פעילות: מתן שירותים בנקאיים מקיפים הן לחברות ישראליות גדולות הפועלות בארצות-הברית והן לחברות ולקוחות מקומיים, הכוללים: אשראי, סחר-חוץ, השקעות ושירותי חדר עסקות. הבנק מאפשר לחברות ישראליות ואף לחברות אמריקאיות, להן נכסים בישראל, להתבסס על בטוחות המוחזקות בישראל לצורך קבלת קווי אשראי בסניף ניו-יורק. סניף ניו-יורק מאפשר ללקוחותיו גם ביטוח פקדונות על-ידי ה-FDIC, בדומה לבנקים אמריקאיים.

מתן אשראי עסקי לחברות גדולות במשק האמריקאי בדרך של רכישת השתתפויות בקווי אשראי, המאורגנים על-ידי בנקים מובילים (כ-95% מהיקף האשראי ניתן לחברות בעלות דירוג השקעה, או מובטח על-ידי גופים בעלי דירוג השקעה, Investment Grade על-ידי חברות הדירוג הבינלאומיות Moody's ו-Standard & Poor's).

מתן שירותי חדר עסקות, לרבות בשעות בהם סגורים חדרי העסקות בישראל, כחלק מהפעילות הגלובלית של חדרי העסקות של הבנק. במסגרת האסטרטגיה הבינלאומית שגובשה לשנים הבאות, אושר לסניף ניו-יורק להגדיל ולמקד את פעילותו בסגמנט ה-Middle Market (להלן: "פעילות מקומית") בארצות-הברית, באמצעות פיתוח מערכת יחסים ומתן אשראי ישיר ללקוחות מסחריים מקומיים, תוך מיקוד עסקי ברור באזורים גאוגרפיים ותחומי פעילות מוגדרים.

הפעילות המקומית מתמקדת בעיקר בחברות פרטיות עם מחזור מכירות עד 500 מיליון דולר לשנה. התוכנית כוללת התרחבות הפעילות ועדכון היבטים של ממשל תאגידי. במקביל, ימשיך הבנק בפעילותו בשוק הסינדיקציות כפעילות משלימה וכן ימשיך בפעילותו עם לקוחות ישראלים, להם פעילות עסקית בארצות-הברית.

תיק האשראי של הסניף ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכם לכ-1.9 מיליארד דולר בהשוואה לכ-2.1 מיליארד דולר בסוף שנת 2011. כמו-כן, הסניף העמיד מסגרות אשראי בלתי מנוצלות וקווי גיבוי אשר הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2012 לסך של כ-1.8 מיליארד דולר בהשוואה לכ-1.6 מיליארד דולר בסוף שנת 2011.

כמו-כן, ליום 30 בספטמבר 2012 מופקד בפדרל רזרב סך של כ-3.6 מיליארד דולר בהשוואה ל-4.1 מיליארד דולר ביום 31 בדצמבר 2011.

בנקאות פרטית בארצות-הברית

סניף מיאמי ומחלקת הבנקאות הפרטית בסניף ניו-יורק, מציעים שירותי בנקאות פרטית ללקוחות ה-GPB - לפרטים נוספים אודות פעילות סניף ניו-יורק, ראה לעיל. הבנקאות הפרטית בארצות-הברית מתמקדת בעיקר בלקוחות מאמריקה הלטינית. הרווח של סניפי ארצות-הברית לפני מס מקומי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכם בכ-10.2 מיליון דולר בהשוואה לכ-10.0 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

סך האמצעים ההוניים של סניפי ארצות-הברית ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכם בכ-131 מיליון דולר לעומת כ-112 מיליון דולר ביום 31 בדצמבר 2011.

סך-כל המאזן של סניפי ארצות-הברית ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכם בכ-7.2 מיליארד דולר בהשוואה לכ-8.2 מיליארד דולר ביום 31 בדצמבר 2011.

Hapoalim Securities U.S.A. Inc. (להלן: "הפועלים סקויריטיס")

חברת Broker-Dealer (בבעלותו המלאה של הבנק) הרשומה ופועלת בארצות-הברית, נתונה לפיקוחן של רשות ניירות הערך הפדרלית בארצות-הברית (ה-SEC), כמו גם של בורסת ניירות הערך של ניו-יורק (New-York Stock Exchange), ה-National Association of Securities Dealers (NASD) ובורסות נוספות בהן היא חברה ופועלת לפי כללים שנקבעים על-ידן. כמו-כן, כפופה פעילות החברה לפיקוחו של הפיקוח על הבנקים בישראל. החברה תומכת בהרחבת עיסוקו של הבנק בתחום המסחר בניירות-ערך עבור לקוחותיו.

סניף לונדון

סניף לונדון מתמקד בשלושה תחומי פעילות: פעילות אשראי עסקי, אשר במסגרתה מספק הסניף שירותים בנקאיים מקיפים לחברות ישראליות גדולות הפועלות באירופה ולחברות מקומיות, הכוללים: אשראי עסקי וסחר-חוץ.

בתחום חדר העסקות, מעניק הסניף ללקוחותיו שירותי מסחר בעסקות עתידיות במטבע-חוץ ובאופציות, ומהווה חלק מפעילות חדר העסקות הגלובלית של הבנק.

במסגרת פעילות מחלקת הבנקאות הפרטית מעניק הסניף שירותים ללקוחות בעלי עושר פיננסי גבוה (High Net Worth) וחברות שבבעלותם, הכוללים אשראי עסקי ומוצרי השקעה.

הרווח של סניף לונדון לפני מס מקומי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכם בכ-3.5 מיליון ליש"ט בהשוואה לכ-2.4 מיליון ליש"ט בתקופה המקבילה אשתקד.

סך האמצעים ההוניים של סניף לונדון ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכם בכ-41 מיליון ליש"ט לעומת כ-37 מיליון ליש"ט ביום 31 בדצמבר 2011.

סך-כל המאזן של סניף לונדון ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכם בכ-813 מיליון ליש"ט בהשוואה לכ-970 מיליון ליש"ט ביום 31 בדצמבר 2011.

הפעילות בשווקים מתעוררים

קבוצת הבנק פועלת כיום בתורכיה וקזחסטן באמצעות החזקת הבנק במניות Bank Pozitif Kredi Ve Kalkinma Bankasi Anonim Sirketi בתורכיה והחזקת Bank Pozitiv JSC בקזחסטן.

Bank Pozitif Kredi Ve Kalkinma Bankasi Anonim Sirketi (להלן: "בנק פוזיטיף")

בנק שנתאגד ופועל בתורכיה ומתמחה בתחום הבנקאות העסקית, הבנקאות להשקעות ובתחום משקי הבית. חלקו של הבנק בבנק פוזיטיף עומד על 69.8%.

לבנק פוזיטיף אין היתר פקדונות מהרגולטור התורכי. בקשת בנק פוזיטיף לקבל היתר זה נדחתה לאחרונה. על-פי הודעת הרגולטור התורכי, לא ניתן להעניק את ההיתר האמור, לאור אי-הוודאות בשווקים הפיננסיים הגלובליים.

JSC Bank Pozitiv

הבנק התאגד ופועל בקזחסטן, והינו בבעלות מלאה של בנק פוזיטיף. הבנק עוסק במתן שירותי בנקאות ללקוחות עסקיים ופרטיים.

להלן פרטים מאזניים ותוצאתיים של קבוצת בנק פוזיטיף:

הרווח של קבוצת בנק פוזיטיף בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכם בכ-20.7 מיליון לירות תורכיות (כ-11.6 מיליון דולר), בהשוואה להפסד של כ-6.1 מיליון לירות תורכיות (כ-3.2 מיליון דולר) בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע מגידול בהכנסות ריבית, נטו, כתוצאה משינוי הרכב תיק האשראי ובעקבותיו גידול במרווחים. ההפרשה להפסדי אשראי קטנה אף היא. בנוסף, עקב תוכנית הרה-ארגון שנערכה בבנק בסוף 2011 (סגירת סניפים והקטנת מצבת כוח האדם) חל קיטון בהוצאות התפעוליות. תרומת קבוצת בנק פוזיטיף בנטרו לפרשי שער ולאחר השלמת מס בישראל לתוצאות הפעילות של הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמה בתרומה חיובית של כ-30 מיליון ש"ח בהשוואה לתרומה שלילית של 9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך-כל ההון של קבוצת בנק פוזיטיף ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכם ב-431 מיליון לירות תורכיות (כ-242 מיליון דולר) בהשוואה לכ-398 מיליון לירות תורכיות (כ-207 מיליון דולר) בסוף שנת 2011.

סך-כל הנכסים של קבוצת בנק פוזיטיף ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכם בכ-1.78 מיליארד לירות תורכיות (כ-1.00 מיליארד דולר) בהשוואה לכ-1.95 מיליארד לירות תורכיות (כ-1.02 מיליארד דולר) בסוף שנת 2011.

השקעת הבנק בקבוצת בנק פוזיטיף ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכמה ב-672 מיליון ש"ח, בהשוואה לכ-581 מיליון ש"ח בסוף שנת 2011.

מצב הנזילות וגיוס המקורות בבנק

כלים מוניטריים של בנק ישראל

לרשות בנק ישראל עומדים מספר כלים באמצעותם הוא קובע את רמת הנזילות של המערכת הבנקאית. הפעילות המוניטרית של בנק ישראל מתחלקת לשני סוגים:

- פעילות במהלך חודש נזילות - חודש נזילות מוגדר על-ידי בנק ישראל כתקופה בת 4-5 שבועות המסתיימת ביום רביעי האחרון של חודש קלנדר. הפעילות מתבצעת באמצעות מכרזי הלוואות ו/או פקדונות לבנקים המסחריים הכוללים מכרזים לשבוע ומכרזים יומיים, וכן באמצעות הלוואות ו/או פקדונות מוניטריים בריבית השונה מריבית בנק ישראל ב-0.5%±.
 - פעילות על פני תקופות ארוכות מחודש נזילות - בנק ישראל קובע בהתאם למצב כלכלי, גם בארץ וגם בעולם, את מצב הנזילות הרצוי למערכת הבנקאית. בנק ישראל יכול לנקוט במדיניות מוניטרית מרחיבה, ואז הוא מביא את המערכת לעודפי נזילות גבוהים, או במדיניות מוניטרית מצמצמת, בה הוא מביא את המערכת למצב של גרעונות נזילות.
- הריבית המוניטרית של בנק ישראל, שעמדה בתחילת שנת 2012 על שיעור שנתי של 2.75%, ירדה בסוף חודש ינואר 2012 לשיעור של 2.50%, בסוף חודש יוני ל-2.25%, ובתחילת חודש נובמבר ירדה הריבית ל-2.0%.
- להלן פירוט הכלים בהם משתמש הבנק המרכזי:
- מכרז מק"מ - בנק ישראל מנהל יתרות מק"מ של כ-122 מיליארד ש"ח, ובאמצעות הקטנה או הגדלה של היתרה, הוא משנה את מצב הנזילות של המערכת הבנקאית.
 - התערבות בשוק מטבע-החוץ - בנק ישראל מבצע קניות או מכירות של מטבע-חוץ מול המערכת הבנקאית.
 - התערבות בשוק אגרות-החוב הממשלתי - בנק ישראל מבצע קניות או מכירות של אגרות-חוב ממשלתי.
 - הפעלה של מכרזי ריפו - פעילות של בנק ישראל מול הבנקים וגופים מוסדיים.
- בסוף שנת 2011 הסתכמו עודפי הנזילות של המערכת הבנקאית בכ-109 מיליארד ש"ח.
- בנק ישראל הגדיל את הנפקות המק"מ נטו במהלך תשעת החודשים הראשונים של השנה בכ-1 מיליארד ש"ח.
- רמת עודפי הנזילות של המערכת הבנקאית הסתכמה בסוף חודש ספטמבר השנה בסך של כ-95 מיליארד ש"ח.
- מטעמי זהירות הבנק ממשיך להפקיד חלק גדול מיתרות הנזילות במטבע-חוץ בבנק המרכזי בארצות-הברית בתשואות נמוכות ובוחן השקעת חלק מעודפי הנזילות באגרות-חוב מדינות ומוסדות פיננסיים בדירוגים גבוהים.
- הבנק מקיים מעקב יומי אחר מצב הנזילות הכולל, וכן אחר מצב הנזילות בשקלים ובמטבע-חוץ (כולל סיפי חו"ל) בנפרד. בנוסף למעקב אחר מצב הנזילות השוטף, אומד הבנק את סיכון הנזילות באמצעות מודל פנימי. אומדן הסיכון נעשה תחת הנחות שונות המתחייסות למצבי שוק שונים עבור המערכת הבנקאית בארץ והבנק.

גיוסי הון וחוב מהציבור

קבוצת הבנק מגייסת הן על-ידי הנפקות לציבור והן על-ידי הנפקות פרטיות, אגרות-חוב וכן כתבי התחייבות נדחים המשמשים כחלק מההון הרגולטורי של הבנק.

יתרת אגרות החוב וכתבי התחייבות ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכמה ב-36.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-32.9 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2011. לפרטים נוספים בדבר אגרות החוב וכתבי התחייבות הנדחים אותם הנפיקו הגופים האמורים, ראה ביאור 11 בדוחות הכספיים לשנת 2011.

יתרת הסכומים שגייס הבנק נכון ליום 30 בספטמבר 2012 כולל כתבי התחייבות נדחים שיתרתם כ-6.3 מיליארד ש"ח, מהם כתבי התחייבות סחירים בסך של כ-0.9 מיליארד ש"ח.

בנוסף, מגייס הבנק באמצעות חברות בנות בבעלותו המלאה: הפועלים הנפקות ופועלים אינטרנשיונל, אשר עיקר עיסוקן הינו גיוס מקורות כספיים בארץ וחו"ל, בהתאמה, בדרך של הנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות מסוגים שונים (המהווים חלק מההון הרגולטורי של הבנק) והפקדת תמורת ההנפקה בבנק.

ליום 30 בספטמבר 2012 יתרת כתבי התחייבות אשר גויסו על-ידי חברות אלו עומדת על כ-18.4 מיליארד ש"ח ויתרת אגרות החוב עומדת על כ-11.4 מיליארד ש"ח.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 גייס הבנק, באמצעות הפועלים הנפקות, כתבי התחייבות נדחים המהווים הון רובד 2 תחתון בסך כולל של כ-2.8 מיליארד ש"ח, אשר נכללו בהון רובד 2 תחתון בכפוף למגבלה בהוראות ניהול בנקאי תקין.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

הבנק פועל לפי תוכנית אסטרטגית ארוכת טווח שאושרה בסוף שנת 2009, הנבחנת ומותאמת מדי שנה לשינויים בסביבה העסקית בישראל ובעולם וכן לשינויים בסביבה התחרותית בה פועל הבנק. בסוף שנת 2011 אישרו הנהלת הבנק והדירקטוריון את תוכנית העבודה והיעדים העסקיים של הבנק לשנת 2012 על בסיס התוכנית האסטרטגית הרב שנתית, תוך ביצוע התאמות לתוכנית הנובעות מהסיכונים בכלכלה הגלובלית, מהאטת תחזיות הצמיחה במשק הישראלי וכן מהשינויים וההתפתחויות בסביבה התחרותית בסגמנטים שונים של פעילות הבנק.

בסוף הרבעון הראשון של שנת 2012 פורסמו הוראות בנק ישראל להגדלת יעדי הון הליבה. הבנק נערך ליישום ההוראות והן נלקחו בחשבון במסגרת גיבוש תוכניתו האסטרטגית לשנים 2013-2015.

התוכנית האסטרטגית הרב שנתית של הבנק לוקחת בחשבון את הזehירות המתחייבת מהסיכונים שעדיין קיימים בכלכלה הגלובלית ובמשק הישראלי ומאזנת בין שיקולי תשואה לסיכון. תוכנית זו צפויה לאפשר לבנק, גם לנוכח האתגרים וחוסר היציבות בכלכלה ובמערכת הפיננסית בעולם, להמשיך להתקדם בתוואי של צמיחה יציבה לטווח ארוך, תוך יצירת החזר דו-ספרתי על ההון וביסוס מובילות הבנק במערכת הבנקאות בישראל.

בסוף שנת 2011, במסגרת מחויבות ומיקוד דירקטוריון והנהלת הבנק ליישום אפקטיבי של התוכנית האסטרטגית, קיבל הבנק הסמכה בינלאומית למתודולוגיה, לתהליכי העבודה ולכלים הטכנולוגיים של "הניהול האסטרטגי" אשר הוטמעו בשלוש השנים האחרונות. ההסמכה ניתנה מטעם קבוצת פלדיום הבינלאומית, מיסודם של פרופ' קפלן ופרופ' נורטון מאוניברסיטת הרווארד, ממציאי שיטת ה-Balanced Scorecard. בכך, זוכה הבנק להיות הארגון הראשון בישראל בעל הסמכה זו, אשר הינה הדרגה הגבוהה ביותר במערכת ההסמכות הבינלאומית של ניהול אסטרטגי מטעם קבוצת פלדיום.

התוכנית האסטרטגית הרב שנתית, מתמקדת בחמישה צירי פעולה עיקריים:

- העמקת הקשר והפעילות עם לקוחות הבנק, בהתבסס על חדשנות בשירותים וערוצי פעילות, מקצוענות, ויצירת פתרונות מותאמים לצורכי הלקוח, במגמה לחזק את מובילות הבנק בישראל.
- יצירת פלטפורמה לצמיחה עתידית בפעילות הבינלאומית מבוססת קשרי לקוח, תוך מינוף החוזקות של הבנק בפעילות מסחרית ועסקית ושירות בנקאות פרטית ללקוחות אמידים.
- פיתוח והרחבת מקורות הכנסה מפעילות פאסיבה, על בסיס התמחות בניהול קשרי הבנק עם לקוחותיו.
- מצוינות תפעולית בביצוע פעילויות קיימות ובמימוש תוכניות הצמיחה של הבנק, תוך התייעלות וריסון רמת ההוצאות.
- חיזוק היכולת לניהול סיכונים וניהול הון גלובליים.

הבנק יפעל להתקדם בצירי הפעולה תוך דגש לטיפוח ההון האנושי והמצוינות בארגון, בהתבסס על ערכי היסוד של הבנק ובהלימה לעקרונות הקיימות, כפי שהוגדרו בחזון הבנק. בהקשר זה הבנק יפעל להמשיך ולהוביל, כפי שעשה בשנים האחרונות, את המערכת הפיננסית בנושא אחריות חברתית ותרומה לקהילה.

במסגרת תהליכי התייעלות המתקיימים בבנק זה מכבר, נבחן עתה מבנה יחידות הנהלה הראשית של הבנק. מטרת הבחינה הנה ליצור מבנה ארגוני אופטימלי וכמו-כן תקינה כוללת של היקף כח האדם ושל התפקידים הניהוליים. מטרת העבודה לתמוך באסטרטגיית הבנק ולתת מענה מיטבי לצורכי הלקוחות, תוך צמצום ההוצאות.

במסגרת זו, מוזגה פעילותה של חטיבת נכסי לקוחות בחטיבות אחרות של הבנק.

בחטיבה הקמעונאית ימשיך הבנק לפעול בצורה ממוקדת ונחושה לביסוס וחיזוק מובילותו. הבנק יתמקד בשיפור הצעת הערך ללקוחותיו, תוך מתן מענה כולל ומותאם לדרישות וצורכי הלקוח באמצעות, בין השאר על-ידי אופטימיזציה של פריסת מערך הסינוף ופתיחה של סניפים בפורמטים מותאמי לקוח, על-ידי חיזוק הצעת הערך וחווית הלקוח הרב-ערוצית תוך שיפור מתמיד והוספה של פעולות ושירותים טכנולוגיים מתקדמים במגוון ערוצים: סלולר, אינטרנט, מכונות לשירות עצמי ועוד. הבנק מייחס חשיבות מרובה לתחום השירות ללקוחות והוא שוקד בהתמדה להביא לשיפור משמעותי בשירות, תוך שימוש באמצעים טכנולוגיים והתאמת השירות לצורכי הלקוח.

בחטיבה העסקית הבנק ימשיך לפעול לשימור מעמדו המוביל של הבנק מול לקוחות המיגזר העסקי, החברות והעסקים הגדולים במשק. הבנק שואף ופועל להעמקת ופיתוח פעילותו עם לקוחות אלה, תוך שימת דגש על הרחבת היצע השירותים והמוצרים, ויצירת מעטפת כוללת של שירותים המותאמת במיוחד ועונה בצורה המיטבית לצורכי לקוחות המיגזר. הבנק צופה כי פעילות זו תאפשר לו גם להגדיל את הכנסותיו שלא מאשראי במיגזר זה. במקביל, הבנק יפעל על מנת להשיג קפיצת מדרגה בפעילותו במיגזר העסקים הבינוניים, המהווה חלק חשוב מעמוד השדרה של הכלכלה הישראלית, בין השאר על בסיס תשתית הסניפים העסקיים, תוך שיפור והרחבת הצעת הערך ללקוחות מיגזר זה.

פעילות הבנק בשוקי ההון וניהול ה-Treasury מרוכזים בחטיבת שווקים פיננסיים. חטיבה חדשה זו הוקמה כתוצאה מהעברת פעילויות הברוקראז', סליקה ותפעול של ניירות-ערך ומתן שירותי תפעול למנהלי נכסים פיננסיים מחטיבת נכסי לקוחות לחטיבת ה-GT. בפעילויות אלו יושם דגש על התאמת הערכות הבנק לצרכים של לקוחותיו בארץ ובחול ולתמורות בשוקי ההון והמטבע. הבנק ימשיך לפעול ליישום תוכנית אסטרטגית המתבססת על ניהול Treasury גלובלי, הכולל את חדרי העסקות בתל-אביב, ניו-יורק ולונדון, תוך המשך חיזוק התשתיות של מערכות התפעול המשרתות את חדרי העסקות ואת תחום ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק. הבנק ממשיך גם לפעול לחיזוק ניהול התיק הבנקאי (נוסטרו) בדגש לניהול תמהיל מושכל של התיק לצד ניהול הסיכון. בפעילות חו"ל, המובלת על-ידי החטיבה הבינלאומית, יפעל הבנק להמשך פיתוחה של הבנקאות הפרטית הגלובלית. בפעילות זו הבנק שואף להמשיך ולשפר את יכולותיו בתחום המוצרים ולהרחיב את מעטפת השירות הניתנת ללקוחותיו, על מנת לחזק את הפלטפורמה להצמחת תיק הנכסים באופן אורגני, תוך מיקוד בלקוחות עתירי נכסים.

הבנק יפעל לחיזוק הקשר בין פעילותו הבינלאומית לפעילות לקוחותיו בישראל, על מנת למצות סינרגיות אפשריות מליווי לקוחות הבנק בפעילות בנקאית בחו"ל. הבנק יציע ללקוחותיו שירותי בנקאות פרטית גלובלית במרכזים העוסקים בכך ושירותים עסקיים, בעיקר במרכזים הפיננסיים בשוויץ, ניו-יורק ולונדון. במקביל, הבנק עוקב אחר השינויים בשווקים המתפתחים על מנת לנצל הזדמנויות להתרחבות בעיקר דרך תמיכה בפעילות סחר והשקעות של חברות ישראליות.

השאפה למצוינות תפעולית ושיפור ניהול ההוצאות ימשיכו להיות דגל מרכזי של הבנק. הבנק יפעל לשיפור יחס היעילות התפעולית לאורך תקופת התוכנית האסטרטגית. החתירה למצוינות תפעולית תאפשר לבנק לנצל בצורה אופטימאלית את המשאבים הקיימים לטובת מימוש יוזמות חדשות. הבנק יפעל להמשיך לייצל ולשפר את תהליכי העבודה בהנהלה הראשית ובמטה, בדגש להרחבת ופיתוח המרכז התפעולי הבנקאי מתוך כוונה להסיט אליו פעילויות נוספות שאינן כרוכות בקשר ישיר עם הלקוחות ובכך לשפר את רמת השירות ללקוחות במקביל לחיזוק המצוינות התפעולית.

יצוין, כי התוכנית האסטרטגית שנקבעה מציבה יעדים שאפתניים לפעילויות השונות. עקב כך, יש להביא בחשבון כי בכל תכנון ובמיוחד בתכנון לטווח של מספר שנים, וביתר שאת בתקופה של שינויים וטלטלות בכלכלה הגלובלית ומערכת הפיננסית בעולם, קיימת מידה לא מבוטלת של אי ודאות. גורמים שונים ומגוונים עלולים להביא לידי כך שההנחות השונות העומדות בבסיס וברקע של התוכנית האסטרטגית לא יתקיימו, או לא יתקיימו במלואן, ושהתוכניות לעתיד לא יתממשו, או לא יתממשו במלואן. בין גורמים אלה יש לציין, כי סיכויי ההצלחה של תוכנית מעין זו תלויים במידת ההצלחה של הבנק להגשים את תוכניותיו פנימה, וזאת בנוסף להיותם תלויים בסביבה העסקית בישראל ובעולם ולתנאי המאקרו. חשיבות מיוחדת יש לייחס למצב הכלכלה העולמית, ולמצב הכלכלי, המדיני והביטחוני של ישראל ושל האזור. יש להביא בחשבון שישנה עדיין אי ודאות גבוהה לגבי שיעורי הצמיחה שילוו את התאוששות הכלכלה הריאלית בישראל ובעולם בשנים הקרובות.

ידגש, כי תוכניות העבודה של הבנק כפי שאושרו והנחות העבודה עליהן התבססו, מתייחסות לפעילות עתידית של הבנק. לפיכך, המידע שפורט לעיל בפרק זה בכל הקשור בתכניות פעולה וכוונות הבנק הינו "מידע צופה פני עתיד".

ניהול הסיכונים

כללי

פעילותו של הבנק כרוכה בסיכונים פיננסיים שהם: סיכוני אשראי, המבטאים את הסיכון שלוה או חייב לא יעמוד בהחזרים ובתשלומים לבנק אשר מוגדרים בהסכם האשראי; סיכוני שוק, הנובעים מחשיפה לשינויים בשערים בשווקים הפיננסיים, כגון: שערי חליפין, ריבית ואינפלציה; סיכון פיננסי נוסף הינו סיכון הנזילות, שהוא הסיכון לרווחי התאגיד הבנקאי, ליציבותו וליכולתו להמשיך בהתנהלותו השוטפת, מחמת אי ודאות לגבי יכולתו לספק את צרכי נזילותו. סיכונים אלה מנוהלים על-ידי חברי הנהלה ממונים, ובאחריותם. חבר הנהלה האחראי לניהול סיכוני האשראי הוא מר ש. גל. חברת הנהלה האחראית לניהול סיכוני השוק והנזילות היא גבי ע. לוי.

בגין סיכון האשראי וסיכוני השוק קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון. סיכונים אחרים שאינם פיננסיים הם בעיקר הסיכון המשפטי והסיכונים התפעוליים. הסיכון המשפטי מנוהל על-ידי היועץ המשפטי הראשי, עורך-דין א. מזור. הסיכון התפעולי, למעט הסיכון המשפטי, מנוהל על-ידי כל חבר הנהלה בתחום הפעילות הנתון לאחריותו. סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד העלול להיגרם מתהליכים פנימיים כושלים או לקויים, מפעולות אנוש, מכשלים במערכות וכן מאירועים חיצוניים. גם בגין הסיכון התפעולי קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון. סיכונים נוספים אליהם חשוף הבנק מטופלים באופן ישיר כחלק מהניהול העסקי והינם: סיכון מוניטין, סיכון תחרות, סיכון רגולציה וחקיקה, סיכון כלכלי וסיכון פוליטי/ביטחוני.

המפקח על הבנקים קבע בהוראות ניהול בנקאי תקין הנחיות הקשורות בנושא ניהול הסיכונים. ההוראות מפרטות את הסיכונים השונים אליהם חשוף התאגיד הבנקאי, וקובעות עקרונות יסוד שונים לניהול הסיכונים ולבקרתם, ובכללם: מעורבות נאותה והבנה מעמיקה של דירקטוריון התאגיד הבנקאי בניהול הסיכונים, ניהול הסיכונים באמצעות מנהל סיכונים שהוא חבר הנהלה, העמדת כלים להערכת הסיכונים ולמדידתם והסדרת אמצעי פיקוח ובקרה, כולל קיום פונקציה עצמאית לבקרת הסיכונים. הבנק פועל בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים בדבר מנהל הסיכונים הראשי ופונקציה ניהול הסיכונים. כמו-כן, קבע הבנק מתודולוגיה ונוהלי עבודה ליישום ההוראות המפקח על הבנקים בנושא חשיפה לסיכונים סביבתיים ולוויים גדולים.

ניהול הסיכונים מתבצע בראיה גלובלית של פעילות הבנק בארץ ובסניפי הבנק בחו"ל, ובשים לב לפעילות החברות הבנות הבנקאיות. ניהול הסיכונים מתבצע בכל חברה-בת בנקאית בקבוצת הבנק בנפרד, על-פי המדיניות המוטוית על-ידי הדירקטוריון של כל חברה ואשר מוצגת בפני דירקטוריון הבנק. הבנק מנהל את הסיכונים השונים תוך גידור חלק מהם, כמפורט להלן בפרקים הרלוונטיים. בקרה של הסיכונים ואמידת הסיכונים הפיננסיים והסיכונים התפעוליים מתבצעות על בסיס מתודולוגיה אחידה ברמת הקבוצה, בהנחיית החטיבה לניהול סיכונים, ובשים לב לאופי המיוחד של הפעילות בכל חברה בת.

מבנה וארגון מערך ניהול הסיכונים

ועדת הדירקטוריון לניהול ובקרת סיכונים וליישום באזל 2 – בבנק פועלת וועדה של הדירקטוריון לנושא ניהול סיכונים ויישום באזל 2. ייעוד הוועדה הינו התוויית מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק, לרבות קביעת מסגרות הסיכון בתחומי הפעילות השונים, בחינת פרופיל הסיכונים של הבנק, קיום בקרה אחר יישום מדיניות ניהול הסיכונים כפי שנקבעה ובחינת התהליכים והפעולות שעל הבנק לקיים, על-מנת שימלא אחר כל ההוראות הרגולטוריות הנוגעות לניהול הסיכונים.

הוועדה לניהול סיכונים ויישום באזל 2 של הדירקטוריון ומליאת הדירקטוריון מקבלות דווח על הסיכונים וביצוע המדיניות שאושרה, לפחות אחת לרבעון.

צוות ההנהלה לניהול סיכונים ויישום באזל 2 בראשות המנכ"ל – צוות ההנהלה לניהול הסיכונים בראשות מנכ"ל הבנק אחראי לעיצוב מדיניות ניהול הסיכונים בבנק, מסגרות הסיכון ונוהלי הדיווח והבקרה וכן על בחינת פרופיל הסיכון הכולל של הבנק וההשפעה ההדדית בין סוגי וגורמי הסיכון השונים.

צוות ההנהלה לציות בראשות המנכ"ל – צוות ההנהלה לציות בראשות המנכ"ל נועד, בין היתר, לחזק ולבסס את הציות בבנק ולשם טיפול בנושאים הדורשים תשומת לב מיוחדת.

החטיבה לניהול סיכונים – חבר ההנהלה האחראי על החטיבה לניהול סיכונים החל מיום 1 ביולי 2012 הוא מר צ. כהן, מנהל הסיכונים הראשי. היעד העיקרי של החטיבה הוא להטמיע בקבוצת הבנק תרבות ניהול וניטור סיכונים מתקדמת, תוך התוויית מדיניות ומתודולוגיה לניהול סיכונים, התואמת את מטרות הקבוצה ואת הנחיות באזל 2 והמפקח על הבנקים. החטיבה לניהול סיכונים מוודאת את קיומם ואיכותם של התהליכים המרכזיים לניהול הסיכונים בקבוצה: זיהוי, אמידה, קביעת מגבלות לסיבולת הסיכון, קביעת מנגנוני בקרה, ניטור הפוזיציות ודיווח. החטיבה מובילה ומרכזת את תהליך ICAAP ושותפה פעילה בניהול ההון. החטיבה לניהול הסיכונים מורכבת מארבע יחידות: (1) יחידת ניהול סיכוני האשראי, הכוללת שתי מחלקות: מחלקה לניתוח וניהול סיכוני אשראי ומחלקת בקרת אשראי; (2) יחידת ניהול סיכונים תפעוליים וסיכוני שוק, הכוללת שתי מחלקות: מחלקה לניהול סיכונים תפעוליים ומחלקת ניהול סיכוני שוק ונזילות; (3) יחידת קצין ציות ראשי הכוללת שלוש יחידות עיקריות: מחלקת ציות, מחלקת איסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור ויחידה בינלאומית לציות וליאסור הלבנת הון; ו-(4) מנהלת תוכנית באזל 2. התפיסה הבקרתית ביחס לכל הסיכונים הפיננסיים והסיכונים התפעוליים בבנק היא של זיהוי ואמידה של הסיכונים ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו בנהלים השונים, בשלושה מעגלי בקרה: מעגל ראשון הכולל את היחידות העסקיות בחטיבות, לרבות חטיבות תמיכה ותפעול, הם יוצרי/ נוטלי הסיכונים, ואת יחידות הבקרה הפנימיות בחטיבות המספקות בקרה פנימית על יוצרי/נוטלי הסיכונים; מעגל בקרה שני הכולל את יחידות הבקרה בחטיבה לניהול סיכונים שנחשבת לבלתי תלויה לחלוטין בחטיבות העסקיות, מעגל זה אחראי גם על הצגת תמונה כוללת של הסיכונים. מקובל לייחס למעגל הבקרה השני פונקציות בקרה עצמאיות נוספות, כגון: חשבות, יעוץ משפטי ומשאבי אנוש; מעגל בקרה שלישי הכולל את מערך הביקורת הפנימית.

סיכונים פיננסיים

א. סיכוני אשראי

כללי

סיכון האשראי הינו סיכון הנובע מכך שהלווה או החייב לא יעמוד בהתחייבויותיו לבנק על-פי הסכם האשראי. תיק האשראי הינו מרכיב עיקרי בתיק הנכסים של קבוצת הבנק, ולכן הרעה ביציבותם של הלווים השונים עלולה להשפיע לרעה על שווי הנכסים ועל רווחיות הקבוצה. על מנת לנהל את סיכון האשראי, מוגדרות בקבוצה מדיניות ניהול סיכוני אשראי, מדיניות אשראי ומגבלות חשיפה לגבי לוויים ו/או ענפים ו/או מוצרים במיגזרי הפעילות השונים.

בשוקים הכלכליים בעולם נמשכת תנודתיות גבוהה כתוצאה ממשבר החובות באירופה ומאי הוודאות לגבי הצמיחה במשק בארצות-הברית. התחזית למשק הישראלי מצביעה על האטה בקצב הצמיחה ועלייה מסוימת באבטלה וכתוצאה מכך רמת הסיכון במשק צפויה לעלות. בהתאם לכך הבנק ביצע מיפוי של המיגזרים אשר עשויים להיות מושפעים בצורה משמעותית משינויים אלה, עדכן את מדיניות החשיפות בהתאם לצורך והגביר את הבקורת בתחומים אלו.

ניהול סיכוני אשראי

מטרת ניהול סיכוני אשראי לאפשר ולוודא שהקבוצה פועלת על-פי המדיניות והיעדים האסטרטגיים שנקבעו ובמסגרת תיאבון הסיכון שהוגדר בתחום האשראי מרמת העסקה הבודדת ועד הסתכלות כוללת על תיק האשראי.

מדיניות הבנק בניהול סיכוני האשראי מתבססת על פיזור תיק האשראי וניהול סיכונים מבוקר. פיזור הסיכונים מתבטא בפיזור תיק האשראי בבנק בין ענפי המשק השונים, מספר רב של לוויים, בין מיגזרי הצמדה שונים ובאזורים גיאוגרפיים שונים בחו"ל. מדיניות פיזור הסיכונים בין ענפי המשק מושתתת על הערכת ההתפתחויות הצפויות במיגזרי המשק השונים. לשם כך נערכים סקרים ענפיים וסקרי היתכנות כלכליים, אשר מטרתם להעריך את הסיכון ואת הפוטנציאל העסקי בפעילות במיגזרי המשק השונים, ועל-פיהם נקבעים היעדים העסקיים של הבנק.

מערכת ניהול האשראי מנטרת את חשיפת האשראי של הלקוחות על בסיס יומי ומערכות בקרת האשראי מזהות, מנטרות ומדווחות לגורם המטפל ולמנהלים על תסמינים שליליים אצל לוויים.

כחלק ממדיניות ניהול סיכוני האשראי מיישם הבנק מספר עקרונות ובהם:

1. אי תלות

עיקרון ה"אי תלות" מהווה נדבך מהותי בממשל תאגידי נכון למניעת ניגודי עניינים ויצירת מערך של בלמים ואיזונים. מטרתו להבטיח כי המידע הקשור לסיכונים המדווח לגורמים מנהלים, ובפרט להנהלה הבכירה ולדירקטוריון, אכן אובייקטיבי באופיו ואינו מושפע משיקולים אחרים ובפרט של הצלחה עסקית ותגמול בגינה.

2. מדרג סמכויות

בבנק קיים מדרג של סמכויות המתווה היררכיה של אישורי אשראי על-פי רמת האובליגו ללווה/קבוצה, דירוג סיכון וסיווג בעייתי ומאפשר בקרה על תהליך אישור עסקות אשראי חדשות. מדרג הסמכויות מגדיר את ספי אישור האשראי האישיים וכן את ספי המעבר לאישורי צוותים ואת הרכב הצוותים.

3. ראייה כוללת של הלקוח/קבוצה

ניהול קבוצות סיכון המאגדות מספר לווים הקשורים מבחינת הסיכון כדוגמת חברה וחברות הבת שלה, זוג נשוי וכדו'. פעילות לקוחות וקבוצות מנוהלת על-ידי מנהל לקוחות אשר אחראי לכלל הפעילות של הלווה/קבוצה. מערכות המידע מספקות באופן שוטף למנהל הלקוחות וצוותו ראייה כוללת של פעילות הלקוח/קבוצה כולל רמת סיכון האשראי.

4. מדיניות ונוהלי אשראי

מדיניות ונוהלי האשראי של הבנק מחייבים את כל העוסקים באשראי בבנק ומפרטים את כל העקרונות והשיקולים במתן אשראי, את הסמכויות למתן אשראי ואת האיסורים והמגבלות החלים על מתן אשראי. הנהלים מהווים אמצעי מרכזי לניהול סיכוני האשראי מאחר והם מגדירים את דרכי הפעולה ועקרונות הבנק בנושא אשראי וביטחונות כולל התייחסות לסוגי לקוחות, ענפי משק, סוגי אשראי וכו'.

5. אחידות הדרכה והכשרה

העוסקים בתחום האשראי עוברים הכשרות והדרכות בתחום האשראי, סחר חוץ ומשכנתאות. הדרכות אלו מקנות הכשרה אחידה לעוסקים בתחום תוך מתן כלים מקצועיים ולימוד מדיניות ועקרונות הבנק בתחום האשראי.

בחברות בנות, בשלוחות ובסניפי הבנק בחו"ל מבוססת מדיניות ניהול סיכוני אשראי על עקרונות דומים למדיניות ניהול סיכוני אשראי בישראל, תוך התאמה לדרישות הרגולטוריות בכל אחת מהמדינות. היחידה לניהול סיכוני אשראי של הבנק פועלת כיחידת המטה של הקבוצה לנושא סיכוני אשראי, זאת במטרה לאפשר ניהול סיכון, דיווח ובקרה באופן אחיד ומרוכז ברמת הקבוצה. מדיניות סיכוני אשראי בחברות בנות ובשלוחות הבנק בחו"ל, מאושרת על-ידי הדירקטוריון המקומי, לאחר התייעצות עם ניהול סיכוני אשראי בבנק, ומוצגת בפני דירקטוריון הבנק.

זיהוי ובקרה של סיכוני האשראי

תהליך הבקרה והזיהוי של סיכוני האשראי מבוצע על-ידי שלושת מעגלי הבקרה. הסיכון ברמת התיק הכולל של הקבוצה מנוטר על-ידי היחידה לניהול סיכוני אשראי (כחלק ממעגל הבקרה השני). היחידה מדווחת להנהלת הבנק ולדירקטוריון על מגמות ושינויים בתיק האשראי לרבות רמת סיכון האשראי בתיק, עמידה במגבלות, אירועים מיוחדים, ניתוח ריכוזיות ותרחישי קיצון והצגת מדדי סיכון כלליים בארץ ובעולם.

זיהוי סיכון האשראי במוצרים קיימים מתבסס על תהליכי ניהול הסיכון, המדידה והבקרה ברמות השונות. עבור מוצרים חדשים זיהוי הסיכון נסמך על נוהל מוצר חדש המפרט את המדיניות והתהליכים אותם יש לבצע לגבי כל מוצר חדש בבנק על מנת לזהות את מכלול הסיכונים הכרוכים במוצר, להעריך את גודל ומהותיות הסיכון ולתת מענה למדידה בקרה וגידור הסיכון. על-מנת לזהות סיכון ריכוזיות ולבחון השלכות אפשריות של זעזועים שונים (פיננסיים, פוליטיים ועוד) על האיתנות הפיננסית של הבנק, מוגדר תהליך רבעוני ושנתי הכולל הגדרה, בחינה ודיווח תוצאות תרחישי קיצון, ומיפוי השלכות על הרווח ועל הלימות ההון.

כימות ומדידת הסיכון

כימות ומדידת סיכון האשראי מבוצעים במספר רמות: רמת הלווה הבודד, קבוצות לווים בהתאם לתחומי פעילות, ענפי משק, מיגזרי לווים, מוצרים וברמת התיק הכולל של הבנק והקבוצה. עבור כל תחום פעילות וסוג אשראי פותחו ויושמו תהליכי כימות ומדידת סיכון וקביעת דירוג הלווה והאשראי. התהליכים משלבים הערכות מומחים בתחום האשראי, תהליכי קבלת החלטות ומודלים סטטיסטיים מתקדמים.

בתחום מימון עסקות של לקוחות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים פותחו בבנק מודלים ממוחשבים למדידת ולבקרת סיכון צד נגדי, הן ברמת העסקה והן ברמת הלקוח, המאפשרים מעקב שוטף אחר מצב הלקוחות. עבור פעילות זו, סיכון האשראי למועד מסוים מוגדר כסך של ערך הפוזיציה הנוכחית, בתוספת סיכון פוטנציאלי להפסד עתידי, שנובע מתנודתיות של נכסי הבסיס בפוזיציה של הצד הנגדי, תוך התחשבות בקיזוז ומתאם בין העסקות, ומייצג את הפסד הבנק במידה שהצד הנגדי ייקלע לכשל. נקבעו כללים ונוהלי עבודה לקביעת רמת הבטוחות הנדרשת מול עסקות אלו, וכן כללי הפעולה הנדרשים לסגירת החשיפות מול העסקה והלקוח. מגבלות החשיפה לצד נגדי נקבעות על-ידי סמכויות האשראי המתאימות בבנק.

הכוונת הסיכון

תמהיל תיק האשראי ופרופיל הסיכון שלו מנוהלים באמצעות מספר מגננונים:

1. מדיניות האשראי מוגדרת לתחומי הפעילות וענפי המשק השונים.
2. מערכת מגבלות אשר כוללות מגבלות ריכוזיות במימדים השונים כגון ענפי משק, לווים, קבוצות לווים ומוצרים.
3. מדיניות מחירים הלוקחת בחשבון את הסיכון, תוך כדי ראייה כוללת של לקוח.
4. ניהול אקטיבי של פרופיל הסיכון של התיק.

דירקטוריון הבנק קובע מדיניות אשראי אשר נבדקת ומעודכנת באופן שוטף על-פי השינויים בשווקים הפיננסיים ובמשק. המדיניות כוללת מגבלות שונות על תיק האשראי, ובכלל זה, מגבלות חשיפה לפי ענפי משק, מדינות/מוסדות פיננסיים, כפונקציה של רמת הסיכון שהבנק מעריך. כמו-כן, נקבעות מגבלות חשיפה מירבית ללווה בודד, על-פי דירוג האשראי שניתן ללקוח, המשקף את רמת הסיכון שלו ומגבלה מירבית לקבוצת לווים. קיימים נהלים למעקב ולבקרה על עמידה במגבלות ובקרת המגבלות מדווחת רבעונית לדירקטוריון.

במסגרת מדיניות הבטוחות נקבעו עקרונות וכללים להערכת שוויין של הבטוחות, לפי סוג הבטוחה ואופי האשראי אותו היא מבטיחה, כגון: אומדן טווח הזמן וההוצאות שיידרשו למימוש הבטוחה, סוג ההצמדה, תנודתיות בשווי הבטוחה, וכדומה. כמו-כן, נקבעו נהלים לאופן הטיפול בבטוחות ולמעקב אחר השינויים בהן ובשוויין. מערכת ממוחשבת לניהול הבטוחות מופעלת לגבי מרבית הסוגים שלהן. הבטוחות אותן הבנק מקבל להבטחת האשראי כוללות בין השאר, נכסים פיננסיים, נכסי דלא נידי ונכסים אחרים. כנגד אשראי הניתן לחברות מקבל הבנק בטוחות גם באמצעות שעבוד שוטף כללי על נכסי החברה.

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

במסגרת פעילותה העסקית השוטפת, חשופה קבוצת הבנק לסיכון הנובע מחשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים. סיכון זה בא לידי ביטוי בפעילויות מגוונות מול מוסדות פיננסיים, כגון: עסקות המתבצעות בחדרי העסקות של הבנק - הפקדות יתרות מטבע-חוץ ונגזרים, רכישת אגרות-חוב אשר הונפקו על-ידי אותם מוסדות, מימון סחר חוץ לסוגיו, פעילות בשוק ההון וניהול חשבונות. מוסדות פיננסיים זרים כוללים בנקים, בנקים להשקעות, חברות ביטוח, חברות ברוקר/דיילר וגופים מוסדיים הכוללים בעיקר קרנות פנסיה. החשיפה למוסדות פיננסיים זרים מושפעת, הן מחוסנו הספציפי של כל מוסד ומוסד והן מסיכון המדינות בהן הוא פועל, ויכולה להיות מושפעת מאירועים שיתרחשו במדינה הזרה העלולים לגרום להפחתת השווי של נכסי הבנק, או לפגוע ביכולתם של המוסדות הזרים לכבד את התחייבויותיהם, לרבות כלפי קבוצת הבנק, וביניהם: משבר פיננסי או כלכלי, השלכות של שינויים במצב הפוליטי בארצות השונות, אי יציבות חברתית ועוד. יודגש, כי רוב חשיפות האשראי של קבוצת הבנק כלפי מוסדות פיננסיים זרים הינן כלפי בנקים, כאשר מרבית החשיפות הן כלפי מערכת הבנקאות במערב אירופה ובצפון אמריקה, בעוד שהחשיפה למוסדות פיננסיים אחרים נמוכה יחסית.

בעקבות המשבר הפיננסי שראשיתו בשנים 2008-2009, נקט הבנק בצעדים למזעור הסיכונים על-ידי ניתוב הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים אל מוסדות עמם נחתמו הסכמי CSA (Credit Support Annex) שהם הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמזעור סיכוני האשראי בפעילות זאת, על-ידי התחשבות יומית, לרוב המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם. כן נוטרלו סיכוני סליקה על-ידי ביצוע פעילות הסליקה במטבעות באמצעות המסלוקה הבינלאומית הידועה בשם CLS (Continuous Linked Settlement). בחינת מדיניות האשראי נמשכת כל העת תוך התאמתה להתפתחויות בשווקים העולמיים ואכן בעקבות המשבר הכלכלי המתמשך באירופה, צומצמו או הוקפאו החשיפות למדינות בהתאם להתפתחויות בכל מדינה ומדינה וכן הוגברה תדירות המעקב והבקרה אחרי החשיפות למוסדות במדינות אלו. המעקב מתבסס, בין היתר, על בחינה שוטפת של מספר אינדיקטורים: התייחסות חברות הדירוג הבינלאומיות, תנודות מחירים בשוקי ההון, לרבות מחירי הביטוח לנכסים פיננסיים (CDS), הדוחות הכספיים, תחזיות והערכות מקרו כלכליות ובחינת יכולת המדינות לתמוך בסקטור הפיננסי במידת הצורך. לפרטים נוספים, ראה פרק "סקירה כלכלית ופיננסית" לעיל.

להלן טבלה המפרטת את החשיפה ליום 30 בספטמבר 2012 של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾:

סיכון אשראי נוכחי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	דירוג אשראי חיצוני ⁽⁵⁾
במיליוני ש"ח			
5,444	2,443	3,001	AAA עד AA-
9,815	620	9,195	A+ עד A-
585	87	498	BBB+ עד BBB-
89	23	66	BB+ עד B-
41	-	41	פחות מ-B-
425	74	351	כלא דירוג**
16,399	3,247	13,152	סך-הכל חשיפות האשראי הנוכחיות למוסדות פיננסיים זרים*
68	-	68	מזה: יתרת חובות בעייתיים ⁽⁴⁾
68	-	68	מזה: יתרת חובות פגומים
31	-	31	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
במיליוני ש"ח			
16,368	3,247	13,121	סך-הכל חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים לאחר ניכוי יתרת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
8	2	6	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי

להלן טבלה המפרטת את החשיפה ליום 31 בדצמבר 2011 של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾:

סיכון אשראי נוכחי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	דירוג אשראי חיצוני ⁽⁵⁾
במיליוני ש"ח			
4,559	2,281	2,278	AAA עד AA-
10,684	685	9,999	A+ עד A-
161	33	128	BBB+ עד BBB-
205	16	189	BB+ עד B-
56	-	56	פחות מ-B-
569	52	517	כלא דירוג**
16,234	3,067	13,167	סך-הכל חשיפות האשראי הנוכחיות למוסדות פיננסיים זרים*
85	-	85	מזה: יתרת חובות בעייתיים ⁽⁴⁾
85	-	85	מזה: יתרת חובות פגומים
55	-	55	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
במיליוני ש"ח			
16,179	3,067	13,112	סך-הכל חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים לאחר ניכוי יתרת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
11	2	9	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי

- * היתרות כוללות חשיפה של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים במדינות הבאות:
 ספרד - סך חשיפה של כ-92 מיליון ש"ח, מזה סך של כ-54 מיליון ש"ח בדירוג BBB, סך של כ-38 מיליון ש"ח בדירוג BBB- והיתרה ללא דירוג (סך החשיפה בסוף שנת 2011 היתה כ-79 מיליון ש"ח, 78 מיליון ש"ח בדירוג A, 1 מיליון ש"ח בדירוג BBB).
 אירלנד - סך חשיפה של כ-17 מיליון ש"ח, מזה סך של כ-14 מיליון ש"ח בדירוג AA-, והיתרה בסך של כ-3 מיליון ש"ח ללא דירוג. (סך החשיפה בסוף שנת 2011 היתה כ-13 מיליון ש"ח, מזה סך של כ-8 מיליון ש"ח בדירוג AA-, 2 מיליון ש"ח בדירוג BB+, והיתרה בסך של כ-3 מיליון ש"ח ללא דירוג).
 אוסטיה - סך חשיפה של כ-27 מיליון ש"ח, מזה כ-24 מיליון ש"ח בדירוג BBB, והיתרה בסך כ-3 מיליון ש"ח בדירוג BBB-. (סך החשיפה בסוף שנת 2011 היתה כ-17 מיליון ש"ח, 6 מיליון ש"ח בדירוג A, וכ-11 מיליון ש"ח בדירוג BBB+).
 ביון ובפורטוגל החשיפה למוסדות פיננסיים הינה מזערית ומסתכמת בפחות ממיליון ש"ח.
 ** מזה מסלקות בחו"ל המהוות 52% מהיתרה. הסכום הנותר מפוזר בשורה ארוכה של בנקים ומוסדות פיננסיים. (31.12.11: 50% מהיתרה).
 (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים שבשליטת הגופים הללו.
 (2) פקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
 (3) בעיקר ערבויות והתחייבויות לתמן אשראי. אינו כולל סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חוב של לווה.
 (4) סיכון אשראי שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
 (5) לפי הדירוג הנמוך מבין דירוגי האשראי במטבע-חוץ לטווח ארוך שניתן על-ידי אחת מחברות הדירוג העיקריות S&P-Fitch ו-Moody's. הדירוג מעודכן ליום 4 בנובמבר 2012. (31.12.11: הדירוג מעודכן ליום 1 במרץ 2012).

להלן פרטים בדבר הוצאה (ביטול הוצאה) שנזקפה לדוח רווח והפסד בשל חשיפה למוסדות פיננסיים זרים:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום	לשנה שהסתיימה ביום	
31.12.11	30.09.12	
במיליוני ש"ח		
25	(12)	פקדונות/אשראי בבנקים ומוסדות פיננסיים זרים
15	-	ניירות-ערך של בנקים ומוסדות פיננסיים זרים
40	(12)	סך-הכל

החשיפה של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2012 בכ-16.4 מיליארד ש"ח גידול של כ-200 מיליון ש"ח בהשוואה לחשיפה בסוף שנת 2011. הגידול נובע מעלייה בחשיפה החוץ-מאזנית, בעיקר בגין ערבויות והתחייבויות למתן אשראי. כ-93% מהחשיפה למוסדות פיננסיים זרים היא למוסדות פיננסיים בעלי דירוג A- ומעלה. החשיפה למוסדות פיננסיים זרים של קבוצת הבנק נחלקת ל-74% בבנקים וחברות אחזקה בנקאיות, 23% בברוקרים ומוסדות פיננסיים אחרים, 2% בחברות ביטוח ו-1% בקרנות פנסיה. עיקר החשיפה של קבוצת הבנק הינה למוסדות פיננסיים זרים הפועלים בארצות-הברית (40%), ובמדינות מערב אירופה (54%).

חשיפת אשראי בגין מכשירים פיננסיים נגזרים

הבנק מבצע עסקות במכשירים פיננסיים נגזרים, כחלק מניהול סיכונים השוק (חשיפות בסיס, מטבע וריבית, ראה פרק ניהול סיכונים השוק והנזילות) וכן כשירות ללקוחותיו. הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים כרוכה במספר סיכונים, כמפורט להלן:

- סיכון אשראי - סכום ההפסד המרבי לבנק אם הצד הנגדי לא יעמוד בתנאי החוזה.
- סיכון שוק - הסיכון הנוצר בשל התנודות בשווי המכשיר הפיננסי הנגזר, כתוצאה משינוי מחירי השוק, כגון: שערי חליפין, שערי ריבית, אינפלציה וכדומה.
- היעדר סחירות - סיכון הנובע מכך שלא ניתן יהיה לסגור חשיפה במהירות על-ידי סילוקה במזומן או על-ידי יצירת חשיפה הפוכה.
- סיכון תפעולי - הסיכון הנובע מתפעול שגוי של העסקות ממועד קשירתן ועד לסיום ההתחשבות בגינן, הן בשל טעויות אנוש והן כתוצאה מכשל מיכוני בתפעול או כתוצאה מהתממשות סיכון תפעולי אחר.

הפעילות מנוהלת ונמדדת באופן שוטף במערכות מיכון ייעודיות הידועות בשווקים הבינלאומיים לתחומים אלה, כגון: Opics, Summit ו-Derivatech וכן במערכות מיכון אשר פותחו על-ידי הבנק. סיכונים הנובעים מן הפעילות נמדדים במערכת Algorithmics. לפרטים אודות המתודולוגיה למדידת סיכונים השוק, ראה תת פרק "אמידת הסיכונים ובקרתם" להלן.

סיכון האשראי הנובע מן העסקות במכשירים פיננסיים נגזרים ביחס לצד הנגדי לעסקות נמדד על-ידי הפעלת מקדמים שמרניים על הסכומים הנומינליים של העסקות, או בגישת התרחישים שמחשבת את החשיפה הפוטנציאלית המקסימלית של הלקוח מתוך מגוון של מצבי שוק שונים, או על-פי מודל פנימי שפותח בבנק כמפורט לעיל. שיטת המדידה מותאמת ללקוח בהתאם לאופי הפעילות בתיק הנגזרים שלו.

נקבעו כללים ונוהלי עבודה לקביעת רמת הבטוחות הנדרשת מול עסקות אלו, וכן כללי הפעולה הנדרשים לסגירת החשיפות מול העסקה והלקוח. מגבלות החשיפה לצד נגדי נקבעות על-ידי סמכויות האשראי המתאימות בבנק. ההיבטים התפעוליים הנובעים מהפעילות נבדקים ומבוקרים באופן שוטף על-ידי יחידה ייעודית.

להלן פירוט חשיפת האשראי בגין שווי הוגן חיובי של מכשירים פיננסיים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה, נכון ליום 30 בספטמבר 2012 (במיליוני ש"ח):

סך-הכל	דירוג האשראי		
	BBB+ עד BB-	A+ עד A-	AAA עד AA-
בנקים מחוץ לישראל:			
1,244	-	1,228	16
774	6	490	278
676	-	676	-
935	-	935	-
227	-	221	6
15	-	4	11
54	39	15	-
3,925	45	3,569	311
בנקים בישראל			
1,422			
בורסות			
258			
מחשלות ובנקים מרכזיים			
-			
דילרים/ברוקרים⁽²⁾			
946			
לקוחות עסקיים לפי ענפי משק:			
797			שירותים פיננסיים
170			תחבורה ואחסנה
26			חשמל ומים
133			בינוי ונדל"ן
1,263			אחר
2,389			סך-הכל לקוחות עסקיים לפי ענפי משק
8,940			סך-הכל*

* החל מיום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. הסכומים המוצגים בטבלה זו הינם לפני ייחוס ההשפעות הנובעות מיישום התקן.

(1) מזה ג"י. פי. מורגן צ'ייס, יתרה בסך 995 מיליון ש"ח.

(2) מזה גולדמן זאקס, יתרה בסך 533 מיליון ש"ח.

חשיפות הבנק לאיגוח

בעקבות המשבר ננקטה מדיניות של הקטנת התיק והיקף החשיפה הנוכחי הוא כ-197 מיליון ש"ח הנובע בעיקר מקווי אשראי לתאגידים העוסקים באיגוח.

חשיפת אשראי למדינות זרות

סיכון חשיפת האשראי למדינות זרות מבטא את האפשרות שאירוע כלכלי, פוליטי או אירוע אחר במדינה זרה יפגע בשווי נכסי קבוצת הבנק, או ישפיע באופן שלילי על יכולת החייבים במדינה לעמוד בהתחייבויותיהם כלפי קבוצת הבנק. סיכון החשיפה למדינות זרות כולל חשיפה מאזנית מעבר לגבול (סך החשיפה המאזנית של הבנק בישראל לתושבי מדינה זרה, בתוספת סך החשיפות המאזניות של שלוחות הבנק בחו"ל לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה), וכן חשיפה מאזנית של שלוחות הבנק בחו"ל לתושבים מקומיים באותן מדינות בניכוי התחייבויות השלוחות. סיכון חשיפה מאזנית מעבר לגבול הינו הסיכון שפעולות שיינקטו על-ידי ממשלות זרות ימנעו את היכולת להמיר מטבע ו/או להעביר כספים מחוץ למדינה (Transfer Risk), ובכך ישפיעו על יכולת החברות והלקוחות לבצע עסקות מעבר לגבול.

ניהול סיכון החשיפה למדינות זרות בבנק מתבצע על-ידי בחינה פרטנית של הסיכונים הנובעים מהמדינות השונות, תוך הסתייעות בדירוגי המדינות של המדרגים הבינלאומיים - Moody's, S&P ו-Fitch. בתוספת 4 לסקירת ההנהלה מפורטת סך החשיפה המאזנית לפי סיכון מדינה ובחלוקה לסקטורים (ממשלות, בנקים ואחרים). סך החשיפה למדינות זרות כולל את החשיפות המאזניות בגין יתרות חוב מאזניות בניכוי התחייבויות מקומיות, ניירות-ערך והשקעות אחרות המיוחסות למדינות שאינן ישראל. החשיפה המאזנית הותאמה על בסיס הסיכון הסופי, תוך התחשבות בחיזוקי אשראי הכוללים ערבויות, ביטחונות מוחשיים ונזילים, חוזי ביטוח, השתתפויות בסיכון ונגזרי אשראי. לפרטים נוספים, ראה פרק "הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק" לעיל.

לאחרונה חלה עלייה ברמת הסיכון בשווקים הכלכליים בעולם כתוצאה ממשבר החובות באירופה ומאי הוודאות לגבי הצמיחה הגלובלית וכן מן ההתאוששות המתונה מן הצפוי של המשק האמריקאי - הבנק מבצע בקרה ומעקב אחר סיכוני האשראי הנובעים משוקי ההון בעקבות התפתחויות הללו.

לפרטים נוספים, ראה פרק "סקירה כלכלית ופיננסית" לעיל.

החשיפה המאזנית למדינות זרות ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכמה ב-44.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-45.9 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2011.

להלן סך החשיפות העיקריות למדינות זרות ליום 30 בספטמבר 2012 (במיליוני ש"ח):

מדינה	סך-הכל חשיפה מאזנית ⁽¹⁾	סך-הכל חשיפה חוץ-מאזנית	סך-הכל חשיפה מאזנית	שיעור מהחשיפה המאזנית
ארצות-הברית	14,015	6,917	20,932	31.7%
שוויץ	6,326	433	6,759	14.3%
אנגליה	7,176	4,711	11,887	16.3%
גרמניה	1,588	346	1,934	3.6%
צרפת	1,984	1,749	3,733	4.5%
אירלנד*	86	197	283	0.2%
ספרד**	128	115	243	0.3%
פורטוגל	2	5	7	0.0%
יוון	-	1	1	0.0%
איטליה***	57	37	94	0.1%
מדינות מפותחות אחרות ⁽²⁾	8,623	1,166	9,789	19.5%
תורכיה	2,745	1,075	3,820	6.2%
מדינות מתפתחות (LDC) אחרות ⁽³⁾	1,442	1,256	2,698	3.3%
סך-הכל החשיפות למדינות זרות	44,172	18,008	62,180	100%

להלן סך החשיפות העיקריות למדינות זרות ליום 31 בדצמבר 2011 (במיליוני ש"ח):

מדינה	סך-הכל חשיפה מאזנית ⁽¹⁾	סך-הכל חשיפה חוץ-מאזנית	סך-הכל חשיפה מאזנית	שיעור מהחשיפה המאזנית
ארצות-הברית	17,371	7,103	24,474	37.8%
שוויץ	5,661	548	6,209	12.3%
אנגליה	6,431	3,634	10,065	14.0%
גרמניה	1,926	995	2,921	4.2%
צרפת	2,200	1,282	3,482	4.8%
אירלנד	110	195	305	0.2%
ספרד	124	129	253	0.3%
פורטוגל	1	-	1	0.0%
יוון	1	1	2	0.0%
איטליה	49	32	81	0.1%
מדינות מפותחות אחרות ⁽²⁾	7,573	1,727	9,300	16.6%
תורכיה	3,138	1,049	4,187	6.8%
מדינות מתפתחות (LDC) אחרות ⁽³⁾	1,345	1,115	2,460	2.9%
סך-הכל החשיפות למדינות זרות	45,930	17,810	63,740	100%

- * החשיפה באירלנד כוללת - 17 מיליוני ש"ח לבנקים באירלנד ו-266 מיליוני ש"ח ללקוחות. מתוך סך החשיפה ללקוחות כ-197 מיליון ש"ח נובעים מקו גיבוי שניתן על-ידי הבנק ל-SPE המאוגד באירלנד העוסק באיגוח של חייבים אשר אינם תושבי אירלנד.
- ** החשיפה לספרד כוללת - 202 מיליוני ש"ח לבנקים, 40 מיליוני ש"ח ללקוחות ו-1 מיליון ש"ח לממשלת ספרד. מתוך סך החשיפה לבנקים כ-110 מיליון ש"ח מהווה סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין נגזרים כפי שחושבו לצורך מגבלות לווה. החבות החוץ-מאזנית כוללת בין היתר חשיפה בגין מקדם ה-"תוספת" המשקף את החשיפה הפוטנציאלית העתידית למשך יתרת חיי החוזה הנגזר, מוכפל פי שלושה. יצוין כי נגזרים אלה נעשו עם צדדים עמם נחתם הסכם קיזוז (CSA) לתיחום ולמזעור סיכונים אשראי בפעילות בנגזרים.
- *** החשיפה באיטליה כוללת - 1 מיליון ש"ח לממשלת איטליה, 27 מיליוני ש"ח לבנקים באיטליה ו-66 מיליוני ש"ח ללקוחות.
- (1) לאחר ניכוי החייבויות לתושבים מקומיים של שלוחות הבנק בחו"ל.
- (2) החשיפות העיקריות נובעות ממדינות קנדה, לוקסמבורג והולנד.
- (3) מדינות פחות מפותחות (LDC) - נקבעות לפי הגדרת הבנק העולמי המבוססת על ההכנסה הלאומית לנפש - החשיפות העיקריות נובעות ממדינות קזחסטן ורוסיה.

זיהוי וטיפול בלוויים בקשיים

הבנק הגדיר תהליכים לזיהוי ולטיפול בלוויים, אשר להערכת הבנק קיים חשש שלא יעמדו בהתחייבויותיהם מול הבנק. לגבי לווים אלו מתקיימים מעקב ובקרה הדוקים יותר והבנק פועל לצמצום החשיפה מולם, וזאת, בדרך של פירעון האשראי ממקורותיהם של הלוויים ו/או קבלת ביטחונות נוספים. במקרים מסוימים מועבר הטיפול בלקוחות לאגף המתמחה בלוויי ושיקום לווים, או ליחידות גבייה. בנוסף על כך, הבנק בוחן באופן שוטף את רמת סיכון האשראי בתיקי הלוויים, על בסיס הנחות שמרניות, מסווג את סיכון האשראי הבעייתי בהתאם לכללי הוראות בנק ישראל (פגום, נחות והשגחה מיוחדת) ורושם הפרשה נאותה להפסדי אשראי בגין כלל סיכון האשראי בבנק.

לגבי אשראי המסווג כ-"פגום", ההפרשה להפסדי אשראי נגזרת מבחינה פרטנית של הסכום הניתן לגבייה מהלקוח (תזרימי מזומנים ו/או מימוש ביטחונות צפוי), ולאחר היוון הסכומים בהתאם לצפי מועדי הגבייה והמימוש. חובות שלא צפוי לגבותם בזמן סביר, נמחקים חשבונאית, בהתאם לכללים שנקבעו בהוראות בנק ישראל. בקביעת הסכום הניתן לגבייה נלקחים מרווחי ביטחון שתכליתם לתת מענה למצבי אי ודאות באשר ליכולת פירעון האשראי. עם זאת, לפי שמדובר במשתנים כלכליים, אין ודאות כי הסכום הניתן לגבייה לא יהיה נמוך מהאומדן שנקבע וזאת בין מחמת שינוי לרעה במאפיינים הכלכליים, או מכל סיבה אחרת.

אישור נאותות הסיווג של החוב והסכום הניתן לגבייה מבוצע על-ידי גורם אשר הינו בסמכות אחת מעל לסמכות הענקת האשראי ללקוח, בהתאמות המחויבות. לצורך זה קיים תהליך לפיו מתבצע לגבי כל לקוח כנ"ל, אחת לרבעון, דיון לגבי נאותות הסיווג והסכום הניתן לגבייה.

לגבי אשראי תקין או בעייתי שאינו פגום (נחות או השגחה מיוחדת), מחושבת "הפרשה קבוצתית" בהתאם להיסטוריית הפסדי אשראי של ענף המשק אליו משיך הלקוח. לצורך חישוב ההפרשה הקבוצתית, הבנק קובע אחת לרבעון, לכל ענף משק שני שיעורי הפרשה (לסיכון אשראי בעייתי ולסיכון אשראי תקין), על-פי ניתוח רבעוני של היסטוריית הפסדי האשראי, מחיקות חשבונאיות נטו, איכות תיק האשראי בענף וניתוח מגמות השוק, בהתאם להנחיות בנק ישראל.

לגבי לווים במיגזר מימון לדיור, מחושבת גם הפרשה על-פי הוראות המפקח על הבנקים, בהתחשב בעומק הפיגור של הלווה, כך שכלל שמעמיק הפיגור כן גדל שיעור ההפרשה מסך האשראי. בנוסף, על-פי הוראות המפקח על הבנקים, מחושבת הפרשה קבוצתית בגין הלוואות לדיור שניתנו בשיעור מינוף גבוה בשנים האחרונות.

היחידה לניהול סיכוני אשראי

היחידה לניהול סיכוני אשראי משמשת כגוף מטה בלתי תלוי לניהול וניתוח סיכוני האשראי. היחידה כפופה למנהל החטיבה לניהול סיכונים והינה עצמאית אל מול תהליכי החיתום ואישור האשראי. תפקיד היחידה לגבש מתודולוגיות לניהול סיכוני אשראי התואמות את היעדים האסטרטגיים של קבוצת הבנק, להטמיע בארגון תרבות לקיחת סיכונים מושכלת במסגרת המגבלות, כלומר ביצוע עסקות שאינן חורגות מהמגבלות במחיר התואם את הסיכון ולבצע בקרה שהבנק פועל בהתאם למדיניות שנקבעה. היחידה משמשת כיחידת המטה האחראית על בקרת התהליכים ומתודולוגיות ניהול סיכוני האשראי בחברות הבנות, בקבוצת הבנק. במסגרת היחידה לניהול סיכוני אשראי פועלות שתי מחלקות:

המחלקה לניתוח וניהול סיכוני אשראי אחראית על-פיתוח מתודולוגיות לזיהוי, לבקרה ולניהול סיכוני אשראי, פיתוח מודלים למדידת דירוג סיכון האשראי ותימחורו ברמת הלווה הבודד וברמת התיק, פיתוח מודלים להקצאת הון כלכלי בגין סיכון האשראי לסגמנטים השונים, קידום היערכות למדידה של סיכוני אשראי בהתאם לגישה המתקדמת בבאזל 2, פיתוח מתודולוגיות לחישוב הפרשה קבוצתית עבור יישום הוראת חובות פגומים, ניטור חשיפת האשראי, רמת סיכון האשראי ועמידה במגבלות האשראי של הקבוצה ודיווח התוצאות להנהלת הבנק ולדירקטוריון, אחריות על ביצוע תרחישי קיצון ברמת הבנק והקבוצה ועל ניטור, מדידה וניהול של סיכון ריכוזיות האשראי.

המחלקה לבקרת אשראי מבצעת הערכות בלתי תלויות של רמת סיכון האשראי לכל הלוויים העסקיים הגדולים של הבנק בסבב תלת שנתי או בתדירות גבוהה יותר לאותם לווים שהוערכו כבעלי פוטנציאל סיכון. כמו-כן מתבצעת בדיקת מהימנות דירוג האשראי של הלוויים שנבדקו. המחלקה אחראית על פעילות בקרת אשראי בסניפי הבנק וחברות הבת בחו"ל ובמסגרת זו מבוצע מעקב הן לגבי תהליכי הבקרה והן לגבי היקפי הבקרה ועמידה בתוכניות העבודה.

ב. סיכוני השוק והנזילות

כללי

סיכון שוק – סיכון להפסד הנובע משינוי בשווי כלכלי של מכשיר פיננסי או תיק מסוים או קבוצת תיקים, וברמה הכוללת שינוי בשווי הכלכלי של הבנק, עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים שיפורטו להלן.

סיכון ריבית – סיכון להפסד כתוצאה משינויים בשערי ריבית במטבעות השונים.

סיכון אינפלציה ו/או סיכון שער חליפין – סיכון להפסד כתוצאה משינוי שער חליפין או כתוצאה משינויים במדד המחירים לצרכן.

סיכון מחיר מניות – סיכון להפסד כתוצאה משינויים בשערי המניות או מדדי המניות. הקבוצה מחזיקה מניות בעיקר לצורכי השקעה (לא למסחר), וירידה בערכן עשויה לפגוע ברווחיות הבנק. היקף החזקות הקבוצה במניות זמינות למכירה עומד נכון למועד הדוח על כ-1,446 מיליון ש"ח ועל כ-41 מיליון ש"ח במניות למסחר.

סיכון מרווח – סיכון להפסד כתוצאה משינויים במרווחים בין עקומי ריבית שונים.

סיכון נזילות – מוגדר כסיכון לרווח התאגיד הבנקאי וליציבותו הנובע מאי יכולתו לספק את צורכי נזילותו.

הבנק רואה את ניהול הנזילות בפרספקטיבה רחבה יותר שהיא לא רק שמירה על יכולת של הבנק לעמוד בכל התחייבויותיו הנוכחיות (לרבות התחייבויותיו החוץ-מאזניות), אלא גם כיכולת לעשות זאת מבלי לפגוע בהתנהלות השוטפת (קרי ביכולתו של הבנק להמשיך ולממן עסקים חדשים לפי הצורך/הרצון) וביכולות הקיימות של הבנק ומבלי להיקלע להפסדים חריגים.

ניהול סיכוני השוק והנזילות

ניהול סיכוני השוק והנזילות מתבצע בראיה גלובלית של הפעילות בבנק בארץ ובסניפי הבנק בחו"ל, ובשים לב לפעילות החברות הבנות הבנקאיות. תחומי הפעילות ומסגרות הסיכון מאושרים על-ידי ההנהלה והדירקטוריון. מדיניות ניהול סיכוני השוק מכוונת להגדלת תוחלת הרווח על בסיס כלכלי, תוך שמירה על רמות סיכון מאושרות ומבוקרות.

הניהול הגלובלי של הנכסים וההתחייבויות בתיק הבנקאי (נני"ה) ושל התיק למסחר (בחדרי העסקות) נעשה תחת אחריות מנהלת חטיבת שווקים פיננסיים ובהנחייתה. הניהול השוטף והפיקוח על ניהול הנכסים וההתחייבויות והמסחר הינם באחריות המנהלים באגף לניהול נכסים והתחייבויות ובאגף חדר העסקות בחטיבת שווקים פיננסיים בתל-אביב, וביחידות לניהול נכסים והתחייבויות ובחדרי העסקות בסניפי הבנק בניו-יורק ובלונדון, הכפופים מקצועית למנהלת חטיבת שווקים פיננסיים, לפי העניין. הבקרה השוטפת והמעקב על הפעילות בסניפי חו"ל מתבצעים על-ידי יחידות מקומיות, בתיאום מלא ותוך דיווח שוטף ליחידות המקבילות בהנהלה הראשית, בהתאמה לתפישה הבקרתית (מעגלי הבקרה).

בנוסף על אמידת הסיכונים, בחינת התוצאות ובקרה שוטפת על העמידה במגבלות, מתבצעת עבודת בקרה תפעולית על-ידי יחידות שונות בחטיבת שווקים פיננסיים. מטרתיה של בקרה זו הן בדיקת תקינות, שלמות והתאמה בין בסיסי הנתונים השונים במערכות דיווח שונות ואיתור שגיאות תפעוליות.

מסגרות הסיכון משקפות את תיאבון הסיכון של הבנק לסיכוני שוק. דהיינו, רמת הסיכון שההנהלה והדירקטוריון מוכנים לשאת במסגרת הפעילות העסקית על מנת להשיג תשואה/ ערך. המסגרות מאושרות על-ידי הדירקטוריון ומעוגנות בנהלים הכוללים, בין היתר, מגבלות על רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בגורמי סיכון עיקריים ומגבלות ייעודיות לתחומי המסחר השונים. גורמי הסיכון העיקריים אליהם חשוף הבנק הם שערי הריבית של השקל במיגזר הצמוד והלא-צמוד, אינפלציה ושער החליפין שקל/דולר. התיאבון לסיכון שוק בבנק נקבע במונחי VaR ו/או רגישויות ו/או תרחישים.

הדירקטוריון והוועדה לניהול ובקרת סיכונים ויישום באזל 2 מקבלים דיווח על הפעילות, החשיפות, תוצאות הפעילות וביצוע המדיניות שאושרה, לפחות אחת לרבעון. הדיווחים כוללים: סקירת נושאים שבדונו ודווחו בצוותים, לרבות החלטות עיקריות; חשיפות ורמות הסיכון המנוצלות מתוך המסגרות המאושרות; תוצאות הפעילות; אירועי דיווח (הפסדים, חריגות מנהלים, אירועים חריגים); הרחבת פעילויות והרשאות לחדרי העסקות השונים בהתאם לסמכויות שאושרו; תמונת סיכון כלל הבנק וחברות בנות בנקאיות בקבוצה; דוח בקרת סיכוני שוק רבעוני.

מדיניות ניהול הנכסים וההתחייבויות, סיכוני השוק וסיכון הנזילות מותוות ומבוקרת על-ידי צוות ניהול נכסים והתחייבויות גלובלי, המורכב מחברי הנהלת הבנק בראשות מנכ"ל הבנק. המדיניות, לרבות המגבלות שנקבעו, מובאת לדיון ולאישור, לפי העניין, לצוות ניהול נכסים והתחייבויות גלובלי של הנהלת הבנק, לועדות הדירקטוריון, או למליאת הדירקטוריון.

הפעילות השוטפת, מתנהלת על-ידי צוותי משנה בהשתתפות בעלי תפקידים בכירים בבנק, האחד בראשות מנהלת חטיבת שווקים פיננסיים והשני בראשות מנהלת אגף נ"ה. צוותים מקומיים פועלים גם בניו-יורק ובלונדון. פעילות הצוותים היא במסגרת החלטות הדירקטוריון וועדותיו, בדבר חשיפות לסיכונים שוק ונזילות ובכפוף להוראות הפיקוח על הבנקים, או הרגולטור המקומי, לפי העניין. ניהול סיכונים השוק והנזילות מתבצע בכלל חברת בנקאית בקבוצת הבנק בנפרד, על-פי מדיניות הנקבעת על-ידי הדירקטוריון של כל חברת ובהתאמה למדיניות הקבוצתית. אמידה ובקרה של סיכונים שוק ונזילות מתבצעות על בסיס מתודולוגיה אחידה ברמת הקבוצה, בהנחיית החטיבה לניהול סיכונים, ובשים לב לגודל ההון ולאופי המיוחד של הפעילות בכלל חברת-בת בנקאית. החשיפה לסיכונים שוק ונזילות של החברות הבנות נבחנת על-ידי המחלקה לניהול סיכונים שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים ומדווחת להנהלה ולדירקטוריון הבנק בתדירות התואמת את רמת הסיכון.

סיכונים השוק

בניהול סיכונים שוק בבנק, מבחינים בין חשיפות הנוצרות כחלק מניהול שוטף של הנכסים וההתחייבויות של הבנק (נ"ה) - התיק הבנקאי, "Non Trade") לבין החשיפות בתיק למסחר ("TRADE"). תיאור מפורט לגבי ניהול סיכונים השוק בפעילות בתיק הבנקאי ובפעילות למסחר מופיע בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2011.

סיכון הנזילות

סיכון הנזילות בבנק, במטבע-חוץ ובשקלים, מנוהל ומבוקר באופן שוטף, בהתאם למדיניות קבוצתית, במטרה להבטיח את היכולת להתמודד באופן תחרותי גם במצבי ביקוש והיצע חריגים בשווקים הפיננסיים. ניהול הנזילות השוטף הינו באחריות אגף נ"ה ומתבצע באמצעות יחידות הנזילות בשקלים ובמטבע-חוץ. דוח סיכון נזילות יומי מופק ממערכת ממוחשבת מקיפה לניהול נכסים והתחייבויות. בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342 בנושא "ניהול סיכון הנזילות", הבנק מפעיל מודל פנימי לאמידת סיכון הנזילות. המודל מבוסס על היציבות המוכחת של הפקדונות בבנק לאורך תקופות ארוכות וכולל תרחישים שונים, לגבי שיעורי המיחזור והפירעון של הנכסים וההתחייבויות. בכל תרחיש מחושב יחס נזילות, אשר לא יפחת מרמת מינימום המוגדרת בהוראה. התרחישים המופעלים במודל הפנימי מתייחסים למצבי שוק שונים: מצב עסקים רגיל, ומצבים חריגים הנוגעים לכלל המערכת וספציפית לבנק. בכל אחד מהתרחישים נבחן פער הנזילות, לתקופה של עד חודש, למול הנכסים הנזילים. התרחישים נבדלים בעיקר בהנחות לגבי מיחזור פקדונות. התקופות העולות על חודש נבחנות באופן שוטף למול התוכנית העסקית.

הבנק יישם תוכנית לטיפול במשבר נזילות ברמות שונות. התוכנית כוללת מערכת ניטור של מדדים העשויים להצביע על מצב משברי והצעדים המתחייבים בהתממשות תרחישים מוגדרים. הצעדים כוללים התכנסות צוותים, מערכת דיווח וסדרת פעולות להתמודדות עם משבר אפשרי. כן נקבעו תרחישים לבחינת השפעת שינויים בקצב הביצוע של התוכנית העסקית על צרכי הנזילות בטווח של שנה. בתחילת חודש אוגוסט 2011 הוציא בנק ישראל טיוטת תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342. על-פי הטיוטה בכוונת בנק ישראל לאמץ את הוראות באזל 3 בנושא סיכון הנזילות, בשינויים המתחייבים ובמועד שיקבע. הבנק בוחן את הצעדים הנדרשים בכדי לעמוד הן בתיקון ההוראה בטווח שיוגדר, והן את הצעדים הנדרשים ליישום ועמידה בהמלצות ועדת באזל 3.

אמידת הסיכונים ובקרתם

זיהוי ואמידת הסיכונים, בקרת המגבלות על היקף הסיכונים והדיווח על הממצאים מבוצעים, או מבוקרים, על-ידי החטיבה לניהול סיכונים, באופן בלתי תלוי בביתווחים השוטפים ובדיווחים המבוצעים כחלק מפעילות חטיבת שווקים פיננסיים. המחלקה לניהול סיכונים שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים אחראית לגיבוש מתודולוגיה לאמידת סיכונים שוק ונזילות, בהתאמה ליעדים האסטרטגיים של קבוצת הבנק. כמו-כן, הינה אחראית לביצוע בקרה על סיכונים השוק והנזילות בקבוצה. רמת הסיכון של הבנק נמדדת ומבוקרת על-פי נהלים, הכוללים, בין היתר, מגבלות על רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בגורמי הסיכון העיקריים. בנוסף, מחושב אומדן סיכון בשיטת הערך בסיכון (VaR), בה אומדים את ההפסד המקסימלי הצפוי לתאגיד, בשל התממשות סיכונים שוק, בתקופת זמן נתונה וברמת מובהקות סטטיסטית שנקבעה מראש על-ידי הבנק ואושרה על-ידי הדירקטוריון. המגבלות העיקריות מפורטות בתת פרק "נוהלי חשיפות לסיכונים שוק ונזילות" להלן. אמידת הסיכון וכן בדיקת העמידה במגבלות של הפעילות למסחר מתבצעות לפחות פעם ביום.

המתודולוגיה לאמידת סיכוני השוק

המתודולוגיה להערכת סיכוני שוק אשר בשימוש בבנק אושרה על-ידי הדירקטוריון והנהלה. המתודולוגיה כוללת גם חישובי VaR וגם הפעלת תרחישי קיצון Stress Test על כל תיקי המסחר ועל התיק הבנקאי. המתודולוגיה להערכת סיכוני שוק תואמת את דרישות ועדת באזל ועומדת בסטנדרטים בינלאומיים.

אומדן הסיכון בפעילות המסחר מחושב באופק של עשרה ימי עסקים וברמת מובהקות של 99%. ההתייחסות הינה לסיכון הגבוה מבין שתי שיטות אמידת סיכון מקובלות ("סימולציה היסטורית" עם משקל זהה לכל התצפיות ו-"סימולציה מונטה-קרלו" תוך מתן משקל גדול יותר לתצפיות האחרונות). מתודולוגיה זו תואמת את ההמלצות הרלוונטיות של ועדת באזל בעקבות המשבר בשווקים בארצות-הברית. האומדן מספק התראה מהירה יחסית על רמת סיכון השוק בתקופות של עלייה בתנודתיות. שערך מלא של התיק למסחר מתבצע לפחות אחת ליום, בתרחישים שונים, לצורך האומדן.

אמידת הסיכון של פעילות התיק הבנקאי מתבצעת אחת לחודש בשיטה ההיסטורית ובאופק של חודש. בנוסף, מבוצע באופן שוטף תהליך בחינה בדיעבד (Backtest) על-פי קריטריונים שהוגדרו בהמלצות ועדת באזל, במטרה לבחון את תקפות מודל אמידת הסיכון. תוצאות הבדיקה מדווחות שנתיים להנהלה ולדירקטוריון. על-פי תוצאות הבדיקה, המודל עומד בקריטריונים שהוגדרו על-ידי ועדת באזל לקבלת המודל.

המתודולוגיה להערכת סיכוני שוק בבנק כוללת גם הפעלת תרחישים (Stress tests) על תיקי המסחר ועל התיק הבנקאי בנוסף לחישוב ה-VaR.

המחלקה לניהול סיכוני שוק מפעילה שלושה סוגי תרחישים על-פי המקובל בעולם: ניתוח רגישות; תרחיש היסטורי גרוע ביותר; תרחישים מאקרו כלכליים.

באשר לסקירה נרחבת של המתודולוגיה, ראה פרק זה בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2011.

כלל הבנק

להלן נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים במדד (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש) ליום 30 בספטמבר 2012:

מינימום מתחילת שנת 2012	מקסימום מתחילת שנת 2012	ליום 30 בספטמבר 2012
תרחיש במיליוני ש"ח		
(35)	(79)	(79)
ירידה של 1% במדד		

הבנק פעיל בשוקי המטבע הן באמצעות עסקות ספוט ופורוורד והן באמצעות אופציות, הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. כתוצאה מכך, הבנק פעיל במרבית המטבעות הסחירים בעולם, הן בשווקים המפותחים והן בשווקים המתפתחים. בשל קיומן של מגבלות על חשיפות המטבע, שיעקן מופיע בריכוז המגבלות בהמשך, חשיפת המטבע נטו נמוכה באופן יחסי.

להלן נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים בשערי המטבע העיקריים (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש, כאשר תרחיש התחזקות פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד כל המטבעות האחרים), ליום 30 בספטמבר 2012:

החלשות של 10%	החלשות של 5%	התחזקות של 5%	התחזקות של 10%	
במיליוני ש"ח				מטבע
(15)	(5)	-	50	דולר
7	(3)	19	41	אירו
7	3	2	7	יין יפני
2	1	(1)	(2)	לירה טורקית
(6)	(2)	7	17	לירה שטרלינג
(7)	(3)	(3)	(9)	פרנק שוויצרי

קיימות מגבלות על רגישות הון הבנק (כולל חברות בנות פיננסיות המנוהלות על-ידו) לתרחיש שינוי בעקומי הריבית השקלית, המדדית והדולרית.

להלן נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים במקביל בעקומי הריבית (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש) ליום 30 בספטמבר 2012:

מינימום מתחילת שנת 2012		מקסימום מתחילת שנת 2012		30 בספטמבר 2012			
עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 0.1%	ירידה 1%	עלייה 1%	
במיליוני ש"ח							תרחיש
תזוזה בריבית צמודה למדד:							
(31)	(14)	184	(148)	(11)	133	(100)	בבנק
(31)	(15)	185	(149)	(11)	134	(101)	מזה: בתיק הבנקאי
-	-	(1)	1	-	(1)	1	בתיק למסחר
תזוזה בריבית לא-צמודה:							
(120)	127	(285)	288	12	(120)	127	בבנק
(117)	125	(287)	287	12	(117)	125	מזה: בתיק הבנקאי
8	(15)	(14)	19	-	(3)	2	בתיק למסחר
תזוזה בריביות במטבע-חוץ:							
(7)	-	(41)	(22)	-	(7)	-	בבנק
(18)	(1)	(38)	(13)	(1)	(21)	(10)	מזה: בתיק הבנקאי
(3)	(5)	14	(12)	1	14	10	בתיק למסחר

להלן נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים במקביל בעקומי הריבית (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש) ליום

31 בדצמבר 2011:

מינימום בשנת 2011		מקסימום בשנת 2011		31 בדצמבר 2011			תרחיש
ירידה 1%	עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 1%	עלייה 0.1%	ירידה 1%	עלייה 1%	
במיליוני ש"ח							
תזוזה בריבית צמודה למדד:							
41	(21)	(241)	224	(3)	41	(21)	בבנק
42	(22)	(239)	223	(3)	42	(22)	מזה: בתיק הבנקאי
-	-	(2)	2	-	(1)	1	בתיק למסחר
תזוזה בריבית לא-צמודה:							
(169)	175	(376)	375	17	(169)	175	בבנק
(153)	164	(360)	353	17	(164)	172	מזה: בתיק הבנקאי
12	(17)	(36)	29	-	(5)	3	בתיק למסחר
תזוזה בריביות במטבע-חוץ:							
(7)	(2)	(39)	(30)	-	(16)	(2)	בבנק
(2)	(2)	(55)	43	-	(22)	4	מזה: בתיק הבנקאי
(3)	(3)	28	(28)	-	6	(6)	בתיק למסחר

בטבלה לעיל מוצג ניתוח רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בעקומי הריבית, המבוסס, בין השאר, על היוון תזרימי המזומנים הצפויים בעקום ריבית שאינו מביא בחשבון את מרווח סיכון האשראי של הצד הנגדי. זאת בשונה מחישוב שווי הוגן המבוסס, בין השאר, על היוון תזרימי המזומנים הצפויים בשיעורי הריבית המשקפים את רמות הסיכון. במסגרת בחינת תרחישי קיצון, נבחנת רגישות השווי הכלכלי של הבנק לתרחיש ההיסטורי הגרוע ביותר שארע בחמש השנים האחרונות, הכולל שינויים בגורמי הסיכון השונים בטווח של חודש. יצוין כי מתחילת שנת 2012, הרגישות כאמור לא עלתה על 554 מיליון ש"ח.

להלן פירוט השווי ההוגן של הבנק וחברות מאוחדות שלו ליום 30 בספטמבר 2012 לפי מיגזרי הצמדה:

סך-הכל	מטבע-חוץ**		מטבע ישראלי			
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
במיליוני ש"ח						
351,941	13,891	9,889	54,724	62,683	210,754	נכסים פיננסיים*
447,514	20,831	22,997	190,733	15,004	197,949	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים***
329,627	8,206	14,456	69,897	53,393	183,675	התחייבויות פיננסיות*
450,849	26,044	18,211	177,144	19,101	210,349	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים***
18,979	472	219	(1,584)	5,193	14,679	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

להלן פירוט השווי ההוגן של הבנק וחברות מאוחדות שלו ליום 31 בדצמבר 2011 לפי מיגזרי הצמדה:

סך-הכל	מטבע-חוץ**		מטבע ישראלי			
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
במיליוני ש"ח						
339,243	13,124	9,363	56,565	61,701	198,490	נכסים פיננסיים*
444,055	29,856	29,458	206,273	10,370	168,098	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים***
318,804	7,386	14,056	67,663	50,523	179,176	התחייבויות פיננסיות*
446,727	35,852	24,803	197,052	17,270	171,750	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים***
17,767	(258)	(38)	(1,877)	4,278	15,662	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

להלן השפעת שינויים הפיננסיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא-כספיים ליום 30 בספטמבר 2012:

שינוי בשווי הוגן	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית***						שינוי בשווי הוגן		
	מטבע-חוץ**			מטבע ישראלי					
סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	סך-הכל	ב- %
במיליוני ש"ח									
									השינוי בשיעורי הריבית
									גידול מידי מקביל של אחוז אחד
(1.3%)	(239)	18,740	415	163	(1,524)	5,140	14,546		
(0.2%)	(29)	18,950	463	215	(1,579)	5,185	14,666		גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז
1.3%	243	19,222	493	316	(1,606)	5,219	14,800		קטיון מידי מקביל של אחוז אחד

להלן השפעת שינויים הפיננסיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא-כספיים ליום 31 בדצמבר 2011:

שינוי בשווי הוגן	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית***						שינוי בשווי הוגן		
	מטבע-חוץ**			מטבע ישראלי					
סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	סך-הכל	ב- %
במיליוני ש"ח									
									השינוי בשיעורי הריבית
									גידול מידי מקביל של אחוז אחד
1.2%	221	17,988	(295)	(55)	(1,899)	4,473	15,764		
0.2%	42	17,809	(266)	(42)	(1,871)	4,304	15,684		גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז
(0.8%)	(143)	17,624	(219)	(27)	(1,866)	4,164	15,572		קטיון מידי מקביל של אחוז אחד

* כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים.
 ** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ.
 *** סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים, כשהם מהווים בריביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן.
 **** שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מיגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במיגזר זה בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית במיגזר ההצמדה. סך-הכל שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא-כספיים) בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית בכל מיגזר ההצמדה.

פעילות למסחר

החשיפות למסחר הן תוצאה של פעילות הבנק כעושה שוק ושל ניהול דינמי של תיק נכסים פיננסיים נזילים. מטרת הפעילות להשיא את תוחלת הרווח, תוך שמירה על רמת סיכון מבוקרת ומאושרת. ההרשאות לפעילות, כמו גם הסיכון שבפעילות, נמדדים, לפי העניין, במונחים של הערך בסיכון (VaR), במונחים של הפסד תיאורטי בתרחישים לרבות בתרחישי קיצון. במונחים של רגישות לגורמי סיכון וכמו-כן במונחים של היקף הפעילות. אמידת הסיכון, וכן בדיקת העמידה במגבלות של הפעילות למסחר, מתבצעות לפחות אחת ליום. בנוסף על הרשאות ספציפיות לכל פעילות בנפרד, נקבעה הסמכה כוללת במונחים של הערך בסיכון (VaR) לפעילות המסחר בחדרי העסקות בבנק.

• חשיפות מטבע – עשיית שוק ומסחר

בכל אחד משלושת חדרי העסקות של הבנק פועל דסק ספוט-פורוורד במטבע-חוץ ובשקלים. בחדר העסקות בתל-אביב פועל גם דסק אופציות במטבע-חוץ ובשקלים. פעילות המסחר ועשיית השוק במטבע ובאופציות נעשית בכפוף למגבלות סיכון שונות ובמסגרת הרשאה כוללת לחשיפת ש"ח/מטבע-חוץ המוקצית לפעילות זו מתוך המגבלה הכוללת של חשיפת ההון הפיננסי של הבנק למטבע-חוץ.

• חשיפות ריבית – עשיית שוק ומסחר

חדרי העסקות פעילים גם בתחום חשיפות למסחר בריבית, על-פי הרשאות של ההנהלה והדירקטוריון. חדר העסקות בתל-אביב מנהל דסק למסחר במכשירי ריבית בשקלים לרבות עשיית שוק באופציות ריבית ודסק למסחר באגרות-חוב. פעילות הדסקים מתנהלת בכפוף למגבלות אומדני סיכון ומגבלות ואחרות.

להלן אומדני הסיכון של הפעילות למסחר (VaR) ליום 30 בספטמבר 2012:

ליים 30 בספטמבר 2012	חמוצע מתחילת שנת 2012	מקסימום מתחילת שנת 2012	מינימום מתחילת שנת 2012
במיליוני ש"ח			
35	26	43	14

סך-הכל מסחר בחדרי העסקות

נוהלי חשיפות לסיכונים שוק ונזילות

בסוף שנת 2011 אישר הדירקטוריון מסמך חשיפות לסיכונים שוק ונזילות לשנת 2012. המסגרת שאושרה כוללת: מסגרת כוללת לאומדן הסיכון בכלל הבנק, מגבלות על רגישות כלל הבנק לגורמי סיכון, מסגרות לפעילות ההשקעות לנוסטרו ומסגרות סיכון לתחומים השונים בפעילות המסחר. מסמך החשיפות לשנת 2012 משקף את תוכנית העבודה של חטיבת שווקים פיננסיים לרבות הרחבת פעילות ההשקעות בתיק הנוסטרו כחלק מניהול התיק הבנקאי. ניצול המסגרות שאושרו כפוף לאישור צוות נני"ה גלובלי של הבנק.

להלן המגבלות העיקריות על חשיפות לסיכוני שוק בכלל פעילות הבנק ובפעילות המסחר בנפרד, ליום 30 בספטמבר 2012:

מגבלה	במיליוני ש"ח	% מההון הפיננסי הפעיל
תיק בנקאי		
אומדן סיכון כולל (VaR)	750	
רגישות השווי הכלכלי לשינויים של 1% במקביל ועד 1% לא במקביל בעקומי הריבית:		
שקל צמוד מדד	500	
שקל לא-צמוד	500	
מטבע-חוץ	300	
רגישות הנגזרים לשינוי של 1% במקביל בעקומי הריבית:		
שקל צמוד מדד	260	
שקל לא-צמוד	150	
חשיפות בסיס במיגזר:		
שקל צמוד מדד		+/-100
מטבע-חוץ לרבות צמודי מטבע-חוץ		+/-20
רגישות לשינוי של 10% בשער החליפין שקל/דולר	500	
היקף השקעה כולל לנוסטרו*	14,500*	
מזה: היקף השקעה במניות	3,000	
אומדן סיכון כולל (VaR)	200	
תיק למסחר		
חשיפת ש"ח/מטבע-חוץ		+/-10
רגישות לשינוי של 10% בשער החליפין שקל/דולר	200	
רגישות השווי הכלכלי לשינויים של 1% במקביל ועד 1.5% לא במקביל בעקומי הריבית:		
שקל לא-צמוד	120	
מטבע-חוץ	70	
חשיפת מטבע-חוץ/מטבע-חוץ במסחר ובמטבעות	800	

* לא כולל השקעה באגרות-חוב ממשלת ישראל ואגרות-חוב ארצות-הברית לזמן קצר.

הבנק נדרש לשמור על יחס הון מזערי בגין סיכוני השוק, על-פי מודל סטנדרטי שהוגדר על-ידי בנק ישראל. הלימות ההון הרגולטורית מחושבת על סיכוני הריבית בתחומי המסחר בלבד, כפי שהוגדרו לעיל, ועל סיכוני המטבע בקבוצת הבנק.

המחלקה לניהול סיכוני שוק ונזילות

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 339 בנושא "ניהול סיכונים", קיימת בבנק יחידה העוסקת בניהול סיכונים תפעוליים וסיכוני שוק. יחידה זו כפופה לחבר ההנהלה הממונה על החטיבה לניהול סיכונים. אמידת סיכוני השוק והנזילות וקיום הבקרה עליהם מתבצעים במחלקה לניהול סיכוני שוק ונזילות, באופן בלתי תלוי, זאת בנוסף על המעקב והניתוח המבוצעים כחלק מפעילותה של חטיבת שווקים פיננסיים.

א. הסיכונים התפעוליים**כללי**

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד העלול להיגרם מתהליכים פנימיים כושלים או לקויים, מפעולות אנוש, מכשלים במערכות וכן מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין. כשל הקשור לאחד הגורמים האמורים עלול להביא לפגיעה אפשרית ברווחיות. הבנק מפעיל יחידות בקרה, לרבות יחידת קצין ציט ואיסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור, נהלים ומערכות בנושאי משאבי אנוש, אבטחת מידע, ביטחון, בקרות תהליכים, פעילות בחירום, תוכניות להמשכיות עסקית ועוד.

ניהול הסיכונים התפעוליים

מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים נועדה לתמוך בהשגת היעדים האסטרטגיים של הקבוצה ומקסום התועלת העסקית, בהתייחס לעלות במונחי סיכון, על-ידי כל גורם אחראי בכל הרמות של הארגון. התהליך הניהולי מוכוון להתבצע על בסיס הגדרת האחריות על הסיכונים (Risk Ownership). המטרה היא, שהתקשור והטיפול המושכל בסיכונים התפעוליים יתרמו לקבלת החלטות ניהוליות, תוך שיקולי תועלת עסקית מול עלות במונחי סיכון, הן ברמת הנהלת הארגון והן ברמת היחידות השונות.

האחריות על הניהול השוטף של הסיכון התפעולי וביצוע הפעילויות למזעור הסיכון חלה על מנהלי החטיבות ועל מנהלי חברות הבת בקבוצת הבנק. עבודת המטה בתחום זה מוטלת על המחלקה לניהול הסיכונים התפעוליים בחטיבה לניהול סיכונים. ביחידות הבנק והקבוצה מתנהלת פעילות שוטפת של רשת בקרי סיכונים תפעוליים, לפי העיקרון של ניהול מטריציוני, שמבוסס על כפיפות ארגונית למנהלי החטיבות/מנכ"לי חברות הבת והכוונה מתודולוגית מצד המחלקה לניהול הסיכונים התפעוליים.

הפעילות לניהול הסיכון התפעולי מפוקחת ומכוונת על-ידי שלושה פורומים:

- ועדת הדירקטוריון לניהול ובקרת סיכונים;
- צוות ההנהלה לניהול הסיכונים בראשות המנכ"ל;
- צוות המשנה לניהול הסיכונים התפעוליים בראשות מנהל החטיבה לניהול סיכונים.

מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים אושרה על-ידי דירקטוריון הבנק. מסמך המדיניות מהווה מסגרת לניהול הסיכונים התפעוליים בקבוצה, בהתאם לעקרונות וחובות דיווח אחידים שיעדם ניהול תקין על-פי אמות המידה של באזל 2 (Sound Practices). פעילות הבנק בנושא מתבצעת על-פי כללי הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא מידה והלימות הון, המתייחסת בין היתר להקצאת ההון בגין הסיכונים התפעוליים. ההוראה הרלוונטית לניהול הסיכונים התפעוליים היא הוראה מספר 206 בנושא מידה והלימות הון – סיכון תפעולי. ההנחיות בנושא נכנסו בישראל לתוקף מיום 1 בינואר 2010. כמו-כן, פורסמה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 350 בנושא ניהול הסיכון התפעולי על בסיס ההנחיות המעודכנות במסמך החדש של באזל מיוני 2011 בנושא Sound Practice בניהול הסיכון התפעולי.

מאז שנת 2010 הבנק פועל על-פי הגישה הסטנדרטית של באזל 2 והדרישות התואמות לניהול בנקאי תקין. התוכנית האסטרטגית לשנים הבאות כוללת, בין היתר, העמקה והרחבה של חלק מהפעילויות והתאמה לעדכונים במסמכים והנחיות רגולטוריות רלוונטיים.

במסגרת הגישה הסטנדרטית מתנהלים בין היתר פרויקטים ופעילויות כמפורט להלן:

- דיווחים רבעוניים מוגשים לצוות משנה לניהול הסיכונים התפעוליים, צוות ההנהלה לניהול הסיכונים, ועדת הדירקטוריון לניהול ובקרת סיכונים ומליאת הדירקטוריון. הדיווחים כוללים עדכונים בדבר יישום הגישה הסטנדרטית בקבוצה, תוכנית העבודה, סטטוס הפרויקטים בביצוע, מידע אודות אירועים תפעוליים וממצאי הסקרים.
- איסוף מידע על אירועים תפעוליים בקבוצת הבנק. בסיס המידע לעניין זה הוקם בסוף שנת 2002 ומשמש בין היתר לניתוח האירועים, המגמות והדפוסים ותומך במיפוי והערכת הסיכונים התפעוליים שהקבוצה חשופה אליהם.
- מתבצעים מהלכים שוטפים לזיהוי, מיפוי והערכת סיכונים תפעוליים ובקרות ביחידות הבנק והקבוצה, לרבות מיפוי סיכונים מעילות והונאות. הפעילות מתבצעת על בסיס מתודולוגיה אחידה התואמת את דרישות ועדת באזל והוראות בנק ישראל בנושא, לרבות מעקב אחר יישום ההמלצות. אחת לשלוש שנים מתבצע מהלך של מיפוי מקיף של הסיכונים התפעוליים בכל יחידות הקבוצה. בהמשך, מתבצעים תחזוקה, עדכון והרחבה של הממצאים באמצעות ניתוחים נוספים, ניתוחי עומק וניתוח סיכונים במוצרים/פעילויות חדשים.
- מטרת הפעילות לזיהוי מוקדי סיכון מהותיים, להגדיר אחריות על הסיכונים (Risk Ownership), להעריך את הסיכונים (הממוצעים והקיצוניים) והבקרת הקיימות ולהוסיף בקרות במידת הצורך, תוך הפעלת שיקולי עלות תועלת.

- מערכת מיכונית לניהול הסיכון התפעולי, "באזל 2 - פמל"ה", הוטמעה ביחידות הבנק. המערכת פועלת בתחומים של איסוף מידע אודות אירועים תפעוליים, מיפוי והערכת הסיכונים והבקורות, איסוף KRI (אינדיקטורים עיקריים לסיכון), נושאים לטיפול ודיווחים.
- הוגדרו עקרונות וסטנדרטים במסגרת עיצוב תפישת בקרה אחידה בקבוצת הבנק, מבוצעים הטמעה ויישום התפישת.
- הוגדרה תשתית מתודולוגית לניהול סיכונים תפעוליים בתהליכי IT מהותיים.
- בתחום אבטחת מידע מתנהלת פעילות כנדרש בהוראות בנק ישראל, חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 וחוקים אחרים בהתאם לעניין, במטרה להגן על מערך טכנולוגית המידע ולמזער את סיכוני אבטחת המידע.

היערכות לחירום - במטרה לשמור על הרציפות העסקית, השרידות והמשכיות הפעילות של הבנק לאחר אירוע של אסון או תקלה, בהתאם להוראה 355 בנושא ניהול המשכיות העסקית ובהתאם להוראת בנק ישראל 357 בנושא ניהול טכנולוגית המידע, קיימת בבנק היערכות רציפה המבוססת על תוכניות פעולה מפורטות, נוהלי עבודה ותרגולים תקופתיים המוגדרים במערכת נהלים לשעת חירום. כחלק מהיערכותו לחירום ביצע הבנק מהלך רוחבי של קביעת מדיניות, הגדרת תרחישי יחוס, מיפוי וניתוח תהליכים קריטיים והמשאבים הנדרשים לאישושם בחירום ועדכון תוכניות הפעולה על בסיס מתודולוגיות מקובלות בעולם. בנוסף, מבצע הבנק מספר תרגילי חירום כל שנה, הכוללים הן תרחישים תפעוליים והן תרחישים עסקיים מורכבים, בהשתתפות היחידות השונות, מרמת הסניפים, מנהלות, יחידות, חטיבות ועד רמת הנהלת הבנק. מערך ניהול המשכיות העסקית בבנק אשר על-ידי מכן התקנים הישראלי כתואם את דרישות התקן הישראלי והתקן הבינלאומי ת"י BS25999 ועובר מבחני הסמכה שנתיים. במקביל לשיפור ושדרוג רמת היערכות לחירום בישראל, נבחנת תוכנית המשכיות העסקית גם בסניפי חו"ל ובחברות הבנות של הבנק, במטרה להשלים ההיערכות על בסיס המדיניות הנהוגה בארץ. הבנק סיים היערכותו לנימוש הוראת בנק ישראל 355 בנושא ניהול המשכיות עסקית, בהיבטים החדשים השונים. הוחל בתהליך הקמת אתר מחשוב מרכזי חדש. סיום הפרויקט צפוי באמצע 2015. הבנק בוחן באופן מתמשך את היערכותו להתמודדות עם מגוון של תרחישי סייבר ידועים.

ביטוח - לבנק פוליסת ביטוח בנקאי המגדרת סיכונים וכוללת: (1) ביטוח בנקאי לכיסוי נזקים העלולים להיגרם כתוצאה ממעילות עובדים, אובדן מסמכים, זיוף מסמכים ועוד; (2) ביטוח אחריות מקצועית להגנה בפני תביעת לקוח שנגרם לו נזק כתוצאה מפעולה בנקאית רשלנית; (3) ביטוח פשעי מחשב לכיסוי נזקים לבנק וללקוחות הבנק כתוצאה מפריצה במזיד למערכות המחשב של הבנק. הפוליסות הבנקאיות כפופות לחריגים המקובלים בפוליסות ביטוח של תאגידים בנקאיים בישראל (לרבות החרגת נזק הנגרם כתוצאה מעבירה על הוראות הקשורות בהלבנת הון ומימון טרור). בנוסף, המערך הביטוחי של הבנק כולל גם ביטוח רכוש, צד ג', חבות מעבידים, ביטוח דירקטורים ונושאי משרה וביטוחים נוספים. גבולות האחריות בפוליסות נקבעו על-ידי הבנק בהתאם לצרכיו וכחלק ממדיניות ניהול הסיכונים הכוללת. במסגרת מילוי הדרישות לניהול תקין על-פי הנחיות באזל (Sound Practice), קיים שיתוף פעולה תוך חילופי מידע בין המחלקה לניהול הסיכונים התפעוליים ובין היחידה המטפלת בביטוח הבנקאי.

ב. יחידת קצין ציות ראשי

לקראת סוף שנת 2010 מינה הבנק קצין ציות ראשי, אשר תחומי אחריותו כוללים את תחומי האחריות של קצין הציות של הבנק, מכוח הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 308, ושל הממונה על איסור הלבנת הון מכוח חוק איסור הלבנת הון, חוק איסור מימון טרור והוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411. במסגרת זו הקים הבנק את יחידת קצין הציות הראשי, אשר מאגדת את יחידת הציות ויחידת איסור הלבנת הון הקיימות בבנק. יחידת קצין הציות הראשי כוללת שלוש יחידות נוספות שעובדות לצד יחידות הציות ואיסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור. יחידה אחת היא יחידה בינלאומית, שתחום אחריותה הוא וידוא הציות ואיסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור בשלוחות הבנק מחוץ לישראל. כחלק מכך הוכפפו עובדי צוותי הציות בסניפי הבנק בחו"ל באופן ישיר ליחידה, הן מבחינה מקצועית והן מבחינה ניהולית. יחידה שנייה היא יחידת אכיפה פנימית, שתפקידה להטמיע ולקדם תרבות ארגונית של ציות לדיני ניירות-ערך ולהבטיח כי כל עובד ומנהל רלוונטיים יהיו מודעים להגבלות שדיני ניירות-ערך מטילים על הפעילות העסקית. יחידה שלישית היא יחידת מטה (תפעול, תיאום ובקרה) שמסייעת בידי קצין הציות הראשי בביצוע משימות מערכתיות ותפעוליות. בנוסף ליחידות אלה הוקם צוות תמיכה בלקוחות אמריקאים, שתפקידיו מתן מענה לפניות הסניפים והיחידות העסקיות האחרות בנושאים הקשורים ללקוחות אמריקאים וטיפול בטפסים הנחתמים על-ידי לקוחות אמריקאים.

- יחידת קצין ציות ראשי נועדה לתמוך בהשגת היעדים האסטרטגיים והעסקיים של הקבוצה תוך מזעור החשיפה לסיכונים ציות ומוניטין. יעדי יחידת קצין ציות ראשי הינם:
- להגיע ליישום מלא של הוראות החוק בכל יחידות הבנק בארץ ובעולם, תוך הבנת הצרכים של היחידות העסקיות ותמיכה בפעילותן;
 - הפנמה של התנהלות עסקית מקצועית, ערכית והוגנת בקרב עובדי הבנק ומנהליו;
 - שמירה מירבית על הבנק, מנהליו, עובדיו ושמו הטוב, תוך מיצוי היכולות המקצועיות של עובדי הבנק והעצמתן.
 - האחריות על הניהול השוטף של הסיכון של הבנק בהיבטי הציות וביצוע הפעילויות למזעור הסיכון חלה על מנהלי החטיבות ועל מנהלי חברות הבת בקבוצת הבנק. האחריות המקצועית בתחום זה מוטלת על יחידת קצין ציות ראשי בחטיבה לניהול סיכונים. ביחידות הבנק והקבוצה מתנהלת פעילות שוטפת של מערך קציני ציות, על בסיס ניהול מטריציני, שמבוסס על כפיפות ארגונית למנהלי החטיבות/מנכ"לי חברות הבת והכוונה ובקרה על-ידי יחידת קצין ציות ראשי.
 - הפעילות של יחידת קצין ציות ראשי מפקחת באמצעות שלושה ערוצים:
 - ועדת הדירקטוריון לניהול ובקרת סיכונים וליישום הוראות באזל 2;
 - צוות ההנהלה לציות בראשות המנכ"ל;
 - דיווחים רבעוניים ושנתיים לדירקטוריון הבנק, למנכ"ל ולמנהלי החטיבות. הדיווחים כוללים עדכונים בדבר חשיפות עיקריות ומוקדי סיכון בקבוצה, התקדמות בתוכנית העבודה, פעילויות שבוצעו ובכללן: בקרות, מיפוי פערי ידע, למידה ארגונית, פרויקטים טכנולוגיים ואחרים בתחום, דיווחים שהועברו לרשות לאיסור הלבנת הון, הפרות ודיווח על אירועים חריגים.
 - עם הקמת יחידת קצין ציות הראשי קבע דירקטוריון הבנק מדיניות ציות קבוצתית חדשה לבנק. המדיניות החדשה קובעת כללים לגבי מכלול הנושאים המרכיבים את איסור הלבנת הון וציות להוראות צרכניות. המדיניות שמה דגש על השליטה התאגידית ועל האינטראקציה עם חברות בנות וסניפים מחוץ לישראל ומתבססת על הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 308, חוק איסור הלבנת הון, חוק איסור מימון טרור והוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411. מדיניות זו נכנסה לתוקפה בסוף דצמבר 2010 ועודכנה בחודש דצמבר 2011 ובחודש מרץ 2012.
 - לצורך העמידה בהוראות החוק ובמדיניות הציות הקבוצתית מתנהלות בבנק מספר פעילויות כמפורט:
 - איתור חשיפות עיקריות ומוקדי סיכון בקבוצה ומעקב אחר תוכנית העבודה לסגירתם;
 - בקרות תהליכיות, איכותיות וכמותיות אחר קיום ההוראות המסדירות את יחסי בנק ולקוח ואיסור הלבנת הון ומימון טרור, ניתוחן ובניית תוכנית עבודה לצמצום הפערים שנתגלו;
 - פיתוח מערך הדרכה של תחום הציות ואיסור הלבנת הון ומימון טרור הכולל מצגות רענון ידע ממוקדות, מדריכים מעשיים לבנקאים, סדנאות, דפיות הדרכה, מבזקי למידה, ניהול ידע בפורטל הארגוני וכדומה;
 - איסוף מידע על התקדמות הלמידה בארגון בתחום הציות להוראות המסדירות יחסי בנק ולקוח ואיסור הלבנת הון ומימון טרור;
 - קיום מהלכים שוטפים לזיהוי, מיפוי והערכת סיכונים הציות ופערים בניהול הבנק ובמערכותיו באמצעות סקר תשתיות;
 - ביצוע מהלך של אבחון יחידות מקצועיות בבנק בהיבטי ציות ואיסור הלבנת הון ומימון טרור ובניית תהליכי בקרה והדרכות המותאמים לאופי הפעילות של היחידות במטרה לצמצם חשיפות וסיכונים בהיבטי ציות ואיסור הלבנת הון ומימון טרור;
 - גיבוש הגדרות התפקיד של קציני הציות במערך העסקי;
 - ביצוע ניתוחי נתונים על מנת להעריך את הסיכונים בבנק וכתשתית לבניית בקרות חדשות ומערכי למידה חדשים במידת הצורך;
 - ניתוח מוצרים ושירותים חדשים ופעילויות עסקיות חדשות בהיבטי ציות ואיסור הלבנת הון;
 - פיתוח שיפורים במערכות הטכנולוגיות ובניית תשתיות חדשות לתחום הציות ואיסור הלבנת הון, לרבות מערכות העוסקות בדיווחים לרשות לאיסור הלבנת הון ומערכות בקרה ומעקב בתוך הבנק.
 - פיתוח מדדי סיכון ומדדי ביצוע בתחום הציות ואיסור הלבנת הון, לרבות הכללתם במפות האסטרטגיות של חטיבות הבנק וב-KPIs של המנהלים.
 - שילוב מדדי ציות במודל התגמול של החטיבה הקמעונאית ובמדדי ההישגיות של מנהלי קשרי לקוחות וניהול אשראי בחטיבה העסקית.
 - קיום סיורים ביחידות העסקיות בבנק לצורך מתן מענה נקודתי בסוגיות בהן קיימת חשיפה לבנק בהיבטי ציות ואיסור הלבנת הון, חידוד תהליכי עבודה ואתור מוקדי סיכון ביחידות אלו;

- כינוס פורומים של קציני ציות של הקבוצה לצורך עדכוני חקיקה, הטמעה של תהליכי עבודה חדשים, מערכות ויישומים חדשים ושינויים בנהלים, הצגת מצגות הדרכה ורענון ידע לצורך הדרכת שאר קציני הציות במערך וכדומה;
- ניהול של יחידות הציות בסניפי חו"ל, מתן תמיכה שוטפת ליחידות חו"ל ומעקב אחר תהליכי הציות בהן.
- בנייה והקמה של תחום האכיפה הפנימית בבנק לרבות בניית מנגנונים לבדיקת כשלים, לתיקון הפרות, להפקת לקחים ולמניעת הישנותם ולאכיפה כנגד מפרי הוראות הרשות לניירות-ערך;
- תמיכה ביחידות העסקיות של הבנק בטיפול בלקוחות האמריקאים.

להלן פירוט הפעילויות המרכזיות של כל מחלקה:

מחלקת איסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור

מחלקת איסור הלבנת הון אחראית לקיום החובות המוטלות על התאגיד הבנקאי ולפיקוח על מיליון. כן, אחראית המחלקה לוודא כי מדיניות הבנק ונהליו מיושמים על בסיס קבוצתי. המחלקה מקיימת מעקב קפדני אחר פעילויות בנקאיות בחשבונות, במטרה לאתר את אלו הנחזות להיות בלתי-רגילות ולדווח עליהן לרשות לאיסור הלבנת הון. שיפור יכולת הניטור של פעילות בלתי רגילה, השיפור במערכות הבקרה הממוחשבות, פעולות ההדרכה וההטמעה והעלאת המודעות והיכולת המקצועית של העובדים ביחידות העסקיות הביאו בין היתר, לגידול בכמות הדיווחים לרשות לאיסור הלבנת הון. מחלקת איסור הלבנת הון ביצעה את הפעילויות הבאות: פותח מודל דירוג גולטורי לעניין איסור הלבנת הון, פותחה מערכת חדשה לדיווחים סובייקטיביים, יושם שאלון מקוצר למילוי "הכר את הלקוח" בפעולה של לקוח מזדמן, עודכנו שאלוני הכר את הלקוח המורחב והעסקי וכן יושם שאלון בדיקת נאותות מורחבת (EDD) במערכת הסניפית. נערכו ביקורים בסניפים ובמנהלות האזור לצורך מתן הנחיות והגברת המודעות לניטור פעילות בלתי רגילה וחשיבות הדיווח ובוצעו הדרכות בקורסים בקמפוס והדרכות בכנסי קציני ציות בתחום. הועברו מצגות לרענון ידע בקרב הבנקאים בנושאים על הפרק. לאור הנחיית בנק ישראל, מדיניות הבנק בנושאים של פעילות מול מדינות אויב ופעילות הקשורה לאתרי הימורים עודכנה ואושרה בהנהלה ובדירקטוריון. כמו-כן, נערך סקר ראשוני בנושא פעילות מול מדינות אויב ותוצאותיו דווחו לבנק ישראל. ברבעון הראשון של שנה זו גם הוחל לבקשת בנק ישראל בביצוע סקר פערים לבדיקת עמידת הבנק בהוראות הדינים לעניין איסור הלבנת הון ומימון טרור. הסקר הסתיים ברבעון השני, הממצאים וכן תוכנית העבודה לסגירת הפערים שאותרו לאישור אושרו על-ידי הנהלת הבנק והדירקטוריון ודווח על כך לבנק ישראל.

ברבעון השלישי החל מהלך הלמידה וההטמעה השנתי בבנק לעניין איסור הלבנת הון שבמסגרתו נדרשים כל עובדי הבנק לבצע לומדה ומבדק ידע. כמו-כן עודכנו נהלים על מנת להקטין את החשיפות הנובעות מחשבונות נותני שירותי מטבע וכן חשבונות המנוהלים עבור אחרים שאינם חשבונות נאמנות עורך-דין.

מחלקת הציות

מחלקת הציות מסייעת להנהלה ולדירקטוריון לקיים את הנדרש בתחומים שבאחריותה, להקטין את החשיפה של התאגיד לתביעות משפטיות ולשמור על המוניטין של התאגיד. מחלקת הציות עוקבת אחר הפערים וההפרות (ככל שישנם) בתחום ההוראות הצרכניות. כמו-כן, מתקיים מעקב אחר שינויים בחקיקה ו/או בהוראות בנק ישראל בזיקה להוראות צרכניות ויישומם בבנק. אחת לחמש שנים, נערך סקר תשתיות חדש בבנק, כפי שנדרש על-פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 308 "קצין ציות", מתנהל מעקב שוטף אחרי שינויים בנוהלי הבנק בעלי זיקה להוראות הצרכניות. מעקבים אלו מנוהלים באמצעות מערכת סקר תשתיות שפותחה לצורך זה. במערכת זו הוכנסו שיפורים טכנולוגיים כך שיתאפשר טיפול ומעקב שוטף ויעיל ברשומות הסקר.

במהלך השנה ביצעה מחלקת הציות את הפעילויות הבאות: נסקרו תהליכי העבודה ביחידות הבנק השונות והותאמו בקרות והדרכות נדרשות, נערכו פגישות עבודה עם היחידות המקצועיות התומכות בביצוע מדיניות הציות החדשה, במסגרת זאת, נוסחו הגדרות תפקיד לקציני ציות ביחידות הבנק, זאת בנוסף ליחידות שבהן כבר נוסחו הגדרות תפקיד קצין ציות בשנת 2011. ביחידות העסקיות השונות בוצעו בקרות בנושאים שונים כגון: סגירת חשבון בחטיבה הקמעונאית, בקרה על ערבות צד ג' במחלקת בנקאות אישית של החטיבה הקמעונאית, מתן הוראה בטלפון/פקס בסניפים העסקיים, ובקרת חשבונות פקל"ת באגף המסחרי.

בתחום ההטמעה וההדרכה פותחה לומדה חדשה בנושא הוראות צרכניות "מבט מחייב" שמטרתה, הקניית ידע בסיסי לעובדים בעקרונות של ההוראות הצרכניות. החל מהרבעון השלישי של שנת 2012 החל תהליך ביצוע הלומדה על-ידי עובדי הבנק שאמור להסתיים ב-31 בדצמבר 2012. נכון לחודש אוקטובר 2012 ביצעו כ-50% מהעובדים את הלומדה. בנוסף, פותחו מצגות למידה בנושאים שונים כגון: סירוב סביר לפתיחת חשבון וסיבה סבירה לסגירת חשבון, ושחרור משכונים. פורטל הציות עודכן בחומרי הדרכה ולמידה בעלי זיקה לציות. כמו-כן, בוצע מיפוי פערי ידע בנושא פתיחת חשבון לתאגיד.

מחלקת הציות העבירה הרצאות והדרכות בנושאי הציות בקורסים בכירים ואחרים בקמפוס פועלים, ובכנסים של קציני ציות ובפורומים שונים. מחלקת הציות בחנה מוצרים ושירותים חדשים בבנק, נבחנו ממצאים מדוחות ביקורת, וכן נבחנו תלונות לקוחות בזיקה להוראות צרכניות, וזאת לצורך למידה ואיתור מגמות בתחום הציות.

יחידת הציות הבינלאומית

יחידת הציות הבינלאומית מנהלת מקצועית את קציני הציות בסניפי הבנק בחו"ל ופועלת לוודא שמערך הציות בחברות הבנות פועל בהתאם למדיניות הדירקטוריון וההוראות הרגולטוריות המקומיות. היחידה המשיכה בפעולותיה ליצירת תשתית ציות אחידה ונוהלי תקשורת ודיווח מכל יחידות הבנק ברחבי העולם.

היחידה עוקבת אחר ביצוע תוכנית הציות השנתית בכל יחידות הבנק במועד ובוחנת את איכות הביצוע, זאת הן באמצעות קבלת דיווחים שוטפים והן בביצוע בקרות בשטח בביקורים בסניפים. היחידה בוחנת את נוהלי היחידות ומאשרת את נוהלי הציות בסניפים בחו"ל. היחידה תומכת ועוקבת אחר הטיפול בדוחות הביקורת הרלוונטיים הנוגעים לציות. כמו-כן פועלת באופן שוטף בטיפול בסוגיות שונות אשר עולות מהיחידות.

היחידה המשיכה בפעילות התמיכה ביחידות הבנק בחו"ל בתחום המחשוב. בוצעו ביקורים ובקרות פיזיות בשלוחות הבנק בחו"ל.

מחלקת אכיפה פנימית

בחודש פברואר 2011 נכנס לתוקפו חוק האכיפה המנהלית בניירות-ערך. במסגרת החוק נדרש הבנק למנות ממונה על האכיפה, לבנות תוכנית אכיפה פנימית סבירה ולהקצות לה משאבים ראויים.

מטרת תוכנית האכיפה הפנימית הינה לאתר ולמנוע הפרות ועבירות וכן לוודא ציות של הבנק ושל היחידים בו בעיקר להוראות חוק ניירות-ערך, התשכ"ח-1968, חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994, חוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995 ("דיני ניירות-ערך").

כמו-כן, אחראית מחלקת האכיפה הפנימית לוודא כי מדיניות הבנק ונוהליו בזיקה לדיני ניירות-ערך מיושמים על בסיס קבוצתי.

במהלך שנת 2012 נערך סקר לאיתור פערים הקיימים בין תהליכי העבודה בבנק לבין דרישות הרגולציה. הוכן מיפוי של הפערים שאותרו וגובשו תוכניות עבודה לסגירת הפערים בתחומים הרלוונטיים.

בסוף חודש יולי השנה הוקמה מחלקת האכיפה הפנימית. מטרת המחלקה הינה להטמיע ולקדם תרבות ארגונית של ציות לדיני ניירות-ערך ולהבטיח כי כל עובד ומנהל רלוונטיים יהיו מודעים להגבלות שדיני ניירות-ערך מטיילים על הפעילות העסקית. המחלקה תנהל מערכת בקרות רחב ועומק בכל הנוגע לתהליכי העבודה בקשר עם דיני ניירות-ערך, בין היתר, בקרות על תהליך הייעוץ, חובות הדיווח של הבנק והתנהלות עובדי בנק בחשבונויותיהם בכפוף למגבלות ההשקעה השונות החלות עלינו.

כמו-כן תעסוק המחלקה בפעולות הדרכה והטמעה והעלאת המודעות של העובדים ביחידות העסקיות השונות בבנק. בנוסף, תפעל המחלקה ליצירת ערוץ תקשורת מסודר עם הרשות לניירות-ערך.

מחלקת מטה תיאום, תפעול ובקרה

מחלקת מטה תיאום, תפעול ובקרה אחראית לתיאום למעקב ולבקרה בעניין הפעילויות של יחידת קצין ציות ראשי וניהול הקשר עם מערך הציות בבנק, ניהול תוכניות העבודה של יחידת קצין ציות ראשי, ניהול תמריצים מדידה, הדרכות ופעילויות בתחום הציות ואיסור הלבנת הון ביחידות העסקיות של חטיבות הבנק, ניהול בקרות, ניתוח ממצאיהן ובניית תוכנית עבודה לטיפול בממצאים שאותרו, ריכוז הדיווחים לדירקטוריון ולהנהלה. כמו-כן עוסקת המחלקה בניהול פרויקטים טכנולוגיים והשתלבות בפרויקטי פיתוח של מערכות הבנק, מעקב אחר עדכניות המערכות, תכנון ובנייה של מערך ההדרכות בתחום הציות ואיסור הלבנת הון, בניית מצגות רענון ידע ואמצעי הדרכה אחרים, ניהול כנסים של קציני הציות בקבוצה, בניית תוכניות תקשור וניהול שינוי של מערכות ותהליכים חדשים. המחלקה גם מפיצה משימות לביצוע מול הלקוחות כנגזרת של חקיקה או הוראה הנוגעת ליחסים שבין בנק ולקוח או כנגזרת מהפרות וליקויים שנתגלו, וזאת באמצעות מערכות ממוחשבות ומבצעת מדידה של ביצועי היחידות העסקיות בהקשר זה. כמו-כן, המחלקה מפתחת מדדי סיכון ומדדי ביצוע בתחום הציות ואיסור הלבנת הון, לרבות הכללתם במודלי התגמול של החטיבות העסקיות, במפות האסטרטגיות של חטיבות הבנק וב-KPIs של המנהלים. ברבעון השלישי של שנת 2012 עסקה המחלקה בטיפול בממצאי סקר הפערים בנושא הלבנת הון ומימון טרור, בניתוח איכותי של שאלוני הכר את הלקוח ובדיקת נאותות מורחבת, בניתוח בקרות רבעוניות על-פי תוכנית העבודה, פיתוח קורס קציני ציות חדשים התואם את תפיסת התפקיד החדשה של קציני הציות, ביישום תהליכי טיוב ובקרה בנוגע למופעים כפולים, טיוב תושבי חוץ, עדכון כתובת לקוח בחשבון וכדומה, פיתוח תשתיות ויישומים כגון דוחות בקרה למנהלים וקציני ציות אודות מוקדי סיכון ביחידה, פיתוח שולחן עבודה למנהלים, מערכת בקרות וכדומה.

ג. סיכון משפטי

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה כתוצאה מאירועים בלתי צפויים, כגון תביעות משפטיות, לרבות תביעות ייצוגיות, חוסר יכולת לאכוף חוזים, או פסיקות לרעת הקבוצה, שעלולים לגרום לפגיעה ברווחיות הקבוצה. הקבוצה נעזרת במערך ייעוץ משפטי פנימי וחיצוני. על-פי הגדרת בנק ישראל, סיכון משפטי הינו "סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם". סיכונים מעין אלה בעבודת הבנק יכולים לנבוע כתוצאה ממכלול רחב של נסיבות שונות. כך, למשל, סיכונים יכולים לנבוע כתוצאה מהעדר מסמכים כתובים בקשר להתקשרויות שנעשו בין הבנק ללקוחותיו, בין הבנק לספקיו או לאחרים, מליקויים בחתימה ו/או העדר פרטים בהסכמים כתובים; מהיותם של הסכמים מנוסחים שלא כהלכה ו/או נתונים לפרשנות שאינה משקפת את כוונת הבנק; מהיותם של הסכמים ברי ביטול (במלואם או בחלקם) ו/או כוללים הוראות שאינן ניתנות לאכיפה וליקויים משפטיים נוספים. הבנק נוקט התייחסות מרחיבה באשר לסיכונים המשפטיים וכולל בהם סיכונים הנובעים מהוראות חקיקה ראשית ומשנית, הוראות רגולטוריות, פסיקה של בתי משפט, בתי דין וגופים אחרים שיש להם סמכות מעין-שיפוטית, סיכונים הנובעים מפעילות שאינה מגובה בייעוץ משפטי, או בייעוץ משפטי לקוי וסיכונים הנובעים מהליכים משפטיים.

הסיכונים המשפטיים שלובים מטבעם בסיכונים תפעוליים. כך, למשל, אפשרות העדרו של הסכם כתוב, מלא וחתום כדין לעסקה פלוגית, למרות שהסכם מסוג זה מצוי ברשות הבנק ומשמש אותו במהלך העסקים הרגיל שלו.

בבנק אושר מסמך מדיניות לניהול הסיכון המשפטי אשר במסגרתו מושם דגש על:

- איתור מוקדי הסיכונים המשפטיים המהותיים והטיפול בהם, תוך קביעת גורם אחראי ליישום ההנחיות.
- הכנת הסכמים, הנחיות ונהלים מתאימים, כדי לוודא נקיטת צעדים למניעת הסיכונים.
- בדיקת השלכות הוראות החקיקה (לרבות פסיקה) והוראות הרשויות, ובחינת השלכותיהן על עבודת הבנק.
- הפקת לקחים משינויים בחקיקה (לרבות פסיקה) ויישום לקחים אלה במסמכים המשפטיים הנהוגים בבנק והעברת חוות-דעת בנושא ליחידות הרלוונטיות בבנק.

לגבי חברות בנות בארץ ובחו"ל, מתווה התוכנית מדיניות כללית של ניהול סיכונים שעל כל חברה להתאימה לנסיבותיה ולפעולותיה. כן נדרשו מנגנונים של דיווח מחברות אלו למנהל הסיכונים המשפטיים.

סיכונים אחרים

סיכון מוניטין

סיכון המוניטין מוגדר כסיכון קיים או עתיד לפגיעה בהכנסות או בהון כתוצאה מתדמית שלילית על-ידי בעלי העניין הרלוונטיים כגון: לקוחות, צדדים לעסקות, בעלי מניות, משקיעים, או גופים רגולטוריים. מדיניות ניהול סיכון המוניטין בקבוצת הבנק אושרה על-ידי ההנהלה והדירקטוריון. במסגרת הטמעת המדיניות מתבצעת הרחבת תהליך אמידת הסיכון והדיווחים בנושא.

סיכון תחרות

קיימים סיכונים של תחרות מהמערכת הבנקאית בארץ, ממוסדות פיננסיים שונים כמו חברות ביטוח, מנהלי תיקי השקעות, בנקים מחו"ל וכדומה, שעלולים לגרום למעבר של לקוחות לגופים אלה, תוך העברת כלל פעילותם או רכישה סלקטיבית של שירותים מספקים שונים, וכן סיכון לשחיקה ברווחיות הנובעת מהלחץ התחרותי להקטנת גובה העמלות והמרווחים מריבית. כתוצאה מכך, עשויים להיפגע נתח השוק של הקבוצה ורווחיותה. צעדים להתמודדות עם הלחץ התחרותי הינם נדבך חשוב בתוכנית האסטרטגית ובתוכניות העבודה, כך שאנו מניחים כי בטווח הקצר-בינוני לא צפויה השפעה מהותית מעבר לזו הקיימת בבסיס התכנון.

סיכון רגולציה וחקיקה

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה, שנובע מחקיקה ו/או מהוראות של גופים רגולטורים שונים, שגורמים לשינויים בסביבה העסקית של הקבוצה. שינויים אלה עלולים להשפיע לעיתים על יכולת הקבוצה להציע שירותים מסוימים ו/או לחייבה לבצע השקעות טכנולוגיות ואחרות בעלות ניכרת ותוך פגיעה בלוח הזמנים לפיתוח שירותים מתוכננים אחרים.

שינויים בחקיקה וכן התפתחויות רגולטוריות שונות, מכוחם מוטלות, בין היתר, מגבלות על החזקה במניות הבנק ועל החזקה על-ידי הבנק במניות של גופים קשורים לבנק, יש להם השפעה על פעילותו של הבנק ועשויים להשפיע על תוצאותיו העסקיות. כ"בנק" וכ"תאגיד בנקאי" מודרכת ותחומה פעילותו של הבנק במערכת של חוקים, צווים ותקנות (ובהם, בין היתר, פקודת הבנקאות, 1941, חוק בנק ישראל, התשי"ד-1954, חוק הבנקאות, חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981), כמו גם בחוקים אחרים שיש להם השלכות על פעילותו, דוגמת חוק ניירות-ערך, התשכ"ח-1968, חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק ביעוץ פנסיוני) התשס"ה-2005, חוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995, וכן בתקנות וכללים ובהם כללים של נגיד בנק ישראל ובהוראות, הנחיות והבעות עמדה של המפקח על הבנקים.

דיני הבנקאות מצויות הוראות, החלות על תחומים רבים של פעילות הבנק, עד כי ניתן לומר, שאין - או כמעט שאין - תחום בפעילותו, שאינו מושפע מהם במידה כלשהי. דיני הבנקאות משפיעים גם על חברות בנות, לרבות אלו שאינן נחשבות ל"תאגיד בנקאי" ובמידה פחותה, גם על חברות קשורות של הבנק.

מכוח דיני הבנקאות נתון הבנק לפיקוחו של בנק ישראל ובמיוחד לפיקוחם של נגיד בנק ישראל והמפקח על הבנקים. כמו-כן, נתון הבנק לפיקוח של רשויות של משרדי ממשלה, ובמיוחד משרד האוצר.

דיני הבנקאות מתייחסים להונו של הבנק ולדרכי ניהולו, לרבות הפעלת ביקורת חיצונית ופנימית ובקרה פנימית, וכן הם קובעים את תחומי הפעולה, שהבנק רשאי לקיים, ואת הישיות המשפטיות האחרות, שבהן הינו רשאי לשלוט או להחזיק אמצעי שליטה בשיעורים מסוימים, ואף מגבילים את מידת השפעתו של הבנק על חברות נשלטות, קשורות ואחרות, שבהן הינו מחזיק אמצעי שליטה. דינים אלה מגבילים את חופש ההשקעה של הבנק, וזאת במיוחד ב"תאגידים ריאליים" כהגדרתם בחוק הבנקאות. דיני הבנקאות כופים על הבנק שימושים מסוימים בנכסיו, והם מטילים הגבלות ומכתיבים תנאים לשימושים אחרים בהם.

הבנק עוקב אחרי הצעות החקיקה, התקינה וההוראות של הגופים הרגולטורים שלפיקוחם נתון ו/או שעלולים להשפיע על פעילות קבוצת הבנק ו/או על תוצאותיה העסקיות.

סיכון כלכלי - מצב המשק בישראל

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה כתוצאה מהאטה כלכלית בפעילות המשק, שעלולה להשפיע לרעה על מצבם של חלק מהעסקים השונים במשק, על רמת ההכנסות ועל רמת האבטלה במשק. תהליך מעין זה עלול לגרום להרעה במצבם של חלק מהלווים של הקבוצה, קרי-עלול להשפיע לרעה על סיכויי גביית האשראי. כמו-כן, האטה כלכלית במשק עלולה לגרום לירידה בהכנסות שאינן מאשראי, כגון: הכנסות מפעילות בשוק ההון ומפעילות בסחר חוץ, ולגרום לשינוי לרעה בהרכב המקורות הפיננסיים, כדוגמת עלייה בעלות המקורות וירידה בזמינותם.

התחזית למשק הישראלי מצביעה על האטה בקצב הצמיחה ועלייה מסוימת באבטלה וכתוצאה מכך רמת הסיכון במשק צפויה לעלות.

סיכון כלכלי – מצב המשק בעולם

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה, כתוצאה מהאטה משמעותית בפעילות הכלכלית בשוק העולמי, שעלולה להשפיע לרעה על מצבם של חלק מהעסקים בישראל ועל היקפי הפעילות העסקית. השפעה זו יכולה להשפיע לרעה על סיכויי גביית האשראי ו/או להקטין את ההכנסות מעמלות ו/או מפעילות בשוק ההון ו/או מפעילות הקבוצה בחו"ל ו/או ממתן שירותים לקוחות ישראלים שפעילים בחו"ל.

בשוקים הכלכליים בעולם נמשכת תנודתיות גבוהה כתוצאה ממשבר החובות באירופה ומאי הוודאות לגבי הצמיחה במשק בארצות-הברית. בהתאם לכך ולמצב המשק בישראל, הבנק ביצע מיפוי של המיגזרים אשר עשויים להיות מושפעים בצורה משמעותית משינויים אלה, עדכן את מדיניות חשיפות האשראי בהתאם לצורך והגביר את הבקורות בתחומים אלו.

סיכון פוליטי-ביטחוני

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה, שנובע מחוסר יציבות ביטחונית/פוליטית בישראל. הרעה במצב הביטחוני עלולה לגרום להאטה כלכלית במשק כולו, ולפגיעה לרעה בענפים מסוימים, כגון ענף התיירות ובתי מלון, ענף התעופה, ענף המסחר וענף הבנייה ופעילות בסחר חוץ. כמו-כן, קיים סיכון לפגיעה ביחסים המסחריים בין מדינת ישראל למדינות אחרות. מצבים אלו, שתוארו לעיל, עלולים להשפיע לרעה על יכולת גיוס מקורות במטבע-חוץ, על משקיעים שונים, על מצבם של חלק מלווי הקבוצה ועל סיכויי גביית האשראי מלווים אלה.

סיכון סביבתי

סיכון סביבתי לבנק הוא הסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן, היכול להתממש באם יישא הבנק באחריות ישירה למפגע סביבתי, לרבות האפשרות שהבנק ידרש להסיר מפגע סביבתי או שמא יהיה אחראי בגין מפגע סביבתי כלפי צד שלישי, או כתוצאה מירידת-ערך של ביטחונות שמומשו. הסיכון אף עשוי להתממש בעקיפין, כתוצאה מהרעה במצבו הפיננסי של אחר בשל עלויות סביבתיות שמקורן בהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה. כן, ייתכן ויתממש סיכון מוניטין כתוצאה מייחוס לבנק קשר לגורם למפגע סביבתי.

ביום 11 ביוני 2009 פרסם המפקח על הבנקים מכתב לתאגידי הבנקאיים בנושא החשיפה לסיכונים סביבתיים וניהולם. המכתב כולל היבטים לחשיפה של הבנק לסיכונים סביבתיים. סיכונים סביבתיים יכול ויכללו במסגרת סיכונים אחרים כגון, סיכונים תפעוליים, סיכונים שוק, סיכונים אשראי ועוד. במכתב מודגש כי זיהוי הסיכונים הסביבתיים והערכתם הינם חלק בלתי נפרד מתהליך נאות של הערכת הסיכונים בבנק, ולכן נדרש הבנק לפעול להטמעת ניהול הסיכונים הסביבתיים במכלול הסיכונים המנוהלים על ידו, לרבות באמצעות הטמעת נהלים לזיהוי סיכון סביבתי מהותי בעת מתן אשראי ובאמצעות שילוב הערכת הסיכון הסביבתי בהערכה של איכות האשראי שהועמד ללקוחות על-ידי הבנק.

בהתאם לכך אושרו בהנהלת הבנק מדיניות ומתודולוגיה לזיהוי, אפיון וניהול סיכונים סביבתיים לצורך טיפול בהשפעת הסיכון הסביבתי על סיכון האשראי של הלווים הגדולים. בגיבוש תהליכי כתיבת המדיניות וניהול העבודה, נבחנו מתודולוגיות מקובלות בבנקים בחו"ל ונעשה שימוש ביועצים המתמחים בתחום.

הלימות הון

החל מיום 31 בדצמבר 2009 הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל 2 (להלן: "באזל 2"), כפי שפורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 201-211.

בהתאם להוראות, בנוסף לחישוב דרישת ההון המינימלי בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי, נדרש הבנק לבצע תהליך פנימי להערכת נאותות הלימות ההון (ICAAP) המוגש מדי שנה. ביום 30 באפריל 2012 קיבל הדירקטוריון את הסקירה בנושא ה-ICAAP ואישר את הדוח על התהליך הפנימי להערכת הלימות ההון של הבנק (ICAAP) לשנת 2011. כמו-כן, אישר הדירקטוריון את מדיניות תיאבון הסיכון של הבנק.

יישום והשפעה של הוראות רגולטוריות חדשות העוסקות בנושאי מדידה והלימות הון:

1. באזל 3 – ביום 26 באוקטובר 2011 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בדבר "היערכות לאימוץ המלצות באזל 3". לפי המכתב, המערכת הבנקאית בישראל תאמץ את המלצות באזל 3 "מסגרת פיקוחית עולמית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית" אשר פורסמו בחודש דצמבר 2010, לאחר שיגובשו ותוך ביצוע התאמות. בהתאם לכך, הוקמו בפיקוח על הבנקים צוותי עבודה אשר יגישו המלצות מקצועיות בדבר אופן האימוץ.

ביום 30 בנובמבר 2011 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת תרגום של מסמך ההוראות המקורי של באזל 3. בנוסף, ביום 11 בדצמבר 2011 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בדבר "טיטוט תרגום תיקונים למסגרת המדידה והלימות הון – באזל 2" אשר כולל תיקונים להוראות באזל 2 בנושא איגוח וסיכוני שוק.

ביום 30 בינואר 2012 שלח בנק ישראל מכתב בדבר "ההיערכות ליישום הוראות באזל 3 – סקר השפעה כמותית (QIS)". לפי המכתב הבנק נדרש לבצע סקר הערכה כמותית בגין השפעות יישום הוראות באזל 3 בנוגע להקצאה הונית בגין הפסדים פוטנציאליים שעלולים להיווצר משיעורן לשווי שוק (סיכון CVA), הגדרת הון הרגולטורי וסיכוני שוק. הבנק הגיש את תוצאות הסקר לפיקוח על הבנקים ביום 14 ביוני 2012.

הוראות באזל 3 משנות את מבנה הון הרגולטורי בין היתר, על-ידי התמקדות בחיזוק רכיבי הון הליבה והחלת מגבלות על סוגי המכשירים שישללו בהון רובד 1 ובהון רובד 2. כמו-כן, נקבעו בהוראות שתי כריות הון חדשות – כרית לשימור הון וכרית אנטי-מחזורית, שנועדו להגביר את הפיקוח ולהתאים את דרישות הון לפרופיל הסיכון של הבנק. ההוראות גם מוסיפות ליחסי הלימות הון הקיימים מגבלה חדשה – יחס מינוף וכן כוללות התייחסות ליחסי נזילות. הבנק בוחן את השפעותיהן של הנחיות אלו ויחל ביישומן, בכפוף לאימוץ ההנחיות על-ידי הפיקוח על הבנקים. בשלב זה לא ניתן לאמוד את השפעת יישום הוראות אלו על הבנק.

2. יחסי הון ליבה מינימליים – בחודש מרץ 2012 פרסם המפקח על הבנקים לכל התאגידים הבנקאיים חוזר בדבר יחסי הון מינימליים במסגרת היערכות ליישום הוראות באזל 3. בהתאם לחוזר, כל התאגידים הבנקאיים ידרשו לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי בשיעור של 9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. יחס הון הליבה אמור להיות מחושב בהתאם להוראות באזל 3 ולהתאמות שייקבעו על-ידי המפקח על הבנקים.

בנוסף, תאגיד בנקאי גדול, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, ידרש לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו חלה על הבנק. הבנק נערך כדי לעמוד בדרישות שייקבעו. יחס הון הליבה של הבנק המחושב על-פי הוראות באזל 2 ליום 30 בספטמבר 2012 עומד על 8.47%.

גילוי בהתאם לנדבך 3:

להלן טבלה המסכמת את דרישות הגילוי בהתאם לנדבך 3:

גילוי כמותי	נושא
מספר עמוד	
127	מבנה הון הרגולטורי והרכב הון
128	הלימות הון
129	חשיפות סיכון אשראי
132	הפחתת סיכון האשראי
136	סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
137	חשיפות איגוח
137	דרישות הון בגין סיכון שוק
137	פוזיציות במניות בתיק הבנקאי
112	סיכון ריבית בתיק הבנקאי

דרישות ההון בהתאם להוראות באזל 2

להלן חישוב יחס ההון בהתאם להוראות באזל 2:

31 בדצמבר *2011	30 בספטמבר 2012	
במיליוני ש"ח		
1. הון לצורך חישוב יחס ההון		
23,769	25,686	הון ליבה
26,157	28,119	הון רובד 1, לאחר ניכויים
16,175	17,639	הון רובד 2, לאחר ניכויים
42,332	45,758	סך-הכולל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
274,037	275,312	סיכון אשראי
7,018	6,880	סיכונים שוק
20,047	21,216	סיכון תפעולי
301,102	303,408	סך-הכולל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
באחוזים		
3. יחס ההון לרכיבי סיכון		
7.89%	8.47%	יחס הון ליבה לרכיבי סיכון
8.69%	9.27%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.06%	15.08%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
4. חברות בת משמעותיות		
ישראל		
13.80%	15.40%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.00%	15.60%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
בנק הפועלים שוויץ		
22.36%	25.06%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
22.36%	25.06%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
11.20%	11.20%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית
בנק פודיטיף		
20.76%	20.88%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
18.34%	21.67%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
12.00%	12.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על ההכנסה. ראה ביאור 1(ג)(2.2) בתמצית הדוחות הכספיים.

מבנה ההון הרגולטורי והרכב ההון

להלן הרכב ההון לצורך חישוב יחס הון:

30 בספטמבר 31 בדצמבר 2011 2012		
במיליוני ש"ח		
הון רובד 1		
8,066	8,013	הון מניות רגילות נפרע ופרמיה
*15,345	17,242	עודפים
282	311	זכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו
188	230	מכשירים הונניים אחרים
(112)	(110)	סכומים שהופחתו מהון רובד 1
*23,769	25,686	סך-הכל הון ליבה
2,388	2,433	מכשירים מורכבים חדשניים
*26,157	28,119	סך-הכל הון רובד 1
הון רובד 2		
3,523	3,611	הון רובד 2 עליון
12,707	14,084	הון רובד 2 תחתון
(55)	(56)	סכומים שהופחתו מהון רובד 2
16,175	17,639	סך-הכל הון רובד 2
*42,332	45,758	הון כולל כשיר

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על ההכנסה. ראה ביאור 1(ג)(2.2) בתמצית הדוחות הכספיים.

לפרטים נוספים, ראה ביאור 4 לתמצית הדוחות הכספיים.

הלימות ההון

להלן מידע על רכיבי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי:

2011 בדצמבר 31		30 בספטמבר 2012		
דרישות הון	נכסי סיכון	דרישות הון	נכסי סיכון	
במיליוני ש"ח				
סיכון אשראי				
154	1,709	174	1,931	חובות של ריבונות
306	3,395	300	3,329	חובות של ישויות סקטור ציבורי
713	7,919	668	7,419	חובות של תאגידים בנקאיים
11,430	127,004	11,596	128,841	חובות של תאגידים
5,355	59,504	5,010	55,668	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
3,096	34,395	3,162	35,135	חשיפות קמעונאיות ליחידים
537	5,971	529	5,875	הלוואות לעסקים קטנים
2,173	24,146	2,397	26,632	הלוואות לדיוור
4	41	2	20	איגוח
*896	*9,953	942	10,462	נכסים אחרים
*24,664	*274,037	24,780	275,312	סך-הכולל בגין סיכון אשראי
632	7,018	619	6,880	סיכונים שוק
1,804	20,047	1,909	21,216	סיכון תפעולי
*27,100	*301,102	27,308	303,408	סך נכסי הסיכון בגין הסיכונים השונים
	*42,332		45,758	הון כולל
	9.00%		9.00%	יחס ההון הנדרש לפי המפקח על הבנקים
	*7.89%		8.47%	יחס הון ליבה לרכיבי הסיכון
	*8.69%		9.27%	יחס הון רובד 1 לרכיבי הסיכון
	*14.06%		15.08%	יחס ההון הכולל לרכיבי הסיכון

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבוונאות מספר 12, מיסים על ההכנסה. ראה ביאור 1(ג)(2.2) בתמצית הדוחות הכספיים.

חשיפות סיכון אשראי

להלן פילוח חשיפות סיכון אשראי לפי צד נגדי ולפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי לפני הפרשה להפסדי אשראי⁽¹⁾

30 בספטמבר 2012												
חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת	חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾	אחרים	איגוח	הלוואות לדיוור	עסקים קטנים	קמעונאיות ליחידים	בביטחון נדל"ן מסחרי	תאגידים	תאגידים בנקאיים	סקטור ציבורי	ריבנויות	
במיליוני ש"ח												
302,494	298,316	-	-	52,859	8,339	46,531	41,657	99,816	7,308	4,596	37,210	הלוואות ⁽³⁾
35,899	49,162	-	1	-	-	-	202	3,331	964	2,944	41,720	איגרות-חוב ⁽⁴⁾
15,084	14,919	-	-	12	2	15	288	5,019	8,947	569	67	נגזרים ⁽⁵⁾
167,099	168,713	-	196	2,179	4,136	48,767	38,738	69,817	1,825	1,119	1,936	חשיפות חוץ-מאזניות אחרות
12,597	13,639	13,639	-	-	-	-	-	-	-	-	-	נכסים אחרים ⁽⁶⁾
533,173	544,749	13,639	197	55,050	12,477	95,313	80,885	177,983	19,044	9,228	80,933	סך-הכל

31 בדצמבר 2011												
חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת	חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾	אחרים	איגוח	הלוואות לדיוור	עסקים קטנים	קמעונאיות ליחידים	בביטחון נדל"ן מסחרי	תאגידים	תאגידים בנקאיים	סקטור ציבורי	ריבנויות	
במיליוני ש"ח												
290,023	305,426	-	-	48,746	8,192	44,066	45,002	99,259	7,227	4,806	48,128	הלוואות ⁽³⁾
25,684	29,281	-	7	-	-	-	87	2,190	888	1,195	24,914	איגרות-חוב ⁽⁴⁾
14,633	16,747	-	-	18	1	12	1,100	5,693	9,413	429	81	נגזרים ⁽⁵⁾
157,087	164,180	-	191	2,176	4,120	48,699	40,369	64,542	2,046	1,491	546	חשיפות חוץ-מאזניות אחרות
*12,357	*12,429	*12,429	-	-	-	-	-	-	-	-	-	נכסים אחרים ⁽⁶⁾
*499,784	*528,063	*12,429	198	50,940	12,313	92,777	86,558	171,684	19,574	7,921	73,669	סך-הכל

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על ההכנסה. ראה ביאור 1(ג)2.2 בתמצית הדוחות הכספיים.

- (1) לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי הפרשות להפסדי אשראי על בסיס פרטני וקבוצתי.
- (2) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי) וכן לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמא, עכ-ידי שימוש בערבויות).
- (3) כולל אשראי לציבור, אשראי לממשלה ופקדונות בבנקים מרכזיים.
- (4) לא כולל את אגרות-החוב הנכללות בתיק הסחיר.
- (5) שווי הוגן חיובי של נגזרים לרבות תוספת (Add-On) הקבועה בהוראת באזל 2 המשקפת את סכום החשיפה הפוטנציאלית העתידית לאשראי בגין יתרת הערך הנקוב של מכשירים נגזרים.
- (6) כולל מזומנים, מקדמות לרשויות המס, מניות ונכסים אחרים ללא צד נגדי כגון בניינים וציד.

חשיפות האשראי ברוטו העיקריות נובעות מהלוואות שהעמיד הבנק ללקוחותיו ומחשיפות חוץ-מאזניות הכוללות בעיקר מסגרות אשראי, ערבויות והתחייבויות להעמדת אשראי.

חשיפות האשראי ברוטו ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכמו בסך של כ-544.7 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-528.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011, גידול בסך של כ-16.6 מיליארד ש"ח. עלייה זו נובעת בעיקר מגידול באגרות-חוב ממשלתיים בסך של כ-16.8 מיליארד ש"ח. כמו-כן, חל גידול בהלוואות לדיור בסך של כ-4.1 מיליארד ש"ח, בחשיפות האשראי בגין תאגידים בסך של כ-6.3 מיליארד ש"ח, בחשיפה קמעונאית ליחידים (לרבות עסקים קטנים) בסך של כ-2.7 מיליארד ש"ח ובחשיפה בסקטור הציבורי בסך של כ-1.3 מיליארד ש"ח. גידול זה קוזז בעיקר בשל קיטון בפקדונות בבנקים מרכזיים ואשראי לממשלות בסך של כ-10.9 מיליארד ש"ח, קיטון בחשיפה לחובות בביטחון נדל"ן מסחרי בסך של כ-5.7 מיליארד ש"ח וקיטון בחשיפה לתאגידים בנקאיים בסך של כ-0.5 מיליארד ש"ח.

כ-33% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק נובעים מחשיפה לתאגידים המטופלים בחטיבה העסקית או לקוחות אחרים שיתרת האשראי הכוללת של כל אחד מהם, המחושבת בהתאם להוראה, עולה על 5 מיליון ש"ח. שקלול נכסי הסיכון בגין לקוחות כאמור מבוצע בהתאם לדירוג של חברות דירוג בינלאומיות או 100% בהעדר דירוג כאמור.

כ-20% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק נובעים מחשיפה קמעונאית ללקוחות שיתרת האשראי הכוללת של כל אחד מהם, המחושבת בהתאם להוראה, אינה עולה על 5 מיליון ש"ח (לרבות עסקים קטנים). ההוראה מתירה, בכפוף לעמידה בתנאים מסוימים לשקלול נכסי הסיכון בגין חשיפות כאמור ב-75%.

חשיפת האשראי בגין הלוואות לדיור, המהווה כ-10% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק, כוללת אשראי שניתן לרכישת דירת מגורים אשר יחס ההלוואה לשווי הנכס במועד העמדת ההלוואה (LTV) אינו עולה על 75%. ההוראה מתירה, בכפוף לעמידה בתנאים מסוימים לשקלול נכסי סיכון בגין חשיפות כאמור ב-35%.

חשיפת האשראי לריבנויות, המהווה כ-15% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק, כוללת בעיקרה, פקדונות בבנקים מרכזיים בישראל ובארצות-הברית והשקעה באגרות-חוב שהונפקו על-ידי ממשלת ישראל וממשלת ארצות-הברית.

כ-15% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק נובעים מחשיפה לחובות בביטחון נדל"ן מסחרי הכוללת אשראי שניתן לרכישת נדל"ן מסחרי מניב הכנסה.

להלן פילוח חשיפת האשראי ברוטו לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי⁽¹⁾ לפי תקופה חוזית לפירעון (שהינה התקופה האחרונה) בהתאם לסוגים העיקריים של המכשירים הפיננסיים:

30 בספטמבר 2012				
עד שנה	משנה עד חמש שנים	מעל 5 שנים	אחר	חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾
במיליוני ש"ח				
139,569	74,044	84,703	-	298,316
24,355	12,266	12,541	-	49,162
4,206	4,277	6,436	-	14,919
28,097	135,489	5,127	-	168,713
2,928	-	-	10,711	13,639
199,155	226,076	108,807	10,711	544,749

31 בדצמבר 2011				
עד שנה	משנה עד חמש שנים	מעל 5 שנים	אחר	חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾
במיליוני ש"ח				
145,876	74,294	85,256	-	305,426
12,409	5,633	11,239	-	29,281
7,252	4,315	5,180	-	16,747
23,202	132,979	7,999	-	164,180
2,232	-	-	10,197*	12,429*
190,971	217,221	109,674	10,197*	528,063*

- * הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על ההכנסה. ראה ביאור 1(ג) ו-2.2 בתמצית הדוחות הכספיים.
- (1) לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי הפרשות להפסדי אשראי על בסיס פרטני וקבוצתי.
 - (2) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי) וכן לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמא, על-ידי שימוש בערבויות).
 - (3) כולל אשראי לציבור, אשראי לממשלה ופקדונות בבנקים מרכזיים.
 - (4) לא כולל את אגרות-החוב הנכללות בתיק הסחיר.
 - (5) שווי הוגן חיובי של נגזרים לרבות תוספת (Add-On) המשקפת את סכום החשיפה הפוטנציאלית העתידית לאשראי בגין יתרת הערך הנקוב של מכשירים נגזרים.
 - (6) כולל מזומנים, מקדמות לרשויות המס, מניות ונכסים אחרים ללא צד נגדי כגון בניינים וציוד.

להלן מידע על הלוואות בעייתיות והפרשות להפסדי אשראי לפי צד נגדי:

30 בספטמבר 2012			
הלוואות פגומות	הלוואות בפיגור	יתרת הפרשה על בסיס פרטני	יתרת הפרשה על בסיס קבוצתי
במיליוני ש"ח			
–	7	–	25
–	–	–	5
4,677	2,194	1,100	1,226
2,688	945	209	927
1,045	475	324	486
160	80	70	65
–	1,005	–	390
–	–	–	2
8,570	4,706	1,703	3,126

31 בדצמבר 2011			
הלוואות פגומות	הלוואות בפיגור	יתרת הפרשה על בסיס פרטני	יתרת הפרשה על בסיס קבוצתי
במיליוני ש"ח			
–	–	–	18
–	–	–	4
4,218	1,118	965	970
3,206	1,365	388	1,043
1,038	464	284	488
147	76	55	56
–	997	–	387
–	–	–	2
8,609	4,020	1,692	2,968

להתפלגות יתרת החובות הבעייתיים לפי ענפי משק, ראה תוספת 3 לסקירת ההנהלה בדבר סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק.

להתפלגות חשיפות האשראי לפי אזור גיאוגרפי, ראה תוספת 4 לסקירת ההנהלה בדבר חשיפה למדינות זרות. למידע נוסף בדבר התנועה בהפרשה להפסדי אשראי, ראה ביאור 3 לתמצית הדוחות הכספיים.

הפחתת סיכון האשראי

הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית המקיפה על מנת לקבוע את שקלו של הסיכון שיחולו על הצד הנגדי. הגישה הסטנדרטית מצריכה שימוש בדירוגים בלתי תלויים שהוכנו על-ידי סוכנויות דירוג בינלאומיות. הטבלאות שלהלן מציגות את פירוט חשיפת האשראי ברוטו (לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי על בסיס פרטני וקבוצתי) על-פי משקולות הסיכון תוך פילוח החשיפה בהתאם לצד הנגדי (סגמנטים) לפני ואחרי הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחונות מוכרים.

לפני הפחתת סיכון אשראי

30 בספטמבר 2012								
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
במיליוני ש"ח								
80,933	-	1,161	-	513	-	5,347	73,912	ריבוניות
9,203	7	6	-	8,356	-	834	-	סקטור ציבורי
19,039	-	453	-	5,603	-	12,983	-	תאגידים בנקאיים
175,657	2,041	168,418	-	3,896	-	1,302	-	תאגידים
79,749	856	78,893	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
94,503	76	115	94,312	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
12,342	13	10	12,319	-	-	-	-	עסקים קטנים
54,660	201	8,132	9,016	-	37,311	-	-	הלוואות לדיור
197	-	-	-	-	-	197	-	איגוח
13,637	659	9,678	-	-	-	-	3,300	אחרים
539,920	3,853	266,866	115,647	18,368	37,311	20,663	77,212	סך-הכל

31 בדצמבר 2011								
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
במיליוני ש"ח								
73,669	-	922	-	216	-	4,035	68,496	ריבוניות
7,903	-	-	-	7,281	-	622	-	סקטור ציבורי
19,570	-	755	-	5,985	-	12,830	-	תאגידים בנקאיים
169,749	1,064	163,559	-	4,094	-	1,032	-	תאגידים
85,127	1,240	83,887	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
92,005	117	163	91,725	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
12,202	28	9	12,165	-	-	-	-	עסקים קטנים
50,553	396	6,307	8,754	-	35,096	-	-	הלוואות לדיור
198	-	-	-	5	-	193	-	איגוח
*12,427	654	*9,167	-	-	-	-	2,606	אחרים
*523,403	3,499	*264,769	112,644	17,581	35,096	18,712	71,102	סך-הכל

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על ההכנסה. ראה ביאור 1(ג)(2.2) בתמצית הדוחות הכספיים.
 (1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמה, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי) וכן לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמה, על-ידי שימוש בערבויות).

לאחר הפחתת סיכון אשראי

30 בספטמבר 2012								
חשיפת אשראי נטו ⁽¹⁾	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
במיליוני ש"ח								
82,550	-	1,022	-	513	-	5,347	75,668	ריבנויות
8,122	7	6	-	6,600	-	834	675	סקטור ציבורי
34,252	-	453	-	18,237	-	15,562	-	תאגידים בנקאיים
172,347	1,986	165,163	-	3,896	-	1,302	-	תאגידים
77,273	855	76,418	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
78,867	76	114	78,677	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
10,229	12	10	10,207	-	-	-	-	עסקים קטנים
54,660	201	8,132	9,016	-	37,311	-	-	הלוואות לדיור
197	-	-	-	-	-	197	-	איגוח
13,637	659	9,678	-	-	-	-	3,300	אחרים
532,134	3,796	260,996	97,900	29,246	37,311	23,242	79,643	סך-הכל

31 בדצמבר 2011								
חשיפת אשראי נטו ⁽¹⁾	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
במיליוני ש"ח								
73,669	-	922	-	216	-	4,035	68,496	ריבנויות
7,903	-	-	-	7,281	-	622	-	סקטור ציבורי
34,352	-	755	-	18,292	-	15,305	-	תאגידים בנקאיים
166,625	941	160,558	-	4,094	-	1,032	-	תאגידים
82,419	1,222	81,197	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
77,289	117	162	77,010	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
10,213	27	9	10,177	-	-	-	-	עסקים קטנים
50,553	396	6,307	8,754	-	35,096	-	-	הלוואות לדיור
198	-	-	-	5	-	193	-	איגוח
*12,427	654	*9,167	-	-	-	-	2,606	אחרים
*515,648	3,357	*259,077	95,941	29,888	35,096	21,187	71,102	סך-הכל

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על ההכנסה. ראה ביאור 1(ג)(2.2) בתמצית הדוחות הכספיים.
 (1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמה, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי) ולאחר הפחתת סיכון אשראי.

שימוש בביטחונות כשירים לצורך הפחתת סיכון אשראי

הטבלה שלהלן מספקת פירוט של סוגי הביטחונות בהם נעשה שימוש, תוך הצגת החשיפות המכוסות בערבויות, חשיפות המכוסות על-ידי נגרי אשראי וחשיפות המכוסות באמצעות ביטחונות פיננסיים כשירים על-פי הצד הנגדי:

30 בספטמבר 2012						
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	חשיפה המכוסה על-ידי ביטחון פיננסי ⁽³⁾	חשיפה המכוסה על-ידי נגרמים	סך-הכל סכומים שנוספו ⁽²⁾	סך-הכל סכומים שנגרעו	חשיפה המכוסה על-ידי נגרמים	חשיפת אשראי נטו ⁽⁴⁾
במיליוני ש"ח						
80,933	-	(139)	1,756	(139)	-	82,550
9,203	(1)	(1,756)	676	(1,756)	-	8,122
19,039	-	(297)	15,510	(297)	-	34,252
175,657	(2,862)	(448)	-	(448)	-	172,347
79,749	(2,425)	(51)	-	(51)	-	77,273
94,503	(1,702)	(13,934)	-	(13,934)	-	78,867
12,342	(1,020)	(1,093)	-	(1,093)	-	10,229
54,660	-	-	-	-	-	54,660
197	-	-	-	-	-	197
13,637	-	-	-	-	-	13,637
539,920	(8,010)	(17,718)	17,942	(17,718)	-	532,134

31 בדצמבר 2011						
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	חשיפה המכוסה על-ידי ביטחון פיננסי ⁽³⁾	חשיפה המכוסה על-ידי נגרמים	סך-הכל סכומים שנוספו ⁽²⁾	סך-הכל סכומים שנגרעו	חשיפה המכוסה על-ידי נגרמים	חשיפת אשראי נטו ⁽⁴⁾
במיליוני ש"ח						
73,669	-	-	-	-	-	73,669
7,903	-	-	-	-	-	7,903
19,570	-	-	14,782	-	-	34,352
169,749	(2,948)	(176)	-	(176)	-	166,625
85,127	(2,637)	(71)	-	(71)	-	82,419
92,005	(1,584)	(13,132)	-	(13,132)	-	77,289
12,202	(963)	(1,026)	-	(1,026)	-	10,213
50,553	-	-	-	-	-	50,553
198	-	-	-	-	-	198
*12,427	-	-	-	-	-	*12,427
*523,403	(8,132)	(14,405)	14,782	(14,405)	-	*515,648

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על ההכנסה. ראה ב'אור' ו(ג)2.2 בתמצית הדוחות הכספיים.

(1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי) וכן לפני הפחתת סיכון אשראי.

(2) כולל חשיפות שנוספו בגין עסקות רכש חוזר.

(3) לאחר התחשבות במקדמי ביטחון.

(4) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי) ולאחר הפחתת סיכון אשראי.

שימוש בביטחונות כשירים הביא לקיטון בחשיפות אשראי המשוקללות במשקולות סיכון של 75%-100%. חשיפות אשראי בסך של כ-17.7 מיליארד ש"ח, קיבלו משקל סיכון מופחת של 20%-50 על-ידי שימוש בערבויות של תאגידים בנקאיים. בנוסף, שימוש בביטחונות פיננסיים כשירים, הכוללים בעיקר פקדונות משועבדים ואגרות-חוב ממשלתיות, הביא להפחתת חשיפת האשראי הכוללת בסך של כ-8 מיליארד ש"ח.

סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים נגזרים

30 בספטמבר 2012						
סך-הכל	נגזרי סחורות	מתכות יקרות	נגזרי מניות	נגזרי מטבע-חוץ וזהב	נגזרי ריבית	
במיליוני ש"ח						
*8,940	38	15	333	2,378	6,176	שווי הוגן ברוטו חיובי
6,093	55	13	153	3,947	1,925	ערכי Add On
*15,033	93	28	486	6,325	8,101	חשיפת אשראי, נטו

31 בדצמבר 2011						
סך-הכל	נגזרי סחורות	מתכות יקרות	נגזרי מניות	נגזרי מטבע-חוץ וזהב	נגזרי ריבית	
במיליוני ש"ח						
*10,921	42	105	299	4,895	5,580	שווי הוגן ברוטו חיובי
5,930	22	28	96	4,300	1,484	ערכי Add On
*16,851	64	133	395	9,195	7,064	חשיפת אשראי, נטו

* לפני התאמת סיכון האשראי הגלום בעסקות אלה, הנובע מיישום הוראות FAS 157.

להלן פירוט הערך הנקוב של תיק נגזרי האשראי של הבנק, המשמשים לניהול סיכוני תיק האשראי של הבנק (הבנק אינו צד לעסקות CDS שמקורן בפעולות תיווך):

30 בספטמבר 2012			
ערך נקוב במיליוני ש"ח			
בתיק הבנקאי			
סך הערך הנקוב של נגזרי אשראי	ההגנה שנמכרה	ההגנה שנרכשה	
421	391	30	נגזרי אשראי

31 בדצמבר 2011			
ערך נקוב במיליוני ש"ח			
בתיק הבנקאי			
סך הערך הנקוב של נגזרי אשראי	ההגנה שנמכרה	ההגנה שנרכשה	
603	573	30	נגזרי אשראי

חשיפות איגוח

חשיפות האיגוח של הבנק נובעות מהחזקה באגרות-חוב של גופי איגוח שונים. הבנק משתמש בדירוג הנמוך מבין שתי סוכנויות דירוג האשראי הבינלאומיות Moody's Investors Service-I Standard and Poor's Rating Group לצורך ייחוס משקולות הסיכון הרלוונטיות לחשיפות אלה.

להלן פירוט חשיפות האיגוח שנרכשו על-ידי הבנק ודרישות ההון הרלוונטיות:

31 בדצמבר 2011		30 בספטמבר 2012			
דרישת ההון	סכום החשיפה	דרישת ההון	סכום החשיפה ⁽¹⁾	משקל סיכון	
במיליוני ש"ח					
4	193	2	99	20%	AAA עד AA-
-	5	-	-	50%	A+ עד A-
-	-	-	-	100%	BBB+ עד BBB-
-	-	-	-	350%	BB+ עד BB-
-	-	-	-	מנכה מההון	B+ ומטה או ללא דירוג
4	198	2	99		סך-הכל

(1) לאחר המרה לאשראי בגין רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראות באזל 2.

דרישות ההון בגין סיכון שוק

31 בדצמבר 2011			30 בספטמבר 2012			
סך-הכל	סיכון כללי	סיכון ספציפי	סך-הכל	סיכון כללי	סיכון ספציפי	
במיליוני ש"ח						
266	211	55	310	242	68	סיכון ריבית
10	5	5	8	4	4	סיכון מניות
282	282	-	195	195	-	סיכון שער חליפין של מטבע-חוץ
74	74	-	106	106	-	סיכון אופציות
632	572	60	619	547	72	סך-הכל

פוזיציות במניות בתיק הבנקאי

להלן פירוט השקעות הבנק במניות בתיק הבנקאי:

31 בדצמבר 2011		30 בספטמבר 2012		
דרישות הון	ערך במאזן ושווי הוגן	דרישות הון	ערך במאזן ושווי הוגן	
במיליוני ש"ח				
10 ⁽¹⁾	52	8 ⁽¹⁾	41	השקעות המסווגות בתיק למסחר
138	1,538	130	1,446	השקעות המסווגות בתיק הזמין למכירה
148	1,590	138	1,487	סך-הכל השקעות במניות
-	1,027	-	926	מזה: נסחר בבורסה
-	563	-	561	מוחזק באופן פרטי
-	88	-	71	רווחים שטרם מומשו הכלולים בהון רוברד 2

(1) כולל הקצאת הון בגין סיכון שוק ספציפי וסיכון שוק כללי.

גילוי על המבקר הפנימי

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה, ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית והשיקולים בקביעת תוכנית העבודה השנתית והרב שנתית, נכללו בדוח השנתי לשנת 2011. בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בפרטים אלה.

פועלים בקהילה – מעורבות חברתית ותרומה לקהילה

האסטרטגיה והחזון

כחלק מהחזון, מהאסטרטגיה ומהערכים של קבוצת בנק הפועלים, רואה עצמו הבנק מחוייב למעורבות פעילה ומובילה בחברה ובקהילה, לצד מנהיגותו העסקית ויוזמותו בתחום הכלכלי, וזאת באמצעות "פועלים בקהילה".

מעורבות זו היא חלק מתפיסה ניהולית מתקדמת, הגורסת כי גוף אשר פועל בתוך הקהילה ושואב מתוכה את עובדיו ואת לקוחותיו כאחד – הינו חלק ממנה, וכגורם מוביל עסקית, עליו גם לחזק, להוביל ולתרום לקידום ולשיפור תנאיהם של בני הקהילה, ובמיוחד החלשים שבהם.

ברוח פילוסופיה עסקית זו, מתנהלת בבנק פעילות קהילתית מגוונת ורחבת היקף, אשר מוצאת ביטוי במעורבות חברתית, בתרומות כספיות ובפעילות התנדבותית עניפה, בה משתתפים חברי ההנהלה והעובדים גם יחד. פעילות זו הינה גורם חשוב בתחושת "גאווה היחידה" של העובדים.

פעילות שוטפת

כלל פעילות הבנק, אשר מבוצעת לטובת הקהילה, מרוכזת תחת מסגרת "פועלים בקהילה", כאשר חלק מהפעילות מבוצע באמצעות "עמותות פועלים בקהילה (ע"ר)" והחלק האחר באפיקים אחרים אשר יפורטו בהמשך.

"פועלים בקהילה" מקדישה תשומת לב מיוחדת לעשייה אל מול ילדים ונוער, מתוך מטרה לקדם את דור העתיד. עם זאת, "פועלים בקהילה" מקיימת פעילות עניפה ומגוונת גם אל מול קהלי יעד נוספים.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 התמקדה פועלים בקהילה בפרויקטים בתחום החינוך, אל מול ילדים, בני נוער ואוכלוסיות ספציפיות, תוך מתן דגש מיוחד על חינוך להתנהלות כלכלית נבונה. פועלים בקהילה מקדישה כמחצית מתקציבה לתחום החינוך. באמצעות אפיקי הפעולה המפורטים להלן ובאמצעות מיגוון הפרויקטים שקבוצת הבנק מקדמת, באה המעורבות החברתית של הקבוצה בתשעת החודשים של שנת 2012 לידי ביטוי בהוצאה כספית של כ-38 מיליון ש"ח. תקציב פעילות זו נקבע מדי שנה על-ידי ועדה בראשות יו"ר הדירקטוריון. ההחלטה מתקבלת פרטנית לשנה הנתונה ומאושרת במסגרת התקציב הכולל של הבנק.

להלן פירוט האפיקים והפרויקטים השונים:

פרויקט התנדבותי של העובדים "פועלים בהתנדבות" – מספר זרועות בתוך הבנק מקיימות שיתוף פעולה, מתוך מטרה לסייע לעובדים אשר מעוניינים להתנדב לפעילות למען הקהילה. הזרועות השותפות לפרויקט זה הן: חטיבת משאבי אנוש לוגיסטיקה ורכש, ועד העובדים, מנהלת קשרי הקהילה, מינהלות האזור בחטיבה הקמעונאית ועמותות "הרוח הטובה" ו"מתן". במסגרת שיתוף זה, מוצעת לעובדים קשת רחבה של אפשרויות להתנדבות, במסגרת קבוצתית-סניפית, או במסגרת אישית. עובדים אחרים מסתייעים גם הם בבנק, לצורך קיום פעולות התנדבותיות בצורה פרטנית. בשנת 2011 הוקמה יחידה ייעודית לטיפול בנושא אשר ממשיכה את פעילותה גם בשנת 2012.

"עמותת פועלים בקהילה" – התרומות הכספיות לגופים הרבים הנתמכים על-ידי קבוצת הבנק מתבצעות באמצעות "עמותת פועלים בקהילה". התרומות ניתנות לגופים אשר עונים על קריטריונים שנקבעו, כחלק ממדיניות התרומות של העמותה. כבשנים קודמות, גם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012, תרמה עמותת "פועלים בקהילה" למספר רב של תחומים, ביניהם: סיוע לילדים ולנוער, חיזוק אוכלוסיות חלשות ותמיכה במוסדות חינוך, תרבות, רווחה, בריאות ומדע. באמצעות העמותה תורם הבנק למוסדות להשכלה גבוהה, להענקת מלגות לסטודנטים ולתלמידים נזקקים, למימוש יוזמות של העשרה וקידום חינוכי בקרב ילדים ונוער, וכן לילדים המאושפזים בבתי-חולים הזקוקים לסיוע מיוחד כדי להתקדם בלימודיהם. עמותת "פועלים בקהילה" מסייעת לקידום התרבות והאמנות ותורמת לפעילויות מגוונות ברחבי הארץ, כשהיא מתמקדת בתוכניות העשרה לילדים ולנוער, באמצעות פרויקטים חינוכיים חדשניים. העמותה מסייעת להפעלת סדנאות בבתי-ספר יהודים וערבים ברחבי הארץ, לקידום ההבנה והדו-קיום בין העמים ולעידוד הסובלנות והדמוקרטיה.

תחום חשוב נוסף, לו תורמת עמותת "פועלים בקהילה" בקביעות, הוא תחום הבריאות. עמותת "פועלים בקהילה" תומכת במספר מרכזים רפואיים, והתרומות העיקריות מיועדות לשיפור תנאי הטיפול והאשפוז של החולים. כמו-כן, מקדמת העמותה פרויקטים שמטרתם שילוב אוכלוסיות עם מוגבלויות בחיי הקהילה. בנוסף, תורמת העמותה לעמותות, המסייעות בהגשמת משאלות של ילדים חולי סרטן.

פרויקט קהילתי "תקרא תצליח" – "פועלים בקהילה" נרתמה לשינוי הרגלי הקריאה של הילדים והנוער בישראל. בנוסף לפעילותה הקהילתית השוטפת, החליטה לצאת בשנת 2004 ביוזמה ממוקדת, שמטרתה שינוי יסודי של הרגלי הקריאה של ילדים ובני נוער בישראל. הפרויקט נמשך גם בשנים 2005 עד 2012. מטרת הפרויקט היא להעלות את עידוד הקריאה על סדר היום הציבורי. הפרויקט כולל מסע הסברה ציבורי, מימון שעות סיפור ברחבי הארץ, פעילויות בשבוע הספר ושיתופי פעולה עם עמותת "ספרי מפתח" המפעילה ספרייה ניידת בישובים מרוחקים, וכן עם אמצעי תקשורת אחרים.

חסויות בעלות אופי חברתי – "פועלים בקהילה" מעורבת בפעילויות חברתיות שונות. בקהילה באמצעות מתן חסויות בעלות אופי חברתי, ובעיקר בטיפוח המצינויות בספורט, מימון אירועי תרבות וסיוע למוסדות בריאות.

תרומת מחשבים וציוד נילווה – הבנק מודע לחשיבות הרבה הקיימת בהשקעה טכנולוגית, בחינוך ובקידום ילדים ובני נוער, ועל-כן תורם מחשבים וציוד נילווה מדי שנה. בתשעת החודשים של שנת 2012 תרם הבנק כ-645 מערכות מחשב ובנוסף ציוד נילווה.

"פועלים למען תרבות וטבע בישראל" – הבנק רואה חשיבות עליונה בקירוב העם למורשתו ולתרבותו. במסגרת זו החליט לאפשר להורים וילדיהם בכל הארץ לטייל בחג וליהנות ממגוון של אתרים הפרוסים ברחבי המדינה, מבלי שביקורים אלה יטילו עול כספי כבד על שכמן של המשפחות. בחג הפסח בשנת 2005 השיק הבנק פרויקט מיוחד, שבמסגרתו הוזמנו כל תושבי המדינה לביקור – ללא תשלום – באתרים ברחבי ישראל, במהלך חול המועד. מאז, פרויקט זה הפך למסורת והתקיים גם בחג הפסח בשנת 2012.

תמיכה בקידום התרבות והאמנות – מדי שנה מסייע הבנק לקידום התרבות והאמנות באמצעות תרומות וחסויות. בין השאר, הבנק מסייע למוזיאונים ברחבי הארץ. כמו-כן, הבנק מלווה ותומך, באמצעות הסכמים רב-שנתיים, במספר מוסדות תרבות בעלי הכרה בינלאומית, אשר חרתו על דגלם מובילות ומצינויות בתחומם: הבנק תומך בפעילות להקת בת שבע באמצעות מלגות לרקדנים וכן בתזמורת הפילהרמונית הישראלית ובתיאטרון הקאמרי באמצעות הסכמים ארוכי טווח. בנוסף, מקיים הבנק תערוכות אמנות בבניין ההנהלה הראשית שלו, שהכנסותיהן קודש לעמותות שונות הנוטלות חלק ביוזמה.

פרויקט חינוך פיננסי עם רשת אורט - הבנק נרתם, בשיתוף עם רשת אורט, לקדם את הנושא של חינוך פיננסי וחינוך להתנהלות כלכלית נבונה בקרב בני נוער ושיפור הדיאלוג הפיננסי בין ההורים לילדיהם. עם השלמת פיתוח הסביבה הלימודית וכתובת תכני הלימוד בחודשים האחרונים, יוצאת התוכנית להטמעה בכל בתי הספר ברשת אורט (בכ-900 כיתות) בשנת הלימודים הקרובה.

"מתן - משקיעים בקהילה" (להלן: "מתן") - מאז שנת 1999 נרתם הבנק לפעילות למען הקהילה בשיתוף עם עמותת מתן. באמצעות "קמפיין מתן" נחשפים עובדים מתנדבים לצורכי הקהילה ולחשיבות הנתינה ומעבירים מסר זה לחבריהם. המודל מבוסס על שותפות בין ההנהלה והעובדים במקום העבודה. כל תרומות העובדים וההנהלה ל"מתן" מיועדות למגוון רחב של נושאים חברתיים, במטרה לסייע לקבוצות חלשות בחברה ולחזק אותן. התרומות מחולקות בהליך מיוחד, הכולל בדיקה של הצרכים ושל האפקטיביות. עובדי הבנק נוטלים חלק כמתנדבים בועדת ייעוד הכספים של "מתן", אשר מחליטה על חלוקת הכספים בקהילה וכ"משקיפי מתן", המסייעים בתהליך הבקרה על השימוש בכספי התרומות. "מתן" מחויבת להעביר את התרומות לעמותות, או לנושאים חברתיים על-פי בחירת העובד.

קיימות ואחריות חברתית

בנק הפועלים אימץ את הקיימות והאחריות החברתית כיסודות מובילים בפעילותו במסגרת התפישה האסטרטגית שלו. זאת מתוך אמונה עמוקה כי זו חובתו המוסרית המקצועית וכי הקהילה שבתוכה הבנק פועל וממנה הוא שואב את כוחו מצפה לזאת ממנו. על בסיס תפישה זו מוביל הבנק תוכנית רחבה וארוכת טווח להטמעת האחריות החברתית בכל רובדי פעילותו: בהתנהלות הסביבתית, בשותפות עם העובדים, בשרותיו ללקוחותיו ובתרומתו לקהילה ולחברה.

פירוט נרחב על הפעילות בתחום הקיימות והאחריות החברתית נמצא בדוח האחריות החברתית הממוקם באתר האינטרנט של הבנק. דוח זה, כמו קודמיו, דורג על-ידי הארגון הבינלאומי Global Reporting Initiative בדירוג הגבוה ביותר, A+. הבנק הינו הארגון העסקי הראשון בארץ שארבעת דוחותיו הראשונים קיבלו את הדירוג המרבי. דוח אחריות חברתית מלא באנגלית לשנת 2011, שנשלח בחודש יוני 2012 לדירוג הבינלאומי GRI זכה השנה שוב בציון המרבי A+. הייחוד השנה בהפקת הדוח ובהישג: הדוח נערך במתכונת חדשה, מתקדמת ווולנטרית של GRI (גרסה 3.1). דוחות אחריות חברתית מלאים של הבנק לשנת 2011, בעברית ובאנגלית, יפורסמו לציבור ברבעון הרביעי 2012.

להלן מידע על מספר ביצועים בתחום האחריות החברתית לסיכום שנת 2011:

התנהלות סביבתית - בארבע שנים האחרונות, צריכת הנייר לשימושים פנימיים ירדה ב-35.2 אחוזים וצריכת הנייר למטרות דיורר ללקוחות ירדה ב-42.3 אחוזים, קרי חיסכון מצטבר של 2,960 טון נייר (שווה ערך ל-45,000 עצים). כמו-כן מוחזרו 6,720 טונות נייר בשנים 2007-2011. בתחום החיסכון באנרגיה, תוך תרומה לאיכות הסביבה, חלה התייעלות אנרגטית נוספת בסך 5.63 אחוזים בשנים 2011 לעומת שנת 2010.

שותפות עם העובדים - הבנק קלט 2,501 עובדי חברות כ"א כעובדי בנק בארבע השנים האחרונות; המשך להאיץ שילוב נשים בתפקידי ניהול - כ-49.6 אחוזים מסך המנהלים בסוף שנת 2011; קידם תרבות של חדשנות ושיתוף עובדים באמצעות תוכנית "אכפת ליי" המעודדת הגשת הצעות על ידיהם, על-ידי הכשרת מאמני חדשנות, הקמת מעבדת החדשנות וקיום פסטיבל חדשנות.

לקוחות, מוצרים ושירותים – במסגרת תפישת החירות הפיננסית של לקוחותינו, הרצון לקדם התנהלות פיננסית נכונה בקרב הציבור הרחב ועידוד תרבות החיסכון; מעל 240,000 לקוחות הצטרפו לשירותי הכלי לניהול תקציב; מעל 160,000 חשבונות של "דן חסכן" נפתחו בהיקף כולל של למעלה מ-1.2 מיליארד ש"ח. כשירות ללקוחותינו – הבנק הנגיש 110 סניפים לאנשים בעלי מוגבלויות פיזיות, ועוד 84 סניפים בתהליכי הנגשה או תהליך קבלת "אות הנגישות".

כחלק מהאסטרטגיה העסקית שלו לסייע במעבר לשימוש באנרגיה ממשאבים שאינם מתכלים, מוביל הבנק מהלך נרחב לקידום הענף הסולארי במדינה ומציע מכלול פתרונות מימוניים בתחום לכל מיגרי האוכלוסייה. כמו-כן, הבנק מוביל פתרונות מימון לשוק התפלת המים והקמת תחנות כוח המונעות בגז. נמשך פיתוח שירותים מותאמים למיגור המיעוטים: נפתחו סניפים ביישובים במיגור הערבי והדרוזי, הוקם מענה קולי במוקד שירות טלפוני בשפה הערבית ונוסף ממשק משתמש למכשירי הבנקט בשפה הערבית.

מעורבות בקהילה ובחברה – 8,406 תלמידים ב-1,052 קבוצות השתתפו בפרויקט "משלוש לחמש" לשיפור בלימודי המתמטיקה מאז תחילת התוכנית. בשנת 2011 נתרמו 1,173 מערכות מחשוב. בסך הכל בשנה זו הבנק תרם לקהילה 47 מיליון ש"ח והשווי הכספי של המעורבות החברתית שלו בין 2007-2011 עומד על סך 315.3 מיליון ש"ח. נמשך מהלך של התנדבות עובדים בפרויקטים קהילתיים שונים בכל יחידות הבנק והוקם מערך חדש לניהול התחום ולהשבתו.

הליכים משפטיים

קבוצת הבנק (הבנק וחברות מאוחדות שלו) הינה צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, שנקטו נגדה לקוחותיה, לקוחותיה בעבר וכן צדדים שלישיים שונים, שראו את עצמם נפגעים או ניזוקים מפעילותה במהלך עסקיה הרגיל. עילות התביעות נגד קבוצת הבנק שונות ומגוונות. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות, במקום בו נדרשה הפרשה. לפרטים, ראה ביאור 19(ג)(11), 19(ג)(12), 19(ד), 19(ו) ו-19(ז) בדוחות הכספיים של שנת 2011 ובביאור 6 לתמצית הדוחות הכספיים.

עניינים אחרים

ביום 2 בינואר 2012, לאחר שנתקבל אישור בנק ישראל, אישר דירקטוריון הבנק והמליץ לגופים המוסמכים בחברות המפורטות להלן, לאשר את הארכת כהונתה של הגב' אירית איזקסון כיו"ר דירקטוריון החברות מקבוצת ישראל: ישראל בע"מ, יורופי (יורוקרד) ישראל בע"מ, אמינית בע"מ ופועלים אקספרס בע"מ, לתקופה של שנתיים נוספות, בתוקף החל מיום 1 בינואר 2012.

ביום 3 בינואר 2012 התכנסה אסיפה כללית שנתית של בעלי מניות הבנק, האסיפה דנה בדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2010; אישרה את מינוי רואי החשבון; אישרה את החלפת תקנה 24 לתקנון הבנק לעניין הוראות הנוגעות לביטוח ושיפוי; אישרה מתן כתב שיפוי לנושאי המשרה בבנק, לרבות לנושאי המשרה שיכולים להיחשב בעלי עניין אישי במתן כתב השיפוי להם; וכן אישרה את מינוי מר אמרי טוב, המכהן כדירקטור חיצוני בבנק החל מיום 5 בפברואר 2009, לתקופת כהונה נוספת של שלוש שנים, החל מיום 5 בפברואר 2012.

ביום 5 באפריל 2012 התכנסה אסיפה כללית מיוחדת של בעלי המניות של הבנק, האסיפה אישרה את מינויה של הגב' דפנה שורץ לכהונת דירקטורית חיצונית (בהתאם לחוק החברות), לתקופה של שלוש שנים, בתוקף מיום 6 באפריל 2012, במקומה של הגב' נירה דרור אשר סיימה כהונתה ביום 5 באפריל 2012. בהתאם להחלטת האסיפה, מכהנת הגב' דפנה שורץ כדירקטורית חיצונית (בהתאם לחוק החברות), החל מיום 6 באפריל 2012, במקומה של הגב' נירה דרור שסיימה כהונתה ביום 5 באפריל 2012.

ביום 31 במאי 2012 אישר הדירקטוריון את סיום כהונתה של הגב' אורית לרר כחברת הנהלת הבנק, והמליץ על מינויה לתפקיד המנהל הכללי של Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd, בתוקף מיום 1 ביולי 2012.

כמו-כן, אישר דירקטוריון הבנק כי מר דן קולר, משנה למנהל כללי, ימונה לתפקיד הממונה על החטיבה הבינלאומית, בתוקף מיום 1 ביולי 2012, במקומה של הגב' אורית לרר.

כמו-כן, אישר דירקטוריון הבנק את מינויו של מר צחי כהן, כחבר הנהלת הבנק, משנה למנהל כללי, בתפקיד הממונה על החטיבה לניהול סיכונים, בתוקף מיום 1 ביולי 2012, במקומו של מר דן קולר.

ביום 25 ביולי 2012 התכנסה אסיפה כללית מיוחדת של בעלי המניות של הבנק.

האסיפה אישרה את תנאי כהונתה והעסקתה של הגב' אירית איזקסון, לפרטים, ראה ביאור 12 לתמצית הדוחות הכספיים. כן אישרה האסיפה את תיקון תקנון הבנק והתאמתו לעדכוני חקיקה בעניין כהונת דירקטורים.

ביום 6 באוגוסט 2012 דן דירקטוריון הבנק בתהליכי התייעלות המתקיימים בבנק זה מכבר, והחליט למזג את פעילותה של חטיבת נכסי לקוחות בחטיבות אחרות של הבנק. במסגרת השינוי פרשה הגב' חנה פרי-זן, הממונה על חטיבת נכסי הלקוחות, מכהונתה כחברת ההנהלה של הבנק ביום 6 בספטמבר 2012.

ביום 12 בספטמבר 2012 אישר הדירקטוריון את הארכת כהונתו של מר ציון קינן כמנכ"ל הבנק בחמש שנים נוספות, עד ליום 31 בדצמבר 2017, ואת תנאי העסקתו. לפרטים ראה ביאור 12 לתמצית הדוחות הכספיים ודוח מיידי מיום 13 בספטמבר 2012.

כן אישר הדירקטוריון את הארכת כהונתו של מר יאיר סרוסי כיו"ר דירקטוריון הבנק בחמש שנים נוספות, עד ליום 31 בדצמבר 2017, ואת תנאי העסקתו.

הדירקטוריון החליט לכנס אסיפה כללית מיוחדת של בעלי המניות של הבנק ביום 25 באוקטובר 2012 לצורך אישור תנאי העסקתו של מר יאיר סרוסי בתקופה המוארכת כאמור.

ביום 18 באוקטובר 2012 אישר הדירקטוריון שינוי בהמלצתו מיום 12 בספטמבר 2012 בקשר עם תנאי התגמול ההוני והמענקים המוצעים למר יאיר סרוסי, המכהן כיו"ר הדירקטוריון, כהמלצה לאסיפת בעלי המניות שתתכנס ביום 25 באוקטובר 2012.

לפרטים ראה דוחות מיידיים מיום 13 בספטמבר 2012 ומיום 19 באוקטובר 2012.

ביום 25 באוקטובר 2012 התכנסה האסיפה הכללית המיוחדת ואישרה את תנאי העסקתו של מר יאיר סרוסי כיו"ר דירקטוריון הבנק. לפרטים ראה ביאור 12 לתמצית הדוחות הכספיים.

ביום 24 בספטמבר 2012 אישר דירקטוריון הבנק את מינויו של מר עידו שטרן כדירקטור בבנק, בתוקף מיום 24 בספטמבר 2012, במקומו של מר משה לחמני אשר סיים כהונתו ביום 24 בספטמבר 2012, בעקבות מינויו ליו"ר דירקטוריון שיכון ובינוי בע"מ.

בחודש אוקטובר 2012 הגישה פרקליטות המדינה כתב אישום נגד מר דן דנקנר, אשר כהן כיו"ר הדירקטוריון של הבנק עד ליום 1 באוגוסט 2009, בגין מעשים שנעשו על-ידו שעה שכהן בדירקטוריון.

העבירות המיוחסות למר דנקנר בכתב האישום נוגעות לפגיעה ברכוש, איסור הלבנת הון ופגיעה בניהול תקין של תאגיד בנקאי.

דירקטוריון הבנק קיים 25 ישיבות בתקופה ינואר-ספטמבר 2012.

ועדות הדירקטוריון השונות קיימו 144 ישיבות בתקופה ינואר-ספטמבר 2012.

בקורות ונהלים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, יחתמו מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, על הצהרה על אחריותם לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי, לרבות הערכת האפקטיביות של בקורות אלו, בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם "חוק Oxley Sarbanes" שנחקק בארצות-הברית. ההוראות של שני הסעיפים בחוק הני"ל אוחדו על-ידי המפקח על הבנקים בחודש ספטמבר 2008 בהוראת ניהול בנקאי תקין (הוראה 309), וביוני 2009 שולבו בהוראות הדיווח לציבור. הוראות אלו מקיימות בבנק ממועד תחולתן:

- הוראת סעיף 302 בדבר האחריות לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי מקיימת בתדירות רבעונית החל מהדוחות הכספיים של ה-30 ביוני 2005.
- הוראת סעיף 404 בדבר האחריות לבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי מקיימת עבור סוף כל שנה החל מהדוחות הכספיים של ה-31 בדצמבר 2008.

במסגרת היישום של הוראת סעיף 404, ביצע הבנק, בסיוע חברת ייעוץ ששכר, מיפוי ותיעוד של כל תהליכי הבקרה המהותיים בהתבסס על הוראות ה-SEC (הרשות לניירות-ערך בארצות-הברית) ועל-פי המתודולוגיות המקובלות, תוך התבססות על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על-ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). כמו-כן, הבנק ביצע, על-פי הדרישות, בחינה של אפקטיביות ניהול הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי באמצעות בדיקה בפועל של אפקטיביות הבקורות העיקריות.

בשנת 2012, כמדי שנה, מבצע הבנק בסיוע חברת הייעוץ, על-פי המתודולוגיות המקובלות, עדכון לתיעוד של תהליכי הבקרה המהותיים, וכן בחינת אפקטיביות של ניהול הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, באמצעות בדיקה מחודשת של הבקורות העיקריות עבור השנה השוטפת. לשנת 2012 מבוצעת פעילות זו על-פי המתוכנן, מתפרסת על פני השנה ועיקרה הושלם עד סוף הרבעון השלישי של השנה.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הבנק, בשיתוף עם מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 30 בספטמבר 2012 את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי הסיקו, כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הכספי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2012 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.

ציון קינן
מנהל כללי

יאיר סרוסי
יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 28 בנובמבר 2012

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר							
2011				2012			
שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)				שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)			
כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות) ⁽²⁾⁽¹⁾ מימון ⁽¹⁾	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות) ⁽²⁾⁽¹⁾ מימון ⁽¹⁾	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾
%				%			
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח			
מטבע ישראלי לא-צמוד							
				נכסים ⁽⁵⁾⁽⁶⁾			
5.18		2,452	*192,930	4.30		2,287	216,149
				השפעת נגזרים ⁽⁴⁾			
		2,647	140,683			1,173	169,943
				נגזרים משובצים ו-ALM			
*6.26		5,099	*333,613	3.63		3,460	386,092
				סך-הכל נכסים			
(2.15)		(881)	(165,040)	(1.64)		(746)	(182,594)
				התחייבויות ⁽⁶⁾			
				השפעת נגזרים ⁽⁴⁾			
		(2,866)	(144,925)			(1,274)	(185,787)
				נגזרים משובצים ו-ALM			
(4.92)		(3,747)	(309,965)	(2.21)		(2,020)	(368,381)
				סך-הכל התחייבויות			
*1.34	3.03			1.42	2.66		
				פער הריבית			
מטבע ישראלי צמוד למדד							
				נכסים ⁽⁵⁾⁽⁶⁾			
6.43		915	58,249	7.65		1,123	60,406
				השפעת נגזרים ⁽⁴⁾			
		356	9,049			427	14,899
				נגזרים משובצים ו-ALM			
7.77		1,271	67,298	8.49		1,550	75,305
				סך-הכל נכסים			
(6.16)		(678)	(45,053)	(7.42)		(886)	(49,050)
				התחייבויות ⁽⁶⁾			
				השפעת נגזרים ⁽⁴⁾			
		(529)	(17,038)			(499)	(19,149)
				נגזרים משובצים ו-ALM			
(8.01)		(1,207)	(62,091)	(8.37)		(1,385)	(68,199)
				סך-הכל התחייבויות			
(0.24)	0.27			0.12	0.23		
				פער הריבית			

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על הכנסה. ראה ביאור 1(ג)2.2 בתמצית הדוחות הכספיים.

(1) הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי.

(3) מחושב על בסיס שנתי.

(4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.

(5) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 30 בספטמבר 2012 בסך של 133 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2011: 23 מיליוני ש"ח) במיגזר הלא-צמוד, בסך של 35 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2011: 7 מיליוני ש"ח) במיגזר צמוד מדד, בסך של 98 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2011: 108 מיליוני ש"ח) במיגזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).

(6) למעט מכשירים נגזרים.

הערה:

תוספת זו מדווחת בהתאם למתכונת הדיווח טרם אימוץ חוזר הפיקוח על הבנקים מיום 29 בדצמבר 2011 בנושא מתכונת דוח רווח והפסד (לפרטים נוספים ראה ביאור 1(1)).

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר							
2011				2012			
שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)				שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)			
כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות) ⁽²⁾⁽¹⁾ מימון ⁽¹⁾	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות) ⁽²⁾⁽¹⁾ מימון ⁽¹⁾	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾
%		במיליוני ש"ח		%		במיליוני ש"ח	
*31.29		*4,666	66,250	4.02		773	78,029
נכסים ⁽⁵⁾⁽⁶⁾							
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
		310	10,919			177	21,936
		*16,343	190,302			2,452	191,923
							ALM-ו
*35.90		*21,319	267,471	4.74		3,402	291,888
		(28.77)	(5,263)			(475)	(91,068)
התחייבויות ⁽⁶⁾							
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
		(429)	(11,199)			(226)	(22,660)
		*15,502	(179,144)			(2,307)	(173,525)
							ALM-ו
*35.15		*21,194	(270,994)	(4.25)		(3,008)	(287,253)
							סך-הכל התחייבויות
*0.75	*2.52			0.49	1.92		סך-הכל הריבית

**מטבע-חוץ (לרבות
מטבע ישראלי צמוד
למטבע-חוץ)**

* החל מיום 1 בינואר 2012 מיישם הבנק את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. בהתאם להוראה החדשה, פעילות במכשירים נגזרים תופרד לפעילות למטרות מסחר ופעילות שאינה למטרת מסחר. אימוץ ההוראה בוצע באופן של יישום למפרע. לאור זאת, נגזרים אחרים שאינם למטרות מסחר סווגו מחדש כדי להתאים למתכונת הגילוי החדשה.

(1) הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי.

(3) מחושב על בסיס שנתי.

(4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.

(5) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 30 בספטמבר 2012 בסך של 133 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2011: 23 מיליוני ש"ח) במיגזר הלא-צמוד, בסך של 35 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2011: 7 מיליוני ש"ח) במיגזר צמוד מדד, בסך של 98 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2011: 108 מיליוני ש"ח) במיגזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).

(6) למעט מכשירים נגזרים.

הערה:

תוספת זו מדווחת בהתאם למתכונת הדיווח טרם אימוץ חוזר הפיקוח על הבנקים מיום 29 בדצמבר 2011 בנושא מתכונת דוח רווח והפסד (לפרטים נוספים ראה ביאור 1(1)).

שיעורי הכנסה והוצאה תוספת 1 (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר							
2011				2012			
שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)		שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)		שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)		שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)	
כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾⁽²⁾ (הוצאות) מימון ⁽¹⁾	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾⁽²⁾ (הוצאות) מימון ⁽¹⁾	כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות) מימון ⁽¹⁾	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾⁽²⁾ (הוצאות) מימון ⁽¹⁾
%		במיליוני ש"ח		%		במיליוני ש"ח	
סך-הכל							
נכסים כספיים שהניבו							
10.51		**8,033		*317,429		4.80	
הכנסות מימון ⁽⁵⁾⁽⁶⁾							
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
310		10,919		177		21,936	
נגזרים מגדרים							
**19,346		340,034		4,052		376,765	
נגזרים משובצים ו-ALM							
**17.63		**27,689		*668,382		4.54	
סך-הכל נכסים							
התחייבויות כספיות שגרמו							
(9.72)		(6,822)		(290,744)		(2.64)	
הוצאות מימון ⁽⁶⁾							
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
(429)		(11,199)		(226)		(22,660)	
נגזרים מגדרים							
**18,897		(341,107)		(4,080)		(378,461)	
נגזרים משובצים ו-ALM							
**17.28		**26,148		(643,050)		(6.413)	
סך-הכל התחייבויות							
**0.35		0.79		0.95		2.16	
פער הריבית							

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על הכנסה. ראה ביאור 1(א)2.2 בתמצית הדוחות הכספיים.

** החל מיום 1 בינואר 2012 מיישם הבנק את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. בהתאם להוראה החדשה, פעילות מכשירים נגזרים תופרד לפעילות למטרות מסחר ופעילות שאינה למטרות מסחר. אימוץ ההוראה בוצע באופן של יישום למפרע. לאור זאת, נגזרים אחרים שאינם למטרות מסחר סווגו מחדש כדי להתאים למתכונת הגילוי החדשה.

(1) הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי.

(3) מחושב על בסיס שנתי.

(4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.

(5) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 30 בספטמבר 2012 בסך של 133 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2011: 23 מיליוני ש"ח) במיגזר הלא-צמוד, בסך של 35 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2011: 7 מיליוני ש"ח) במיגזר צמוד מדי, בסך של 98 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2011: 108 מיליוני ש"ח) במיגזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).

(6) למעט מכשירים נגזרים.

הערה:

תוספת זו מדווחת בהתאם למתכונת הדיווח טרם אימוץ חוזר הפיקוח על הבנקים מיום 29 בדצמבר 2011 בנושא מתכונת דוח רווח והפסד (לפרטים נוספים ראה ביאור 1(ג)).

שיעורי הכנסה והוצאה

תוספת 1 (המשך)

(במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
2011		2012	
הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾
**3		12	
בגין אופציות			
**-		-	
בגין מכשירים נגזרים אחרים (לא כולל אופציות, נגזרים מגדרים, נגזרים משובצים שהופרדו ו-ALM) ⁽²⁾			
**208		217	
עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות ⁽⁵⁾			
(2)		-	
הוצאות מימון אחרות			
1,750		2,228	
רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי			
(498)		(286)	
הוצאות בגין הפסדי אשראי			
1,252		1,942	
רווח מפעילות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי			
סך-הכל			
*317,429		354,584	
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון ⁽³⁾⁽⁴⁾			
7,740		9,604	
נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽⁶⁾			
1,886		1,942	
נכסים כספיים אחרים			
(4,217)		(3,914)	
הפרשה להפסדי אשראי			
*322,838		362,216	
סך-כל הנכסים הכספיים			
סך-הכל			
(290,744)		(322,712)	
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון ⁽⁴⁾			
(10,591)		(12,677)	
התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים ⁽⁶⁾			
(2,607)		(6,841)	
התחייבויות כספיות אחרות			
(303,942)		(342,230)	
סך-כל ההתחייבויות הכספיות			
*18,896		19,986	
סך-הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות			
4,841		6,164	
נכסים לא-כספיים			
(733)		(748)	
התחייבויות לא כספיות			
*23,004		25,402	
סך-כל האמצעים ההוניים			

- * הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על הכנסה. ראה ביאור 1(א)2.2 בתמצית הדוחות הכספיים.
- ** החל מיום 1 בינואר 2012 מיישם הבנק את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאריך בנקאי. בהתאם להוראה החדשה, פעילות במכשירים נגזרים תופרד לפעילות למטרות מסחר ופעילות שאינה למטרות מסחר. אימוץ ההוראה בוצע באופן של יישום למפרע. לאור זאת, נגזרים אחרים שאינם למטרות מסחר סווגו מחדש כדי להתאים למתכונת הגילוי החדשה.
- (1) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי.
- (2) למעט אופציות, נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכח/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 30 בספטמבר 2012 בסך של 133 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2011: 23 מיליוני ש"ח) במיגזר הלא-צמוד, בסך של 35 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2011: 7 מיליוני ש"ח) במיגזר צמוד מדד, בסך של 98 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2011: 108 מיליוני ש"ח) במיגזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
- (4) למעט מכשירים נגזרים.
- (5) לרבות רווחים והפסדים ממכירת השקעות באגרות-חוב ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר.
- (6) יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ-מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).

הערה:

תוספת זו מדווחת בהתאם למתכונת הדיווח טרם אימוץ חוזר הפיקוח על הבנקים מיום 29 בדצמבר 2011 בנושא מתכונת דוח רווח והפסד (לפרטים נוספים ראה ביאור 1(1)).

שיעורי הכנסה והוצאה

תוספת 1 (המשך)

(במונחים נומינליים)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר						
2011			2012			
שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)			שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)			
כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות) ⁽²⁾⁽¹⁾ מימון ⁽¹⁾	יתרה ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾	כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות) ⁽²⁾⁽¹⁾ מימון ⁽¹⁾
%			במיליוני דולר של ארצות-הברית	%		במיליוני דולר של ארצות-הברית
מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)						
0.61	29	18,917		5.28	254	19,615
נכסים כספיים במטבע-חוץ שהניבו הכנסות מימון ⁽⁵⁾⁽⁶⁾ השפעת נגזרים ⁽⁴⁾						
	92	3,066		41	5,629	
				723	50,759	ALM-ו-משובצים
*0.56	*108	77,196		5.47	1,018	76,003
סך-הכל נכסים התחייבויות כספיות במטבע-חוץ שגרמו הוצאות מימון ⁽⁵⁾⁽⁶⁾ השפעת נגזרים ⁽⁴⁾						
2.45	140	(22,677)		(2.79)	(158)	(22,911)
				(58)	(5,813)	נגזרים מגדרים
				(686)	(45,222)	נגזרים משובצים ו-ALM
*0.40	*77	(77,710)		(4.97)	(902)	(73,946)
סך-הכל התחייבויות פער הריבית						
*0.96	3.06			0.50	2.49	

- * החל מיום 1 בינואר 2012 מיישם הבנק את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאריך בנקאי. בהתאם להוראה החדשה, פעילות מכשירים נגזרים תופרד לפעילות למטרות מסחר ופעילות שאינה למטרות מסחר. אימוץ ההוראה בוצע באופן של יישום למפרע. לאור זאת, נגזרים אחרים שאינם למטרות מסחר סווגו מחדש כדי להתאים למתכונת הגילוי החדשה.
- (1) הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).
 - (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי.
 - (3) מחושב על בסיס שנתי.
 - (4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
 - (5) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 30 בספטמבר 2012 בסך של 133 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2011: 23 מיליוני ש"ח) במיגזר הלא-צמוד, בסך של 35 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2011: 7 מיליוני ש"ח) במיגזר צמוד מדי, בסך של 98 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2011: 108 מיליוני ש"ח) במיגזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
 - (6) למעט מכשירים נגזרים.

הערה:

תוספת זו מדווחת בהתאם למתכונת הדיווח טרם אימוץ חוזר הפיקוח על הבנקים מיום 29 בדצמבר 2011 בנושא מתכונת דוח רווח והפסד (לפרטים נוספים ראה ביאור 1(1)).

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר						
2011			2012			
שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)			שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)			
כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾⁽²⁾ (הוצאות) מימון ⁽¹⁾	כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות) מימון ⁽¹⁾	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾⁽²⁾ (הוצאות) מימון
%			%			
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
מטבע ישראלי לא-צמוד						
4.81	6,770	*188,696	4.40	6,856	208,857	נכסים ⁽⁵⁾⁽⁶⁾
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾						
	3,886	124,009		3,988	162,943	נגזרים משובצים ו-ALM
4.57	10,656	*312,705	3.91	10,844	371,800	סך-הכל נכסים
(1.94)	(2,267)	(156,104)	(1.73)	(2,287)	(177,012)	התחייבויות ⁽⁶⁾
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾						
	(4,169)	(131,091)		(4,217)	(172,363)	נגזרים משובצים ו-ALM
(3.00)	(6,436)	(287,195)	(2.49)	(6,504)	(349,375)	סך-הכל התחייבויות
1.57	2.87		1.42	2.67		פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד						
7.76	3,294	57,115	6.68	3,000	60,378	נכסים ⁽⁵⁾⁽⁶⁾
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾						
	417	7,675		848	13,219	נגזרים משובצים ו-ALM
7.71	3,711	64,790	7.03	3,848	73,597	סך-הכל נכסים
(7.57)	(2,441)	(43,367)	(6.60)	(2,369)	(48,266)	התחייבויות ⁽⁶⁾
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾						
	(713)	(16,452)		(970)	(18,477)	נגזרים משובצים ו-ALM
(7.09)	(3,154)	(59,819)	(6.73)	(3,339)	(66,743)	סך-הכל התחייבויות
0.62	0.19		0.30	0.08		פער הריבית

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על הכנסה. ראה ביאור 1(ג)2.2 בתמצית הדוחות הכספיים.

(1) הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי.

(3) מחושב על בסיס שנתי.

(4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.

(5) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 30 בספטמבר 2012 בסך של 95 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2011: 9 מיליוני ש"ח) במיגזר הלא-צמוד, בסך של 29 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2011: 13 מיליוני ש"ח) במיגזר צמוד מדד, בסך של 72 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2011: 146 מיליוני ש"ח) במיגזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).

(6) למעט מכשירים נגזרים.

הערה:

תוספת זו מדווחת בהתאם למתכונת הדיווח טרם אימוץ חוזר הפיקוח על הבנקים מיום 29 בדצמבר 2011 בנושא מתכונת דוח רווח והפסד (לפרטים נוספים ראה ביאור 1(1)).

שיעורי הכנסה והוצאה

תוספת 1 (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר							
2011				2012			
שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)				שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)			
כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות) ⁽²⁾⁽¹⁾ מימון ⁽¹⁾	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות) ⁽²⁾⁽¹⁾ מימון ⁽¹⁾	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾
%		במיליוני ש"ח		%		במיליוני ש"ח	
מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)							
	*10.07	*4,778	64,062	6.38	3,639	76,687	נכסים ⁽⁵⁾⁽⁶⁾
							השפעת נגזרים ⁽⁴⁾
		597	11,533		303	13,524	נגזרים מגדרים
		*15,627	181,308		10,225	196,557	נגזרים משובצים ו-ALM
*11.05		*21,002	256,903	6.64	14,167	286,768	סך-הכל נכסים
	(7.71)	(4,660)	(81,307)	(4.49)	(2,973)	(88,856)	התחייבויות ⁽⁶⁾
							השפעת נגזרים ⁽⁴⁾
		(613)	(11,823)		(468)	(14,084)	נגזרים מגדרים
		*14,867	(166,774)		(9,638)	(184,165)	נגזרים משובצים ו-ALM
(10.46)		*20,140	(259,904)	(6.12)	(13,079)	(287,105)	סך-הכל התחייבויות
*0.59	*2.36			0.52	1.89		פער הריבית

- * החל מיום 1 בינואר 2012 מיישם הבנק את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. בהתאם להוראה החדשה, פעילות במכשירים נגזרים תופרד לפעילות למטרות מסחר ופעילות שאינה למטרת מסחר. אימוץ ההוראה בוצע באופן של יישום למפרע. לאור זאת, נגזרים אחרים שאינם למטרות מסחר סווגו מחדש כדי להתאים למתכונת הגילוי החדשה.
- (1) הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי.
- (3) מחושב על בסיס שנתי.
- (4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- (5) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 30 בספטמבר 2012 בסך של 95 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2011: 9 מיליוני ש"ח) במיגזר הלא-צמוד, בסך של 29 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2011: 13 מיליוני ש"ח) במיגזר צמוד מדד, בסך של 72 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2011: 146 מיליוני ש"ח) במיגזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
- (6) למעט מכשירים נגזרים.

הערה:

תוספת זו מדווחת בהתאם למתכונת הדיווח טרם אימוץ חוזר הפיקוח על הבנקים מיום 29 בדצמבר 2011 בנושא מתכונת דוח רווח והפסד (לפרטים נוספים ראה ביאור 1).((1))

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר							
2011				2012			
שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)				שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)			
כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות) ⁽²⁾⁽¹⁾ מימון ⁽¹⁾	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות) ⁽²⁾⁽¹⁾ מימון ⁽¹⁾	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח			
%				%			
סך-הכל							
				נכסים כספיים שהניבו			
**6.44				**14,842 *309,873			
				5.24 13,495 345,922			
				הכנסות מימון ⁽⁵⁾⁽⁶⁾			
				השפעת נגזרים ⁽⁴⁾			
				נגזרים מגדרים			
				303 13,524			
				נגזרים משובצים ו-ALM			
				15,061 372,719			
7.50				**35,369 *634,398			
				5.29 28,859 732,165			
				סך-הכל נכסים			
				התחייבויות כספיות שגרמו			
				הוצאות מימון ⁽⁶⁾			
				השפעת נגזרים ⁽⁴⁾			
				נגזרים מגדרים			
				(4.47) (9,368) (280,778)			
				(3.25) (7,629) (314,134)			
				הוצאות מימון ⁽⁶⁾			
				השפעת נגזרים ⁽⁴⁾			
				נגזרים מגדרים			
				(613) (11,823)			
				(468) (14,084)			
				נגזרים משובצים ו-ALM			
				(14,825) (375,005)			
				סך-הכל התחייבויות			
				פער הריבית			
				0.92 **1.97			
				0.92 1.99			

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על הכנסה. ראה ביאור 1(א)2.2 בתמצית הדוחות הכספיים.

** החל מיום 1 בינואר 2012 מיישם הבנק את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. בהתאם להוראה החדשה, פעילות מכשירים נגזרים תופרד לפעילות למטרות מסחר ופעילות שאינה למטרות מסחר. אימוץ ההוראה בוצע באופן של יישום למפרע. לאור זאת, נגזרים אחרים שאינם למטרות מסחר סווגו מחדש כדי להתאים למתכונת הגילוי החדשה.

(1) הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי.

(3) מחושב על בסיס שנתי.

(4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.

(5) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 30 בספטמבר 2012 בסך של 95 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2011: 9 מיליוני ש"ח) במיגזר הלא-צמוד, בסך של 29 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2011: 13 מיליוני ש"ח) במיגזר צמוד מדד, בסך של 72 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2011: 146 מיליוני ש"ח) במיגזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).

(6) למעט מכשירים נגזרים.

הערה:

תוספת זו מדווחת בהתאם למתכונת הדיווח טרם אימוץ חוזר הפיקוח על הבנקים מיום 29 בדצמבר 2011 בנושא מתכונת דוח רווח והפסד (לפרטים נוספים ראה ביאור 1(ג)).

שיעורי הכנסה והוצאה תוספת 1 (המשך)

(במיליוני ש"ח)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
2011		2012	
הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾
**19		21	
בגין אופציות			
**-		-	
בגין מכשירים נגזרים אחרים (לא כולל אופציות, נגזרים מגזרים, נגזרים משובצים שהופרדו ו-ALM) ⁽²⁾			
**489		615	
עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות ⁽⁵⁾			
(3)		-	
הוצאות מימון אחרות			
6,144		6,573	
רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי			
(839)		(933)	
הוצאות בגין הפסדי אשראי			
5,305		5,640	
רווח מפעילות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי			
סך-הכל			
*309,873		345,922	
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון ⁽³⁾⁽⁴⁾			
7,040		8,956	
נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽⁶⁾			
1,768		1,658	
נכסים כספיים אחרים ⁽⁴⁾			
(4,501)		(3,980)	
הפרשה להפסדי אשראי			
*314,180		352,556	
סך-כל הנכסים הכספיים			
סך-הכל			
(280,778)		(314,134)	
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון ⁽⁴⁾			
(10,085)		(11,885)	
התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים ⁽⁶⁾			
(5,697)		(7,015)	
התחייבויות כספיות אחרות ⁽⁴⁾			
(296,560)		(333,034)	
סך-כל ההתחייבויות הכספיות			
*17,620		19,522	
סך-הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות			
5,807		6,098	
נכסים לא-כספיים			
(701)		(718)	
התחייבויות לא כספיות			
*22,726		24,902	
סך-כל האמצעים ההוניים			

- * הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על הכנסה. ראה ביאור 1(2.2) בתמצית הדוחות הכספיים.
- ** החל מיום 1 בינואר 2012 מיישם הבנק את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. בהתאם להוראה החדשה, פעילות במכשירים נגזרים תופרד לפעילות למטרות מסחר ופעילות שאינה למטרות מסחר. אימוץ ההוראה בוצע באופן של יישום למפרע. לאור זאת, נגזרים אחרים שאינם למטרות מסחר סווגו מחדש כדי להתאים למתכונת הגילוי החדשה.
- (1) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי.
- (2) למעט אופציות, נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 30 בספטמבר 2012 בסך של 95 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2011: 9 מיליוני ש"ח) במיגזר הלא-צמוד, בסך של 29 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2011: 13 מיליוני ש"ח) במיגזר צמוד מדד, בסך של 72 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2011: 146 מיליוני ש"ח) במיגזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
- (4) למעט מכשירים נגזרים.
- (5) לרבות רווחים והפסדים ממכירת השקעות באגרות-חוב ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר.
- (6) יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ-מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).

הערה:

תוספת זו מדווחת בהתאם למתכונת הדיווח טרם אימוץ חוזר הפיקוח על הבנקים מיום 29 בדצמבר 2011 בנושא מתכונת דוח רווח והפסד (לפרטים נוספים ראה ביאור 1(1)).

שיעורי הכנסה והוצאה

תוספת 1 (המשך)

(במונחים נומינליים)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר							
2011				2012			
שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)				שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)			
כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	כלא השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות) ⁽²⁾⁽¹⁾ מימון ⁽¹⁾	יתרה ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾	כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	כלא השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות) ⁽²⁾⁽¹⁾ מימון ⁽¹⁾	יתרה ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾
%		במיליון דולר של ארצות-הברית		%		במיליון דולר של ארצות-הברית	
מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)							
נכסים כספיים במטבע-חוץ שהניבו הכנסות מימון ⁽⁵⁾⁽⁶⁾							
3.14		427	18,219	3.37		501	19,917
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
		177	3,208			73	3,485
		*1,712	52,007			1,407	51,471
							אלמ-ו
4.23		*2,316	73,434	3.54		1,981	74,873
סך-הכל נכסים							
התחייבויות כספיות במטבע-חוץ שגרמו הוצאות מימון ⁽⁵⁾⁽⁶⁾							
	(0.64)	(110)	(22,899)	(1.10)		(191)	(23,125)
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
		(165)	(3,290)			(121)	(3,631)
		*1,544	(47,791)			(1,364)	(48,172)
							אלמ-ו
(3.29)		*1,819	(73,980)	(2.99)		(1,676)	(74,928)
סך-הכל התחייבויות							
0.94	2.50			0.55		2.27	
פער הריבית							

- * החל מיום 1 בינואר 2012 מיישם הבנק את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאריך בנקאי. בהתאם להוראה החדשה, פעילות מכשירים נגזרים תופרד לפעילות למטרות מסחר ופעילות שאינה למטרות מסחר. אימוץ ההוראה בוצע באופן של יישום למפרע. לאור זאת, נגזרים אחרים שאינם למטרות מסחר סווגו מחדש כדי להתאים למתכונת הגילוי החדשה.
- הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).
 - על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי.
 - מחושב על בסיס שנתי.
 - מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
 - מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 30 בספטמבר 2012 בסך של 95 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2011: 9 מיליוני ש"ח) במיגזר הלא-צמוד, בסך של 29 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2011: 13 מיליוני ש"ח) במיגזר צמוד מדד, בסך של 72 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2011: 146 מיליוני ש"ח) במיגזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
 - למעט מכשירים נגזרים.

הערה:

תוספת זו מדווחת בהתאם למתכונת הדיווח טרם אימוץ חוזר הפיקוח על הבנקים מיום 29 בדצמבר 2011 בנושא מתכונת דוח רווח והפסד (לפרטים נוספים ראה ביאור 1(1)).

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

ליום 30 בספטמבר 2012

תוספת 2

מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
-------------------	------------------	-----------------	-------------------	---------------------	----------------------	------------------

במיליוני ש"ח

מטבע ישראלי לא-צמוד

נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים

נכסים פיננסיים ⁽¹⁾⁽³⁾	141,805	24,329	21,124	10,432	2,544	4,167	1,548
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	33,346	57,699	48,812	26,265	12,335	14,630	289
אופציות (במונחי נכס הבסיס)	574	1,930	1,920	138	11	-	-
סך-הכל שווי הוגן	175,725	83,958	71,856	36,835	14,890	18,797	1,837

התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות

התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾	148,452	8,847	11,367	8,547	1,671	4,285	455
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	38,903	62,704	46,875	26,850	13,696	15,634	257
אופציות (במונחי נכס הבסיס)	715	2,450	2,032	228	5	-	-
סך-הכל שווי הוגן	188,070	74,001	60,274	35,625	15,372	19,919	712

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במיגזר	(12,345)	9,957	11,582	1,210	(482)	(1,122)	1,125
החשיפה המצטברת במיגזר	(12,345)	(2,388)	9,194	10,404	9,922	8,800	9,925

- (1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- (2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- (3) הנתונים כוללים הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיוור. השפעת הנחות אלו הינה זניחה.

הערות כלליות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מיגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור א8 לתמצית הדוחות הכספיים.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- רכיבים אופציונליים המשובצים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

2011 בדצמבר 31			2011 בספטמבר 30			2012 בספטמבר 30			ללא תקופת פירעון	מעל 20 שנה
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן		
בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח		
0.41	5.03	198,490	0.34	5.46	187,783	0.46	4.27	210,754	4,803	2
0.95		164,005	0.90		169,177	1.09		193,376	-	-
0.20		4,093	0.20		3,939	0.34		4,573	-	-
⁽²⁾ 0.65		366,588	⁽²⁾ 0.60		360,899	⁽²⁾ 0.76		408,703	4,803	2
0.39	3.89	179,176	0.41	4.11	167,295	0.39	3.43	183,675	51	-
1.02		165,387	0.99		171,681	1.07		204,919	-	-
0.26		6,363	0.25		6,023	0.28		5,430	-	-
⁽²⁾ 0.68		350,926	⁽²⁾ 0.70		344,999	⁽²⁾ 0.74		394,024	51	-
		15,662			15,900			14,679	4,752	2
								14,679	9,927	

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

ליום 30 בספטמבר 2012

תוספת 2 (המשך)

מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
-------------------------	------------------------	-----------------------	-------------------------	---------------------------	----------------------------	------------------------

במיליוני ש"ח

חטבע ישראלי צמוד למדד

נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים

נכסים פיננסיים ⁽¹⁾⁽³⁾	1,646	2,052	10,902	20,274	15,470	8,762	2,358
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	209	127	2,558	2,723	3,282	6,010	95
סך-הכל שווי הוגן	1,855	2,179	13,460	22,997	18,752	14,772	2,453

התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות

התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾	1,933	1,674	6,403	13,509	8,939	17,480	3,413
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	550	412	3,944	4,576	2,332	7,242	45
סך-הכל שווי הוגן	2,483	2,086	10,347	18,085	11,271	24,722	3,458

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במיגזר	(628)	93	3,113	4,912	7,481	(9,950)	(1,005)
החשיפה המצטברת במיגזר	(628)	(535)	2,578	7,490	14,971	5,021	4,016

- (1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- (2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- (3) הנתונים כוללים הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיור. השפעת הנחות אלו על השווי הוגן הינה הקטנת השווי הוגן ב-36 מיליוני ש"ח והקטנת מח"מ הנכסים ופער המח"מ ב-0.17 שנה.

הערות כלליות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מיגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, ייחסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי הכולל בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי הכולל של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי הכולל של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 8 לתמצית הדוחות הכספיים.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי הכולל בגינו.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי הוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- רכיבים אופציונליים המשובצים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

2011 בדצמבר 31			2011 בספטמבר 30			2012 בספטמבר 30			ללא תקופת פירעון	מעל 20 שנה
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן		
בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח		
3.34	3.34	61,701	3.51	3.50	60,718	3.51	2.87	62,683	193	1,026
4.65		10,370	4.68		9,767	4.23		15,004	-	-
⁽²⁾ 3.53		72,071	⁽²⁾ 3.68		70,485	⁽²⁾ 3.65		77,687	193	1,026
4.15	2.47	50,523	4.12	2.01	49,811	3.94	2.07	53,393	-	42
3.83		17,270	3.92		17,406	3.58		19,101	-	-
⁽²⁾ 4.07		67,793	⁽²⁾ 4.07		67,217	⁽²⁾ 3.84		72,494	-	42
		4,278			3,268			5,193	193	984
								5,193	5,000	

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

ליום 30 בספטמבר 2012

תוספת 2 (המשך)

מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
-------------------	------------------	-----------------	-------------------	---------------------	----------------------	------------------

במיליוני ש"ח

חטבע-חוץ⁽³⁾

נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים

נכסים פיננסיים ⁽¹⁾⁽⁴⁾	44,771	10,076	9,443	4,633	3,222	3,839	608
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	49,726	80,572	48,151	14,617	13,904	17,195	155
אופציות (במונחי נכס הבסיס)	1,759	4,198	4,005	279	-	-	-
סך-הכל שווי הוגן	96,256	94,846	61,599	19,529	17,126	21,034	763

התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות

התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾	50,253	17,594	20,511	3,568	350	58	55
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	50,864	66,015	44,671	13,502	15,356	20,866	706
אופציות (במונחי נכס הבסיס)	1,590	3,635	3,893	192	-	-	-
סך-הכל שווי הוגן	102,707	87,244	69,075	17,262	15,706	20,924	761

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במיגזר	(6,451)	7,602	(7,476)	2,267	1,420	110	2
החשיפה המצטברת במיגזר	(6,451)	1,151	(6,325)	(4,058)	(2,638)	(2,528)	(2,526)

- (1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- (2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- (3) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ.
- (4) הנתונים כוללים הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיוור. השפעת הנחות אלו הינה זניחה.

הערות כלליות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מיגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, ייחסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר הנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 8 לתמצית הדוחות הכספיים.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- רכיבים אופציונליים המשובצים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

2011 בדצמבר 31			2011 בספטמבר 30			2012 בספטמבר 30			ללא תקופת פירעון	מעל 20 שנה
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן		
בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח		
0.87	4.13	79,052	0.94	3.89	75,355	0.89	3.92	78,504	1,790	122
1.11		246,037	1.03		267,149	1.13		224,320	-	-
0.15		19,550	0.25		16,597	0.27		10,241	-	-
⁽²⁾ 1.00		344,639	⁽²⁾ 0.98		359,101	⁽²⁾ 1.04		313,065	1,790	122
0.91	1.85	89,105	1.04	1.86	86,696	0.27	1.53	92,559	170	-
1.04		240,472	1.00		259,702	1.34		212,089	-	109
0.11		17,235	0.24		14,401	0.30		9,310	-	-
⁽²⁾ 0.96		346,812	⁽²⁾ 0.98		360,799	⁽²⁾ 1.00		313,958	170	109
		(2,173)			(1,698)			(893)	1,620	13
								(893)	(2,513)	

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

ליום 30 בספטמבר 2012

תוספת 2 (המשך)

מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
-------------------	------------------	-----------------	-------------------	---------------------	----------------------	------------------

במיליוני ש"ח

חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית

נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים

188,222	36,457	41,469	35,339	21,236	16,768	4,514	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾⁽³⁾⁽⁴⁾
83,281	138,398	99,521	43,605	29,521	37,835	539	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
2,333	6,128	5,925	417	11	-	-	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
273,836	180,983	146,915	79,361	50,768	54,603	5,053	סך-הכל שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות

200,638	28,115	38,281	25,624	10,960	21,823	3,923	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
90,317	129,131	95,490	44,928	31,384	43,742	1,008	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
2,305	6,085	5,925	420	5	-	-	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
293,260	163,331	139,696	70,972	42,349	65,565	4,931	סך-הכל שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

(19,424)	17,652	7,219	8,389	8,419	(10,962)	122	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במיגזר
(19,424)	(1,772)	5,447	13,836	22,255	11,293	11,415	החשיפה המצטברת במיגזר

- (1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- (2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- (3) כולל מניות המוצגות בטור "ללא תקופת פירעון".
- (4) הנתונים כוללים הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיור. במגזרים לא צמוד ומטבע-חוץ: השפעת הנחות אלו הינה זניחה. במגזר הצמוד: השפעת הנחות אלו על השווי הוגן הינה הקטנת השווי הוגן ב-36 מיליוני ש"ח והקטנת מח"מ הנכסים ופער המח"מ ב-0.17 שנה.

הערות כלליות:

- א. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מיגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, ייחסרו לכל מבקש.
- ב. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי הכולל בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי הוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 8 לתמצית הדוחות הכספיים.
- ג. שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי הוגן הכולל בגינו.
- ד. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי הוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- ה. רכיבים אופציונליים המשובצים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות פירעון.

2011 בדצמבר 31			2011 בספטמבר 30			2012 בספטמבר 30			ללא תקופת פירעון	מעל 20 שנה
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן		
בשנים באחוזים			בשנים באחוזים			בשנים באחוזים			במיליוני ש"ח	
1.03	4.49	340,833	1.06	4.65	325,558	1.09	4.22	353,428	8,273	1,150
1.14		420,412	1.06		446,093	1.22		432,700	-	-
0.16		23,643	0.24		20,536	0.29		14,814	-	-
⁽²⁾ 1.06		784,888	⁽²⁾ 1.04		792,187	⁽²⁾ 1.15		800,942	8,273	1,150
1.13	3.01	318,804	1.20	2.82	303,802	0.93	2.58	329,627	221	42
1.15		423,129	1.11		448,789	1.31		436,109	-	109
0.15		23,598	0.24		20,424	0.29		14,740	-	-
⁽²⁾ 1.11		765,531	⁽²⁾ 1.12		773,015	⁽²⁾ 1.13		780,476	221	151
		19,357			19,172			20,466	8,052	999
								20,466	12,414	

ליום 30 בספטמבר 2012								
הפסדי אשראי לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30.09.12 ⁽⁴⁾			סיכון אשראי לציבור*					
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	בסיכון אשראי לציבור נכלל:					
			אשראי לציבור פגום	סיכון אשראי בעייתי ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל לציבור	סיכון חוץ-מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾	
26	50	-	67	104	2,827	631	2,196	בגין פעילות לווים בישראל
593	(140)	(59)	1,317	3,209	41,601	21,307	20,294	חקלאות
1,052	(169)	(172)	2,224	4,003	72,353	32,047	40,306	תעשייה
11	(9)	(21)	54	92	10,297	4,938	5,359	בינוי ונדל"ן ⁽⁷⁾
461	(196)	286	597	1,198	27,767	8,914	18,853	חשמל ומים
131	(8)	65	509	593	7,795	983	6,812	מסחר
100	(4)	73	69	1,104	7,936	1,789	6,147	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
62	4	6	143	750	10,984	3,966	7,018	תחבורה ואחסנה
566	(63)	434	1,501	1,701	34,797	14,250	20,547	תקשורת ושירותי מחשב
105	(10)	15	98	215	13,904	4,451	9,453	שירותים פיננסיים
77	(14)	53	99	207	7,553	1,537	6,016	שירותים עסקיים אחרים
360	(9)	16	-	999	50,585	2,030	48,555	שירותים ציבוריים וקהילתיים
943	(130)	229	957	1,164	80,444	37,064	43,380	אנשים פרטיים - הלוואות כדיור
4,487	(698)	925	7,635	15,339	368,843	133,907	234,936	אנשים פרטיים - אחר
337	(66)	7	935	1,347	43,831	15,024	28,807	סך-הכל בגין פעילות לווים בישראל
4,824	(764)	932	8,570	16,686	412,674	148,931	263,743	בגין פעילות לווים בחו"ל
								סך-הכל
								סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:
89	-	(2)	314	470	4,130	1,367	2,763	תנועות ההתיישבות ⁽⁵⁾
25	-	6	-	25	4,794	429	4,365	רשויות מקומיות ⁽⁶⁾

* סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי ואשראי לציבור פגום מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

(1) אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב של הציבור, חובות אחרים של הציבור, וכספים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך של 254,144,919,511 מיליוני ש"ח בהתאמה.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בנקים אחרים בסך של כ-10,723 מיליוני ש"ח), בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313 המתוקנת שנכנסה לתוקף ביום 31 בדצמבר 2011.

(3) כולל סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות כדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות כדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) קיבוצים ומושבים, ארגונים אזוריים וארציים ותאגידים שבשליטת תנועת ההתיישבות.

(6) לרבות תאגידים בשליטתם.

(7) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-544 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-2,074 מיליוני ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק

תוספת 3 (המשך)

(במיליוני ש"ח)

לימים 30 בספטמבר 2011								
הפסדי אשראי לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30.09.11 ⁽⁴⁾			סיכון אשראי לציבור*					
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	בסיכון אשראי לציבור נכלל:		סיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי כולל לציבור בעייתי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾	בגין פעילות לווים בישראל
			אשראי לציבור פגום	סיכון אשראי				
31	(57)	(1)	78	157	2,659	658	2,001	חקלאות
854	(142)	(250)	1,622	2,722	43,466	22,156	21,310	תעשייה
1,027	(1,182)	860	2,618	4,183	72,069	31,962	40,107	בינוי ונדל"ן ⁽⁷⁾
26	(2)	3	64	87	5,241	2,346	2,895	חשמל ומים
256	(54)	124	286	827	25,951	7,852	18,099	מסחר
102	(61)	20	399	450	7,598	1,224	6,374	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
21	(9)	(11)	31	68	8,138	2,217	5,921	תחבורה ואחסנה
54	30	(137)	56	283	11,436	4,271	7,165	תקשורת ושירותי מחשב
278	(121)	(53)	1,369	2,183	37,873	16,735	21,138	שירותים פיננסיים
141	(40)	35	96	183	14,560	4,567	9,993	שירותים עסקיים אחרים
38	(68)	26	57	249	8,368	2,025	6,343	שירותים ציבוריים וקהילתיים
352	(13)	40	-	1,037	46,810	1,797	45,013	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
925	(152)	162	920	1,163	79,032	36,929	42,103	אנשים פרטיים - אחר
4,105	(1,871)	818	7,596	13,592	363,201	134,739	228,462	סך-הכל בגין פעילות לווים בישראל
403	(6)	18	1,113	1,572	49,657	20,308	29,349	בגין פעילות לווים בחו"ל
4,508	(1,877)	836	8,709	15,164	412,858	155,047	257,811	סך-הכל
סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:								
103	-	8	360	646	5,828	2,501	3,327	תנועות ההתיישבות ⁽⁵⁾
14	-	2	-	29	4,855	535	4,320	רשויות מקומיות ⁽⁶⁾

- * סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי ואשראי לציבור פגום מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (1) אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב של הציבור, חובות אחרים של הציבור, וכספים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך של 248,625, 3,728, 307 ו-5,151 מיליוני ש"ח בהתאמה.
 - (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בנקים אחרים בסך של כ-10,125 מיליוני ש"ח). בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313 (נוסח ישן).
 - (3) כולל סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
 - (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
 - (5) קיבוצים ומושבים, ארגונים אזוריים וארציים ותאגידים שבשליטת תנועת ההתיישבות.
 - (6) לרבות תאגידים בשליטתם.
 - (7) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-423 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-2,187 מיליוני ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק

תוספת 3 (המשך)

(במיליוני ש"ח)

ליום 31 בדצמבר 2011								בגין פעילות לווים בישראל
הפסדי אשראי לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2011 ⁽⁴⁾			סיכון אשראי לציבור* בסיכון אשראי לציבור נכלל:					
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	אשראי לציבור פגום	סיכון אשראי בעייתי ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל לציבור ⁽²⁾	סיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽¹⁾	סיכון אשראי ⁽¹⁾	
23	(153)	(12)	77	116	2,795	610	2,185	חקלאות
798	(108)	(265)	1,482	2,630	41,518	21,207	20,311	תעשייה
1,178	(1,260)	1,165	2,709	4,628	74,264	32,681	41,583	בינוי ונדל"ן ⁽⁷⁾
41	(48)	6	63	111	8,033	4,167	3,866	חשמל ומים
356	(34)	136	712	1,220	27,053	8,561	18,492	מסחר
64	(168)	18	372	426	7,668	1,122	6,546	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
16	(28)	(11)	26	60	8,023	2,180	5,843	תחבורה ואחסנה
53	97	(141)	166	380	11,452	4,272	7,180	תקשורת ושירותי מחשב
135	(38)	(20)	691	907	33,847	12,123	21,724	שירותים פיננסיים
115	(19)	19	103	213	13,139	4,003	9,136	שירותים עסקיים אחרים
47	(120)	37	111	231	7,752	1,665	6,087	שירותים ציבוריים וקהילתיים
356	(23)	45	-	984	46,793	2,012	44,781	אנשים פרטיים - הלוואות כדיור
899	(191)	240	924	1,176	77,800	36,059	41,741	אנשים פרטיים - אחר
4,081	(2,093)	1,217	7,436	13,082	360,137	130,662	229,475	סך-הכל בגין פעילות לווים בישראל
575	(3)	(14)	1,173	1,678	44,637	15,201	29,436	בגין פעילות לווים בחו"ל
4,656	(2,096)	1,203	8,609	14,760	404,774	145,863	258,911	סך-הכל
סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:								
92	-	(12)	337	569	4,333	1,386	2,947	תנועות ההתיישבות ⁽⁵⁾
18	-	6	-	28	4,876	573	4,303	רשויות מקומיות ⁽⁶⁾

- * סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני, סיכון אשראי בעייתי ואשראי לציבור פגום מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (1) אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב של הציבור, חובות אחרים של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך של 250,592, 2,867 ו-4,765 מיליוני ש"ח בהתאמה.
 - (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בנקים אחרים בסך של כ-10,163 מיליוני ש"ח), בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313 המתוקנת שנכנסה לתוקף ביום 31 בדצמבר 2011.
 - (3) כולל סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות כדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות כדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
 - (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
 - (5) קיבוצים ומושבים, ארגונים אזוריים וארציים ותאגידים בשליטת תנועות ההתיישבות.
 - (6) לרבות תאגידים בשליטתם.
 - (7) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-433 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-2,169 מיליוני ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

חשיפות למדינות זרות⁽¹⁾

תוספת 4

(במיליוני ש"ח)

חלק אי - מידע בדבר סך-כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך:

ליום 30 בספטמבר 2012													
חשיפה מאזנית מעבר לגבול		חשיפה מאזנית ⁽⁴⁾											
		חשיפה חוץ-מאזנית ⁽⁴⁾⁽²⁾		חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים							חשיפה מאזנית מעבר לגבול		
לפירעון מעל שנה	לפירעון עד שנה	מזה: סיכון מסחרי חוץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סך חשיפה חוץ-מאזנית	חובות פגומים ⁽⁴⁾	סיכון אשראי מסחרי מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סך-כל החשיפה המאזנית	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לממשלות ⁽³⁾ לבנקים	המדינה
1,840	1,547	45	6,917	187	320	14,015	10,628	9,095	19,723	1,896	1,490	1	א. ארצות-הברית
247	573	-	433	-	-	6,326	5,506	-	5,506	485	335	-	ב. שוויץ
3,773	2,542	-	4,711	37	65	7,176	861	552	1,413	3,338	2,977	-	ג. אנגליה
12	54	-	1,075	90	90	2,745	2,679	488	3,167	6	60	-	ד. תורכיה
383	1,205	-	346	1	1	1,588	-	-	-	597	799	192	ה. גרמניה
1,283	701	-	1,749	36	35	1,984	-	-	-	544	1,415	25	ו. צרפת
11	75	-	197	-	-	86	-	-	-	69	17	-	ז. אירלנד
94	34	-	115	-	-	128	-	-	-	35	92	1	ח. ספרד
2	-	-	5	-	-	2	-	-	-	2	-	-	ט. פורטוגל
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	י. יוון
43	14	-	37	-	-	57	-	-	-	48	8	1	יא. איטליה
4,187	5,535	-	2,422	46	196	10,065	343	53	396	7,314	1,920	488	יב. אחרות
סך-כל החשיפות למדינות זרות													
11,875	12,280	45	18,008	397	707	44,172	20,017	10,188	30,205	14,334	9,113	708	
סך החשיפות למדינות LDC													
723	442	-	2,331	124	157	4,187	3,022	541	3,563	779	310	76	

שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים". הסכום כולל את נתוני תורכיה, כמפורט בטבלה לעיל.

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה. חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313 המתוקנת שנכנסה לתוקף ביום 31 בדצמבר 2011.
- (3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

חשיפות למדינות זרות⁽¹⁾ תוספת 4 (המשך)

חלק א' – מידע בדבר סך-כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך (המשך):

ליום 30 בספטמבר 2011													
חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה חוץ-מאזנית ⁽²⁾⁽⁴⁾		חשיפה מאזנית ⁽⁴⁾										
	לפירעון עד שנה	לפירעון מעל שנה	חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים									חשיפה מאזנית מעבר לגבול	
			מזה: סיכון חשאי מסחרי חוץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סך חשיפה חוץ-מאזנית	חובות פגומים ⁽⁴⁾	סיכון אשראי מסחרי מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סך-כל החשיפה המאזנית	ניכוי בגין מקומיות ניכוי התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לבנקים ⁽³⁾	לממשלות ⁽³⁾
													המדינה
													א. ארצות-הברית
2,158	1,623	87	12,631	236	397	14,983	11,202	7,815	19,017	2,128	1,652	1	
													ב. שוויץ
148	869	-	3,466	-	-	4,638	3,621	-	3,621	278	739	-	
													ג. אנגליה
3,998	1,631	3	11,099	1	37	6,910	1,281	297	1,578	2,719	2,910	-	
													ד. תורכיה
56	61	-	766	126	126	3,066	2,949	303	3,252	45	72	-	
													ה. גרמניה
1,166	645	-	2,906	8	8	1,811	-	-	-	707	962	142	
													ו. צרפת
1,491	731	-	4,430	1	-	2,222	-	-	-	505	1,717	-	
													ז. אירלנד
2	129	-	189	-	3	131	-	-	-	113	18	-	
													ח. ספרד
119	49	-	253	-	-	168	-	-	-	50	105	13	
													ט. פורטוגל
1	2	-	-	-	-	3	-	-	-	1	2	-	
													י. יוון
1	-	-	1	-	-	1	-	-	-	1	-	-	
													יא. איטליה
40	25	-	33	-	5	65	-	-	-	53	12	-	
													יב. אחרות
3,380	5,031	1	3,869	48	37	8,770	359	6	365	6,340	1,364	707	
													סך-כל החשיפות למדינות זרות
12,560	10,796	91	39,643	420	613	42,768	19,412	8,421	27,833	12,940	9,553	863	
													סך החשיפות למדינות LDC
702	423	1	2,203	159	161	4,433	3,308	309	3,617	671	416	38	

שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים". הסכום כולל את נתוני תורכיה, כמפורט בטבלה לעיל.

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה. חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערביות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313 (נוסח ישן).
- (3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

חשיפות למדינות זרות⁽¹⁾

תוספת 4 (המשך)

(במיליוני ש"ח)

חלק א' - מידע בדבר סך-כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2011													
חשיפה מאזנית מעבר לגבול		חשיפה חוץ-מאזנית ⁽²⁾⁽⁴⁾		חשיפה מאזנית ⁽⁴⁾						חשיפה מאזנית מעבר לגבול			
				חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים						חשיפה מאזנית לממשלות ⁽³⁾ לבנקים לאחרים			
לפירעון מעל שנה	לפירעון עד שנה	מזה: סיכון מסחרי חוץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סך חשיפה חוץ-מאזנית	חובות פגומים ⁽⁴⁾	סיכון אשראי מסחרי מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סך-כל החשיפה המאזנית	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לבנקים	לממשלות ⁽³⁾	
2,325	1,346	90	7,103	231	424	17,371	13,700	7,575	21,275	2,218	1,451	2	א. ארצות-הברית
247	795	-	548	-	-	5,661	4,619	-	4,619	445	597	-	ב. שוויץ
1,999	3,324	-	3,634	47	70	6,431	1,108	395	1,503	2,885	2,438	-	ג. אנגליה
59	67	-	1,049	120	120	3,138	3,012	310	3,322	44	82	-	ד. תורכיה
920	1,006	-	995	8	8	1,926	-	-	-	602	1,185	139	ה. גרמניה
1,112	1,088	-	1,282	1	-	2,200	-	-	-	502	1,698	-	ו. צרפת
6	104	-	195	-	3	110	-	-	-	97	13	-	ז. אירלנד
81	43	-	129	-	-	124	-	-	-	33	79	12	ח. ספרד
1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	ט. פורטוגל
-	1	-	1	-	-	1	-	-	-	1	-	-	י. יוון
38	11	1	32	-	5	49	-	-	-	46	3	-	יא. איטליה
3,321	5,158	-	2,842	43	159	8,918	439	10	449	6,222	1,644	613	יב. אחרות
10,109	12,943	91	17,810	450	789	45,930	22,878	8,290	31,168	13,096	9,190	766	סך-כל החשיפות למדינות זרות
669	363	-	2,164	154	155	4,483	3,451	320	3,771	660	302	70	סך החשיפות למדינות LDC

שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים". הסכום כולל את נתוני תורכיה, כמפורט בטבלה לעיל.

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה. חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313 המתוקנת שנכנסה לתוקף ביום 31 בדצמבר 2011.
- (3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (4) סיכון אשראי מאזני חוץ-מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

חלק ב' - מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך.

פירוט שם המדינה:

קנדה

סכום החשיפות המאזניות המצרפי למדינות זרות על בסיס מאוחד שפורטו בחלק זה הינו 2,533 מיליוני ש"ח ליום 30.9.2012 (ליום 30 בספטמבר 2011: 2,821 מיליוני ש"ח, ליום 31 בדצמבר 2011: 2,556 מיליוני ש"ח).

הערה: בנתוני ספטמבר 2012 נכללות מדינות שאינן עוברות את סך החשיפה הנדרש, היות שמדינות אלה נכללו בנתוני דצמבר 2011.

חשיפות למדינות זרות⁽¹⁾

תוספת 4 (המשך)

(במיליוני ש"ח)

חלק ג' - מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות.

א. תנועה בסכום החשיפה המאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות אשר פורטו בחלק אי לעיל.

לתקופה של שלושה חודשים המסתיימת ביום 30.09.2012					
סך-הכל	ספרד	איטליה	פורטוגל	אירלנד	יוון
281	140	56	1	82	2
(15)	(18)	2	(1)	2	-
18	11	2	2	3	-
1	-	1	-	-	-
(12)	(5)	(4)	-	(1)	(2)
273	128	57	2	86	-

לתקופה של תשעה חודשים המסתיימת ביום 30.09.2012					
סך-הכל	ספרד	איטליה	פורטוגל	אירלנד	יוון
285	124	49	1	110	1
(36)	(9)	3	-	(29)	(1)
88	45	27	2	8	6
3	1	2	-	-	-
(67)	(33)	(24)	(1)	(3)	(6)
273	128	57	2	86	-

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

חשיפות למדינות זרות⁽¹⁾

תוספת 4 (המשך)

חלק ג' – מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות (המשך)

א. תנועה בסכום החשיפה המאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות אשר פורטו בחלק אי לעיל (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים המסתיימת ביום 30.09.2011*					
סך-הכל	פּרד	איטליה	פורטוגל	אירלנד	יוון
386	175	65	4	141	1
3	9	4	-	(10)	-
(21)	(16)	(4)	(1)	-	-
368	168	65	3	131	1

לתקופה של תשעה חודשים המסתיימת ביום 30.09.2011					
סך-הכל	פּרד	איטליה	פורטוגל	אירלנד	יוון
539	186	136	-	215	2
45	3	31	2	8	1
52	26	22	4	-	-
2	1	1	-	-	-
(270)	(48)	(125)	(3)	(92)	(2)
368	168	65	3	131	1

לשנת 2011					
סך-הכל	פּרד	איטליה	פורטוגל	אירלנד	יוון
539	186	136	-	215	2
(249)	(58)	(80)	-	(110)	(1)
26	13	7	1	5	-
3	1	2	-	-	-
(34)	(18)	(16)	-	-	-
285	124	49	1	110	1

* הוצג מחדש.

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

אני, ציון קינן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30.9.2012 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
 - (א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לראי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

ציון קינן
מנהל כללי

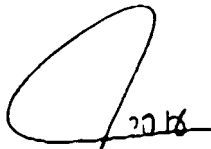
תל-אביב, 28 בנובמבר 2012

הצהרת החשבונאי הראשי

אני, עופר לוי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30.9.2012 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
 - (א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לראי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

עופר לוי

משנה למנכ"ל, חשבונאי ראשי

תל-אביב, 28 בנובמבר 2012

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק הפועלים בע"מ וחברות בנות שלו (להלן: "הבנק"), הכולל את המאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 בספטמבר 2012 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום ניהול סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הני"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

מבלי לסייג את מסקנתנו הני"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 6(ב) בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות שהוגשו כנגד קבוצת הבנק.

זיו האפט
רואי חשבון

סומך חייקין
רואי חשבון

תל-אביב, 28 בנובמבר 2012

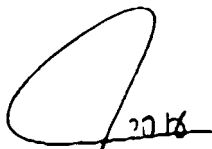
תמצית מאזן מאוחד ליום 30 בספטמבר 2012

(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר		30 בספטמבר		ביאור
2011	2011	2011	2012	
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר		
נכסים				
55,790	49,964	45,558		מזומנים ופקדונות בבנקים
34,411	27,789	53,076	2	ניירות-ערך
-	10	38		ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
250,592	248,625	254,144	3	אשראי לציבור
(4,097)	(4,048)	(4,240)	3	הפרשה להפסדי אשראי
246,495	244,577	249,904	3	אשראי לציבור, נטו
616	524	837		אשראי לממשלות
125	129	123		השקעות בחברות כלולות
3,720	3,622	3,630		בניינים וציוד
44	48	37		נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
10,799	11,294	8,814	7	נכסים בגין מכשירים נגזרים
*4,662	*4,010	5,348		נכסים אחרים
*356,662	*341,967	367,365		סך-כל הנכסים
התחייבויות והון				
256,417	242,931	264,490		פקדונות הציבור
7,001	7,007	5,385		פקדונות מבנקים
1,085	1,133	988		פקדונות הממשלה
1,305	1,332	836		ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
32,933	32,050	36,051		אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
13,421	13,829	12,087	7	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
20,399	20,350	21,458		התחייבויות אחרות
332,561	318,632	341,295		סך-כל ההתחייבויות
*23,819	*23,050	25,759	4	הון מיוחס לבעלי המניות של הבנק
282	285	311		זכויות שאינן מקנות שליטה
*24,101	*23,335	26,070		סך-כל ההון
*356,662	*341,967	367,365		סך-כל ההתחייבויות וההון

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי מספר 12, מיסים על הכנסה. ראה ביאור 1(ג)(2.2) להלן.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

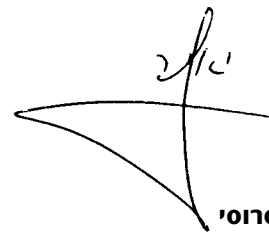
עופור לוי

משנה למנכ"ל, חשבונאי ראשי

ציון קינן

מנהל כללי

יאיר סרוסקי

יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 28 בנובמבר 2012

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ביאור	
	*2011	2012	*2011	2012		
מבוקר		בלתי מבוקר				
14,793	11,467	11,449	3,812	3,929	9	הכנסות ריבית
(6,696)	(5,259)	(5,233)	(1,647)	(1,821)	9	הוצאות ריבית
8,097	6,208	6,216	2,165	2,108		הכנסות ריבית, נטו
1,202	839	933	498	286	3	הוצאות בגין הפסדי אשראי
6,895	5,369	5,283	1,667	1,822		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית						
(213)	(287)	88	(505)	7	10	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
5,098	3,855	3,832	1,274	1,311		עמלות
106	77	76	24	24		הכנסות אחרות
4,991	3,645	3,996	793	1,342		סך-כל ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות						
4,759	3,532	3,732	1,110	1,303		משכורות והוצאות נלוות
1,535	1,147	1,197	392	419		אחזקה ופחת בניינים וציוד
21	17	8	3	3		הפחתות וירידת-ערך של נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
2,050	1,472	1,534	528	524		הוצאות אחרות
8,365	6,168	6,471	2,033	2,249		סך-כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
3,521	2,846	2,808	427	915		רווח לפני מיסים
809	807	876	(29)	281		הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח
2,712	2,039	1,932	456	634		רווח לאחר מיסים
(5)	-	2	(2)	2		חלקו של הבנק ברווחים (הפסדים) של חברות כלולות לאחר מיסים רווח נקי:
2,707	2,039	1,934	454	636		לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
39	35	(43)	17	(11)		הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,746	2,074	1,891	471	625		המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח למניה רגילה בשקלים חדשים:						
רווח בסיסי:						
2.07	1.56	1.43	0.36	0.47		רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח מדולל:						
2.05	1.55	1.42	0.35	0.47		רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

* ביום 1 בינואר 2012 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. אימוץ ההוראות בוצע באופן של יישום למפרע, למעט ביטול הפרשי הצמדה למדד על קרן שנצברו וטרם שולמו בגין חובות שסווגו כפגומים לפני מועד היישום לראשונה. לאור זאת, הנתונים שנכללו בדוח רווח והפסד לתקופות מקבילות אשתקד ולשנת 2011 סווגו מחדש כדי להתאים להגדרה החדשה, לכתרת ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. לפירוט ראה ביאור 1(1)(2) להלן.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012			
סך הון וקרנות-הון	קרנות-הון		הון מניות ופרמיה*
	אחרות	מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	
8,205	(21)	209	8,017
יתרה ליום 30 ביוני 2012			
רווח נקי לתקופה			
(16)			(16)
רכישה עצמית של מניות			
התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן			
התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד			
השפעת המס המתייחס			
27		27	הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
		(12)	12
מימוש אופציות למניות			
רווחים, נטו, מגידור תזרים מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד			
השפעת המס המתייחס			
התאמות מתרגום דוחות כספיים**			
רווחים, נטו, בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ			
השפעת המס המתייחס			
8,216	(21)	224	8,013
יתרה ליום 30 בספטמבר 2012			

* בניכוי 11,838,853 מניות שנרכשו על-ידי הבנק בעלות כוללת של כ-171 מיליוני ש"ח.
 ** התאמות מתרגום של חברה מוחזקת בחו"ל אשר מטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק, ראה ביאור 1(ג)(3) להלן.
 *** כולל סך של 2,734 מיליוני ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012

סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר		
				רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור תזרים מזומנים	התאמות מתרגום**	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
25,223	316	24,907	16,611	(12)	13	90
636	11	625	625			
(16)		(16)				
258	(2)	260				260
(37)		(37)				(37)
(21)		(21)				(21)
19	(14)	33	6			
3		3		3		
(9)		(9)		(9)		
33		33			33	
(31)		(31)			(31)	
12		12			12	
26,070	311	25,759	***17,242	(18)	27	292

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012 (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011			
סך הון וקרנות-הון	קרנות-הון		הון מניות ופרמיה*
	אחרות	מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	
8,273	(21)	215	8,079
יתרה ליום 30 ביוני 2011			
רווח נקי לתקופה			
(24)			(24)
רכישה עצמית של מניות			
התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן			
התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד			
השפעת המס המתייחס			
		(3)	3
מימוש אופציות למניות			
רווחים, נטו, מגידור תזרים מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד			
דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
8,249	(21)	212	8,058
יתרה ליום 30 בספטמבר 2011			

* בניכוי 4,593,853 מניות שנרכשו על-ידי הבנק בעלות כוללת של כ-76 מיליוני ש"ח.
** הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבוונאות מספר 12, מיסים על הכנסה. כתוצאה מהיישום לראשונה, קטנה יתרת הפתיחה של העודפים לתקופה בסך של 26 מיליוני ש"ח. ראה ביאור 1(ג)(2.2) להלן.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011					
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	
				רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור תזרים מזומנים	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
**23,015	309	**22,706	**14,202	(16)	247
454	(17)	471	471		
(24)		(24)			
(103)	(2)	(101)			(101)
(33)		(33)			(33)
31	1	30			30
1		1		1	
(6)	(6)				
**23,335	285	**23,050	**14,673	(15)	143

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012 (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012

סך הון וקרנות-הון	קרנות-הון		הון מניות ופרמיה*	
	אחרות	מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות		
8,254	(21)	209	8,066	יתרה ליום 1 בינואר 2012
				רווח נקי לתקופה
(87)			(87)	רכישה עצמית של מניות
				התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
				התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
				השפעת המס המתייחס
57		57		הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
(8)		(42)	34	מימוש אופציות למניות
				רווחים נטו מגידור תזרים מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
				השפעת המס המתייחס
				התאמות מתרגום דוחות כספיים**
				רווחים, נטו, בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ
				השפעת המס המתייחס
				דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברה מאוחדת
8,216	(21)	224	8,013	יתרה ליום 30 בספטמבר 2012

* בניכוי 11,838,853 מניות שנרכשו על-ידי הבנק בעלות כוללת של כ-171 מיליוני ש"ח.
 ** התאמות מתרגום של חברה מוחזקת בחו"ל אשר מטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק, ראה ביאור ו(ג)3 להלן.
 *** כולל סך של 2,734 מיליוני ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד.
 **** הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבוונאות מספר 12, מיסים על הכנסה. כתוצאה מהיישום לראשונה, קטנה יתרת הפתיחה של העודפים לתקופה בסך של 26 מיליוני ש"ח. ראה ביאור ו(ג)2.2 להלן.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012

סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר		
				רווחים (הפסדים), נטו, בגין גידורי תזרים מזומנים	התאמות מתרגום**	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
****24,101	282	****23,819	****15,345	(13)		233
1,934	43	1,891	1,891			
(87)		(87)				
195	3	192				192
(105)		(105)				(105)
(28)		(28)				(28)
49	(14)	63	6			
(8)		(8)				
4		4		4		
(9)		(9)		(9)		
49		49			49	
(35)		(35)			(35)	
13		13			13	
(3)	(3)					
26,070	311	25,759	***17,242	(18)	27	292

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012 (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטבר 2011			
סך הון וקרנות-הון	קרנות-הון		הון מניות ופרמיה*
	אחרות	מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	
8,343	(21)	217	8,147
יתרה ליום 1 בינואר 2011			
השפעה מצטברת נטו ממס של יישום לראשונה ביום 1.1.2011 של ההוראה בנושא מדידת חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי			
			השפעה מצטברת נטו ממס של יישום לראשונה ביום 1.1.2011 של תקני IFRS מסוימים
(50)		(5)	(45)
רווח (הפסד) נקי לתקופה			
(66)			(66)
רכישה עצמית של מניות			
התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן			
התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד			
השפעת המס המתייחס			
דיבידנד שהוכרז בתקופת הדוח וטרם שולם			
20		20	
הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות			
2		(20)	22
מימוש אופציות למניות			
רווחים נטו מגידור תזרים מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד			
השפעת המס המתייחס			
דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
8,249	(21)	212	8,058
יתרה ליום 30 בספטמבר 2011			

* בניכוי 4,593,853 מניות שנרכשו על-ידי הבנק בעלות כוללת של כ-76 מיליוני ש"ח.

** התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חו"ל.

*** הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על הכנסה. כתוצאה מהיישום לראשונה, קטנה יתרת הפתיחה של העודפים לתקופה בסך של 26 מיליוני ש"ח. ראה ביאור 1(2.2) להלן.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטבר 2011						
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר		
				רווחים (הפסדים), נטו, בגין גידורי תזרים מזומנים	התאמות מתרגום**	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
***22,872	337	***22,535	***13,773	(24)	(110)	553
(816)	(9)	(807)	(807)			
(40)	(3)	(37)	(97)		110	
2,039	(35)	2,074	2,074			
(66)		(66)				
(511)	(7)	(504)				(504)
(43)		(43)				(43)
139	2	137				137
(270)		(270)	(270)			
26	6	20				
2		2				
14		14		14		
(5)		(5)		(5)		
(6)	(6)					
***23,335	285	***23,050	***14,673	(15)	-	143

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011			
סך הון וקרנות-הון	קרנות-הון		הון מניות ופרמיה*
	אחרות	מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	
8,343	(21)	217	8,147
יתרה ליום 1 בינואר 2011			
השפעה מצטברת נטו ממס של יישום לראשונה ביום 1.1.2011 של ההוראה בנושא מדידת חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי			
			השפעה מצטברת נטו ממס של יישום לראשונה ביום 1.1.2011 של תקני IFRS מסוימים
(50)		(5)	(45)
רווח נקי בשנת החשבון			
(74)			(74)
רכישה עצמית של מניות			
התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן			
התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד			
השפעת המס המתייחס			
דיבידנד ששולם			
31		31	הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
4		(34)	38
מימוש אופציות למניות			
רווחים, נטו, מגידור תזרים מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד			
השפעת המס המתייחס			
דיבידנד ששולם לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברה בת			
8,254	(21)	209	8,066
יתרה ליום 31 בדצמבר 2011			

* בניכוי 5,183,853 מניות שנרכשו על-ידי הבנק בעלות כוללת של כ-84 מיליוני ש"ח.

** התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חו"ל.

*** הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על הכנסה. כתוצאה מהיישום לראשונה, קטנה יתרת הפתיחה של העודפים לתקופה בסך של 26 מיליוני ש"ח. ראה ביאור 1(2.2) להלן.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011						
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר		
				רווחים (הפסדים), נטו, בגין גידורי תזרים מזומנים	התאמות מתרגום**	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
***22,872	337	***22,535	***13,773	(24)	(110)	553
(816)	(9)	(807)	(807)			
(40)	(3)	(37)	(97)		110	
2,707	(39)	2,746	2,746			
(74)		(74)				
(383)	(5)	(378)				(378)
(55)		(55)				(55)
114	1	113				113
(270)		(270)	(270)			
37	6	31				
4		4				
17		17		17		
(6)		(6)		(6)		
(6)	(6)					
***24,101	282	***23,819	***15,345	(13)	-	233

תמצית דוח על תזרימי מזומנים לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
*2011	*2011	2012	*2011	2012
מבוקר	בלתי מבוקר			
תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) שוטפת				
2,707	2,039	1,934	454	636
רווח נקי לתקופה התאמות הדרושות כדי להציג את תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת:				
חלקו של הבנק בהפסדים (ברוחים) של חברות כלולות				
5	-	(2)	2	(2)
718	534	546	180	188
פחת על בניינים וציוד הפחתות				
38	29	22	7	7
1,202	839	933	498	286
הוצאות בגין הפסדי אשראי				
(1,410)	(853)	(178)	(399)	(51)
רווח ממימוש של ניירות-ערך זמינים למכירה ומוחזקים לפידיון				
(17)	(21)	(9)	(12)	(2)
רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות-ערך למסחר				
-	-	(5)	-	-
רווח ממימוש בניינים וציוד				
2	(10)	21	(17)	21
שינוי בהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות				
**209	**181	137	**55	99
שינוי בהתחייבויות, נטו, בגין זכויות עובדים				
(383)	(24)	44	6	23
מיסים נדחים, נטו				
(11)	-	(19)	-	(19)
רווח ממכירות תיקי אשראי				
(1,016)	(446)	(324)	(861)	97
התאמות בגין הפרשי שער				
649	642	(540)	403	9
הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון				
שינוי נטו בכספים שוטפים:				
(762)	(419)	(27)	(487)	(621)
פקדונות בבנקים				
(24,821)	(21,474)	(4,581)	(11,080)	(1,652)
אשראי לציבור, נטו				
(277)	(185)	(221)	(201)	47
אשראי לממשלות				
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר				
16	6	(38)	(3)	(38)
בכסים בגין מכשירים נגזרים				
(4,327)	(4,822)	1,985	(4,302)	733
ניירות-ערך למסחר				
(1,155)	(309)	1,134	(753)	2,984
בכסים אחרים				
(369)	(50)	(786)	(30)	(660)
שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:				
2,167	2,173	(1,634)	1,331	(1,056)
פקדונות מבנקים				
22,452	8,966	7,733	9,694	4,608
פקדונות מהציבור				
(250)	(202)	(97)	(6)	105
פקדונות מהממשלה				
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר				
919	946	(469)	405	(280)
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
3,172	3,580	(1,365)	3,900	(613)
התחייבויות אחרות				
**116	**143	939	**712	965
(426)	(9,023)	5,133	(504)	5,814
מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) שוטפת				

* ביום 1 בינואר 2012 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בדבר תקן חשבונאות בינלאומי 7, דוח על תזרימי מזומנים כפי שנקבעו בחוזר המפקח על הבנקים בנושא אימוץ תקני דיוח כספי בינלאומיים מסוימים מיום 30 בנובמבר 2011. מספרי ההשוואה לתקופות קודמות סווגו מחדש כדי להתאים להגדרות החדשות, לכתורות ולאוּפן להצגה בתקופת הדיוח השוטפת. לפירוט נוסף ראה ביאור 1(ג)2.1 להלן.

** סווג מחדש.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים

לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012

(המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	*2011	2012	*2011	2012	
מבוקר	בלתי מבוקר				
תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) השקעה					
(283)	(204)	-	(1)	-	רכישת אגרות-חוב מוחזקות לפידיון
218	110	70	7	24	תמורה מפידיון אגרות-חוב מוחזקות לפידיון
(19,008)	(5,171)	(41,182)	(2,419)	(23,602)	רכישת ניירות-ערך זמינים למכירה
10,285	6,489	19,492	3,012	7,556	תמורה ממכירת ניירות-ערך זמינים למכירה
8,125	3,220	3,313	341	1,425	תמורה מפידיון ניירות-ערך זמינים למכירה
1,114	266	470	75	201	תמורה ממכירת תיקי אשראי
5	2	-	-	-	דיבידנדים שהתקבלו מחברות כלולות
(5)	(1)	-	(1)	-	רכישת זכויות בחברות כלולות
-	-	(4)	-	-	השקעה בחברה כלולה
2	2	8	-	7	תמורה ממימוש השקעות ופירעון הלוואות בחברות כלולות
(673)	(390)	(465)	(141)	(159)	רכישת בניינים וציוד
1	-	14	-	-	תמורה ממימוש בניינים וציוד
(219)	4,323	(18,284)	873	(14,548)	מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) השקעה

* ביום 1 בינואר 2012 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בדבר תקן חשבונאות בינלאומי 7, דוח על תזרימי מזומנים כפי שנקבעו בחוזר המפקח על הבנקים בנושא אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים מסוימים מיום 30 בנובמבר 2011. מספרי ההשוואה לתקופות קודמות סווגו מחדש כדי להתאים להגדרות החדשות, לכותרות ולטופס ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. לפירוט נוסף ראה ביאור 1(ג) (2.1) להלן.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	*2011	2012	*2011	2012	
מבוקר	בלתי מבוקר				
תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) מימון					
5,961	4,665	3,675	1,843	8	הנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
(1,285)	(865)	(1,145)	(158)	(48)	פידיון אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
4	2	3	-	2	הנפקת מניות ואופציות
-	-	(8)	-	(8)	רכישה נוספת של מניות בחברות מאוחדות
(270)	(270)	-	(270)	-	דיבידנד ששולם לבעלי-מניות הבנק
(74)	(66)	(87)	(24)	(16)	רכישה עצמית של מניות
(6)	(6)	(3)	(6)	-	דיבידנד ששולם לבעלי-מניות חיצוניים בחברות מאוחדות
4,330	3,460	2,435	1,385	(62)	מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) מימון
3,685	(1,240)	(10,716)	1,754	(8,796)	גידול (קיטון) במזומנים
49,274	49,274	53,975	45,865	52,531	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
1,016	446	440	861	(36)	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
53,975	48,480	43,699	48,480	43,699	יתרת מזומנים לסוף התקופה
ריבית ומיסים ששולמו ו/או התקבלו:					
15,800	11,818	11,792	3,835	4,029	ריבית שהתקבלה
(5,493)	(4,019)	(4,937)	(1,297)	(1,528)	ריבית ששולמה
33	32	30	1	-	דיבידנדים שהתקבלו
(2,059)	(1,619)	(1,167)	(521)	(423)	מיסים על הכנסה ששולמו
266	237	191	168	8	מיסים על הכנסה שהתקבלו

* ביום 1 בינואר 2012 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בדבר תקן חשבונאות בינלאומי 7, דוח על תזרימי מזומנים כפי שנקבעו בחוזר המפקח על הבנקים בנושא אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים מסוימים מיום 30 בנובמבר 2011. מספרי ההשוואה לתקופות קודמות סווגו מחדש כדי להתאים להגדרות החדשות, לכתורות ולאוּפן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. לפירוט נוסף ראה ביאור 1(ג) (2.1) להלן.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

תמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2012 נערכה לפי כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ולפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. כללי החשבונאות שלפיהם נערכה תמצית דוחות כספיים אלה יושמו בעקביות לכללים שלפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2011 למעט המפורט בסעיף ג' ו-ד' להלן. יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2011 והביאורים הנלווים להם. תמצית הדוחות הכספיים אושרה לפרסום על-ידי דירקטוריון הבנק ביום 28 בנובמבר 2012.

ב. סיווג מחדש עקב יישום לראשונה של תקני חשבונאות והוראות הפיקוח על הבנקים

בעקבות היישום לראשונה של תקני חשבונאות מסוימים והוראות הפיקוח על הבנקים (ראה סעיף ג' להלן), סעיפים מסוימים במסגרת הדוחות הכספיים ומספרי השוואה סווגו מחדש כדי להתאים לכותרות הסעיפים ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. בפרט סווגו מחדש:

פריטים שנכללו בתמצית דוח רווח והפסד מאוחד:

בעקבות יישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת חדשה של דוח רווח והפסד (ראה ביאור 1(ג)(1) להלן) בוצעו הסיווגים מחדש המפורטים להלן בדוחות הכספיים לתקופות של שלושה חודשים ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011 וכן בדוחות הכספיים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011:

- פריטים המפורטים להלן שנכללו בעבר במסגרת סעיף "רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי" סווגו מחדש ונכללו במסגרת "הכנסות מימון שאינן מריבית" כחלק מפעילויות שאינן למטרות מסחר:
 - הכנסות (הוצאות) מימון בגין הפרשי שער חליפין של מטבע-חוץ שנצברו בגין נכסים פיננסיים או התחייבויות פיננסיות שלא נמדדים לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד (כגון: אשראי לציבור ולממשלות, פקדונות בבנקים, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אגרות-חוב זמינות למכירה ואגרות-חוב מוחזקות לפידיון, פקדונות הציבור, פקדונות מבנקים או פקדונות מהממשלה, אגרות-חוב וניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר);
 - הכנסות (הוצאות) בגין מכשירים נגזרים ששימשו לפעילות ALM וכן חלק לא אפקטיבי ביחסי גידור חשבונאי;
 - רווחים (הפסדים) ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה ואגרות-חוב מוחזקות לפידיון; וכן
 - רווחים (הפסדים) ממכירת הלוואות.
- פריטים המפורטים להלן שנכללו בעבר במסגרת סעיף "רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי" סווגו מחדש ונכללו במסגרת סעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית" כחלק מפעילויות למטרות מסחר:
 - רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר;
 - הכנסות (הוצאות) ממכשירים נגזרים אחרים (שאינם משמשים לגידור חשבונאי או לפעילות ALM).
- הכנסות מעמלות מעסקי מימון שנכללו בעבר במסגרת סעיף "רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי" סווגו מחדש ונכללו במסגרת סעיף "עמלות" (לשעבר סעיף "עמלות תפעוליות").
- עמלות פירעון מוקדם שנכללו בעבר במסגרת סעיף "הכנסות מימון אחרות" סווגו מחדש ונכללו במסגרת סעיף "הכנסות ריבית".

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כתוצאה משינוי הסיווגים כאמור, הכנסות (הוצאות) שנכללו ברווח מפעילות מימון בסך של (514) מיליוני ש"ח ובסך של (368) מיליוני ש"ח בתקופות של שלושה חודשים ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011, בהתאמה, סווגו מחדש לסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית". כמו-כן, סכום של (268) מיליוני ש"ח סווגו כאמור בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011. כמו-כן, הכנסות מעמלות מעסקי מימון בסך 99 מיליוני ש"ח ובסך של 304 מיליוני ש"ח בתקופות של שלושה חודשים ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011, בהתאמה, ובסך של 402 מיליוני ש"ח בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011, סווגו מחדש ונכללו בסעיף "עמלות".

- רווחים (הפסדים) שנכללו בעבר במסגרת הסעיף "רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות, נטו" סווגו מחדש ונכללו במסגרת סעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית" כחלק מפעילויות למטרות מסחר או כחלק מפעילויות שאינן למטרות מסחר בהתאם לסיווג המניות בתיק למסחר או בתיק הזמין למכירה, בהתאמה.
- רווחים (הפסדים) שנכללו בעבר במסגרת סעיף "רווח (הפסד) מפעולות בלתי-רגילות, לאחר מיסים" סווגו מחדש באופן המפורט להלן:
 - רווחים (הפסדים) ממכירת מניות של חברות כלולות לסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית" כחלק מפעילויות שאינן למטרות מסחר;
 - רווחים (הפסדים) מממוש בניינים וציד סווגו לסעיף "הכנסות אחרות".

כתוצאה משינוי הסיווגים כאמור "רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות, נטו" בסך של 9 מיליוני ש"ח ובסך של 81 מיליוני ש"ח בתקופות של שלושה חודשים ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011, בהתאמה, סווגו לסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית". כמו-כן, סכום של 55 מיליוני ש"ח סווגו כאמור בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011. בנוסף, כתוצאה משינוי הסיווג כאמור "רווחים (הפסדים) מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים" בסך של 1 מיליוני ש"ח ובסך של 3 מיליוני ש"ח בתקופות של שלושה חודשים ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011, בהתאמה, סווגו לסעיף "הכנסות אחרות". כמו-כן, סכום של 5 מיליוני ש"ח סווגו כאמור בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011.

פריטים שנכללו בתמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד:

- בעקבות יישום לראשונה של IAS 7 בנושא דוח על תזרימי מזומנים (ראה ביאור 1(ג)(2.1) להלן), אשר קובע כללי סיווג של הפריטים השונים במסגרת הדוח על תזרימי המזומנים בהתאם למהות הפעילות, בוצע הסיווג מחדש המפורט להלן:
- שינויים נטו בתזרים בגין נכסים שוטפים (כגון: פקדונות בבנקים, אשראי לציבור, ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים, ניירות-ערך למסחר ונכסים אחרים) שנכללו בעבר במסגרת פעילות השקעה (לשעבר פעילות בנכסים) בסך של (16,856) מיליוני ש"ח ובסך של (27,253) מיליוני ש"ח בתקופות של שלושה חודשים ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011, בהתאמה, סווגו לפעילות שוטפת. כמו-כן, סכום של (31,695) מיליוני ש"ח סווגו כאמור בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011.
 - שינויים נטו בתזרים בגין התחייבויות שוטפות (כגון: פקדונות מבנקים, פקדונות מהציבור, פקדונות הממשלה, ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר, התחייבויות בגין מכשירים נגזרים והתחייבויות אחרות) שנכללו בעבר במסגרת פעילות מימון (לשעבר פעילות בהתחייבויות ובהון) בסך של 16,036 מיליוני ש"ח ובסך של 15,320 מיליוני ש"ח, בתקופות של שלושה חודשים ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011, בהתאמה, סווגו לפעילות שוטפת. כמו-כן, סכום של 28,576 מיליוני ש"ח סווגו כאמור בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011.

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

1. הוראות בנושא מתכונת דוח רווח והפסד שנקבעו במסגרת חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא מדידת הכנסות ריבית

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 29 בדצמבר 2011 בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא מדידת הכנסות ריבית, מיישם הבנק את ההוראות הקשורות לאופן ההצגה של דוח רווח והפסד.

בהתאם להוראות, התאים הבנק את אופן ההצגה של מרכיבי הרווח המימוני בגוף דוח רווח והפסד ובביאורים הנלווים באופן המפורט להלן:

- סעיף "רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי" פוצל לשלושה סעיפים נפרדים: "הכנסות ריבית", "הוצאות ריבית" וכן "הכנסות מימון שאינן מריבית" המוצגים בשורות נפרדות.
- מרכיבי הרווח המימוני שאינם מריבית וכן מרכיבי רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות סווגו במסגרת סעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית" תוך אבחנה בין פעילויות למטרות מסחר לבין פעילויות שאינן למטרות מסחר.
- עודכנה ההגדרה של "ריבית" כך שתכלול הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הריבית, הפרשי שער על הריבית והפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הקרן (מרכיב שקודם לכן לא נחשב כחלק מהגדרת ריבית).
- בוטלה האבחנה בין פעילות מעסקי מימון שבעבר נכללו במסגרת הרווח מפעילות מימון לבין פעילות תפעוליות. לאור זאת, כל ההכנסות מעמלות נכללו בסעיף "עמלות" בדוח רווח והפסד (בעבר סעיף "עמלות תפעוליות").
- בוטל הסעיף "רווח מפעולות בלתי-רגילות" ואומצה הגישה הנהוגה בארצות-הברית לפיה פריטים מיוחדים מוגדרים כפריטים אשר "אינם רגילים" ו"אינם שכחים". לאור זאת, הסיווג של אירוע כלשהו כפריט מיוחד (בלתי רגיל) בדוח רווח והפסד יבוצע רק באישור מראש של המפקח על הבנקים.

יישום לראשונה של ההוראות בנושא מתכונת חדשה של דוח רווח והפסד:

הבנק יישם את ההוראות בנוגע למתכונת דוח רווח והפסד החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של יישום למפרע, למעט ביטול הפרשי הצמדה למדד על קרן שנצברו וטרם שולמו בגין חובות שסווגו כפגומים לפני מועד היישום לראשונה. ליישום ההוראה לראשונה לא היתה השפעה למעט שינוי הצגתי. לפירוט לגבי הסיווגים מחדש ראה ביאור ב'.

2. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים

בהתאם לחוזר המפקח על הבנקים מיום 30 בנובמבר 2011 בנושא אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים מיישם הבנק את תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) המפורטים להלן:

2.1 IAS 7, דוח על תזרימי מזומנים

הדוח על תזרימי המזומנים מוצג כשהוא מסווג לתזרימי מזומנים מפעילות שוטפת, מפעילות השקעה (בעבר - פעילות בנכסים) ומפעילות מימון (בעבר - פעילות בהתחייבויות ובהון).

תזרימי המזומנים הנובעים מפעילויות עיקריות של הבנק מסווגים לפעילות שוטפת. סעיף המזומנים ושווי מזומנים כולל מזומנים, פקדונות בבנקים ופקדונות בבנקים מרכזיים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים.

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יישום לראשונה של IAS 7, דוח על תזרימי מזומנים:

הבנק יישם את הכללים שנקבעו בתקן החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של יישום למפרע. ליישום התקן לראשונה לא היתה השפעה למעט שינוי הצגתי. לפירוט לגבי הסיווגים מחדש ראה ביאור 1ב.

2.2 IAS 12, מיסים על ההכנסה

התקן כפי שאומץ על-ידי המפקח על הבנקים דומה בהוראותיו לתקן חשבונאות ישראלי 19 בדבר מיסים על הכנסה שיושם עד כה במערכת הבנקאית. יחד עם זאת, בד בבד עם אימוץ התקן הבינלאומי שונו הוראות ספציפיות שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים וכן אומצו הוראות בנוגע לטיפול במצבים בהם קיימות פוזיציות מס לא ודאיות. ככלל, נכסי מיסים נדחים מוכרים בספרים בגין הפסדים מועברים, זיכוי מס והפרשים זמניים הניתנים לניכוי כאשר צפוי (more likely than not) שבעתיד תהיה הכנסה שכנגדה ניתן יהיה לנצל אותם.

פוזיציות מס לא ודאיות

הבנק מכיר בהשפעת פוזיציות מס רק אם צפוי (more likely than not) שהפוזיציות יתקבלו על-ידי רשויות המס או בית המשפט. פוזיציות מס שמוכרות נמדדות לפי הסכום המקסימלי שסבירות התממשותו עולה על 50%. שינויים בהכרה או במדידה באים לידי ביטוי בתקופה בה חלו שינויים בנסיבות אשר הובילו לשינוי בשיקול הדעת.

יישום לראשונה של IAS 12, מיסים על ההכנסה:

על-פי כללי החשבונאות המקובלים בישראל (תקן 19) והוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, לא הוכרה התחייבות מיסים נדחים בגין הפרשים זמניים בגין מרכיב ההתאמה של נכסים לא-כספיים בני פחת אשר הוגדרו כנכס מוגן בחוק מס הכנסה (מיסוי בתנאי אינפלציה), התשנ"ב-1982 ואשר נרכשו לפני כניסתו לתוקף של חוק זה ותקופת הפחתתם היא 20 שנים לפחות מיום הפעלתם. בהתאם ל-12 IAS נדרש הבנק להכיר בהתחייבות מיסים נדחים כאמור. הבנק יישם את הכללים שנקבעו בתקן החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של יישום למפרע. כתוצאה מיישום למפרע של התקן, הוכרה התחייבות מיסים נדחים (אשר הקטינה את יתרת "נכסים אחרים") בסך של 26 מיליוני ש"ח, כנגד הקטנת יתרת העודפים בכל אחת מתקופות הדיווח שנתונין נכללים בדוחות הכספיים. השפעת היישום למפרע על דוח רווח והפסד אינה מהותית.

2.3 IAS 23, עלויות אשראי

התקן קובע כי על הישות להוון עלויות אשראי אשר מתייחסות ישירות לרכישה ולהקמה או לייצור של נכס כשיר. נכס כשיר הוא נכס שנדרשת תקופת זמן משמעותית להכנתו לשימוש המיועד או מכירתו והוא כולל, בין היתר, נכסי רכוש קבוע, נכסי תוכנה ונכסים אחרים הדורשים פרק זמן ממושך כדי להביאם למצב בו יוכלו לשרת בשימוש המיועד או למכירתם. עם זאת, במסגרת הוראות הפיקוח על הבנקים הובהר כי תאגיד בנקאי לא יהוון עלויות אשראי, מבלי שקבע מדיניות, נהלים ובקורות ברורים, באשר לקריטריונים להכרה בנכסים כשירים ובאשר לעלויות האשראי שהונו.

יישום לראשונה של IAS 23, עלויות אשראי

ליישום התקן לראשונה לא היתה השפעה על דוחות הבנק.

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

2.4 IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור

התקן קובע את דרישות הגילוי שעל ישות לתת על יחסיה עם צד קשור וכן על עסקות ויתרות שטרם נפרעו עם צד קשור. בנוסף נדרש מתן גילוי על תגמול לאנשי מפתח ניהוליים. אנשי מפתח ניהוליים מוגדרים כאנשים שיש להם סמכות ואחריות לתכנון פעילות הישות, להכוונה ושליטה עליה במישרין או בעקיפין, לרבות דירקטור כלשהו (פעיל או לא פעיל) של ישות זו. במסגרת האימוץ של התקן על-ידי הפיקוח על הבנקים, הותאמה מתכונת הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים על מנת לענות הן על דרישות הגילוי של IAS 24 והן על הגילויים הנוספים הנדרשים מכח תקנות ניירות-ערך התשי"ע-2010.

יישום לראשונה של IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור

הבנק יישם את התקן החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של יישום למפרע. לצורך יישום התקן לראשונה, הבנק ערך מיפוי של יחסי הצדדים הקשורים. בהתאם להגדרה החדשה וכתוצאה מהמיפוי, זוהו צדדים קשורים חדשים. ליישום התקן לראשונה לא היתה השפעה על הדוחות של הבנק, למעט שינוי הצגתו.

3. הבהרות הפיקוח על הבנקים בדבר קביעת מטבע הפעילות של שלוחות בנקאיות בחו"ל

עם היישום לראשונה של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ביצע הבנק, בין היתר, בחינה של השלוחות הבנקאיות בחו"ל, זאת בהתאם לכללי ה-IFRS והנחיות המפקח על הבנקים. בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, שינוי סיווג של שלוחה בנקאית כפעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה משקל דורש קבלת הנחיה מקדמית ממנהל יחידת דיווח כספי בפיקוח על הבנקים. לאור זאת, עד לקבלת הנחיה מקדמית כאמור, המשיך הבנק לטפל בשלוחות הבנקאיות בחו"ל כפעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה זהה למטבע הפעילות של הבנק.

ביום 14 בפברואר 2012 פורסם חוזר של המפקח על הבנקים אשר כולל קריטריונים שנקבעו על-ידי הפיקוח על הבנקים לצורך קביעת מטבע הפעילות של שלוחה בנקאית בחו"ל. בקביעת מטבע הפעילות נדרש הבנק לבחון קיום/אי קיום של כל אחד מהקריטריונים המפורטים להלן:

- הסביבה הראשית בה השלוחה מפיקה ומוציאה מזומנים היא מטבע זר ואילו פעילות השלוחה בשקלים הינה שולית;
- גיוס אוטונומי של הלקוחות על-ידי השלוחה - פעילות השלוחה מול לקוחות הבנק ו/או צדדים קרובים אליהם ו/או צדדים שהופנו לשלוחה על-ידי הבנק אינה משמעותית;
- פעילות השלוחה מול הבנק ו/או מול הצדדים הקשורים לו אינה משמעותית. כמו-כן, אין תלות משמעותית של השלוחה במקורות המימון מהבנק ו/או הצדדים הקשורים לו.
- פעילות השלוחה במהותה הינה עצמאית ועומדת בפני עצמה ואינה הרחבה או השלמה של הפעילות המקומית של הבנק. כמו-כן, השלוחה מבצעת את הפעילויות שלה עם מידה משמעותית של אוטונומיות.

כאשר אחד הקריטריונים כאמור אינו מתקיים במובהק, הדבר מצביע על כך שיש לטפל בשלוחה כפעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה הינו שקל. הבנק בחן את הסיווג של השלוחות הבנקאיות שלו בחו"ל בהתאם לקריטריונים החדשים. לאור הבחינה, הבנק סיווג את בנק הפועלים שוויץ, החל מיום 1 בינואר 2012 כפעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה משקל. שינוי הסיווג טופל באופן פרוספקטיבי כך שהפרשי שער בגין התרגום מוכרים החל מיום 1 בינואר 2012 ברווח כולל אחר ומוצגים במסגרת "התאמות מתרגום".

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

פעילות חוץ

הנכסים וההתחייבויות של פעילויות חוץ, כולל מוניטין והתאמות לשווי הוגן שנוצרו ברכישה, תורגמו לשי"ח לפי שערי החליפין שבתוקף למועד הדיווח. ההכנסות וההוצאות של פעילויות החוץ, תורגמו לשי"ח לפי שער החליפין הממוצע החודשי שמתאים למועד ביצוע העסקות.

הפרשי השער בגין התרגום מוכרים ברווח כולל אחר החל מיום 1 בינואר 2012 ומוצגים בהון במסגרת "התאמות מתרגום". בעת מימוש של פעילות חוץ המביא לאובדן שליטה, השפעה מהותית או שליטה משותפת, הסכום המצטבר בקרן התרגום שנובע מפעילות החוץ מסווג מחדש לרווח והפסד כחלק מהרווח או ההפסד מהמימוש.

גידור השקעה נטו בפעילות חוץ

הבנק מיישם חשבונאות גידור בגין הפרשי שער בין מטבע הפעילות של בנק הפועלים שוויץ לבין מטבע הפעילות של הבנק (ש"ח). הפרשי שער בגין החלק האפקטיבי בגידור הנובעים מתרגום ההתחייבות הפיננסית המגדרת את ההשקעה נטו בבנק הפועלים שוויץ, נזקפים לרווח כולל אחר ומוצגים בהון במסגרת "התאמות מתרגום". החלק שאינו אפקטיבי בגידור נזקף לרווח והפסד.

4. הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא פעולות בין תאגיד בנקאי לבין בעל שליטה בו ולבין חברה בשליטה

התאגיד הבנקאי

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 30 בנובמבר 2011 בנושא אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר 2012 את כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית לצורך טיפול חשבונאי בפעולות בין תאגיד בנקאי לבין בעל שליטה בו ובין חברה בשליטה התאגיד הבנקאי. במצבים בהם בכללים כאמור לא קיימת התייחסות לאופן הטיפול, מיישם הבנק את הכללים שנקבעו בתקן מספר 23 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות בנושא הטיפול החשבונאי בעסקות בין ישות לבין בעל השליטה בה, זאת בעקביות לעקרונות אימוץ תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי. בהתאם לחוזר, הלוואות או פקדונות שניתנו או שהתקבלו מבעל השליטה, מוצגים בדוחות הכספיים של הבנק לפי שוויים ההוגן כנכס או כהתחייבות, לפי העניין. ההפרש בין סכום הלוואה שניתנה או פקדון שהתקבל לבין שוויים ההוגן במועד ההכרה לראשונה נזקף להון.

בתקופות הדיווח שלאחר מועד ההכרה לראשונה הלוואות או הפקדונות כאמור מוצגים בדוחות הכספיים של הבנק בעלותם המופחתת תוך יישום שיטת הריבית האפקטיבית, למעט מקרים בהם בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים הם מוצגים בשווי הוגן. הבנק יישם את ההנחיות שנקבעו בהוראות באופן של מכאן ולהבא לגבי כל העסקות בין הבנק לבין בעל שליטה בו שבוצעו לאחר 1 בינואר 2012 וכן לגבי הלוואות שניתנו או פקדונות שהתקבלו מבעל השליטה לפני מועד תחילת יישום ההוראות, החל ממועד תחילתן. ליישום ההוראות לראשונה לא היתה השפעה מהותית.

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

5. עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-03 בנושא בחינה מחדש של שליטה אפקטיבית בעסקות רכש חוזר

החל מיום 1 בינואר 2012 מיישם הבנק את עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-03 בנושא בחינה מחדש של שליטה אפקטיבית בעסקות רכש חוזר, אשר מהווה עדכון לכללים שנקבעו ב-FAS 166 (ASC 860).

הערכת קיום שליטה אפקטיבית מתמקדת בזכויות החוזיות ובהתחייבויות החוזיות של המעביר, ולכן לא מובאים בחשבון: (1) קריטריון שדורש שלמעביר תהיה יכולת לרכוש ניירות שהועברו גם במקרה כשל של הנעבר, וכן (2) הנחיות בנושא דרישת הביטחונות בקשר לקריטריון הנ"ל.

בעסקות העברת נכסים פיננסיים הבנק קובע כי למעביר נותרת שליטה אפקטיבית על הנכסים שהועברו (ולכן העברת הנכסים תטופל כחוב מובטח) אם מתקיימים כל התנאים שלהלן:

- הנכסים שיירכשו חזרה או ייפדו זהים או זהים במהות לנכסים שהועברו;
- ההסכם הוא לרכוש אותם חזרה או לפדות אותם לפני מועד הפירעון, במחיר קבוע או במחיר הניתן לקביעה; וכן
- ההסכם נערך בעת ובעונה אחת עם ההעברה.

יישום לראשונה של ASU 2011-03, בחינה מחדש של שליטה אפקטיבית בעסקות רכש חוזר

הבנק יישם את הכללים שנקבעו ב-ASU 2011-03 החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של מכאן ולהבא, לגבי עסקות חדשות ועסקות קיימות ששונו לאחר מועד כניסת העדכון לתוקף. במועד המעבר לא היתה השפעה על דוחות הבנק.

6. עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-04 בנושא מדידת שווי הוגן (ASC 820): תיקונים למדידת שווי הוגן

דרישות גילוי אחידות ב-US GAAP וב-IFRS

העדכון קובע תיקונים ל-FAS 157 (ASC 820) הנדרשים לקביעת הגדרה אחידה של מדידת השווי הוגן בתקני חשבונאות מקובלים בארצות-הברית (US GAAP) ובתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS).

בין היתר, העדכון קובע דרישות גילוי נוספות בנוגע למפורט להלן:

- סיווג לרמות במסגרת היררכיית השווי הוגן לגבי פריטים אשר לא נמדדים לפי שווי הוגן במאזן, אך במסגרת הביאורים נדרש גילוי לגבי שווי הוגן.
- לגבי מדידות שווי הוגן אשר סווגו במסגרת היררכיית השווי הוגן לרמה 3:
 - תהליך הערכה שמיושם על-ידי הבנק;
 - גילוי איכותי בדבר ניתוח רגישות של מדידת השווי הוגן לשינויים בנתונים לא נצפים משמעותיים ויחסים הדדיים בין נתונים לא נצפים אלו, אם קיימים.
- מעברים כלשהם של מדידת שווי הוגן מרמה 2 לרמה 1 או להיפך, לרבות פירוט הסיבות למעברים.

יישום לראשונה של ASU 2011-04 בנושא מדידת שווי הוגן (ASC 820): תיקונים למדידת שווי הוגן ודרישות

גילוי אחידות ב-US GAAP וב-IFRS

הבנק מיישם את התיקונים שנקבעו ב-ASU 2011-04 החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של מכאן ולהבא. ליישום לראשונה של ASU 2011-04 לא היתה השפעה על הדוחות הכספיים של הבנק, למעט שינוי הצגתי בשל דרישות הגילוי החדשות.

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת, בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. למעט המפורט להלן, שיקול הדעת של הנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי ודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

התחייבויות לזכויות עובדים

בחודש יולי 2012, פרסם הממונה על שוק ההון, הביטוח והחסכון במשרד האוצר טיוטת נייר עמדה בקשר לעדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בקרנות הפנסיה וביטוח חיים. הטיוטה מתייחסת, בין היתר, לשיפור בתוחלת החיים ובקשיים בחיזוי השינויים האפשריים בנושא זה בעתיד.

בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים במדידת התחייבויות בגין זכויות עובדים, יש לעדכן את ההנחות לגבי תמותה ונכות בדוחות הכספיים לרבעון השני של שנת 2012 לפי המידע הטוב ביותר שקיים בידי הבנק. לצורך כך, יש להיעזר, בין היתר, בטייטה של לוחות התמותה והנכות שפורסמה לאחרונה על-ידי האוצר.

בהתאם לאמור לעיל, עדכן הבנק את הערכותיו בדבר משתנים דמוגרפיים על בסיס האומדנים המעודכנים של אריכות הימים הכלולים בטייטה נייר העמדה. כתוצאה מכך, הגדיל הבנק את ההתחייבות האקטוארית לזכויות עובדים בכ-15 מיליון ש"ח. הגדלת ההתחייבות נזקפה לדוח רווח והפסד והקטינה את הרווח לפני מיסים בסך של כ-15 מיליון ש"ח ורווח המיוחס לבעלי מניות הבנק בסך של כ-10 מיליון ש"ח.

יצוין כי ייתכנו שינויים בסכומים האמורים, עם פרסום נייר העמדה הכולל אומדנים סופיים.

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישום

1. אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא מדידת הכנסות ריבית

ביום 29 בדצמבר 2011 פורסם חוזר המפקח על הבנקים אשר נועד להתאים את הוראות הדיווח לציבור לצורך אימוץ הכללים שנקבעו במסגרת תקני חשבונאות מקובלים בארצות-הברית בנושא עמלות שאינן ניתנות להחזרה ועלויות אחרות. ההוראה קובעת כללים לטיפול בעמלות מיצירת הלוואות ובעלויות ישירות ליצירת הלוואות. העמלות והעלויות הכשירות בהתאם לקריטריונים שנקבעו בהוראה, לא יוכרו באופן מיידי בדוח רווח והפסד אלא יבאו בחשבון בחישוב שיעור הריבית האפקטיבית של הלוואה. בנוסף, ההוראה משנה את הטיפול בעמלות ועלויות הקשורות להתחייבויות להקצאת אשראי לרבות עסקות בכרטיסי אשראי. כמו-כן, בהוראה נקבעו כללים בנוגע לטיפול בשינויים בתנאי החוב אשר לא מהווים ארגון מחדש של חוב בעייתי, טיפול בפירעונות מוקדמים של חובות וכן טיפול בעסקות מתן אשראי אחרות כגון עסקות סינדיקציה.

הכללים שנקבעו בהוראה מהווים שינוי משמעותי לעומת הכללים הקיימים כיום בהוראות הדיווח לציבור. ההיערכות ליישום הכללים שנקבעו בהוראה הינה מורכבת ובכוונת הפיקוח על הבנקים ללוות את התהליך ההיערכות של התאגידים הבנקאיים, במיוחד בכל הקשור לזיהוי העלויות הכשירות. נקבע כי הכללים בנושא יישמו מיום 1 בינואר 2014 ואילך.

הבנק בוחן את ההשלכות הצפויות מיישום לראשונה של ההוראות. בשלב זה, אין ביכולת הבנק להעריך את ההשפעה הצפויה מיישום ההוראות.

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

2. אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)

בחודש יולי 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29, אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים. התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות-ערך, התשכ"ח-1968 ומחויבות לדווח על-פי תקנותיו של חוק זה, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות מיום 1 בינואר 2008. האמור לא חל על תאגידים בנקאיים שדוחותיהם הכספיים ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) אשר קובע את אופן האימוץ הצפוי של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על-ידי תאגידים בנקאיים.

בנוסף, הובהר כי לאחר השלמת הליך התאמת ההוראות לתקנים הבינלאומיים תיוותר סמכותו של הפיקוח על הבנקים לקבוע הבהרות מחייבות לגבי אופן יישום הדרישות בתקנים הבינלאומיים, וכן לקבוע הוראות נוספות במקרים שבהם הדבר מתחייב לנוכח דרישות רשויות פיקוח במדינות מפותחות בעולם או בנושאים שלגביהם לא קיימת התייחסות בתקנים הבינלאומיים. בנוסף, הפיקוח על הבנקים ישמור על סמכותו לקבוע דרישות גילוי ודיווח.

בהתאם לחוזר, תאריך היעד לדיווח של תאגידים בנקאיים בהתאם לתקני ה-IFRS הינו:

- תקנים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - אימוץ בהדרגה במהלך השנים 2011 ו-2012. יחד עם זאת, IAS 19, הטבות עובדים, טרם נכנס לתוקף והוא יאומץ בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים לכשיפורסמו בנוגע לעיתוי ולאופן יישומו לראשונה.
- תקנים בנושאים בליבת העסק הבנקאי - החל מיום 1 בינואר 2013, כאשר כוונת הפיקוח על הבנקים לקבל החלטה סופית שתקבע בהתחשב בלוח הזמנים שיקבע בארצות-הברית ובהתקדמות תהליך ההתכנסות בין גופי התקינה הבינלאומית והאמריקאית.

מערכת חדשה של תקני דיווח כספי חדשים בנושא איחוד דוחות כספיים ונושאים נילווים

בחודש מאי 2011 פורסמה על-ידי ה-IASB מערכת התקנים החדשה שהינה חלק מפרויקט האיחוד המשותף של ה-IASB וה-FASB, ומחליפה למעשה את התקינה הקיימת בנושא איחוד דוחות כספיים ועסקות משותפות וכן כוללת מספר שינויים ביחס לחברות כלולות. בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, תאגיד בנקאי יעדכן באופן שוטף את הטיפול החשבונאי בנושאים אשר אומצו בהוראות הדיווח לציבור. עדכון כאמור נדרש לפי מועד התחילה ולפי הוראות המעבר שיקבעו בתקני דיווח כספי בינלאומיים חדשים שיפורסמו בנושאים אלה ובהתאם לעקרונות האימוץ ולהבהרות של הפיקוח על הבנקים. לאור זאת, היישום של הכללים שנקבעו במערכת החדשה של התקנים בנושא איחוד דוחות כספיים ונושאים נילווים יבוצע בכפוף להנחיות שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור, בין היתר, בנושא יישום התקן בנושאים בהם נקבעו או אומצו בהוראות הדיווח לציבור כללים ספציפיים השונים מאלה שנקבעו בתקן /או ההנחיות המתייחסות אליו.

לפרטים נוספים, ראה ביאור 1(5) בדוחות הכספיים לשנת 2011.

ביום 28 ביוני 2012 פרסם ה-IASB תיקונים להוראות המעבר של מערכת התקנים החדשה. התיקונים מגדירים מהו מועד היישום לראשונה ומפשטים את הוראות המעבר של מערכת התקנים החדשה וכן מספקים הקלות בדרישות הגילוי. מועד תחילת התיקונים הינו תקופת שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2013 או לאחריו, בדומה לזה של מערכת התקנים החדשה.

ביאור 2 ניירות-ערך

ליום 30 בספטמבר 2012				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניית-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפידיון				
אגרות-חוב ומלוא:				
של ממשלת ישראל	59	-	-	59
של מוסדות פיננסיים בישראל	743	62	-	805
סך-כל אגרות-חוב מוחזקות לפידיון	802	62	-	864
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב ומלוא:				
של ממשלת ישראל	40,829	256	(54)	40,829
של ממשלות זרות	2,204	21	(6)	2,204
של מוסדות פיננסיים בישראל	217	4	-	217
של מוסדות פיננסיים זרים	1,447	34	(3)	1,447
מגובי נכסים (ABS)	1	-	-	1
של אחרים בישראל	2,664	28	(15)	2,664
של אחרים זרים	998	25	-	998
סך-כל אגרות-חוב ומלואות זמינות למכירה	48,360	368	(78)	48,360
מניות:				
של אחרים	1,446	163	(5)	(1)1,446
סך-כל ניירות הערך הזמינים למכירה	49,806	(2)531	(83)	(1)49,806

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
(1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 561 מיליוני ש"ח.
(2) כוללים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה ביאור 10.
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאור 2 ניירות-ערך (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2012				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומלוות:				
של ממשלת ישראל	1,608	13	-	1,621
של ממשלות זרות	82	1	(1)	82
של מוסדות פיננסיים זרים	513	2	(1)	514
של אחרים בישראל	10	-	(1)	9
של אחרים זרים	199	3	(1)	201
סך-כל אגרות-חוב ומלוות למסחר	2,412	19	(4)	2,427
מניות:				
של אחרים	49	1	(9)	41
סך-כל ניירות הערך למסחר	2,461	20 ⁽²⁾	(13) ⁽²⁾	2,468
סך-כל ניירות הערך ⁽³⁾	52,621	613	(96)	53,138 ⁽¹⁾

(4) מידע לגבי אגרות-חוב פגומות:

ליום 30 בספטמבר 2012	להלן יתרת החוב הרשומה של:
38	אגרות-חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית

- * נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
- (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 561 מיליוני ש"ח.
- (2) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (3) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-4.4 מיליארד ש"ח שועבדו למלווים.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה ביאור 10.
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2012

בלתי מבוקר
(במיליוני ש"ח)

ביאור 2 ניירות-ערך (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2011**				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפידיון				
אגרות-חוב ומלות:				
של ממשלת ישראל	56	-	-	56
של מוסדות פיננסיים בישראל	839	55	-	894
של מוסדות פיננסיים זרים	8	-	-	8
סך-כך אגרות-חוב מוחזקות לפידיון	903	55	-	958
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב ומלות:				
של ממשלת ישראל	17,102	100	(69)	17,133
של ממשלות זרות	2,034	44	(6)	2,072
של מוסדות פיננסיים בישראל	140	2	-	142
של מוסדות פיננסיים זרים	1,695	14	(22)	1,687
מגובי נכסים (ABS)	247	-	-	247
של אחרים בישראל	511	17	(13)	515
של אחרים זרים	657	25	-	682
סך-כך אגרות-חוב ומלות זמינות למכירה	22,386	202	(110)	22,478
מניות:				
של אחרים	1,507	194	(43)	1,658 ⁽¹⁾
סך-כך ניירות הערך הזמינים למכירה	23,893	396 ⁽²⁾	(153) ⁽²⁾	24,136 ⁽¹⁾

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
 ** ביום 15 בנובמבר 2011 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא גילוי על השקעות בניירות-ערך, תיאור עסקי התאגיד הבנקאי, אשר קבע דרישות גילוי חדשות לגבי ניירות-ערך. לאור זאת, סיווג הבנק את הנתונים ליום 30 בספטמבר 2011 כדי להתאימם לכותרות הסעיפים ולשיטת ההצגה בתקופה השוטפת.
 (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 574 מיליוני ש"ח.
 (2) כוללים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

הערות:

- לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה ביאור 10.
- ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאור 2 ניירות-ערך (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2011**				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומלוות:				
של ממשלת ישראל	1,836	12	-	1,848
של ממשלות זרות	63	-	-	63
של מוסדות פיננסיים בישראל	2	-	-	2
של מוסדות פיננסיים זרים	608	-	-	608
של אחרים בישראל	30	1	-	31
של אחרים זרים	154	-	-	154
סך-כך אגרות-חוב ומלוות למסחר	2,693	13	-	2,706
מניות:				
של אחרים	56	-	(12)	44
סך-כך ניירות הערך למסחר	2,749	(2) ⁽²⁾ 13	(2) ⁽²⁾ (12)	2,750
סך-כך ניירות הערך ⁽³⁾	27,545	464	(165)	27,844 ⁽¹⁾

(4) מידע לגבי אגרות-חוב פגומות:

ליום	להלן יתרת החוב הרשומה של:
30 בספטמבר 2011	אגרות-חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית
43	אגרות-חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית
7	סך-הכל יתרות חוב רשומות

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
** ביום 15 בנובמבר 2011 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא גילוי על השקעות בניירות-ערך, תיאור עסקי התאגיד הבנקאי, אשר קבע דרישות גילוי חדשות לגבי ניירות-ערך. לאור זאת, סיווג הבנק את הנתונים ליום 30 בספטמבר 2011 כדי להתאימם לכותרות הסעיפים ולשיטת ההצגה בתקופה השוטפת.

- (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 574 מיליוני ש"ח.
- (2) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (3) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-4.1 מיליארד ש"ח שועבדו למלווים.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה ביאור 10.
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאור 2 ניירות-ערך (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2011				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפידיון				
אגרות-חוב ומלוא:				
של ממשלת ישראל	57	-	-	57
של מוסדות פיננסיים בישראל	804	57	-	861
של מוסדות פיננסיים זרים	8	-	-	8
סך-כך אגרות-חוב מוחזקות לפידיון	869	57	-	926
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב ומלוא:				
של ממשלת ישראל	23,738	176	(55)	23,859
של ממשלות זרות	2,041	18	(6)	2,053
של מוסדות פיננסיים בישראל	169	4	-	173
של מוסדות פיננסיים זרים	1,033	13	(20)	1,026
מגובי נכסים (ABS)	7	-	-	7
של אחרים בישראל	539	18	(10)	547
של אחרים זרים	724	24	(1)	747
סך-כך אגרות-חוב ומלואות זמינות למכירה	28,251	253	(92)	28,412
מניות:				
של אחרים	1,343	198	(3)	1,538 ⁽¹⁾
סך-כך ניירות הערך הזמינים למכירה	29,594	451 ⁽²⁾	(95) ⁽²⁾	29,950 ⁽¹⁾

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
 (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 563 מיליוני ש"ח.
 (2) כוללים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

הערה:

ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאור 2 ניירות-ערך (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2011				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומלוות:				
של ממשלת ישראל	2,900	24	-	2,924
של ממשלות זרות	50	-	-	50
של מוסדות פיננסיים בישראל	10	-	-	10
של מוסדות פיננסיים זרים	348	-	-	348
של אחרים בישראל	27	-	-	27
של אחרים זרים	181	-	-	181
סך-כך אגרות-חוב ומלוות למסחר	3,516	24	-	3,540
מניות:				
של אחרים	61	-	(9)	52
סך-כך ניירות הערך ומלוות למסחר	3,577	(2)24	(9)	3,592
סך-כך ניירות הערך ⁽³⁾	34,040	532	(104)	34,468 ⁽¹⁾

(4) מידע לגבי אגרות-חוב פגומות:

ליום	להלן יתרת החוב הרשומה של:
31 בדצמבר 2011	אגרות-חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית
39	אגרות-חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית
4	סך-הכל יתרות חוב רשומות

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
 (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 563 מיליוני ש"ח.
 (2) נזקפו לדוח רווח והפסד.
 (3) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-5.4 מיליארד ש"ח שועבדו למלווים.

הערה:

ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאור 3 אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. האשראי לציבור

31 בדצמבר 2011			30 בספטמבר 2011			30 בספטמבר 2012			
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	
מבוקר			בלתי מבוקר						
146,245	3,075	149,320	143,893	3,055	146,948	143,693	3,230	146,923	אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני*
100,250	1,022	101,272	100,684	993	101,677	106,211	1,010	107,221	אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי**
246,495	4,097	250,592	244,577	4,048	248,625	249,904	4,240	254,144	סך-הכל אשראי לציבור
302	3	305	479	5	484	521	5	526	מזה: התחייבויות לקוחות עבור קיבולים

* לרבות אשראי שנבחן על בסיס פרטני ונמצא שהוא אינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי.
 ** אשראי שההפרשה להפסדי אשראי בגינו מוערכת על בסיס קבוצתי בשיטת עומק הפיגור לפי נספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314, ואשראי אחר שלא נבדק פרטנית, אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי.

ב. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני
1. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני כולל:

31 בדצמבר 2011			30 בספטמבר 2011			30 בספטמבר 2012			
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	
מבוקר			בלתי מבוקר						
7,001	1,608	8,609	7,120	1,589	8,709	6,950	1,620	8,570	אשראי לציבור פגום* אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים**
632	16	648	465	17	482	399	11	410	אשראי לציבור אחר שאינו פגום**
138,612	1,451	140,063	136,308	1,449	137,757	136,344	1,599	137,943	סך-הכל אשראי לציבור שאינו פגום**
139,244	1,467	140,711	136,773	1,466	138,239	136,743	1,610	138,353	סך-הכל אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני
146,245	3,075	149,320	143,893	3,055	146,948	143,693	3,230	146,923	

* אשראי פגום אינו צובר הכנסות ריבית, למעט אשראי מסוים בארגון מחדש כמצוין בסעיף קטן 4 להלן.
 ** אשראי שנבדק על בסיס פרטני ונמצא שאינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי.

ביאור 3 אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני (המשך)

30 בספטמבר 2012			30 בספטמבר 2011		31 בדצמבר 2011
			בלתי מבוקר	מבוקר	מבוקר
2.					
אשראי לציבור פגום בנינו קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני					
		4,899	5,554	5,290	
אשראי לציבור פגום בגינו לא קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני					
		3,671	3,155	3,319	
סך-הכל אשראי לציבור פגום					
		8,570	8,709	8,609	

3.

אשראי לציבור פגום שנמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים					
		5,971	5,634	5,639	
אשראי לציבור פגום שנמדד לפי שווי ביטחון					
		2,599	3,075	2,970	
סך-הכל אשראי לציבור פגום					
		8,570	8,709	8,609	

4. אשראי בעייתי בארגון מחדש, במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי

30 בספטמבר 2012			30 בספטמבר 2011			31 בדצמבר 2011		
יתרת חוב רשומה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו	יתרת חוב רשומה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	יתרת חוב נטו	יתרת חוב רשומה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו	יתרת חוב רשומה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו
			בלתי מבוקר			מבוקר		
		2,864	444	2,420	3,568	573	2,995	3,255
שאינו צובר הכנסות ריבית								
		675	-	675	330	-	330	357
צובר הכנסות ריבית								
סך-הכל אשראי (נכלל באשראי לציבור פגום)								
		3,539	444	3,095	3,898	573	3,325	3,612
			635		2,977		635	2,977

התחייבויות לתמן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של אשראי בעייתי, במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי, הסתכמו ליום 30 בספטמבר 2012 בסך של כ-96 מיליוני ש"ח (ליום 30.9.2011: 184 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.11: 65 מיליוני ש"ח).

5.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2011	2012	2011	2012	2011	2012
יתרת חוב רשומה ממוצעת של אשראי לציבור פגום בתקופת הדיווח					
		8,465	9,046	8,467	9,867
סך הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח בגין אשראי זה					
		120	45	46	171
בפרק הזמן בו סווג כפגום*					
סך הכנסות ריבית שהיו נרשמות בתקופת הדיווח אילו היה אשראי זה צובר ריבית לפי תנאי המקוריים					
		572	214	198	887
* מזה: הכנסות ריבית שנרשמו לפי השיטה החשבונאית של בסיס מזומן					
		82	35	32	139

ביאור 3 אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי כולל:

1. הלוואות לדיור שבגינן נעשתה הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי עומק פיגור לפי הנספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314:

30 בספטמבר 2012							
עומק הפיגור							
							בפיגור של 30 ימים עד 90 ימים
							בפיגור של יותר מ-90 ימים
סך-הכל	יתרות בגין הלוואות בפיגור שמוחזרו***	סך-הכל מעל 3 חודשים	מעל 33 חודשים	מעל 15 חודשים עד 33 חודשים	מעל 6 חודשים עד 15 חודשים	מעל 3 חודשים עד 6 חודשים	מעל 3 חודשים עד 90 ימים
171	14	147	106	15	15	11	10
53	6	47	46	1	-	-	-
1,597	364	648	110	69	186	283	585
291	140	151	95	32	24	-	-
1,306	224	497	15	37	162	283	585

30 בספטמבר 2011							
עומק הפיגור							
							בפיגור של 30 ימים עד 90 ימים
							בפיגור של יותר מ-90 ימים
סך-הכל	יתרות בגין הלוואות בפיגור שמוחזרו***	סך-הכל מעל 3 חודשים	מעל 33 חודשים	מעל 15 חודשים עד 33 חודשים	מעל 6 חודשים עד 15 חודשים	מעל 3 חודשים עד 6 חודשים	מעל 3 חודשים עד 90 ימים
174	15	150	105	17	17	11	9
51	6	45	44	1	-	-	-
1,683	398	704	159	84	194	267	581
297	143	154	89	37	28	-	-
1,386	255	550	70	47	166	267	581

* בגין ריבית על סכומים שבפיגור.
** כולל יתרת הפרשה פרטנית מעבר למתחייב בהתאם לשיטת עומק הפיגור, לא כולל יתרת ההפרשה לריבית ויתרת הפרשה קבוצתית בגין הלוואות לדיור.
*** הלוואות בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה, שטרם הגיע מועד פרעונו.
(1) לא כולל ריבית פיגורים ועמלת פירעון מוקדם.

ביאור 3 אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי כולל (המשך):

1. הלוואות לדיוור שבגינן נעשתה הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי עומק פיגור לפי הנספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 (המשך):

31 בדצמבר 2011							
עומק הפיגור							
בפיגור של 30 ימים עד 90 ימים							
בפיגור של יותר מ-90 ימים							
סך-הכל	יתרות בגין הלוואות בפיגור שמוחזרו***	סך-הכל מעל 3 חודשים	מעל 33 חודשים	מעל 15 חודשים עד 33 חודשים	מעל 6 חודשים עד 15 חודשים	מעל 3 חודשים עד 6 חודשים	מעל 3 חודשים עד 90 ימים
173	14	150	99	19	18	14	9
49	5	44	43	1	-	-	-
1,584	365	639	102	77	184	276	580
299	141	158	93	39	26	-	-
1,285	224	481	9	38	158	276	580

* בגין ריבית על סכומים שבפיגור.
 ** כולל יתרת הפרשה פרטנית מעבר למתחייב בהתאם לשיטת עומק הפיגור, לא כולל יתרת ההפרשה לריבית ויתרת הפרשה קבוצתית בגין הלוואות לדיוור.
 *** הלוואות בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה, שטרם הגיע מועד פרעונו.
 (1) לא כולל ריבית פיגורים ועמלת פירעון מוקדם.

2. אשראי אחר שלא נבדק פרטנית, אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי:

2011 בדצמבר			30 בספטמבר 2011			30 בספטמבר 2012		
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה
מבוקר			בלתי מבוקר					
83	52	135	73	47	120	68	50	118
354	38	392	366	34	400	402	29	431
50,993	546	51,539	51,532	530	52,062	53,046	541	53,587
51,430	636	52,066	51,971	611	52,582	53,516	620	54,136

ביאור 3 אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ד. הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי			
סך-הכל	על בסיס קבוצתי		על בסיס פרטני
	לפי עומק פיגור	אחר*	
4,594	2,774	295	1,525
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2012 (בלתי מבוקר)			
שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012 (בלתי מבוקר):			
286	115	(1)	172
הוצאות בגין הפסדי אשראי			
(151)	(102)	(3)	(46)
מחיקות חשבונאיות			
100	48	-	52
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות			
(51)	(54)	(3)	6
מחיקות חשבונאיות, נטו			
4,829	2,835	291	1,703
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2012 (בלתי מבוקר)			
589	506	-	83
מזה: יתרת ההפרשה שלא נוכתה מסעיף אשראי לציבור			
4,678	2,326	298	2,054
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)			
שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר):			
498	272	6	220
הוצאות בגין הפסדי אשראי			
(697)	(74)	(7)	(616)
מחיקות חשבונאיות			
37	29	-	8
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות			
(660)	(45)	(7)	(608)
מחיקות חשבונאיות, נטו			
4,516	2,553	297	1,666
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר)			
468	391	-	77
מזה: יתרת ההפרשה שלא נוכתה מסעיף אשראי לציבור			

* לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

ביאור 3 אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ד. הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי			
סך-הכל	על בסיס קבוצתי		על בסיס פרטני
	לפי עומק פיגור	אחר*	
4,660	2,669	299	1,692
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר)			
תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012 (בלתי מבוקר):			
933	330	1	602
הוצאות בגין הפסדי אשראי			
(1,102)	(361)	(9)	(732)
מחיקות חשבונאיות			
338	197	-	141
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות			
(764)	(164)	(9)	(591)
מחיקות חשבונאיות, נטו			
4,829	2,835	291	1,703
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2012 (בלתי מבוקר)			
589	506	-	83
מזה: יתרת ההפרשה שלא נוכתה מסעיף אשראי לציבור			
5,554	2,099	310	3,145
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 1 בינואר 2011 (מבוקר)			
תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר):			
839	657	-	182
הוצאות בגין הפסדי אשראי			
(2,042)	(323)	(13)	(1,706)
מחיקות חשבונאיות			
165	120	-	45
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות			
(1,877)	(203)	(13)	(1,661)
מחיקות חשבונאיות, נטו			
4,516	2,553	297	1,666
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר)			
468	391	-	77
מזה: יתרת ההפרשה שלא נוכתה מסעיף אשראי לציבור			

* לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

ביאור 3 אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ד. הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי			
סך-הכל	על בסיס קבוצתי		על בסיס פרטני
	לפי עומק פיגור	אחר*	
הרכב יתרת ההפרשה ליום 30 בספטמבר 2012 (בלתי מבוקר):			
4,240	2,329	291	1,620
בגין אשראי לציבור			
7	7	-	-
בגין חובות שאינם אשראי לציבור			
582	499	-	83
בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)			
4,829	2,835	291	1,703
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2012			

הרכב יתרת ההפרשה ליום 30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר):			
4,048	2,162	297	1,589
בגין אשראי לציבור			
11	11	-	-
בגין חובות שאינם אשראי לציבור			
457	380	-	77
בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)			
4,516	2,553	297	1,666
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2011			

הרכב יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר):			
4,097	2,190	299	1,608
בגין אשראי לציבור			
6	6	-	-
בגין חובות שאינם אשראי לציבור			
557	473	-	84
בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)			
4,660	2,669	299	1,692
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2011			

* לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2012

ביאור 4 הון והלימות הון

א. הלימות הון בנתוני המאוחד

31 בדצמבר *2011	30 בספטמבר *2011	30 בספטמבר 2012	
מבוקר	בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח
1. הון לצורך חישוב יחס ההון			
23,769	23,104	25,686	הון ליבה
26,157	25,491	28,119	הון רובד 1, לאחר ניכויים
16,175	15,323	17,639	הון רובד 2, לאחר ניכויים
42,332	40,814	45,758	סך-הכל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
274,037	273,598	275,312	סיכון אשראי
7,018	6,471	6,880	סיכונים שוק
20,047	19,382	21,216	סיכון תפעולי
301,102	299,451	303,408	סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
באחוזים			
3. יחס ההון לרכיבי סיכון			
7.89%	7.72%	8.47%	יחס הון ליבה לרכיבי סיכון
8.69%	8.51%	9.27%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.06%	13.63%	15.08%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
ב. חברות בת משמעותיות			
ישראל			
13.80%	13.70%	15.40%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.00%	13.90%	15.60%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
בנק הפועלים שוויץ			
22.36%	21.53%	25.06%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
22.36%	21.53%	25.06%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
11.20%	11.20%	11.20%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית
בנק פודיטיף			
20.76%	22.49%	20.88%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
18.34%	19.94%	21.67%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
12.00%	12.00%	12.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על ההכנסה. ראה ביאור 1(ג)(2.2) לעיל.

ביאור 4 הון והלימות הון (המשך)

ג. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר 2011	30 בספטמבר 2011	30 בספטמבר 2012	
			מבוקר
			בלתי מבוקר
1. הון רובד 1			
			הון
*24,101	*23,335	26,070	
2,388	2,387	2,433	מכשירי הון מורכבים
(44)	(48)	(37)	בניכוי: נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
(233)	(128)	(292)	בניכוי: רווחים נטו בגין התאמות לשווי הוגן של ניירות-ערך זמינים למכירה
(55)	(55)	(55)	בניכוי: השקעות בחברות שאינן ריאליות שיש בהן השפעה מהותית
*26,157	*25,491	28,119	סך-הכל הון רובד 1
2. הון רובד 2			
א. הון רובד 2 עליון			
			45% מסכום הרווחים נטו, לפני השפעת המס המתאימה, בגין התאמות לשווי הוגן של ניירות-ערך זמינים למכירה
160	110	202	הפרשה כללית לחובות מסופקים
674	674	674	מכשירי הון מורכבים
2,689	2,696	2,735	
ב. הון רובד 2 תחתון			
			כתבי התחייבות נדחים
12,707	11,898	14,084	
ג. ניכויים מהון רובד 2			
(55)	(55)	(56)	השקעות בחברות שאינן ריאליות שיש בהן השפעה מהותית
16,175	15,323	17,639	סך-הכל הון רובד 2
*42,332	*40,814	45,758	סך-הכל הון כולל

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על ההכנסה. ראה ביאור 1(ג)(2.2) לעיל.

ביאור 4 הון והלימות הון (המשך)

ד. יעד הלימות ההון

הלימות הון מחושבת בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בדבר "מדידה והלימות הון". על-פי החלטת הדירקטוריון מיום 30 בדצמבר 2010, הוחלט שיעד יחס הון לביה של הבנק יעמוד על שיעור שלא יפחת מ-7.5% ויעד יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת מ-12.5%.

יחסי הון לביה מינימליים

בחודש מרץ 2012 פרסם המפקח על הבנקים לכל התאגידים הבנקאיים חוזר בדבר יחסי הון מינימליים במסגרת היערכות ליישום הוראות באזל 3. בהתאם לחוזר, כל התאגידים הבנקאיים ידרשו לעמוד ביחס הון לביה מינימלי בשיעור של 9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. יחס הון הליבה אמור להיות מחושב בהתאם להוראות באזל 3 ולהתאמות שייקבעו על-ידי המפקח על הבנקים. בנוסף, תאגיד בנקאי גדול, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, ידרש לעמוד ביחס הון לביה מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו חלה על הבנק. על-פי עמדת הפיקוח על הבנקים מיום 28 באוקטובר 2012, חלוקת דיבידנד על-ידי הבנק תתאפשר רק לאחר שהבנק יודא עמידה במתווה שקבע להתפתחות יחס הון הליבה שלו ובשים לב להשפעות באזל 3. בכל מקרה, הבנק נדרש לפנות אל המפקח על הבנקים בטרם תתקבל החלטה על חלוקת דיבידנד. הבנק נערך כדי לעמוד בדרישות שייקבעו. יחס הון הליבה של הבנק המחושב על-פי הוראות באזל 2 ליום 30 בספטמבר 2012 עומד על 8.47%.

ביאור 5 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

ליום 30 בספטמבר 2012							
סך-הכל פריטים לא-כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי			
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד		
נכסים							
45,558	-	1,757	1,033	18,177	62	24,529	מזמנים ופקדונות בבנקים
53,076	1,487	2,070	1,199	6,341	3,165	38,814	ניירות-ערך
38	-	-	-	-	-	38	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
249,904	263	9,876	7,091	29,219	57,169	146,286	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
837	-	-	266	449	-	122	אשראי לממשלות
123	123	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות
3,630	3,630	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
37	37	-	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
8,814	20	712	523	4,117	118	3,324	נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
5,348	570	64	261	453	253	3,747	נכסים אחרים
367,365	6,130	14,479	10,373	58,756	60,767	216,860	סך-כל הנכסים
התחייבויות							
264,490	263	6,891	13,673	63,707	20,609	159,347	פקדונות הציבור
5,385	-	121	404	2,901	382	1,577	פקדונות מבנקים
988	-	-	-	142	413	433	פקדונות הממשלה
836	-	248	-	588	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
36,051	-	864	97	1,102	27,544	6,444	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
12,087	-	806	572	4,705	2,090	3,914	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
21,458	507	148	284	1,365	194	18,960	התחייבויות אחרות
341,295	770	9,078	15,030	74,510	51,232	190,675	סך-כל ההתחייבויות
26,070	5,360	5,401	(4,657)	(15,754)	9,535	26,185	עודף נכסים (התחייבויות)
							השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:
		(1,555)	-	11	-	1,544	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
							השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
		(3,902)	3,876	14,699	(2,125)	(12,548)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
		214	591	(113)	-	(692)	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
		119	386	(400)	-	(105)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
	5,360	277	196	(1,557)	7,410	14,384	סך-הכל כללי
		186	720	28	-	(934)	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
		323	1,033	394	-	(1,750)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא-כסף.

(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

(3) החל מיום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. יתרות הנכסים וההתחייבויות, המוצגות בביאור זה, הינן נטו לאחר ייחוס ההשפעות הנובעות מיישום התקן המסתכמות לטכ של (45) מיליוני ש"ח, השפעות אלה הוצגו במיגזר הלא-צמוד.

ביאור 5 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

		ליום 30 בספטמבר 2011						
		מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי			
סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד		
נכסים								
49,964	-	877	521	17,336	167	31,063	מזומנים ופקדונות בבנקים	
27,789	1,702	1,517	1,649	5,532	2,925	14,464	ניירות-ערך	
10	-	10	-	-	-	-	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	
244,577	421	9,427	6,950	29,963	56,153	141,663	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾	
524	-	-	176	245	-	103	אשראי לממשלות	
129	129	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות	
3,622	3,622	-	-	-	-	-	בניינים וציוד	
48	48	-	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין	
11,294	17	1,088	328	7,656	101	2,104	נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾	
**4,010	577	70	184	131	(52)	**3,100	נכסים אחרים	
**341,967	6,516	12,989	9,808	60,863	59,294	**192,497	סך-כל הנכסים	
התחייבויות								
242,931	421	6,237	12,864	58,117	20,567	144,725	פקדונות הציבור	
7,007	-	110	1,019	3,297	785	1,796	פקדונות מבנקים	
1,133	-	-	-	138	759	236	פקדונות הממשלה	
1,332	-	217	-	1,115	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	
32,050	-	259	74	1,567	24,314	5,836	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים	
13,829	-	1,196	425	7,331	2,282	2,595	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾	
20,350	519	104	221	1,227	153	18,126	התחייבויות אחרות	
318,632	940	8,123	14,603	72,792	48,860	173,314	סך-כל ההתחייבויות	
**23,335	5,576	4,866	(4,795)	(11,929)	10,434	**19,183	עודף נכסים (התחייבויות)	
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:								
		(6,036)	3,262	10,076	(5,458)	(1,844)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	
		525	1,007	461	-	(1,993)	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)	
		248	304	(276)	-	(276)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)	
		5,576	(397)	(222)	(1,668)	4,976	סך-הכל כללי	
		684	1,626	425	-	(2,735)	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)	
		669	776	(421)	-	(1,024)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)	

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפרט לא-כספי.
 ** הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבוונאות מספר 12, מיסים על הכנסה. ראה ביאור 1(ג) (2.2) לעיל.
 (1) כולל צמודי מטבע-חוץ.
 (2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.
 (3) החל מיום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. יתרות הנכסים וההתחייבויות, המוצגות בביאור זה, הינן נטו לאחר ייחוס ההשפעות הנובעות מיישום התקן המסתכמות לכך של (13) מיליוני ש"ח, השפעות אלה הוצגו במיגזר הלא-צמוד.

ביאור 5 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

		ליום 31 בדצמבר 2011						
		מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי			
סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד		
נכסים								
55,790	-	1,477	995	19,881	166	33,271	מזומנים ופקדונות בבנקים	
34,411	1,590	1,475	1,291	5,172	3,136	21,747	ניירות-ערך	
246,495	220	9,839	6,455	30,760	56,718	142,503	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾	
616	-	-	232	303	1	80	אשראי לממשלות	
125	125	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות	
3,720	3,720	-	-	-	-	-	בניינים וציוד	
44	44	-	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין	
10,799	19	927	229	7,098	77	2,449	נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾	
**4,662	444	91	184	307	509	**3,127	נכסים אחרים	
**356,662	6,162	13,809	9,386	63,521	60,607	**203,177	סך-כל הנכסים	
התחייבויות								
256,417	220	6,849	12,938	60,404	20,615	155,391	פקדונות הציבור	
7,001	-	55	857	3,058	693	2,338	פקדונות מבנקים	
1,085	-	-	-	137	684	264	פקדונות הממשלה	
1,305	-	157	-	1,148	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	
32,933	-	257	75	1,690	24,646	6,265	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים	
13,421	-	933	334	6,971	2,143	3,040	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾	
20,399	478	128	200	1,074	189	18,330	התחייבויות אחרות	
332,561	698	8,379	14,404	74,482	48,970	185,628	סך-כל ההתחייבויות	
**24,101	5,464	5,430	(5,018)	(10,961)	11,637	**17,549	עודף נכסים (התחייבויות)	
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:								
		(6,848)	3,285	9,211	(4,834)	(814)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	
		981	1,307	(658)	-	(1,630)	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)	
		(122)	169	582	-	(629)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)	
	5,464	(559)	(257)	(1,826)	6,803	**14,476	סך-הכל כללי	
		1,092	1,743	(942)	-	(1,893)	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)	
		(48)	469	1,651	-	(2,072)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)	

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפרט לא-כספי.

** הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על הכנסה. ראה ביאור 1(ג) (2.2) לעיל.

- (1) כולל צמודי מטבע-חוץ.
- (2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.
- (3) החל מיום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. יתרות הנכסים וההתחייבויות המוצגות בביאור זה, הינן נטו לאחר ייחוס ההשפעות הנובעות מיישום התקן המסתכמות לסך של (19) מיליוני ש"ח, השפעות אלה הוצגו במיגור הלא-צמוד.

ביאור 6 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

30 בספטמבר 2012		31 בדצמבר 2011		30 בספטמבר 2011		31 בדצמבר 2011	
יתרת הפרשה להפסדי אשראי		יתרות החוזים*		מבוקר		בלתי מבוקר	
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
א. מכשירים פיננסיים חוץ-מאדניים:							
עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:							
4	1	2	2,627	1,743	1,874	(1) אשראי תעודות	
18	17	19	7,012	7,205	6,684	(2) ערבויות להבטחת אשראי	
58	38	69	13,032	12,917	15,908	(3) ערבויות לרוכשי דירות	
168	130	178	19,359	18,676	19,602	(4) ערבויות והתחייבויות אחרות	
76	68	79	32,924	31,386	32,803	(5) מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות הבנק	
			10,163	10,125	10,723	(6) מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות בנקים אחרים	
90	96	94	34,515	33,370	35,808	(7) מסגרות חו"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה, שלא נוצלו	
67	67	71	26,456	27,907	28,561	(8) התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן	
76	40	70	17,636	15,601	16,346	(9) התחייבויות להוצאת ערבויות	
ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות:							
			260	240	273	(1) התחייבות לרכישת ניירות-ערך	
			39	102	108	(2) הקמה של בניינים וציוד ורכישתם	
						(3) דמי שכירות של בניינים וציוד בשל התקשרויות לתקופה העולה על שלוש שנים מתאריך המאזן, לתשלום בשנים הבאות:**	
			147	143	156	בשנה הראשונה	
			147	143	156	בשנה השניה	
			147	143	156	בשנה השלישית	
			140	138	149	בשנה הרביעית	
			129	128	135	בשנה החמישית	
			795	797	831	מעל חמש שנים	
			1,505	1,492	1,583	כך-הכל דמי שכירות של בניינים וציוד	

* יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.
 ** הוצג מחדש.

ביאור 6 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. תביעות משפטיות

קבוצת הבנק (הבנק וחברות מאוחדות שלו) הינה צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, שנקטו נגדה לקוחותיה, לקוחותיה בעבר וכן צדדים שלישיים שונים, שראו את עצמם נפגעים או ניזוקים מפעילותה במהלך עסקיה הרגיל. עילות התביעות נגד קבוצת הבנק שונות ומגוונות. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות באשר לסיכוי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות בהתאם לכללי חשבוונאות מקובלים לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות, במקום בו נדרשה הפרשה.

סכום החשיפה הנוספת בשל תביעות שהוגשו נגד קבוצת הבנק בנושאים שונים ליום 30 בספטמבר 2012, שאפשרות התממשותן הינה אפשרית (reasonably possible), מסתכם בכ-116 מיליוני ש"ח.

(א) לפרטים בדבר פירוט התביעות והבקשות לאישור תובענות כתובענות ייצוגיות בסכומים מהותיים, ראה ביאור 19(ד) (א) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2011.

למועד פרסום הדוחות הכספיים לא חלו שינויים מהותיים, ביחס למפורט בדוחות הכספיים הנ"ל בקשר לתביעות נגד קבוצת הבנק למעט כמפורט להלן:

1. התקבלו בבנק הודעות מפסגות קופות-גמל ופנסיה בע"מ (להלן: "פסגות") ומכלל פנסיה גמל בע"מ (להלן: "כלל"), כי בחודש יולי 2011 הוגשה לביהמ"ש המחוזי בתל-אביב-יפו תביעה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית נגד פסגות וכלל ונגד 4 נתבעים אחרים, המנהלים קופות-גמל וקרנות השתלמות.

התובעים טוענים בתביעתם כי הנתבעים יצרו אפליה שלא כדין בין עמיתי קופות הגמל בכך שנתנו רק לחלק מהם הטבות בתשלום דמי ניהול. התובעים דורשים להשוות את זכויות כל העמיתים בקופות הגמל כך שכולם ישלמו דמי ניהול זהים ואחידים בשיעור הנמוך ביותר שנגבה ממי המעמיתים או לחילופין בשיעור ממוצע אחיד שיקבע. כמו-כן, דורשים התובעים החזר דמי הניהול שניגבו ביתר מעמיתים שהופלו לטענתם לרעה ב-5 השנים האחרונות.

התביעה הנ"ל לא הוגשה נגד הבנק, אולם מאחר שהיא מתייחסת לתקופה של 5 השנים האחרונות שבה הבנק, (באמצעות חברות שבבעלותו), ניהל כשנתיים חלק מקופות הגמל המנוהלות היום על-ידי פסגות וכלל, הודיעו פסגות וכלל לבנק כי אם בעקבות התביעה יושת עליהן חוב כספי המתייחס לקופות הגמל שנוהלו על-ידי הבנק בתקופת הניהול של הבנק, אז הן ידרשו לקבל מהבנק שיפוי ופיצוי בגין כך.

התביעה צוינה בביאור 19(ד) (ב) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2011.

2. באשר לתביעה שצוינה בביאור 19(ד) (א) בדוחות הכספיים השנתיים שהוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב ביום 8 ביולי 1997 בגין גביית עמלות ביטוחי חיים וביטוחי מבנה מלווים, ואשר ביום 5 בדצמבר 2011 ניתן תוקף של פסק דין להסכם שנערך בין הצדדים, פסק הדין הפך סופי ביום 1 ביולי 2012.

3. ביום 21 בספטמבר 2011 הוגשו לבית המשפט המחוזי במחוז המרכז תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתביעה ייצוגית נגד הבנק ונגד שני בנקים נוספים (להלן: "הבנקים המשיבים"). סכומה הכולל של התביעה כנגד כל הבנקים המשיבים הועמד על סכום של 927 מיליוני ש"ח ואילו חלקו של הבנק הועמד על סכום של 280 מיליוני ש"ח.

עילתה של התביעה, לטענת המבקשים, הינה בגביית יתר הנובעת, כביכול, מגבייה אסורה של "ריבית דריבית" בהלוואות לדירור שלקחו המבקשים מהבנקים המשיבים וכן מכך, שבחישובי הריבית מתעלמים הבנקים המשיבים מכך שהריבית כבר שולמה ושתשלומים קודמים פרעו גם חלק מהקרן.

התביעה צוינה בביאור 19(ד) (ב) (5) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2011.

(ב) כמו-כן, תלויות ועומדות נגד קבוצת הבנק תובענות, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, כמפורט להלן, לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכויי הליכים משפטיים אלה ולפיכך לא בוצעה בגינם הפרשה:

ביאור 6 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

1. ביום 16 ביולי 2012, הוגשו נגד הבנק לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתביעה ייצוגית. סכום התביעה הייצוגית הנקוב בכתב התביעה הוא 18 מיליארד ש"ח. עניין התביעה והבקשה בטענה, שהבנק מסתיר מלקוחותיו נוטלי הלוואות את עניין קיומו של "היתר עיסקא" וגובה מהם ריבית פיגורים שלא על-פי היתר זה.
2. ביום 20 במאי 2012 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית כנגד ישראלכרט בע"מ, חברה בשליטת הבנק (להלן: "ישראלכרט"). סכום התביעה האישית הנקוב בכתב התביעה הינו 1,231 ש"ח, וסכום התביעה הייצוגית מוערך בלא פחות מ-373 מיליוני ש"ח. לטענת המבקשת, ישראלכרט מבצעת סליקה של עסקות בכרטיסי אשראי באתרי אינטרנט (עסקות במסמך חסר) ללא כל בדיקה של נתוני כרטיסי האשראי המוזנים באתר האינטרנט, פרט למספר הכרטיס ותוקפו, וללא הצלבה של הנתונים שמועברים אליה. בכך, לטענת המבקשת, התרשלה ישראלכרט ומכאן הפרה את החוזה החתום איתה. המבקשים מבקשים לייצג את: "בתי עסק המבצעים עסקות באמצעות עסקה במסמך חסר". הסעד המבוקש הוא להשיב לחברי הקבוצה הנ"ל את העמלות ששולמו בגין עסקות מוכחשות וכן את שווי הטובין שסופק ללקוח לאחר אישורה של ישראלכרט כעסקה מאושרת שלאחר מכן הוכחשה. בשלב מקדמי זה לא ניתן להעריך את סיכויי אישור התובענה כיייצוגית או את סיכויי התביעה עצמה.
3. ביום 29 במרץ 2012 הגיש עורך-דין אירוניג פיקרד, המפרק של Bernard L. Madoff Investment Securities LLC (להלן: "מיידוף") תביעה ל-US Bankruptcy Court - Southern District of New York נגד הבנק ונגד Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd., חברה בת בבעלות מלאה של הבנק (להלן: "הפועלים שוויץ"). התביעה היא בסכום של כ-27.5 מיליוני דולר ארצות-הברית, מתוך זה כ-26 מיליוני דולר נגד הפועלים שוויץ. בתביעה, נדרשים הנתבעים להשיב לקופת הפירוק של מיידוף, פדיונות שנמשכו מקרנות Kingate-I Fairfield Sentry בתקופה שלפני חדלות הפירעון של מיידוף. המדובר בקרנות שבהן השקיעו בשעתם לקוחות הבנק ולקוחות הפועלים שוויץ, וקרנות אלה מצידן השקיעו כספן במיידוף.
- יש לציון, כי חלק ניכר מהסכומים הנדרשים להשבה בתביעה זו (כ-22 מיליוני דולר מתוך 27.5 מיליוני דולר) חופפים לסכומים הנתבעים על-ידי קרן Fairfield Sentry עצמה במסגרת התביעה המפורטת בביאור 19(ד)א1 בדוחות הכספיים של שנת 2011, ולפיכך נראה כי אין חשש לכפל תשלום בגין סכומים חופפים אלה.
4. ביום 27 בנובמבר 2011, הוגשו נגד הבנק לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז, כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתביעה ייצוגית. עניין התביעה והבקשה בטענה, לפיה הבנק מחייב את לקוחותיו בהוצאות משפטיות שונות (מסירת כתבי טענות, הוצאות גבייה וכיו"ב) בניגוד לדיון וזאת מחמת שהבנק מחייב את הלקוח בגין ההוצאות הנ"ל גם במקרים בהם לא אושרו על-ידי ערכאה שיפוטית או על-ידי ההוצאה לפועל. הבנק מוסיף את ההוצאות הנ"ל ליתרת החוב של הלקוח ובכך יוצר בפניו מצג שווא מטעה, וכן מחמת שהבנק מחייב את הלקוח בגין הוצאות אלו בריבית גבוהה מזו הקבועה בחוק פסיקת ריבית והצמדה התשכ"א-1961. התביעה הייצוגית אינה נוקבת בסכום ונאמר בה כי הסכום אינו ניתן להערכה.
5. ביום 23 באוקטובר 2011 הוגשה למחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו בקשה לאישור תובענה נגזרת נגד הבנק ותובענה נגזרת נגד ארבעה חברי הנהלת הבנק שכיהנו בשנת 2006 ("הנתבעים") ונגד הבנק כנתבע פורמלי. עניינן של הבקשה והתביעה הנגזרת הינו לדברי התובע, כשלים שנפלו, לטענת התובע, בהתנהלותם של הנתבעים בקשר עם מכשירים פיננסיים שנרכשו והוחזקו על-ידי הבנק ברבעון השני של 2006 ולאחריו.
- התובע מבסס את תביעתו גם על דוח שלטענתו הזמינו הנתבעים במהלך שנת 2006 מחברה חיצונית ואשר מסקנותיו היו לטענתו, כי סדרות ה-MBS שנרכשו על-ידי הבנק, היו אגרות-חוב מגובות במשכנתאות של גורמים פרטיים, ולפיכך מסוכנות יותר ביחס לסדרות MBS של מסוכנות של ממשלת ארצות-הברית. לטענת התובע התשואה העודפת על אותן אגרות-חוב, לא הצדיקה את הסיכון שבאחזקתן. לטענת התובע, הנתבעים התעלמו ממצאי הדוח, לא המירו את סדרות ה-MBS בסדרות מסוכנות פחות לכאורה, ואף המשיכו לרכוש סדרות MBS באותה רמת סיכון, גם לאחר קבלת הדוח. עוד טוען התובע שהנתבעים הסתירו את ממצאי הדוח

ביאור 6 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

מדירקטוריון הבנק, לטענת התובע, ההפסדים שנגרמו לבנק מהשקעה בניירות-ערך מסוג MBS עולים על סך של מיליארד דולר ואילו היו הנתבעים דואגים לכך שהבנק יממש את סדרות ה-MBS או לחילופין ימיר את הסדרות הנ"ל בסדרות מסוכנות פחות לכאורה, לא היה נגרם לבנק הפסד כלל. התובע מבקש מבית המשפט לקבוע כי הנתבעים הפרו את החובות המוטלות עליהם כלפי הבנק מחכ הדין, ובשל כך לחייב אותם לשלם לבנק את הנזקים הכספיים שנגרמו לבנק.

6. בחודש נובמבר 2011 נודע לבנק, מפרסומים באמצעי התקשורת, על הגשתה של בקשה לאישור תביעה ייצוגית נגד שלוש חברות כרטיסי אשראי ובהן חברת ישראלכרט ונגד בנקים ובהם הבנק.

לפי אותם פרסומים היקף התביעה הינו 4.9 מיליארד ש"ח ועניינה שיעור העמלות שחברות כרטיסי האשראי גבו. הבנק וחברת ישראלכרט לא קיבלו את הבקשה האמורה עד למועד אישור הדוחות הכספיים של הבנק ולפיכך אין הבנק יודע מה סכום התביעה המיוחס לו ולחברת ישראלכרט ואין ביכולתו לגבש עמדה באשר לבקשה זו.

7. נודע לישראלכרט כי במחצית השנייה של חודש נובמבר 2012 הוגשה נגד ישראלכרט תביעה ובקשה לאשרה כתובענה ייצוגית בעניין עמלת המרת מטבע אותה גובה ישראלכרט. סכום התביעה הועמד על סך של כ-150 מיליוני ש"ח. עד סמוך למועד אישור הדוחות הכספיים, טרם התקבלה התביעה אצל ישראלכרט.

8. ביום 26 בנובמבר 2012 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית כנגד הבנק ואחרים. סכום התביעה הנקוב בכתב התביעה הועמד על סכום של כ-2.284 מיליארד ש"ח. התביעה והבקשה עוסקות במשיכת מזומנים במכשירי בנק אוטומטיים המופעלים על-ידי שרותי בנק אוטומטיים בע"מ וכספונט בע"מ. לטענת המבקש, הבנק ואחרים גורמים לגביית יתר של עמלה הנגרמת כביכול על-ידי פיצול משיכת מזומנים מכספומטים למספר משיכות כתוצאה מהגבלת סכום המשיכה מכספומטים אלו ועל-ידי גביית עמלה בכל משיכה.

ד. יישויות בעלות זכויות משתנות (VIE)

הבנק מספק קווי נזילות לגופי איגוח שבהם צדדים שלישיים משמשים כיוצרים. הקווים המסופקים על-ידי הבנק מהווים חלק קטן יחסית מסך קווי הנזילות של אותם גופי איגוח. הבנק אינו מספק חיזוקי אשראי לגופים אלו. סך קווי הנזילות המסופקים לגופי איגוח כאמור לעיל ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכם ב-196 מיליוני ש"ח (50 מיליוני דולר), בהשוואה ל-191 מיליוני ש"ח (50 מיליוני דולר) בסוף שנת 2011. עד ליום 30 בספטמבר 2012 לא בוצעה משיכה מאף אחד מהקווים האלו. בהתחשב בעובדה שבדרך כלל הבנק מספק חלק קטן יחסית מסך קווי הנזילות לגופי איגוח אלו ואינו מספק להם תמיכה מסוגים אחרים, הבנק קבע כי הוא אינו מחזיק בזכויות משתנות אשר הופכות אותו לנהנה העיקרי ב-VIE כלשהן של אותם גופי איגוח.

ה. בהמשך לאמור בביאור 19 בדוחות הכספיים של שנת 2011, בחודש אוגוסט 2011 אושרה במליאת הכנסת ופורסמה ברשומות הצעת חוק ממשלתית העוסקת, בין היתר, בתחום הניכיון, וכן בהוראה כי מנפיק שהנפיק 10% או יותר ממספר כרטיסי החיוב שהונפקו בישראל או מנפיק אשר באמצעות כרטיסי החיוב שהנפיק בוצעו 10% לפחות מסכום העסקות שבוצעו בישראל, יחויב להתקשר עם סולק לצורך ביצוע סליקה צולבת של עסקות בכרטיסי החיוב שהנפיק. תחילת הוראת חוק זו הינה מיום 15 במאי 2012. להערכת הבנק, לחוק תהיה השפעה לרעה על הכנסות קבוצת הבנק בעתיד, אולם בשלב זה אין ביכולת הבנק להעריך את היקפה.

בחודש אפריל 2012 נחתם הסכם בין ישראלכרט ללאומי קארד, ובחודש מאי 2012 נחתם הסכם בין ישראלכרט לבין כ.א.ל, שניהם בקשר ליישום של תיקון 18 לחוק הבנקאות רישוי, התשמ"א-1981. על-פי ההסכם, ניתנו ללאומי קארד ולכ.א.ל רישיונות לסלוק את כרטיסי החיוב של המותג "ישראלכרט" בתנאים שסוכמו בין הצדדים.

ניתן פטור על-ידי הממונה ביום 13 בספטמבר 2012 ולפיו לאומי קארד ו-כ.א.ל יוכלו לסלוק את כרטיסי המותג "ישראלכרט" בתשלום עמלת המנפיק, דמי רישיון חד פעמיים וסכום נוסף שעל תוכנו וגובהו הוטל חיסיון על-ידי בית הדין להגבלים עסקיים.

ביאור 7 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ליום 30 בספטמבר 2012						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				אחר	שקל-מדד	
1. נגזרים מגדרים*						
3,123	-	-	3,123	-	-	חוזי Forward
9,608	-	-	-	9,608	-	Swaps
12,731	-	-	3,123	9,608	-	סך-הכל נגזרים מגדרים
4,798	-	-	-	4,798	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
2. נגזרי ALM**						
18,437	-	-	-	18,437	-	חוזי Futures
142,829	1,273	274	106,871	24,488	9,923	חוזי Forward
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה						
337	-	-	337	-	-	אופציות שנכתבו
350	-	-	350	-	-	אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים						
65,337	757	4,817	21,515	38,248	-	אופציות שנכתבו
60,978	527	1,195	21,936	37,320	-	אופציות שנקנו
259,004	-	1,189	36,227	218,630	2,958	Swaps
547,272	2,557	7,475	187,236	337,123	12,881	סך-הכל נגזרי ALM
102,141	-	-	-	99,879	2,262	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
3. נגזרים אחרים*						
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה						
11,690	-	8,394	3,296	-	-	אופציות שנכתבו
11,690	-	8,394	3,296	-	-	אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים						
99	-	99	-	-	-	אופציות שנקנו
23,479	-	16,887	6,592	-	-	סך-הכל נגזרים אחרים
4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט						
391	391	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
30	30	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
10,660	-	-	10,660	-	-	חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט
594,563	2,978	24,362	207,611	346,731	12,881	סך-כל הסכום הנקוב

* למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 7 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים*

ליום 30 בספטמבר 2012						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				שקל-מדד	אחר	
						1. נגזרים מגדרים**
73	-	-	25	48	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
646	-	-	52	594	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
						2. נגזרי ALM***
8,573	65	135	2,245	6,010	118	שווי הוגן ברוטו חיובי
11,309	61	117	4,278	6,396	457	שווי הוגן ברוטו שלילי
						3. נגזרים אחרים**
273	-	198	75	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
258	-	183	75	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
						4. נגזרי אשראי
						נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב:
1	1	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
						נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב:
20	20	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
8,940	86	333	2,345	6,058	118	סך-הכל שווי הוגן ברוטו חיובי
12,213	61	300	4,405	6,990	457	סך-הכל שווי הוגן ברוטו שלילי

* החל מיום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. יתרות הנכסים וההתחייבויות, המוצגות בביאור זה, הינן ברוטו לפני ייחוס ההשפעות הנובעות מיישום התקן המסתכמות לסך של (45) מיליוני ש"ח.
** למעט נגזרי אשראי.
*** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 7 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ליום 30 בספטמבר 2011*					
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית	
				שקל-מדד	אחר
1. נגזרים מגדרים**					
9,859	-	-	-	9,859	-
Swaps					
9,859	-	-	-	9,859	-
סך-הכל נגזרים מגדרים					
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
4,036	-	-	-	4,036	-
2. נגזרים ALM****					
11,509	-	-	17	11,492	-
חוזי Futures					
234,488	2,475	46	182,710	40,322	8,935
חוזי Forward					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
218	-	-	218	-	-
אופציות שנכתבו					
218	-	-	218	-	-
אופציות שנקנו					
חוזי אופציה אחרים					
72,046	1,083	4,747	32,591	33,625	-
אופציות שנכתבו					
68,822	767	775	31,643	35,637	-
אופציות שנקנו					
200,512	-	837	30,962	166,602	2,111
Swaps					
587,813	4,325	6,405	278,359	287,678	11,046
סך-הכל נגזרי ALM					
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
83,916	-	-	-	82,269	1,647
3. נגזרים אחרים**					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
10,670	-	8,419	2,251	-	-
אופציות שנכתבו					
10,670	-	8,419	2,251	-	-
אופציות שנקנו					
חוזי אופציה אחרים					
81	-	81	-	-	-
אופציות שנקנו					
21,421	-	16,919	4,502	-	-
סך-הכל נגזרים אחרים					
4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט					
557	557	-	-	-	-
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב					
30	30	-	-	-	-
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב					
10,276	-	-	10,276	-	-
חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט					
629,956	4,912	23,324	293,137	297,537	11,046
סך-כל הסכום הנקוב					

* החל מיום 1 בינואר 2012 מיישם הבנק את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. בהתאם להוראה החדשה, פעילות במכשירים נגזרים תופרד לפעילות למטרות מסחר ופעילות שאינה למטרות מסחר. אימוץ ההוראה בוצע באופן של יישום למפרע. לאור זאת, נגזרים אחרים שאינם למטרות מסחר סווגו מחדש כדי להתאים למתכונת הגילוי החדשה.

** למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.

*** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 7 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים**

ליום 30 בספטמבר 2011*						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				אחר	שקל-מדד	
1. נגזרים מגדרים***						
93	-	-	-	93	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
511	-	-	-	511	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
2. נגזרים ALM****						
11,112	161	70	5,611	5,201	69	שווי הוגן ברוטו חיובי
13,254	173	86	6,843	5,792	360	שווי הוגן ברוטו שלילי
3. נגזרים אחרים***						
272	-	234	38	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
260	-	222	38	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
4. נגזרי אשראי						
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב:						
1	1	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
6	6	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב:						
3	3	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
11,481	165	304	5,649	5,294	69	סך-הכל שווי הוגן ברוטו חיובי
14,031	179	308	6,881	6,303	360	סך-הכל שווי הוגן ברוטו שלילי

* החל מיום 1 בינואר 2012 מיישם הבנק את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. בהתאם להוראה החדשה, פעילות במכשירים נגזרים תופרד לפעילות למטרות מסחר ופעילות שאינה למטרות מסחר. אימוץ ההוראה בוצע באופן של יישום למפרע. לאור זאת, נגזרים אחרים שאינם למטרות מסחר סווגו מחדש כדי להתאים למתכונת הגילוי החדשה.

** החל מיום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. יתרות הנכסים וההתחייבויות, המוצגות בביאור זה, הינן ברוטו לפני ייחוס ההשפעות הנובעות מיישום התקן המסתכמות לסך של (13) מיליוני ש"ח.

*** למעט נגזרי אשראי.

**** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 7 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ליום 31 בדצמבר 2011*						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				אחר	שקל-מדד	
1. נגזרים מגדרים**						
10,101	-	-	-	10,101	-	Swaps
10,101	-	-	-	10,101	-	סך-הכל נגזרים מגדרים
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע						
3,802	-	-	-	3,802	-	
2. נגזרים ALM***						
10,355	-	-	-	10,355	-	חוזי Futures
185,150	1,536	42	143,006	31,548	9,018	חוזי Forward
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה						
190	-	-	190	-	-	אופציות שנכתבו
190	-	-	190	-	-	אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים						
66,633	736	4,387	36,740	24,770	-	אופציות שנכתבו
65,060	509	743	37,139	26,669	-	אופציות שנקנו
214,726	-	841	32,254	179,525	2,106	Swaps
542,304	2,781	6,013	249,519	272,867	11,124	סך-הכל נגזרי ALM
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע						
85,718	-	-	-	83,979	1,739	
3. נגזרים אחרים**						
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה						
10,149	-	7,193	2,956	-	-	אופציות שנכתבו
10,149	-	7,193	2,956	-	-	אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים						
81	-	81	-	-	-	אופציות שנקנו
20,379	-	14,467	5,912	-	-	סך-הכל נגזרים אחרים
4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט						
573	573	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
30	30	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
18,578	-	-	18,578	-	-	חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט
591,965	3,384	20,480	274,009	282,968	11,124	סך-כל הסכום הנקוב

* החל מיום 1 בינואר 2012 מיישם הבנק את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. בהתאם להוראה החדשה, פעילות במכשירים נגזרים תופרד לפעילות למטרות מסחר ופעילות שאינה למטרות מסחר. אימוץ ההוראה בוצע באופן של יישום למפרע. לאור זאת, נגזרים אחרים שאינם למטרות מסחר סווגו מחדש כדי להתאים למתכונת הגילוי החדשה.
** למטט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.
*** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 7 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים**

ליום 31 בדצמבר 2011*						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				אחר	שקל-מדד	
1. נגזרים מגדרים***						
67	-	-	-	67	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
535	-	-	-	535	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
2. נגזרים ALM****						
10,564	146	61	4,844	5,420	93	שווי הוגן ברוטו חיובי
12,751	159	96	6,105	6,018	373	שווי הוגן ברוטו שלילי
3. נגזרים אחרים***						
284	-	238	46	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
274	-	228	46	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
4. נגזרי אשראי						
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב:						
1	1	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
6	6	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב:						
5	5	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
10,921	152	299	4,890	5,487	93	סך-הכל שווי הוגן ברוטו חיובי
13,566	165	324	6,151	6,553	373	סך-הכל שווי הוגן ברוטו שלילי

* החל מיום 1 בינואר 2012 מיישם הבנק את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. בהתאם להוראה החדשה, פעילות במכשירים נגזרים תופרד לפעילות למטרות מסחר ופעילות שאינה למטרות מסחר. אימוץ ההוראה בוצע באופן של יישום למפרע. לאור זאת, נגזרים אחרים שאינם למטרות מסחר סווגו מחדש כדי להתאים למתכונת הגילוי החדשה.

** החל מיום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. יתרות הנכסים וההתחייבויות, המוצגות בביאור זה, הינן ברוטו לפני ייחוס ההשפעות הנובעות מיישום התקן המסתכמות לסך של (19) מיליוני ש"ח.

*** למעט נגזרי אשראי.

**** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 7 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

ליום 30 בספטמבר 2012					
סך-הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות
בלתי מבוקר					
8,940	2,389	-	946	5,347	258
שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾					
יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽²⁾					
8,940	2,389	-	946	5,347	258
סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾					
18,281	8,020	204	1,861	8,196	-
27,221	10,409	204	2,807	13,543	258
סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					
ליום 30 בספטמבר 2011					
סך-הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות
בלתי מבוקר					
11,481	4,076	-	850	6,295	260
שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾					
יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽²⁾					
11,481	4,076	-	850	6,295	260
סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾					
52,429	16,583	253	3,888	31,701	4
63,910	20,659	253	4,738	37,996	264
סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					
ליום 31 בדצמבר 2011					
סך-הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות
מבוקר					
10,921	3,677	-	856	6,114	274
שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾					
יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽²⁾					
10,921	3,677	-	856	6,114	274
סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾					
17,791	7,665	259	1,519	8,348	-
28,712	11,342	259	2,375	14,462	274
סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					

(1) מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך 12 מיליוני ש"ח. (30.9.11: 19 מיליוני ש"ח, 31.12.11: 18 מיליוני ש"ח).
 (2) שווי הוגן חיובי ברוטו הינו לפני ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן המסתכמות לסך של 114 מיליוני ש"ח. (30.9.11: 168 מיליוני ש"ח, 31.12.11: 104 מיליוני ש"ח). לפרטים נוספים ראה ביאור 8 להלן.
 (3) סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי), כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה. נתוני סיכון האשראי החוץ-מאזני החל מיום 31 בדצמבר 2011 חושבו בהתאם להגדרות החדשות שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 בנושא מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים (נוסח מתוקן). נתוני סיכון האשראי החוץ-מאזני ליום 30 בספטמבר 2011 מוצגים בהתאם להגדרות שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 לפני העדכון.

ביאור 7 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ד. פירוט מועדי פירעון (סכומי ערך נקוב):

ליום 30 בספטמבר 2012				
סך-הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
בלתי מבוקר				
				חוזי ריבית
12,881	2,693	4,938	4,434	816
				שקל-מדד
346,731	62,411	104,573	88,867	90,880
				אחר
207,611	23,968	12,280	54,500	116,863
				חוזי מטבע-חוץ
24,362	621	3,375	2,678	17,688
				חוזים בגין מניות
2,978	-	510	1,104	1,364
				חוזי סחורות ואחרים (כולל נגזרי אשראי)
594,563	89,693	125,676	151,583	227,611
				סך-הכל
ליום 30 בספטמבר 2011				
בלתי מבוקר				
629,956	73,478	118,270	184,456	253,752
				סך-הכל
ליום 31 בדצמבר 2011				
מבוקר				
591,965	73,758	110,323	136,409	271,475
				סך-הכל

ביאור 8 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

ליום 30 בספטמבר 2012				
שווי הוגן	יתרות במאזן			
	סך-הכל	(2)	(1)	
נכסים פיננסיים				
45,550	45,558	42,630	2,928	מזומנים ופקדונות בבנקים
53,138	53,076	802	52,274	ניירות-ערך*
38	38	38	-	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
252,124	249,904	248,987	917	אשראי לציבור, נטו
840	837	837	-	אשראי לממשלות
8,814	8,814	-	8,814	נכסים בגין מכשירים נגזרים
2,001	2,002	123	1,879	נכסים פיננסיים אחרים
362,505	360,229	293,417	66,812	סך-כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות				
266,777	264,490	263,573	917	פקדונות הציבור
5,545	5,385	5,385	-	פקדונות מבנקים
1,062	988	988	-	פקדונות הממשלה
836	836	836	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
38,569	36,051	36,051	-	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
12,087	12,087	-	12,087	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
17,101	17,159	13,208	3,951	התחייבויות פיננסיות אחרות
341,977	336,996	320,041	16,955	סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות

* כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 561 מיליוני ש"ח.

הערות:

- (1) מכשירים פיננסיים שבהם היתרה במאזן זהה לשווי הוגן.
- (2) מכשירים פיננסיים אחרים לגביהם חושב השווי הוגן.

ביאור 8 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2011				
שווי הוגן	יתרות במאזן			
	סך-הכל	(2)	(1)	
נכסים פיננסיים				
49,956	49,964	47,437	2,527	מזומנים ופקדונות בבנקים
27,844	27,789	903	26,886	ניירות-ערך*
10	10	10	-	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
246,440	244,577	243,694	883	אשראי לציבור, נטו
525	524	524	-	אשראי לממשלות
11,294	11,294	-	11,294	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,204	1,205	105	1,100	נכסים פיננסיים אחרים
337,273	335,363	292,663	42,700	סך-כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות				
244,741	242,931	242,048	883	פקדונות הציבור
7,235	7,007	7,007	-	פקדונות מבנקים
1,210	1,133	1,133	-	פקדונות הממשלה
1,333	1,332	1,115	217	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
33,639	32,050	32,050	-	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
13,829	13,829	-	13,829	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
16,065	16,151	14,038	2,113	התחייבויות פיננסיות אחרות
318,052	314,433	297,391	17,042	סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות

* כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 574 מיליוני ש"ח.

הערות:

- (1) מכשירים פיננסיים שבהם היתרה במאזן זהה לשווי הוגן.
- (2) מכשירים פיננסיים אחרים לגביהם חושב השווי הוגן.

ביאור 8 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2011				
שווי הוגן	יתרות במאזן			
	סך-הכל	(2)	(1)	
נכסים פיננסיים				
55,776	55,790	53,578	2,212	מזומנים ופקדונות בבנקים
34,468	34,411	869	33,542	ניירות-ערך*
248,501	246,495	245,615	880	אשראי לציבור, נטו
616	616	616	-	אשראי לממשלות
10,799	10,799	-	10,799	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,692	1,694	114	1,580	נכסים פיננסיים אחרים
351,852	349,805	300,792	49,013	סך-כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות				
258,369	256,417	255,537	880	פקדונות הציבור
7,218	7,001	7,001	-	פקדונות מבנקים
1,156	1,085	1,085	-	פקדונות הממשלה
1,307	1,305	1,305	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
34,806	32,933	32,933	-	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
13,421	13,421	-	13,421	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
16,168	16,239	13,726	2,513	התחייבויות פיננסיות אחרות
332,445	328,401	311,587	16,814	סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות

* כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 563 מיליוני ש"ח.

הערות:

- (1) מכשירים פיננסיים שבהם היתרה במאזן זהה לשווי הוגן או מהווה קירוב לשווי הוגן.
- (2) מכשירים פיננסיים אחרים לגביהם חושב השווי ההוגן.

ביאור 8 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי הוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי הוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי הוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי הוגן המוצגת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי הוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנדבותיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכולו להיות שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי הוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת הזכויות שאינן מקנות שליטה ואת השפעת המס. יותר מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי הוגן ייתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפירעון. בשל כל אלו, יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק ח.י. כמו-כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי הוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים

פקדונות בבנקים, אגרות-חוב ומלוות שאינם נסחרים ואשראי לממשלה – שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקות דומות במועד הדיווח.

ניירות-ערך סחירים – לפי שווי שוק בשוק העיקרי.

אשראי לציבור – השווי הוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית). תקבולים אלה הונו בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה.

בדרך כלל שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית לפיו נעשות בבנק עסקות דומות במועד הדיווח. השווי הוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה, שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקותיו במועד הדיווח. תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהיעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת הפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפירעון בסוף התקופה.

בחישוב השווי הוגן נכללו הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיר בהתאם להערכת הבנק בהתבסס על בחינת הנתונים ההיסטוריים של פרעונות מוקדמים ביחס לפרמטרים המסבירים פרעונות אלו. השפעת הנחות אלו על השווי הוגן הינה הקטנת השווי הוגן ב-36 מיליוני ש"ח.

ביאור 8 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

פקדונות, אגרות-חוב וכתבי התחייבות - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו התאגיד מגייס פקדונות דומים, או בהנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על-ידי הבנק, ביום הדיווח. לגבי אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל.

השאלות בין לקוחות - מוצגים כאשראי ופקדונות ונמדדים לפי ערכם בבורסה של ניירות הערך המושאלים.

מכשירים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי.

מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי.

מדידת השווי ההוגן של מכשירים נגזרים מתחשבת בין היתר בסיכון האשראי הגלום בעסקאות אלו.

אומדן השווי ההוגן של נכסים בגין מכשירים נגזרים, משקף גם את סיכון האשראי של הצד הנגדי, ואומדן השווי ההוגן של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משקף גם את סיכון האשראי של הבנק.

להלן ההתאמה של נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים, כאמור לעיל, נכון ליום 30 בספטמבר 2012:

במיליוני ש"ח	
בלתי מבוקר	
8,940	נכסים בגין מכשירים נגזרים
(114)	התאמה בגין סיכון האשראי של נכסים בגין מכשירים נגזרים
12,213	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
(69)	התאמה בגין סיכון האשראי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

נכסים והתחייבויות אשר מדידת השווי ההוגן בגינם מתבססת על נתוני רמה 3 - פריטים ששווים ההוגן נקבע על סמך מחיר אינדיקטיבי מגורם בלתי תלוי, מחיר אינדיקטיבי של צד נגדי לעסקה, מודלים להערכה אשר חלק מהנתונים המשמעותיים בהם אינם נצפים וכן פריטים ששווים ההוגן נקבע על סמך מחשבוני פנימיים או לשכות שירות אשר חלק מהנתונים בהם אינם נצפים.

ביאור 8 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

ליום 30 בספטמבר 2012			
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)*	יתרה מאזנית
נכסים			
ניירות-ערך זמינים למכירה:			
36,974	3,855	-	40,829
אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלת ישראל			
1,817	387	-	2,204
אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלות זרות			
128	89	-	217
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים בישראל			
297	1,083	67	1,447
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים			
2,318	346	-	2,664
אגרות-חוב של אחרים בישראל			
972	25	1	998
אגרות-חוב של אחרים זרים			
-	-	1	1
ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS)			
885	-	-	885
מניות סחירות			
ניירות-ערך למסחר:			
1,621	-	-	1,621
אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלת ישראל			
82	-	-	82
אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלות זרות			
514	-	-	514
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים			
9	-	-	9
אגרות-חוב של אחרים בישראל			
201	-	-	201
אגרות-חוב של אחרים זרים			
41	-	-	41
מניות סחירות			
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
-	118	-	118
חוזי שקל-מדד			
-	5,377	681	6,058
חוזי ריבית אחרים			
75	1,343	927	2,345
חוזי מטבע-חוץ			
183	4	146	333
חוזי מניות			
-	65	21	86
חוזי סחורות ואחרים			
917	-	-	917
אשראי בגין השאלות בין לקוחות			
813	-	-	813
נכסים בגין פעילות בשוק המעוף			
47,847	12,692	1,844	62,383
סך-כל הנכסים			

* במסגרת רמה 3 נכללו גם נגזרים אשר חישוב ההפרשה בגין סיכון אשראי עבורם כללה גם שימוש בנתוני שוק לא נצפים. סך הנכסים בגין מכשירים נגזרים אלו הסתכם בסך של 1,593 מיליוני ש"ח.

ביאור 8 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2012			
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	יתרה מאזנית
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:			
חוזי שקל-מדד	457	-	457
חוזי ריבית אחרים	6,987	3	6,990
חוזי מטבע-חוץ	4,328	2	4,405
חוזי מניות	39	78	300
חוזי סחורות ואחרים	61	-	61
פקדונות בגין השאלות בין לקוחות	-	-	917
התחייבויות בגין פעילות בשוק המעוף	-	-	813
סך-כל ההתחייבויות	11,872	83	13,943

ביאור 8 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2011*			
מדירות שווי הוגן המשתמשות ב-			
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	יתרה מאזנית
נכסים			
ניירות-ערך זמינים למכירה:			
14,281	2,852	-	17,133
1,733	339	-	2,072
142	-	-	142
896	728	63	1,687
215	300	-	515
675	7	-	682
-	-	247	247
1,084	-	-	1,084
ניירות-ערך למסחר:			
1,848	-	-	1,848
63	-	-	63
2	-	-	2
608	-	-	608
31	-	-	31
154	-	-	154
44	-	-	44
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
-	69	-	69
-	5,192	102	5,294
38	5,592	19	5,649
221	6	77	304
-	153	12	165
883	-	-	883
223	-	-	223
23,141	15,238	520	38,899

* ביום 15 בנובמבר 2011 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא גילוי על השקעות בניירות-ערך, תיאור עסקי התאגיד, אשר קבע דרישות גילוי חדשות לגבי ניירות-ערך. לאור זאת, סיווג הבנק את הנתונים ליום 30 בספטמבר 2011 כדי להתאימם לכותרות הסעיפים ולשיטת ההצגה בתקופה השוטפת.

ביאור 8 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2011			
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	יתרה מאזנית
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:			
-	360	-	360
-	6,192	111	6,303
38	6,843	-	6,881
221	6	81	308
-	164	15	179
883	-	-	883
223	-	-	223
1,365	13,565	207	15,137

ביאור 8 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2011			
מידות שווי הוגן המשתמשות ב-			
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	יתרה מאזנית
נכסים			
ניירות-ערך זמינים למכירה:			
20,658	3,201	-	23,859
1,714	339	-	2,053
173	-	-	173
621	342	63	1,026
237	310	-	547
741	6	-	747
-	-	7	7
975	-	-	975
ניירות-ערך למסחר:			
2,924	-	-	2,924
50	-	-	50
10	-	-	10
348	-	-	348
27	-	-	27
181	-	-	181
52	-	-	52
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
-	93	-	93
-	5,483	4	5,487
46	4,824	20	4,890
229	2	68	299
-	147	5	152
880	-	-	880
590	-	-	590
30,456	14,747	167	45,370

ביאור 8 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2011			
מידות שווי הוגן המשתמשות ב-			
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	יתרה מאזנית
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:			
-	373	-	373
-	6,547	6	6,553
46	6,102	3	6,151
228	4	92	324
-	159	6	165
880	-	-	880
590	-	-	590
1,744	13,185	107	15,036

ביאור 8 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012									
שווי הוגן ליום 30 ביוני שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾ שנקללו בהון ⁽²⁾	רווחים (הפסדים) רווחים	רכישות הנפקות סילוקים	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2012	2012	3	2012	2012	2012
נכסים									
ניירות-ערך זמינים למכירה:									
67	3	(3)	-	-	-	-	67	1	1
1	-	-	-	-	-	-	1	-	-
2	(1)	-	-	-	-	-	2	(1)	(1)
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו*:									
1	2	-	(1)	-	-	-	1	2	(3)
13	(1)	-	-	-	-	-	13	(1)	(1)
31	35	-	(4)	(1)	3	-	31	64	(3)
9	12	-	-	-	-	-	9	21	(3)
124	50	(3)	(5)	(1)	3	(3)	124	168	35

* לא כולל נגזרים אשר חישוב ההפרשה בגין סיכון אשראי עבורם כללה גם שימוש בנתוני שוק לא נצפים.
 (1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
 (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
 (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאור 8 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011*

שווי הוגן ליום 30 ביוני שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾ שנכללו בהון ⁽²⁾	רווחים (הפסדים) רווחים	רכישות הנפקות סילוקים	העברות מתוך 30 בספטמבר (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2011	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר (הפסדים) 2011	רווחים (הפסדים) רווחים	רכישות הנפקות סילוקים	העברות מתוך 30 בספטמבר (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2011	שווי הוגן ליום 30 ביוני שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾ שנכללו בהון ⁽²⁾
נכסים								
ניירות-ערך זמינים למכירה:								
90	5	(8)	-	-	-	(24)	-	63
229	23	-	-	-	-	(5)	-	247
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו:								
(12)	(14)	-	29	(17)	5	-	(9)	24 ⁽³⁾
13	(6)	-	-	(1)	12	1	19	⁽³⁾ -
17	(69)	-	21	(1)	28	-	(4)	⁽³⁾ (4)
2	(7)	-	-	2	-	-	(3)	⁽³⁾ (6)
339	(68)	(8)	50	(17)	16	1	313	(12)

* סווג מחדש.

- (1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
- (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
- (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאור 8 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012								
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2011	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות הנפקות סילוקים	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2012	שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2012		
נכסים								
ניירות-ערך זמינים למכירה:								
63	4	-	-	-	67	(2)(1)4	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים	
-	-	1	-	-	1	(2)(1)1	אגרות-חוב של אחרים זרים	
7	(1)	-	(5)	-	1	(2)(1)(1)	ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS)	
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו*:								
(2)	3	-	1	-	2	(3)4	חוזי ריבית אחרים	
17	(5)	-	-	-	12	(3)(4)	חוזי מטבע-חוץ	
(24)	91	-	(5)	(5)	64	(3)35	חוזי מניות	
(1)	22	-	-	-	21	(3)22	חוזי סחורות ואחרים	
60	114	1	7	(5)	168	61	סך-הכל	

* לא כולל נגזרים אשר חישוב ההפרשה בגין סיכון אשראי עבורם כללה גם שימוש בנתוני שוק לא נצפים.
 (1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
 (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
 (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאור 8 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011*										
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2010	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽¹⁾	רכישות הנפקות סילוקים	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2011	2011	3	2011	2011	
נכסים										
ניירות-ערך זמינים למכירה:										
242	9	(5)	-	-	-	63	(183)	-	5 ⁽²⁾⁽¹⁾	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
*105	(1)	-	-	-	-	-	(104)	-	- ⁽²⁾⁽¹⁾	אגרות-חוב של אחרים בישראל
262	10	15	-	-	-	247	(40)	-	24 ⁽²⁾⁽¹⁾	ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS)
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו:										
(4)	(10)	-	62	(62)	5	(9)	-	-	(15) ⁽³⁾	חוזי ריבית אחרים
12	(6)	-	-	-	12	19	1	-	- ⁽³⁾	חוזי מטבע-חוץ
10	(73)	-	32	(8)	35	(4)	-	-	2 ⁽³⁾	חוזי מניות
(1)	(2)	-	-	-	-	(3)	-	-	(1) ⁽³⁾	חוזי סחורות ואחרים
*626	(73)	10	94	(70)	(275)	313	1	-	15	סך-הכול

* סוג מחדש.

- (1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
- (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
- (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ד. במהלך התקופה לא היו מעברים של פריטים הנמדדים לפי שווי הוגן ממדידה ברמה 2 למדידה ברמה 1.

ביאור 8 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ה. פריטים הנמדדים בשווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה ופריטים אחרים*

ליום 30 בספטמבר 2012					
יתרה מאזנית	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
	סך-הכל שווי הוגן	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
נכסים שנמדדים לפי שווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה					
	13	13	13	-	השקעות במניות
נכסים והתחייבויות אחרים					
נכסים					
	45,558	45,550	42,622	2,928	מזומנים ופקדונות בבנקים
	1,350	1,412	1,412	-	ניירות-ערך
	38	38	38	-	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
	248,987	251,207	251,207	-	אשראי לציבור, נטו
	837	840	840	-	אשראי לממשלה
	1,189	1,188	1,188	-	אחר
	297,959	300,235	297,307	2,928	סך-כל הנכסים
התחייבויות:					
	263,573	265,860	265,860	-	פקדונות הציבור
	5,385	5,545	5,545	-	פקדונות מבנקים
	988	1,062	1,062	-	פקדונות הממשלה
	836	836	836	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
	36,051	38,569	4,899	33,670	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
	16,346	16,288	16,288	-	אחר
	323,179	328,160	294,490	33,670	סך-כל ההתחייבויות

* פריטים שאינם נמדדים בשווי הוגן במאזן אך ניתן גילוי לשווי הוגן בגינם.

ביאור 8 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

1. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3

ליום 30 בספטמבר 2012			
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (מוצע משוקלל)
נכסים			
ניירות-ערך:			
13	היוון תזרים מזומנים	שיעור תשואה להון (WACC)	14.6%
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו:			
12	מודל תמחור אופציות	ריבית שקלית לא-צמודה	0.62%-5.12% (2.86%)
16	מודל תמחור אופציות	סטיית תקן	25.48%-55.24% (33.01%)
		תשואת דיבידנד	2.00%-10.56% (2.02%)
		ריבית שקלית לא-צמודה	4.37%-4.64% (4.55%)

ניתוח רגישות לגבי מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3:

- (1) עלייה (ירידה) בשיעור התשואה להון תביא למדידת שווי הוגן גבוהה (נמוכה).
- (2) עלייה (ירידה) בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.
- (3) עלייה (ירידה) בשיעור סטיית התקן תביא למדידת שווי הוגן גבוהה (נמוכה) משמעותית. מנגד, עלייה (ירידה) בשיעור תשואת הדיבידנד או בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.

ביאור 9 הכנסות והוצאות ריבית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
*2011	2012	*2011	2012	
א. הכנסות ריבית**				
10,127	9,938	3,373	3,418	מאשראי לציבור
7	13	3	4	מאשראי לממשלות
69	71	24	21	מפקדונות בבנקים
577	454	217	135	מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
1	-	-	-	מניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
676	965	193	350	מאגרות-חוב
10	8	2	1	מנכסים אחרים
11,467	11,449	3,812	3,929	סך-כל הכנסות ריבית
ב. הוצאות ריבית**				
(3,351)	(3,303)	(1,076)	(1,101)	על פקדונות הציבור
(53)	(34)	(14)	(11)	על פקדונות הממשלה
(228)	(161)	(85)	(59)	על פקדונות מבנקים
(2)	(19)	(1)	(8)	על ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
(1,625)	(1,713)	(475)	(639)	על אגרות-חוב וכתבי התחייבויות נדחים
-	(3)	4	(3)	על התחייבויות אחרות
(5,259)	(5,233)	(1,647)	(1,821)	סך-כל הוצאות ריבית
6,208	6,216	2,165	2,108	סך הכנסות ריבית, נטו
ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית***				
(464)	(149)	(342)	(26)	הכנסות ריבית
442	(19)	221	(23)	הוצאות ריבית
ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות-חוב				
56	50	17	18	מוחזקות לפידיון
596	844	163	312	זמינות למכירה
24	71	13	20	למסחר
676	965	193	350	סך-הכל כלול בהכנסות ריבית

* סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1(1) לעיל.
 ** כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.
 *** פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיפי משנה א ו-ב.

ביאור 10 הכנסות מימון שאינן מריבית

א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
*2011	2012	*2011	2012	
1. מפעילות במכשירים נגזרים				
6	29	2	8	חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור (ראה ג להלן) ⁽¹⁾
175	207	447	(36)	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ⁽²⁾
181	236	449	(28)	סך-הכל מפעילות במכשירים נגזרים
2. מהשקעה באגרות-חוב				
89	167	68	50	רווחים ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה
(34)	(16)	(8)	(2)	הפסדים ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה ⁽³⁾
55	151	60	48	סך-הכל מהשקעה באגרות-חוב
3. הפרשי שער, נטו				
(638)	(405)	(1,037)	(49)	
4. רווחים (הפסדים) מהשקעה במניות				
66	88	26	12	רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה
(23)	(61)	(19)	(9)	הפסדים ממכירת מניות זמינות למכירה ⁽⁴⁾
32	30	1	-	דיבידנד ממניות זמינות למכירה
75	57	8	3	סך-הכל מהשקעה במניות
5. רווחים (הפסדים) נטו בגין עסקות איגוח				
-	-	-	-	
6. רווחים (הפסדים) נטו בגין הלוואות שנמכרו				
-	19	-	19	
סך-הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית				
(327)	58	(520)	(7)	בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

* סוג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1(ג) לעיל.

(1) למעט מרכיב אפקטיבי ביחסי גידור.

(2) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) לרבות הפרשה לירידת-ערך שהינה בעלת אופי אחר מזמני בסך של 0 ו-7 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012, בהתאמה (6 ו-11 מיליוני ש"ח לתקופות מקבילות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011, בהתאמה).

(4) לרבות הפרשה לירידת-ערך שהינה בעלת אופי אחר מזמני.

ביאור 10 הכנסות מימון שאינן מריבית (המשך)

ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר**

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
*2011	2012	*2011	2012	
19	21	3	12	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
15	6	11	1	רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר, נטו ⁽¹⁾
6	3	1	1	רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו ⁽²⁾
40	30	15	14	סך-הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות מסחר***
(287)	88	(505)	7	סך-הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
				פירוט על הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר, לפי חשיפת סיכון
13	6	9	1	חשיפת ריבית
2	1	-	-	חשיפת מטבע-חוץ
25	23	6	13	חשיפה למניות
40	30	15	14	סך-הכל

ג. חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור – פירוט נוסף****

1. גידורי שווי הוגן				
6	1	2	(1)	חוסר האפקטיביות של הגידורים
-	2	-	1	מרכיב הרווח בגין מכשירים נגזרים, אשר הוצא לצורך הערכת אפקטיביות הגידור
2. גידורי תזרים מזומנים				
-	26	-	8	מרכיב הרווח (ההפסד) בגין מכשירים נגזרים, אשר הוצא לצורך הערכת אפקטיביות הגידור
6	29	2	8	סך-הכל

* סוג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1(ג)1 לע"כ.

** כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

*** להכנסות ריבית מהשקעה באגרות-חוב למסחר ראה ביאור 9.

**** לגילוי על השפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית ראה ביאור 9.

(1) מזה חלק הרווחים (הפסדים) הקשורים לאגרות-חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של כ-0 מיליוני ש"ח (ליום 30.9.11: 11 מיליוני ש"ח).

(2) מזה חלק הרווחים הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של כ-0 מיליוני ש"ח (ליום 30.9.11: 1 מיליוני ש"ח).

ביאור 11 מיגורי פעילות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012							
סך-הכל	אחרים והתאמות	מיגור ניהול פיננסי	המיגור העסקי	המיגור המסחרי	מיגור עסקים קטנים	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור משקי הבית
הכנסות ריבית, נטו:							
2,108	-	152	654	302	300	(222)	922
-	-	49	(75)	(116)	(17)	524	(365)
הכנסות שאינן מריבית:							
1,342	206	(41)	230	70	157	399	321
-	74	-	2	(8)	(14)	(43)	(11)
3,450	280	160	811	248	426	658	867
286	-	-	156	31	33	8	58
625	18	33	271	64	96	56	87

10.2%	3.6%	10.5%	10.3%	19.4%	12.3%	10.0%	
-------	------	-------	-------	-------	-------	-------	--

תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק מההון הממוצע)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012							
סך-הכל	אחרים והתאמות	מיגור ניהול פיננסי	המיגור העסקי	המיגור המסחרי	מיגור עסקים קטנים	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור משקי הבית
הכנסות ריבית, נטו:							
6,216	-	(20)	2,465	908	918	(706)	2,651
-	-	550	(777)	(358)	(69)	1,633	(979)
הכנסות שאינן מריבית:							
3,996	514	(30)	698	215	470	1,189	940
-	241	-	2	(24)	(42)	(141)	(36)
10,212	755	500	2,388	741	1,277	1,975	2,576
933	-	-	520	101	103	23	186
1,891	8	145	751	192	307	221	267

10.3%	6.0%	9.3%	10.0%	20.1%	16.6%	10.3%	
-------	------	------	-------	-------	-------	-------	--

תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק מההון הממוצע)

ביאור 11 מיגורי פעילות (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011*							
סך-הכל	אחרים והתאמות	מיגור ניהול פיננסי	המיגור העסקי	המיגור המסחרי	מיגור עסקים קטנים	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור משקי הבית
הכנסות ריבית, נטו:							
2,165	-	(425)	1,161	313	293	(152)	975
-	-	736	(677)	(141)	6	486	(410)
הכנסות שאינן מריבית:							
793	176	(538)	214	67	158	393	323
-	84	-	2	(5)	(14)	(51)	(16)
2,958	260	(227)	700	234	443	676	872
498	-	-	365	48	18	15	52
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק							
471	4	(13)	79	55	143	98	105
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק מההון הממוצע)**							
8.5%		(2.9%)	3.0%	9.3%	32.0%	26.4%	12.5%

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011*							
סך-הכל	אחרים והתאמות	מיגור ניהול פיננסי	המיגור העסקי	המיגור המסחרי	מיגור עסקים קטנים	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור משקי הבית
הכנסות ריבית, נטו:							
6,208	-	(544)	2,875	909	871	(559)	2,656
-	-	1,292	(1,401)	(391)	(38)	1,500	(962)
הכנסות שאינן מריבית:							
3,645	526	(374)	694	198	470	1,185	946
-	268	-	2	(18)	(46)	(156)	(50)
9,853	794	374	2,170	698	1,257	1,970	2,590
839	-	-	395	113	80	60	191
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק							
2,074	21	252	760	187	334	229	291
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק מההון הממוצע)**							
12.4%		14.8%	9.9%	10.8%	23.1%	19.7%	11.4%

* סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1(ג)1 לעיל.
** סווג מחדש.

ביאור 11 מיגורי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011*							
סך-הכל	אחרים והתאמות	מיגור ניהול פיננסי	המיגור העסקי	המיגור המסחרי	מיגור עסקים קטנים	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור משקי הבית
הכנסות ריבית, נטו:							
8,097	-	(678)	3,848	1,198	1,150	(811)	3,390
-	-	1,389	(1,815)	(497)	(29)	2,080	(1,128)
הכנסות שאינן מריבית:							
4,991	690	(319)	903	263	632	1,559	1,263
-	365	-	(1)	(25)	(62)	(209)	(68)
13,088	1,055	392	2,935	939	1,691	2,619	3,457
1,202	-	-	623	130	124	57	268
2,746	327	118	961	268	433	299	340
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק מההון הממוצע)							
12.0%		5.5%	9.0%	11.1%	21.7%	18.5%	10.0%

* סוג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1(ג) לעיל.

ביאור 12 שכר נושאי משרה ובעלת עניין

א. החל מיום 1 באוקטובר 2008 משמשת אירית איזקסון (שמכהנת כדירקטורית בבנק) בתפקיד יו"ר דירקטוריון פעיל של ישראלכרט בע"מ ויורופי (יורוקרד) ישראל בע"מ (להלן: "יו"ר ישראלכרט"), והחל מיום 1 בינואר 2009 הינה משמשת גם כיו"ר דירקטוריון פעיל של אמניית בע"מ ופועלים אקספרס בע"מ. מינויה של יו"ר ישראלכרט היה לתקופה של שלוש שנים ושלושה חודשים אשר הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011.

ביום 25 בינואר 2012 אישר דירקטוריון ישראלכרט, בהמשך לאישור ועדת השכר והתגמולים, ועדת הביקורת של ישראלכרט ואישור המפקח על הבנקים את הארכת כהונתה של הגב' איזקסון עד ליום 31 בדצמבר 2013. ביום 30 באפריל 2012 אישר דירקטוריון ישראלכרט, בהמשך לאישור ועדת השכר והתגמולים וועדת הביקורת של ישראלכרט, הסכם העסקה חדש עם יו"ר ישראלכרט (להלן: "הסכם ההעסקה"). הסכם ההעסקה אושר על-ידי ועדת משאבי אנוש שכר ותגמולים, ועדת הביקורת של הבנק ודירקטוריון הבנק. הסכם ההעסקה כפוף לאישור האסיפה הכללית של בעלי המניות של ישראלכרט והאסיפה הכללית של הבנק.

הסכם ההעסקה הינו לתקופה של שלוש שנים, שתחילתה ביום 1 בינואר 2012 וסיומה ביום 31 בדצמבר 2014, כאשר המשך ההתקשרות עם יו"ר ישראלכרט בשנה השלישית להסכם (שנת 2014) כפופה לאישורו של המפקח על הבנקים. על-אף האמור לעיל, הצדדים רשאים להפסיק את ההתקשרות לפי הסכם ההעסקה, בכל עת, בהודעה מוקדמת בכתב בת 90 ימים; במקרה שבו לא יתקבל אישור המפקח על הבנקים להמשך כהונתה של גב' איזקסון כיו"ר דירקטוריון ישראלכרט, יראו בכך הפסקת התקשרות; אם תופסק העסקתה ביוזמת ישראלכרט, או ביוזמתה בניסיונות המזכות אותה בפיצויי פיטורין על-פי דין, תהיה יו"ר ישראלכרט זכאית לקבל את מלוא ההשלמה של סכום הפיצויים ל-250% ממשכורתה האחרונה במקרה שסכום הפיצויים שנצבר בקופות הגמל יהיה נמוך יותר; יו"ר ישראלכרט תהיה זכאית למשכורת חודשית בסך כולל של 92,126 ש"ח, צמוד למדד חודש דצמבר 2011 (אשר תשולם לה מיום תחילת תקופת הסכם ההעסקה, קרי מיום 1 בינואר 2012); הסכם ההעסקה כולל גם תנאים נילווים, כגון - רכב, טלפון וכיוצא בזה וכן הפרשות לתגמולים (לרבות אובדן כושר עבודה), לפיצויי פיטורין ולקרן השתלמות. כן, תהיה יו"ר ישראלכרט זכאית למענק שנתי בהתאם לתוכנית מענקים אשר דומה בעיקרה לתוכנית המענקים למנהלים בכירים בישראלכרט (אשר מתבססת במבנה שלה על תוכנית המענקים של המנהלים הבכירים של הבנק) (להלן: "תוכנית המענקים"). המענק השנתי שישולם ליו"ר ישראלכרט, ככל שישולם, יגזר מההפרש בין הרווח הנקי השנתי המצרפי של קבוצת ישראלכרט מפעולות רגילות לבין רווח הסף לתגמול כפי שנקבע בתוכנית המענקים (בתנאים מסוימים רווח הסף לתגמול יעודכן על-ידי דירקטוריון ישראלכרט כפוף לאישור האורגנים של הבנק כנדרש על-פי דין), כאשר חלק מהמענק השנתי יקבע על-פי ציון אישי שייקבע ליו"ר ישראלכרט מדי שנה על-פי עמידתה ביעדים. תשלום סכום המענק השנתי נפרס על-פני מספר שנים וכן קיימת אפשרות לקביעת סכום מענק שלילי בשנים בהם הרווח הנקי השנתי המצרפי של קבוצת ישראלכרט מפעולות רגילות נמוך מרווח הסף לתגמול כפי שנקבע בתוכנית המענקים. בכל מקרה, בהתאם לתוכנית המענקים סכום המענק השנתי החיובי ליו"ר ישראלכרט בשנה כלשהי לא יעלה על 18 משכורות של יו"ר ישראלכרט ואילו סכום המענק השנתי השלילי בשנה כלשהי לא יעלה על 10 משכורות של יו"ר ישראלכרט.

בנוסף, תהיה זכאית יו"ר ישראלכרט ליחידות מניה חסומות (RSU) (להלן: "יחידות ה-RSU") הניתנות למימוש למניות הבנק, כדלקמן: 161,241 יחידות RSU רגילות ו-51,000 יחידות RSU מותנות, בתנאים המפורטים ב"תוכנית משנה להענקת יחידות מניות חסומות (RSU) למנהלים בכירים 2011" של הבנק (להלן: "תוכנית התגמול של הבנק") (לפרטים נוספים ראה ביאור 16 בדוחות הכספיים של שנת 2011).

ישראלכרט התחייבה לפצות את הבנק בגין העלות הנובעת מהענקת יחידות RSU על-ידי הבנק ליו"ר ישראלכרט.

ביאור 12 שכר נושאי משרה ובעלת עניין (המשך)

בימים 29 באפריל 2012, 30 באפריל 2012 ו-3 במאי 2012 אישרו ועדת שכר ותגמולים, ועדת הביקורת ודירקטוריון ישראלכרט את מימוש האופציות שהוקצו ליו"ר ישראלכרט במסגרת הסכם ההעסקה הקודם שלה שהסתיים ביום 31 בדצמבר 2011 ואשר הבשילו במלואן, בשיטת ה"מימוש נטו", כך שליו"ר הדירקטוריון תוקצינה מניות רגילות של ישראלכרט אשר תימכרנה לישראלכרט, כפוף לאישורו של המפקח על הבנקים. ככל שלא יתקבל אישור המפקח על הבנקים כאמור, התחייב הבנק לרכוש את המניות האמורות באותם תנאים. לאחר שנמסר לבנק, כי המפקח על הבנקים לא נתן את אישורו לרכישת המניות על-ידי ישראלכרט, הן נרכשו על-ידי הבנק. רכישת המניות הינה בסכום כולל של כ-3,512 אלפי ש"ח (לפני ניכוי המס החל), אשר נקבע, בהתבסס על הערכת שווי של מעריך שווי חיצוני. מימוש האופציות ומכירת המניות כאמור, אושרו על-ידי ועדת משאבי אנוש שכר ותגמולים, ועדת הביקורת של הבנק, דירקטוריון הבנק ואסיפת בעלי המניות של הבנק.

ב. מר יאיר סרוסי מכהן כיו"ר דירקטוריון פעיל של הבנק ("יו"ר הדירקטוריון"), בהיקף של משרה מלאה החל מיום 1 באוגוסט 2009. הסכם ההעסקה החדש עם יו"ר הדירקטוריון, אשר אושר על-ידי ועדת הביקורת ביום 2 בספטמבר 2012, על-ידי דירקטוריון הבנק בימים 12 בספטמבר 2012 ו-18 באוקטובר 2012 ועל-ידי האסיפה הכללית המיוחדת של בעלי מניות הבנק ביום 25 באוקטובר 2012, הינו לתקופה של חמש (5) שנים שתחילתה ביום 1 בינואר 2013 וסיומה ביום 31 בדצמבר 2017 ("תקופת ההסכם" ו"הסכם ההעסקה החדש", בהתאמה). הסכם ההעסקה החדש עם יו"ר הדירקטוריון ייכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2013 ויחליף את הסכם ההעסקה הקיים שנעשה לתקופה של שלוש (3) שנים ושיסתיים ביום 31 בדצמבר 2012. בתנאי התגמול ליו"ר הדירקטוריון על-פי הסכם ההעסקה החדש לא נעשו שינויים מהותיים מלבד הוספה של תקרה לתגמול הכולל לכל שנה משנות הסכם ההעסקה החדש, כך שההוצאה שתירשם בספרי הבנק בגין כלל התגמול בשנה קלנדרית כלשהי לא תעלה על 10 מיליון ש"ח (צמוד למדד). הפחתת התגמול השנתי בגין הגבלה זו לא תעלה על סכום של שני (2) מיליון ש"ח לשנה. כמו-כן, הוארכה תקופת חסימת המניות שתירכשנה בכספי המענק לרכישת מניות משנתיים (2) לארבע (4) שנים. הגם שהסכם ההעסקה החדש נעשה לחמש שנים, התגמול ההוני והמענקים שיו"ר הדירקטוריון זכאי לקבל מהתגמול הכולל לפי הסכם ההעסקה החדש אושרו על-ידי האסיפה הכללית לשלוש השנים הראשונות בלבד, עד 31 בדצמבר 2015 (לגבי תגמול הוני, 400,000 יחידות RSU רגילות). התגמול ההוני והמענקים לשנים 2016-2017 (לגבי תגמול הוני, 266,667 יחידות RSU רגילות) יובאו לאישור נוסף של האסיפה הכללית לקראת סוף שנת 2015.

ג. מר ציון קינן מכהן כמנכ"ל הבנק בהיקף של משרה מלאה ("מנכ"ל הבנק") החל מיום 27 באוגוסט 2009. הסכם ההעסקה החדש עם מנכ"ל הבנק, אשר אושר, על-ידי ועדת הביקורת ביום 2 בספטמבר 2012 ועל-ידי דירקטוריון הבנק, בימים 12 בספטמבר 2012, ו-18 באוקטובר 2012, הינו לתקופה של חמש שנים שתחילתה ביום 1 בינואר 2013 וסיומה ביום 31 בדצמבר 2017 ("תקופת ההסכם" ו"הסכם ההעסקה החדש", בהתאמה). הסכם ההעסקה החדש עם מנכ"ל הבנק ייכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2013 ויחליף את הסכם ההעסקה הקיים שנעשה לתקופה של שלוש (3) שנים ושיסתיים ביום 31 בדצמבר 2012. בתנאי התגמול למנכ"ל הבנק לפי הסכם ההעסקה החדש לא נעשו שינויים מהותיים מלבד הוספה של תקרה לתגמול הכולל לכל שנה משנות הסכם ההעסקה החדש, כך שההוצאה שתירשם בספרי הבנק בגין כלל התגמול בשנה קלנדרית כלשהי לא תעלה על 11 מיליון ש"ח (צמוד למדד). הפחתת התגמול השנתי בגין הגבלה זו לא תעלה על סכום של שני (2) מיליון ש"ח לשנה. כמו-כן, הוארכה תקופת חסימת המניות שתירכשנה בכספי המענק לרכישת מניות משנתיים לארבע שנים, כמפורט בביאור 15 לדוחות כספיים שנתיים.

ביאור 13 שינוי בשיעור מס ערך מוסף ובדמי ביטוח לאומי

א. שינוי בשיעור מס ערך מוסף

ביום 30 באוגוסט 2012 פורסם ברשומות צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון) התשע"ב - 2012 אשר מעדכן את שיעור מס ערך מוסף, בגין מס שכר ומס רווח, כך שיעמוד על 17% החל מיום 1 בספטמבר 2012. הבנק מוגדר כמוסד כספי לצורך חוק מס ערך מוסף המטיל על מוסד כאמור מס שכר ומס רווח. לפיכך הפרשה למיסים על ההכנסה כוללת מס הכנסה על-פי פקודת מס הכנסה ומס רווח לפי חוק מס ערך מוסף. השלכות השינוי בשיעור המס כאמור בא לידי ביטוי מהדוחות הכספיים לרבעון השלישי של שנת 2012. כתוצאה מהשינוי האמור, שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על הבנק יעלה בשנת 2012 משיעור של 35.34% לשיעור 35.53%, ובשנת 2013 ואילך יעלה לשיעור של 35.9%. כמו-כן, שיעור מס השכר אשר חל על הבנק יעלה לשיעור של 17% לגבי השכר המשתלם החל מחודש ספטמבר 2012 ואילך, וזאת במקום שיעור של 16% לשנת 2012 ו-15.5% לשנת 2013 ואילך. השינוי המפורט לעיל הביא לגידול יתרת המיסים הנדחים בסך של כ-50 מיליוני ש"ח ולגידול ביתרת ההתחייבות בגין זכויות עובדים בסך של כ-32 מיליוני ש"ח, לפני השפעת המס המתייחסת.

ב. שינוי בשיעור דמי הביטוח הלאומי

ביום 13 באוגוסט 2012 פורסם החוק לצמצום הגירעון ולשינוי נטל המס (תיקוני חקיקה), התשע"ב-2012 (להלן: "החוק"). במסגרת החוק החל מינואר 2013 שיעור דמי הביטוח הלאומי הנגבה מהמעסיקים בגין חלק השכר העולה על 60% מהשכר הממוצע במשק יעלה מ-5.9% כיום ויעמוד על 6.5%, כמו-כן שיעור זה יעלה בינואר 2014 ובינואר 2015 לשיעור של 7% ו-7.5% בהתאמה. השפעת השינוי האמור על יתרת ההתחייבויות בגין זכויות עובדים אינה מהותית.

ביאור 14 ועדת התחרותיות

בדצמבר 2011 מונה "הצוות לבחינת הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית", בראשות המפקח על הבנקים, כנגזרת של הוועדה לשינוי כלכלי-חברתי בראשות הפרופ' מנואל טרכטנברג.

מטרת הצוות כפי שהוגדרה בכתב המינוי: "הצוות יבחן וימליץ על אמצעים ומהלכים שונים להגברת התחרותיות בשוק הבנקאות הישראלי. הצוות יתן דעתו לאמצעים שונים לפישוט המוצר הבנקאי, להעצמת כוח המיקוח של הלקוחות ולשיפור ושכלול תחום שירות נתוני האשראי, במיגזר משקי הבית והעסקים הקטנים".

המלצות הצוות כפי שפורסמו ביום 16 ביולי 2012 בדוח ביניים כוללות, בין היתר, צעדים שמטרתם שינוי במבנה העמלות ותמחורן, פיקוח על מחירים והגברת האכיפה, שינוי במבנה הענף על היבטיו השונים, כגון הגדלת מספר המתחרים בענף, גיוון סוג העיסוק שלהם, הקטנת גודל המתחרים וזאת על-ידי צמצום והסרת חסמי מעבר ומידע בין השחקנים בתוך המערכת הבנקאית והגברת התחרות עם מתחרים מחוץ למערכת.

הגשת דוח הביניים ופרסומו מהווה את סיומו של השלב הראשון בעבודת הצוות. טרם גיבושן של ההמלצות לדוח סופי, ממתין הצוות להערות הציבור בתוך 30 יום; ואלו יילקחו בחשבון בגיבוש הנוסח הסופי של הדוח.

בהמשך לדוח הביניים, פרסם המפקח על הבנקים ביום 21 באוגוסט 2012 טיוטה לתיקון כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות) התשס"ח-2008, אשר מביאה לידי ביטוי את עיקרי ההמלצות שבדוח הביניים בתחום העמלות. בטיטה זו קבע המפקח ביטול עמלות רבות ובהן עמלה בעד כרטיס מידע וכרטיס משיכת מזומן, עמלה בגין שינוי מועד חיוב בכרטיס אשראי וכמו-כן דמי ניהול חשבון לעסק קטן. הוגדל הפטור מעמלת טיפול באשראי וביטחונות מ-50 אלף ש"ח ל-100 אלף ש"ח, בוטלו דמי ניהול בגין מק"מ וקרנות כספיות, בוטלה עמלת מינימום בגין ניהול פקדון ניירות-ערך ועוד. הנוסח הסופי של כללים אלה ייקבע לאחר בחינת התגובות שהוגשו להמלצות שבדוח הביניים.

אם המלצות דוח הביניים, לרבות התיקונים המופיעים בטיטת התיקון לכללי הבנקאות כאמור לעיל, יאושרו כמוצע, כי אז להערכת הבנק, תהייה לכך השפעה מהותית לרעה על תוצאות פעילותו.

ביאור 15

בחודש אוקטובר 2012 הגישה פרקליטות המדינה כתב אישום נגד מר דן דנקנר, אשר כהן כיו"ר הדירקטוריון של הבנק עד ליום 1 באוגוסט 2009, בגין מעשים שנעשו על-ידו שעה שכהן בדירקטוריון.

העבירות המיוחסות למר דנקנר בכתב האישום נוגעות לפגיעה ברכוש, איסור הלבנת הון ופגיעה בניהול תקין של תאגיד בנקאי.